

**Tere[n]tii aphri poete comici liber in sex diuisus comedias:
quar[um] p[ri]ma Andria. secu[n]da Eunuchus. tertia
Heauto[n]tumerumeno[n]. quarta Adelphe. quinta phormio.
sexta & ultima Hechira nuncupatur.**

<https://hdl.handle.net/1874/461487>

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:

<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
 - the spine
 - the head edge
 - the fore edge
 - the bottom edge
 - the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

Tam maxime vos equo animo equa noscere
Oportet: si vultis perhiberi probos
De. Redito: fient que fieri equū est omnia.
De. Decet te facere. Beta. duc me intro ad sostratā.
De. Nō me indicēte hec fiunt. vtinam hoc sit mō
Defunctum. vix nimia illec licentia:
Profecto euadet in aliquod magnū malum.
Ibo: ac requiram fratrem: ut in eū hec euomā.

De. **B**egio senex solus.
Ono anio fac sis sostrata: a istam quod potes
Consolare: ego mitionē si apud fore est
Conueniam: atq; ut res gesta est narabo ordine.
Si est factur? ut sit officium suum:
Fatiat. si aliter de hac re est eius sententia
Respōdeat mibi: ut quid agam cū p̄mum sciam.

Thesipho. **A**dolescēs. Syrus seruus.
Thes. In tu patrem hinc abisse rus? Sy. iā dudum.
Thes. dic sostrat. Sy. apud villam est.
Nūc eū maxime aliqd operis facere credo. Thes. vtinā qdē.
Quod cū salute eius fiet: ita se defatigarit velim.
Ut tri duo hoc perpetuo proorsus e lecto nequeat surgē.
Sy. Ita fiat: a istoc si quid poti⁹ potis est rectius.
Thes. Ita. nam hunc diem mi spre misere cupio
Ut cepi perpetuum in leticia degere.
Et illud rus nulla alia causa tam male odi: nisi quia
Tam prope est: quod si abesset longius
Prius nox oppressisset illic: q̄ huc reueri posset iter:
Nunc vbi me illic nō videbit iā huc recurreret: sat scio.
Rogabit me vbi fuerim: quē ego hoc toto nō vidi die.
Quid dicā? Sy. nihil ne in mente est?
Thes. Nunq̄ quicquā. Sy. tanto nequior es: cliens amicus
Vospes nemo est vobis. Thes. sunt. quid postea?
Sy. Disce opera ut data sit. Thes. que non data sit?
non potest fieri. Sy. potest.

Thes. Interdū. sed sibi p̄nocto cause quid dicā spre?
Sy. Vach q̄ vellem ut etiā noctu amicis opam mos esset dari.
Quin tu ociosus es: ego illi⁹ sensū pulchre calleo
Cū feruet marie tā placidūq; ouē reddo. Thes. quomō?
Sy. Laudarier audit libenter: facio te apud illū deum
Virtutes narro. Thes. meas? Sy. tuas. hominū illico
Lacrime cadūt q̄ si puero p̄ gaudio. hem tibi autē.
Thes. Quid nā est? Sy. lupus in fabula. Thes. pater adest?
Sy. Ipse est. Thes. spre quid agim⁹? Sy. fuge modo intro.
Ego videro. Thes. si quid rogabit nūq;
Tu me audistim? Sy. potines ut desinas?

De. **M**demea senex. Thesipho adolescēs. Syrus seru⁹.
Ego hō sū infelix: p̄mū fratrem nūq; inuenio gentiū.
Preterea autē dū illū quero a villa mercenariū
Vidi: is filiū negat eē ruri. nec quid agam scio.
Thes. Spre. Sy. quid est? Thes. men querit.
Sy. Verū. Thes. perij. Sy. quā tu animo bono es.
De. Quid hoc malū infelicitatis nequeo satis decernere
Nisi me huic natū eē rei: seruūdis miseris.
Primus senio mala nostra. p̄mus rescisco omnia.
Primus porro enūtio: egre solus ego si quid sit fero.
Sy. Rideo hūc primū ait se scire. solus nescit omnia.
De. Nunc redeo si frater forte redierit viso. Thes. spre
Obsecro: vide ille ne hūc proorsus irruat. Sy. etiā nō taces?
Ego cauebo. Thes. nūq; hercle hodie istuc cōmittā tibi.
Nā me in cellam aliquā cū illa cōcludā: id tutissimū est.
Sy. Age: tamē ego hūc amouebo. De. sed ecce sceleratū sprū.
Sy. Nō hercle durare hic quidē quisq; si sic sit potest.
Scire eq̄dē volo q̄t mibi sint domini que hec est miseria?
De. Quid ille gannit? quid vult? qd ais bone vir? est frat̄ domi?
Sy. Quid? malū. bone vir mibi narras? eq̄dē perij. De. qd tibi est?
Sy. Rogitas? ob Thesipho me pugnis miser a ista psalteria
Vsq; occidit. De. hem quid narras?
Sy. Nēm videri: ut discit labz. De. quā ob rem

TERENTI

COMEDIA

X. fo.

98

RARIORA

Cm

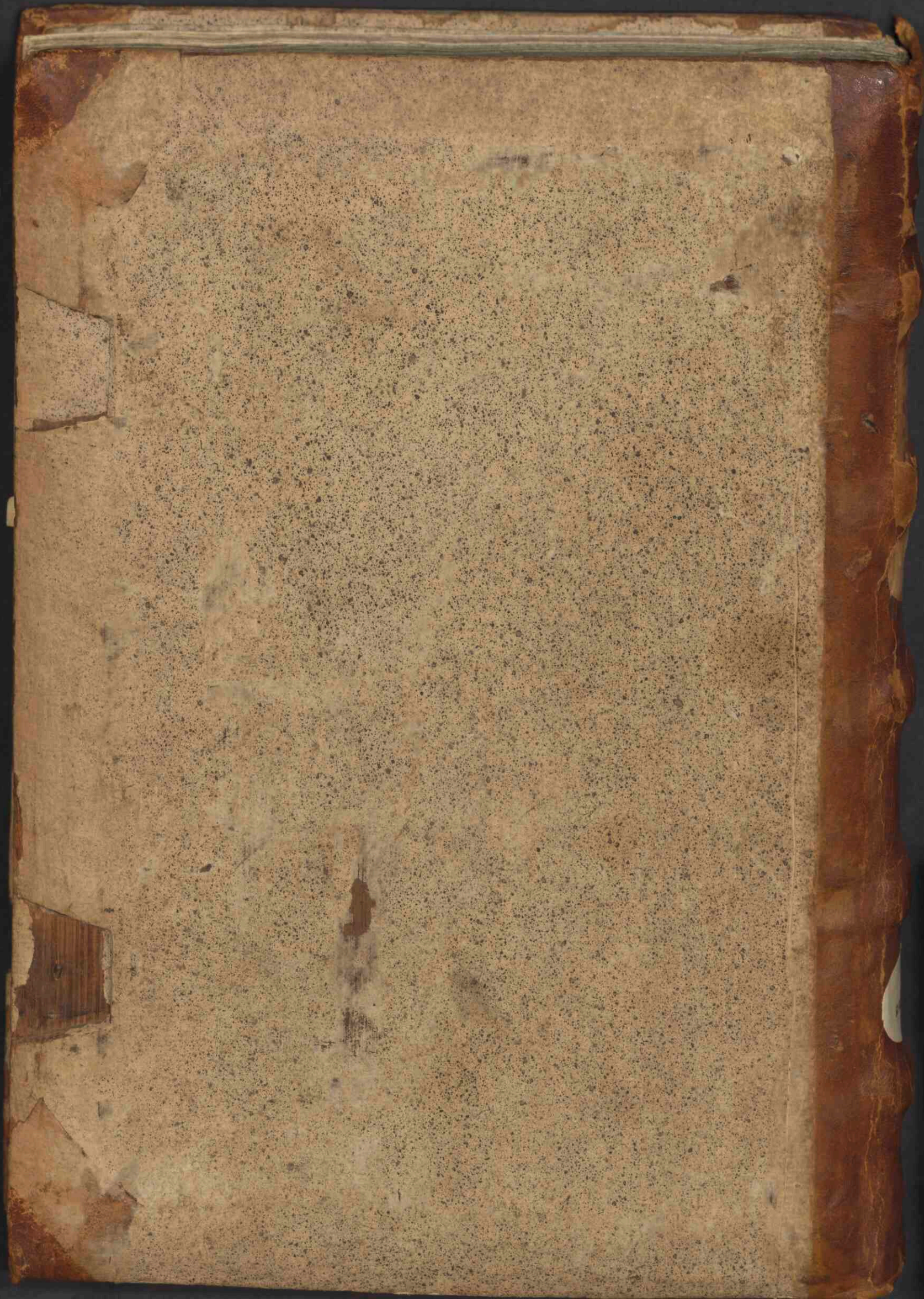
Cm

Cm

Cm

liber magistri christofori de aemstel
ex testamento inferiori omnino

Guinterus Lainer (1470?)

liber carthusiensium domus nove lucis prope trajectum
magistri christofori de aemstel eregitur pro eo

Litterae Latinae

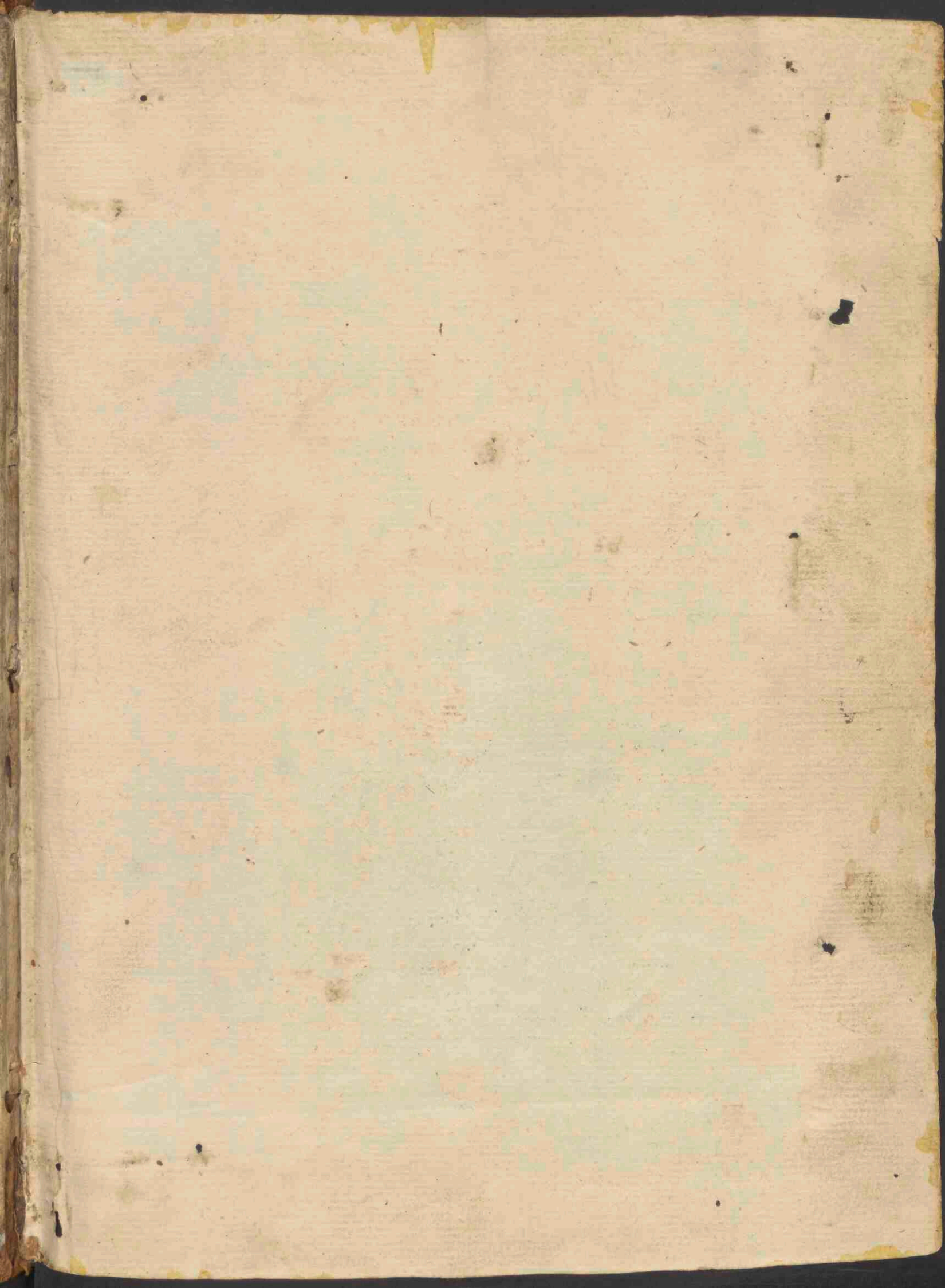
Folio n°. 98.

704. Terentius Afer, Publius, Comoediae. [Keulen, Ulr. Zell
c. 1475]. 2o.

X. 2o. 98

Type 2 (123 m.M.). — C II² 5738. — VK 01125.

Op het schutbl.: „liber carthusiensium domus nove lucis prope trajectum
inferius ex testamento magistri christofori de aemstel". Zie over hem de
aanteek. bij nr. 19. — Met klavieren.

N° 250. R.

ca 1475.
34 lignes.

(Colon, Vll.
Lell)

N 139 B.

Terentij vita excerpta de dictis. d. f. Petrarce.

DE Terentij vita in antiquis libris multa reperiuntur
Plura etiam in modernis scripta per varios scholasticos
rerum ignaros. eo quod vis falsa miscentes. Illud primum
rei totius fundamentum. Multi ponunt carthaginenses pa-
tria fuisse Terentium. Quod haud dubie verum est sicut epitaphium
eiusclare indicat. Quamvis hoc ipsum quidam negent ut inferius pa-
tebit. Ceterum qui hoc dicunt vero huic falsum illud implicat. Dicunt
enim Scipione Romam reuertente eversa carthagine interfecto
Hannibale hunc Terentium inter ceteros captiuos solutum et pi-
leatum incesisse post triumphalem Scipionis currum. Que res mul-
tipliciter a veritate semota est. Nam in primis Scipio cartha-
ginem quidem vicit: et tributariam fecit. Non evertit tamen ipsam
carthaginem. Sed nepos eius adoptiuus Apfricanus minor Hanni-
balem preterea bello vicit: fugauitque si nequaquam interfecit. Nepe qui
victus in Asiam profugit: et sub Antiocho rege Syrie militans
consilio atque opera sua et regis potentia nouum cum Romanis
bellum denuo gessit. Que historia omnibus qui in talibus ingenium
exercent planissime nota est. Deinde Scipionis triumphantis
currum non vero hic Terentius pileatus persecutus est. Sed alter huius
nomine romanus ciuis. Et ut Valerius maximus testatur pro-
pria familia ortus et inter paucos Senatorij ordinis splendidus. Qui
etiam post id tempus tunc scilicet quom Scipionis frater accusatus
est Rome preturam gessit. Hic ergo triumphantis currum Scipi-
onis persecutus est pileo capiti imposito quod donatus libertatis
signum erat. Quatuor milia siquidem romanorum ciuium qui bello
punico capti erant et in seruitute redacti victor Scipio liberatos
in patriam reduxit. Inter quos fuit hic Terentius de quo dixi ut
tam memor beneficii accepti tamque singulariter ante omnes gratus
ut per omnem vitam liberatorem suum Scipionem omni obsequio ac pa-
trocinij debita ueneratione coluerit. Triumphum autem die post eum
pileatus incescit. hoc est liberti habitu: quasi per illius viri virtutem
se libertati redditum populo romano pileo testate denuntians

que oia apud **T**itum **l**iuiū celeberrimū hīstoriciū nota sūt. **S**;
minus miror scholasticos hoc errore deceptos. **C**ū **P**aulus oro
sius hoc scripserit: de quo admodū mirarer nisi q̄ interdum ma
gna quīdem ingenia in multis occupata et inter difficultates
erecta equoz instar ppter incautā securitatē in plano cespitāt
Idēitas nomis in fallor errorem fecit q̄ scilicet vterq; **T**erētius
Sed circūspect? homo nō vidit qd se oculis igerebat. **I**n p̄mis
diuersitatē agnominum que ad discretionē nominū sūt inuēta
q̄ scilicet ille **T**erētius **C**uleo. **H**ic **T**erētius **A**phex ut tituli hui?
opis indicāt. **I**lle **R**omanus. **I**ste **C**arthaginēsis. **I**lle e sūitute
in libertate. **I**ste autē ecōtra e libertate in seruitutē ductus **I**lle
Senator. **H**ic **P**oeta. **I**lle iam senior. **H**ic puer. **E**o tempore q̄ a
Romanis dūcibus captus est. **I**n qua captiuitate ob elegantiā
morū ad magnorū venit amicitias. **V**tq; ait **E**usebius libro de
tēporib? ob ingenium et formā libertate donatus est. **I**nter tot di
uersitates fallere vna nō debuisset idēitas. **H**ic sane **T**erētius
a principio iuuetutis sue fertur a **T**erētio quodā **L**ucano em
ptus a quo et nomen ipm fortasse potuit accipere. **A**lter antea
dictus apud suos. **D**e hoc tamen preter coniecturā habeo nihil
Id quod constat: litteras latinas **R**ome didicit ad poeticā p̄n?
et precipue comediā. **Q**uo in genere facile ut mihi videtur oēs
ante se vicit. **N**am sequētes etiam a scribendo detexuit. **N**ec fere
que nouerim comedie scriptor clarus post **T**erētium fuit. **S**cri
psit comedias forsā plures. **S**ed que habētur in manib? sex
sūt que p ordinē hoc volumine cōtinentur. **Q**uāuis ip̄e ordo nō
in oibus volumib? vnus sit. **V**trūq; vero sint **A**lie vbiq; p̄ma
ommū est **A**ndria quā comedias priusq̄ edilibus venderet **E**t
ut **E**usebius idē ait. **C**ecilio multū se miranti legit. **D**e materia
comediarū loqui prolixum est. **D**e expositione prolixius. **S**ed
cuiusq; materiā in argumēto eius pbreuitē oprehensam lector
inueniet expositionem studio et ingenio molietur. **V**enus poe
matis carmen iambicum sed variū. **I**ambi enim materie comice
apti sūt. **I**n comedijs quidē nūq̄ auctor loquitur. s; introduce
plone: quem mox hic ad prologos trāsferre mītur. **I**nibus

scribendis emulorum inuidia causam dedit. Respondendum enim erat
ne forte peccitas gloriam meretur infamiaque modestia. **Horu**
vero stimulis ac vocibus agitatus fertur **Athenas** percussit ut gre
corum penitus ingenia moresque pnosceret. Et cum multis in latina
lingua translatis: post aliquod tempus voti compos romam reme
aret: sarcinulis et comediis quas sibi scripserat in nauim imposi
tis ipse terrestri itinere patrias perrexisset. Unde breui transitu in
italiam nauigaret: ubi expectate nauis audito naufragio que
circa sinum **Ilyricum** periclitata erant tacite iacture dolore permotum
Stymphalum in arcadia discessisse: seqz ibi defunctum ac sepultum
publice perisse. Certum eum in arcadia ipso eodem teste **Euse**
bio notum est. Et in primis quidem quatuor comediis scilicet
Andria. Eunuchus. De autotimerumeno. Adelphis. Menandri
comicozum principem grecorum imitatus creditur quod a rubrice
vetustissimorum codicum innuunt. quin parte scripture quia plus
confusionis quam lucis habere visa est sciens omni. Innuunt a plogi
quidam in reliquis duabus apud ludorum **Corinthum** vendidisse
eum **Eunuchum** sua fama est viginti milibus nummum: quod pretium
ante eum nullus acceperat. Ad summum suo genere poetandi tantus
vir fuit ut **Hieronymus** inter quatuor poetarum: duos scilicet grecorum
et totidem latinorum duces quartum hunc nominare non dubitet. Hoc
ordine **Homerum. Virgilium. Menandrum. Terentium**: quia sibi
excellentiā non stili attribuit altitudo quia a multis haud dubie
et **Menander** apud suos vincit: et **Terentius** apud nostros. Et quia
in comediis non modo non necessaria sed plerumque etiam vitiosa est
Quid ergo humanorum morum exacta notitia et ordo narrationis
ab ipso **Cicerone** laudatus et stili iocunditas ac gratia sed super
omnia. Sed ut quibusdam placet sola proprietate hanc facit ut enim primo
eneidis omento ait **Seruius**. Sciendum est **Terentium** propter sola
proprietate: omnibus comicis esse prelatum: quibus est quantum ad spe
ctat ad cetera inferior. Quod ultimum omnibus quos legere potui
comicis excussis **Seruius** salua pace non approbo nec vel ad notitiam
habendam nec ad errorem declinandum. breuiter de **Terentio**
dicta sint.

Terentij aphri poete comici liber in sex diuisus comedias: quar
p̄ma Andria. secūda Eunuchus. tertia Heautotimerumenō.
quarta Adelphi. quinta plormio. sexta et vltima Hecira nun
cupatur.

Terentij epithaphū

Natus in excelsis tectis carthaginis alte:
Romanis ducibus bellica preda fui.
Descripti mores hominū: iuuenūq; senūq;
Qualiter: et serui decipiant dominos.

Quid meretrix: quid leno dolis: cōfingat avarus
Hec qui cūq; legit sic puto cautus erit.

Andrie prime comedie argumentū incipit.

Soroem falso creditam meretricule
Benere andrie: glyceriū vitiat pāphilus:
Briuidaq; facta: dat fidem vxorem sibi
Fore hanc. nam aliam pat' ei desponsauerat
Onatam chremetis. atq; vt amorē comperit

Simulat futuras nuptias: cupiens suus

Quid haberet animi filius cognoscere.

Dauī suā su: non repugnat pampphilus.

Sed ex glycerio natum: vt vidit puerulum

Chremes: recusat nuptias. generū abdicat.

Mox filiam glyceriū in sperato agmētā

Hanc pampphilo dat. aliam carmo coniugem.

PROHEMIVM.

Poeta cū primū animū ad scribendū appulit

Id sibi negotiū solū credidit dari:

Populo: vt placerent quas fecisset fabulas.

Verū aliter euenire multo intelligit

Nam in scribundis plogis opera abutitur

Non q̄ argumentū narret: sed q̄ maliuoli

Et veteris poete maledictis respondeat.

Nunc quam rem vitio dent queso animaduortite.

Menander fecit andriam: et pirinthiam.
Qui vtramuis recte noxit ambas nouerit.
Non ita dissimili sunt argumento. sed tamen
dissimili oratione sunt facte: ac stilo.
Que couenere in andriam: ex pirinthia
fatetur trāstulisse sese: atq; vsum pro suis.
Id isti vituperāt factū: atq; in eo disputant
Con tamnari: non decere fabulas
fatunt ne intelligendo: vt nihil intelligant
Qui cū hunc accusant. neuū. plautū. enmū
Accusant. quos hic noster auctores habet.
Quoz emulazi exoptant negligentiam
Potius q̄ istoz obscuram diligentia.
Dehinc vt quiescant porro moneo. et defināt
Maledicere: ne maledicta noscant sua.
Fauete. adeste equo animo. et rem cognoscite
Vt pernoscat: et quid spei sit reliquum.
Posthac quas fatiet de integro comedias
Spectande: an erigende sint vobis prius.

Vimo senex. **S**ofia seruus.

Us istec intro auferte: abite. **S**ofia
Ades dum paucis te volo. **S**o. dictū puta
Nempe vt curentur recte lxx. **S**i. imo aliud
So. Quid ē: qđ tibi mea ars efficere hoc possit āplius?
Si. Nihil opus est istac arte ad hanc rem quā paro
Sed hijs quas semper in te intelli xi sitas
fide et taciturnitate. **S**o. expecto quid velis.
Si. Ego postq̄ emi te a paruulo vt semper tibi
Apud me iusta: et clemens fuerit seruitus
Scis. feci ex seruo vt esses libertus: mihi
Propterea qđ seruiebas liberaliter:
Quod habui sūmum pretium: persolui tibi.
So. In memoria habeo. **S**i. haud muto factū. **S**o. gaudeo
Si tibi quid feci: aut fatio: quod placeat **V**imo:

Et id gratum fuisse aduersum te habeo gratiam.
 Sed hoc mihi molestum est. nam istec commemoratio
 Quasi exprobratio est immemoris beneficii:
 Quin tu vno verbo dic quid est quod me velis.
Si. Ita fatiam. hoc primū in hac re predico tibi
 Quas credis eē has non sunt vere nuptie.
So. Cur simulas igitur? **Si.** rem omnem a principio audies:
 Eo pacto: a gnati vitam a consilium meum
 Cognosces: a quid te facere in hac re velim.
 Nam hic postq̃ excessit ex ephēbis sofia
 Liberius viuendi potestas fuit. nam antea
 Qui scire posses: aut ingenium noscere:
 Dum etas. metus. magister prohibebant. **So.** ita est.
Si. Quod pleriq; omnes faciunt adolescentuli
 Ut animū ad aliquod studium adiungant: aut equos
 Alere: aut canes ad venandum: aut ad philosophos
 Horum ille nihil egregie preter cetera
 Studebat. a tamen hec omnia mediocriter
 Baudebam. **So.** non iniuria. nam id arbitror
 Aprime in vita eē vtile: vt ne quid nimis.
Si. Sic vita erat. facile omnes perferre: ac pati
 Cum quibus erat. cūq; vna his sese dedere
 Eorum obsequi studiis. aduersus neminē
 Nunq̃ preponens se alijs ita vt facillime
 Vnde inuidia laudem iuenias: a amicos pares.
So. Sapienter vitam instituit. nāq; hoc tempore
 Obsequium amicos: veritas odium parit.
Si. Interea mulier quedam abhinc triennū
 Ex andro cōmigravit huic vicinie
 Inopia a cognatorum negligentia
 Coacta: egregia forma: atq; etate integra.
So. Dei vereor ne qd andria apportet mali.
Si. Primū hec pudice vitam: parce: ac duriter
 Agebat: lana: ac tela victum queritans.

Sed postq̃ amans accessit pretium pollicens
Vnus: et item alter: ita vt ingenū est omnium
 Domini a labore proclive ad libidinem:
 Accepit conditionē dehinc questum occipit
 Qui tum illam amabant: forte: ita vt fit: filium
 Perdurere illuc secum: vt vna esset meum.
 Ego met continuo mecum: certe captus est.
 Habet. obseruabam mane illozū seruulos
 Venientes: aut redeuntes rogītabam. heus puer
 Dic sodes: quis heri chrysidem habuit?
 Nam andrie id illi erat nomen. **So.** teneo. **Si.**
 Phedriā a climā dicebāt: aut nīceratū. nā hñ tres tū simul
 Amabant. ego quid pāphīlus? quid? symbolum
 Dedit: cenauit: gaudebam. item alio die
 Querebam: cōperiebam: nihil ad pampbīlū
 Quicq̃ attinere. enimuero spectatum satis
 Putabam: et magnum exemplū continentie
 Nam q̃ cum ingenijs conflictatur eū sinodi:
 Neq; commouetur animus in ea re: tum
 Scias posse habere iam ipsum sue vite modum.
 Tum id mibi placebat. tum vno ore oēs omnia
 Bona dicere: et laudare fortunas meas
 Qui gnatum haberem tali ingenio predictum.
 Quid verbis opus est? hac fama impulsus chremes
 Vltro ad me venit vīcam gnatam suam
 Cum dote sūma: vxorem filio vt daret. placuit.
 Despondi. hic nupcijs dictus est dies.
So. Quid igitur obstat cur nō vere fiant? **Si.** audies.
 fere in dieb⁹ paucis: quibus hec acta sunt:
 Chrysis vicina hec moritur. **So.** o factū bene
 Beasti. ei metui a chryside. **Si.** ibi tum filius meus
 Cum illis q̃ amabant vna chryside aderat frequens.
 Curabat vna funus. tristis interim.
 Rōnunq̃ collacrimabat. placuit id tum mibi

Sic cogitabam: hic parue consuetudinis
Causa huius mortem fert tam familiariter.
Quid si ipse amasset? quid hic mihi faceret patris?
Hec ego putabam omnia esse humani ingenij:
Manfuetiq; animi officia: quid multis moror?
Egomiet quoq; eius causa in funus prodeō
Nil suspicans mali. **So.** hem quid est? **Si.** scies
Effertur. imus interea inter mulieres
Que ibi aderant: forte vnam aspicio adolescentulam
Forma. **So.** bona fortasse. **Si.** a vultu sofia
Ad eo modesto: ad eo venusto: vt nihil supra
Que tum mihi lamentari preter ceteras
Visa est. ⁊ quia erat forma preter ceteras
Donestā ac liberali: accedo ad p̄dissequas.
Que sit rogo: sororem esse aiunt chrisidis.
Percussit ilico animus. at at: hoc illud est.
Dūc ille lacrimę. hęc est illa misericordia.
So. Quam timeo quorsum euadas. **Si.** funus interim
Procedit. sequimur. ad sepulchrum venimus.
In ignem posita est. fletur. interea hęc soror
Quam dixi ad flammam accessit imprudentius:
Satis cum periculo. ibi tum exanimatus p̄p̄hilus
Bene dissimulatum amorem ⁊ celatum indicat.
Accurrit mediam mulierem complectitur.
Mea glycerium inquit: quid agis? cur te is perditum?
Tum illa: vt consuetū amorem facile cerneret:
Reiecit se in eum: flens q̄ familiariter
So. Quid ais? **Si.** Redeo inde iratus: atq; egre ferens.
Nec satis ad obiurgandum cause diceret: quid feci?
Quid merui? aut quid peccavi pater?
Que sese in ignem proicere voluit: prohibui.
Veruauī. honesta ratio est. **So.** recte putas.
Nam si illum obiurges vite q̄ auxilium tulit:
Quid faties illi q̄ dederit damnum aut malum?

Si. Venit chremes postridie ad me clamitans
Indignū facinus comperisse se pampbilū
Pro vxore habere hanc peregrinā. ego id sedulo
Negare factum. ille instat factum. demq;
Ita tum discedo ab illo. vt qui se filiam
Neget datur. **So.** nō tu ibi gnatū? **Si.** nec hec quidē
Satis vehemēs causa: ad obiurgandū. **So.** q̄ cōdo?

Si. Tu te his rebus finem prescripisti pater.
Prope adest cū alieno more viuendū est mibi
Sine nunc me meo viuere interea modo.

So. Quis igitur relictus est obiurgandi locus?

Si. ppter amorē vxorem nolit ducere?

Si. Ea primū ab illo animaduertēda iniuria est
Et nunc id operam dō: vt per falsas nuptias
Vera obiurgandi causa sit: si deneget.

Simul sceleratus dauus: si quid consilij

Habet: vt consumat nūc: cū nībil ob sint doli

Quē credo manibus pedibusq; obire omnia
facturū: magis id adeo mibi vt incommode t

Quā vt obsequatur gnato. **So.** quā ppter? **Si.** si rogass

Mala mens. malus animus. quē quidē ego si sensero.

Sed qd opus est verbis? sine vt euēiat quod volo

In pampbilo: vt nībil sit more. restat chremes

Qui mibi exorandus est. a spero confore:

Nunc tuū est offitū has bene vt assimules nuptias

Et per te refatias dauum. obserues filium

Quid agat: quid cū illo consilij captet. **So.** satis est

Curabo. eamus iam nunc intro. **Si.** i pre. sequar.

Simo. dauus seruus.

Si. **N**on dubiū est quā vxorem nolit filius
Ita modo dauū timere sensi: vbi nuptias
Futuras audiuit sed ipse exit foras.

Da. Mirabar hoc si sic abiret. a heri semp lemitas verebar
Quorsū euaderet. q̄ postq̄ audierat nō datū in vxorē filio

- Suo: nunq̃ cuiq̃ nostrū verbū fecit: neq; id egre tulit
- Si.** At nūc fatiet. neq;: vt op̃mōr: sine tuo magno malo.
- Da.** Id voluit quidē nos sic nec op̃mantes duci falso gaudio
Sperantes iam amoto metu inter oscitantes opprimī: ne esset
Nobis spatū cogitandī ad disturbandas nuptias.
Astute. **Si.** carmifex que loquit̃. **Da.** herus est:
Nec prauiderā. **Si.** daue. **Da.** hem quid est?
Si. Ehodum ad me. **Da.** quid hic volt? **Si.** quid ais?
Da. Qua de re. **Si.** rogas? meum natum
Rumor est amare. **Da.** id populus curat scilicet.
Si. Hoccine agis an non? **Da.** ego vero istuc? **Si.** sed nunc
Ea iniqui patris est exquirere: nam quod antebac fecit: nūbil
ad me attinet: dum tempus ad eam rem tulit
Siui animū vt expleret suū.
Nunc hic dies aliam vitam affert. alios mores postulat
Dehinc postulo. si equū est daue te oro vt redeat iam in viam
Da. Hoc quid sit nescio. **Si.** si queras dicam
Si. Omnes qui amant grauiter vxorem sibi dari ferunt.
Da. Ita aiunt. **Si.** tum si quis magistrū cepit ad eam rem
Improbū animū egrotū ad deteriore partē plerūq; applicat.
Da. Non hercle intelligo. **Si.** non: hem.
Da. Non. dauus sum non edipus. **Si.** nempe ergo aperte
Vis que restant me loquit̃. **Da.** sane quidē. **Si.** si sēsero hodie
Quicq; in his te nuptiis fallat conari quo fiant minus
Aut velle ostendere in ea re q̃lis
Callidus: verberibus cēsum in pristinum te daue dedam vsq;
Ad necem. ea lege: atq; omīne: vt si inde te eximeri: ego pro te
Molā. qd hoc? itellertin an: nūdū etiā ne hoc quidē. **Da.** pmo
Callide. ita apte ip̃am rē mō locut⁹ es nūbil circūitione vsus es.
Si. Vbi vis facilius passus sum: q̃ in hac re me deludier.
Da. Sona verba queso. **Si.** irrides? nūbil me fallis. sed dico tibi
Ne temere fatias. neq; tu dicas hoc tibi non predictum: caue.

Dauus seruus secum.

Enimvero daue mibi loci est segnitie neq; socordie
Quantū intellexi modo semis sententiam de nupcijs:
Que si non astu pudentur: me aut herū pessundabūt:
Nec quid agam certum est: pampbilum ne adiutem
An auscultem sem. si illum relinquo: eius vite timeo.
Sim opitulor: huius minas. cui verba dare
Difficile est. primū iam de amore hoc comperit.
Me insensu seruat: ne quā fatiam nupcijs fallatiam.
Si senserit perij. aut si libitum fuerit causam ceperit
Quo iure: quaq; iniuria precipitē me in pristinū dabit.
Ad hec mala: hoc mihi accidit etiā. hec andria
Siue ista vxor: siue amica est: grauida e pampbilo est.
Audireq; eorum est operepretium audacia.
Nam inceptio est amentum: haud amantiū
Quicquid peperisset decreuerunt tollere
Et fingunt nunc inter se quandam fallatiam
Ciuem atticam eē hanc. fuit olim quidam senex
Mercator: nauem is fregit apud andrum insulam.
Is obiit mortem. tum ibi hanc. eiecit: chrysidis
Patrem recepisse orbam paruam. fabule.
Mibi quidem hercle non fit verisimile
Atq; ipsis cōmentum placet. si misis ab ea egreditur.
At ego me hinc ad forum transfero: vt conueniam
Pampbilū: ne de hac re pater imprudentem opprimat.

Misis sola.

Audiū archilis iādudum: lesbiam adduci iubes.
Sane pol illa est temulenta mulier: a temeraria.
Nec satis digna cui cōmittas primo partu mulierē.
Tamen adducam. importunitatem spectate amice
Quia compotrix eius est. odiū date facultatē obsecro
Vnic pariūdi. atq; illi in alijs potius peccandi locum.
Sed quid nam pampbilū examinatū video? vereor qd fiet
Opperiar: vt sciam quidnā hec turba tristitie afferat.
Pampbilus adolescēs. Misis ancilla.

Noccine est humanū factū aut inceptū: hoc cūne est
Officiū patris: **Mi.** quid illud est: **Pā.** prob deū
Atq; hominū fidē quid est si hoc nō otumelia: vxorē

Deceant dare sese mibi hodie. nonne

Oportuit prescisse me ante: nōne p̄us cōmunicatū oportuit:

Mi. Miseram me quod verbū audio: **Pā.** qd chremes

Qui denegarat se omīsurū gnatam mibi suam

Vxorē: id mutauit q̄ immutatū me videt.

Ita ne obstinate operam dat: vt me a glycerio

Miserum abstrahat: prob deū: atq; hominū fidem:

Quod si sit pereō fonditus. adeo esse hominē

Inuenustū atq; infelicē quenq; vt ego sum:

Nullon ego chremetis pacto affinitatē effugere poterō:

Quot modis otēptus spretus: facta tñsacta oīa: hēu repetor

Repudiatus: quamobrem: nisi idē quod suspicor.

Aliquid monstri alunt: ea quomā nemini obtrudi p̄t:

Itur ad me. **Mi.** oratio hęc me miserā examinat metu.

Pā. Nam quid ego nūc dicam de patre: ha

Tantam nerē tam negligent' agere: preteriens modo

Mibi ante forū vxor tibi ducenda ē p̄p̄bile hodie inq̄t. para.

Abi domū. id mibi visus est dicere abi cito a suspēde te.

Obstupui. censē me verbū potuisse proloqui:

Aut vllam causam ineptam: saltē falsā: iniquā: obmutui.

Quid si ego rescissem prius id: si q̄s nūc me roget

Aliqd facerem vt hoc ne facerē. sed nunc qd primū erequar:

Tot me impediūt cure que meū animū diuersū trahunt

Amor: misericordia huius: nuptiarū sollicitudo

Tum patris pudor: q̄ me tam leni passus ē animo vsq; adhuc

Que meo cūq; animo libitū est facere ei ne ego ut aduerserē

Dei mibi incertū est qd agam. **Mi.** misera timeo.

Hoc incertū quorsū accidat. sed nunc popus est

Aut hūc cū ipsa: aut aliqd de illa me aduersū hūc loqui.

Quā in dubio est animus paulo momento

Huc vel illuc ipellitur. **Pā.** q̄s hic loq̄tur: o misis salue.

Qi. O salve pāmphile. **Pā.** quid agitur? **Qi.** rogas?
 Laborat ex dolore: atq; ex hoc misera sollicita est die:
 Quia in hunc olim constitute sunt nuptie: tum autē
 Hoc timet ne deseras se. **Pā.** hē ego ne istuc conari queas?
 Egon ne illam propter me decipi sinam:
 Huc mibi animū: atq; omnē vitam credidit?
 Quā ego in animo egregie caram vxore habuerim:
 Bene a pudice eius doctū atq; educatum sinam
 Coactū egestate ingemū immutari er?
 Non fatiā. **Qi.** haud vixit si in te solo sit situm:
 Sed vīm vt queas ferre. **Pā.** adeo me ignauū putas?
 Adeo ingrātū porro: aut inhumanū aut ferum:
 Vt neq; consuetudo neq; amor neq; pudor
 Cōmoueat: neq; cōmoneat vt seruem fidem?
Qi. Vnū hoc scio: hanc meritā esse: ut memoz esses sui.
Pā. Memoz essem: o mīsis mīsis: etiā nunc mibi
 Scripta illa dicta sunt in animo chrysidis
 De glycerio. iam ferme moriens me vocat.
 Accessi. vs semote. nos soli incipit.
 Mi pāphile huius formā atq; etatem vides:
 Nec clam te est. q̄ illi nūc vtreq; res mutiles
 Et ad pudiciā: a ad tutandam rem fient.
 Quod ego per hanc dextrā oro a ingemū tuum
 Per tuam fidem: atq; eius solitudinem
 Te obtestor: ne abste hanc segreges. neu deseras
 Si te in germani fratris dilexi loco:
 Siue huc te solum semper fecit maximū:
 Seu tibi moxigera fuit in reb; omnibus.
 Te isti virum do. amicū. tutorem. patrem.
 Bona nostra huc tibi omitto: a tue mando fidei.
 Hanc mibi in manū dat. mors otinuo ipsū occupat:
 Accepi. acceptā seruabo. **Qi.** ita spero equidē.
Pā. Sed cur tu abis ab illa. **Qi.** obstetricē accerso.
Pā. Propera atq; audim; verbum vnum. caue

De nuptiis: ne ad morbum hoc etiam. Mi. teneo.

Charinus adulescens. Birria seruus. Paphilus adulescens.

Ch. **Q**uid ais Birria? datur ne illa hodie Paphilo
q Nuptum? Bir. sic est. Ch. qui scis? Bir. apud forum modo
Ex dauo audiui. Ch. u. misero mihi.

Vt ammus in spe atque timore usque antehac attentus fuit.

Ita postquam adempta spes est lassus cura et confectus stupet.

Bir. Queso edepol charime quomodo non potest fieri quod vis

Id velis quod possis Ch. nihil volo aliud nisi philomenam.

Bir. Ab quanto facius est te id dare operam:

Qui istum amorem ab animo amoueas tuo:

Qui id loqui quo magis libido frustra incendat tua.

Ch. facile omnes cum valemus recta consilia egrotis damus.

Tu si hic sis aliter sentias. Bir. age age ut libet.

Ch. Sed paphilum video. oia experiri certum est priusquam peream.

Bir. Quid hic agitur? Ch. ipsum hunc orabo:

Hunc supplicabo: amorem huic narrabo meum.

Credo impetrabo ut aliquot saltem nuptiis petrat dies.

Interea fiet aliquid spero. Bir. id aliquid nihil est. Ch. Birria

Quid tibi videtur: adeon ad eum? Bir. quid: nisi nihil ipetres

Et ut te arbitretur sibi paratum mecum si illam duxerit.

Ch. Abi hinc in malam crucem cum suspitione istac scelus.

Pa. Charinum video. salue. Ch. O salue Paphile

Ad te venio. spem. salutem. auxilium. consilium. expetens.

Pa. Neque pol consilij locum habeo: neque auxilij copiam.

Sed istuc quid nam est? Ch. hodie uxorem ducis? Pa. aut.

Ch. Si id facis hodie postremum me vides. Pa. quid ita?

Ch. Hei mihi vereor dicere huic. dic queso birria.

Bir. Ego dica. Pa. quid est? Bir. sponsam hic amat tuam.

Pa. Ne iste haud mecum sentit. et hodie dic mihi

Nunc quid nam amplius cum illa tibi fuit charime? Ch. ha paphile

Nihil. Pa. quod vellem Ch. nunc te per amicitiam et amorem obsecro

Principio ut ne ducas. Pa. dabo equidem operam.

Ch. Sed si id non potest fieri: aut tibi benuptie sunt cordi.

Pā. Cordis. **Ch.** saltem aliquot dies.

Profer: dum perficiam aliquo: ne videam. **Pā.** audi nūc iam.

Ego charine ne utiq̃ liberi esse offitū hominis puto

Cum is nihil promereat. postulare id gratie apponī sibi

Nuptias effugere ego istas malo q̃ tu adipiscier.

Ch. Reddidisti animū. **Pā.** nūc si quid potes aut tu aut hic

Birria facite: fingite: inuenite: efficiate qui detur tibi

Ego id agam mibi qui ne detur. **Ch.** sat habeo

Pā. Dauum optime video: cuius consilio fretus sum.

Ch. At tu hercle haud quicq̃ mibi: nisi ea que nihil

Opus est scire. fugim hinc. **Bir.** ego vtro ac lubens.

Dauus seruus. **Charinus.** **Pamphilus.**

Da. **D**hi homi: homi quid porto. sed vbi inueniā pamphilū:

ut metum in quo nunc est adimam: atq̃

Expleam animū gaudio. **Ch.** letus est. nescio q̃d.

Pā. Nihil est. nūdum hec rescivit mala.

Da. Quē ego nūc credo: si iam audierit sibi paratas nuptias.

Ch. Audim tu illum. **Da.** toto me oppido exanimatū querere.

Sed vbi queram: aut quo nūc primum intendam?

Ch. Cessas alloqui? **Da.** abeo. **Pā.** daue ades.

Resiste. **Da.** quis homo est qui me vocat? **Pamphile**

Te ipsum quero. euge charine. ambo opportune vos volo.

Pā. Daue perij. **Da.** quā tu hoc audi. **Pā.** interij.

Da. Quid timeas scio. **Ch.** mea quidē hercle in dubio est vita.

Da. Et quid tu timeas scio. **Pā.** nuptie mibi parantur.

Da. Et id scio. **Pā.** hodie.

Da. Obtundis. tamen si intelligo id times ne ducas tu illā. tu

Autem ut ducas. **Ch.** rem tenes. **Pā.** istuc ipsum.

Da. Atqui istuc ipsum nihil periculi est. me vide.

Pā. Obsecro te q̃ primū: hoc me miserum libera metu.

Da. Nem libero. tibi vxorē nō dat chremes. **Pā.** q̃ scis? **Da.** scio

Tuus pater mō me apprehēdit. ait tibi vxorē sese dare hodie:

Item alia multa que nunc nō est narrādi locus.

Cōtinuo ad te properans pcurro ad forū ut dicam hec tibi.

Vbi te nō inuenio: ibi ascendo in quendā excelsū locū.
Circūspitio. nusq̃ ibi forte video huius birriam
Rogo. neget vidisse se. mibi molestū: quid agam cogito.
Redeunt interea ex ipsa re mibi incidit suspitio. **hem.**
Paululū ob somnū. ipse tristis erat. de iproviso nuptie
Nō coheret. **pā.** q̃rū nā istuc? **da.** egomet otinuo ad chremetē.
Cum illuc aduenio: solitudo ante hostiū: iam id gaudeo
Ch. Recte dicis. **pā.** perge. **da.** maneo: interea introire neminē
Video. exire neminē matronā nullam in edibus
Nihil ornati: nihil tumultus. accessi. intro asperi.
pā. Scio magnū signū. **da.** nū vident? ouenire hęc nuptiēs?
pā. Nō opinor **daue.** **da.** opinor narras? nō recte accipis.
Certa res est. etiam puer inde abiens cōueni chremetis
Olera pisciculos minutos ferre: emptos obulo i cenā sem.
Ch. Liberatus sum hodie **daue** tua opera. **da.** at nullus quidē.
Ch. Quid ita? nēpe huic proesus illā nō dat. **da.** ridiculū caput.
Quasi necesse sit: si huic nō dat: te illam vxorē ducere.
Nisi vides: nisi semis amicos oras: ambis. **Ch.** bene mones.
Ito: tamethi hercle sepe: mea spes hęc frustrata est vale.
pā. Quid ergo sibi vult pater? cur simulat? **da.** ego dicā tibi:
Si id succēseat nūc: q̃ nō dat tibi vxorē chremes.
Ipsus sibi esse iniurius videatur: neq; id iniuria:
Priusq̃ tuū vt sese habeat animū ad nuptias pspexit.
Sed si tu negaris ducere: ibi culpā in te trāfferet omnē.
Tunc ille turbe fient. **pā.** quid vis patiari?
da. Pater est pāphile. difficile est ei verba dare.
Tum hęc sola est mulier. dictū aut factū aliquod
Inuenierit aut causā quā obrē efficiat opido. **pā.** efficiat? **da.** cito.
pā. Cedo igit qd faciā **daue.** **da.** dic te ductur. **pā.** **hem.** **da.** qd ē?
pā. Ego ne dicam? **da.** cur nō. **pā.** nunq̃ fatiam. **da.** ne nega.
pā. Suadere noli hęc. **da.** ex ea re qd fiat vide.
Vt ab illa excludar hac ocludar. **da.** nō ita est.
Nempe hęc sic esse opinor. dicturū patrem
Ducas hodie volo vxorē. tu ducam inquit.

Cedo quid obiurgabit tecum: hic reddes omnia
Que nunc sunt certa ei incerta consilia: ut fient:
Sine omni periculo. nam hoc haud dubium est quin chremes
Tibi non det gnatam. nec tu ea causa minueris
Hec que facis: ut is omutet suam sententiam
Patri dic te velle: ut cum velit tibi iure irasci: non queat.
Nam quod tu speras. impulsato facile. uxorem huius moribus
Dabit nemo: inueniet inopem potius quam te corrumpi sinat.
Sed si te equo animo ferre accipiet. negligenter feceris.
Alia otiosus queret. aliquid interea acciderit boni.

Da. Itan credis? **Da.** haud dubium quidem est id. **Da.** vide quod me inducas.

Da. Quin taces. **Da.** dicam puer autem ne resciscat mihi
Esse ex illa cautio est. nam pollicitus sum suscepturum.

Da. O facinus audax. **Da.** hanc fidem sibi me obsecrauit
Qui se sciret: non deserturum ut darem.

Da. Curabitur. sed pater adest. caue te esse triste sentiat. **Da.** fatia.

Simo senex. Dauus seruus. **Pamphilus adolescens.**

Si. **R**euerso quid agant: aut quid captent consilij.

Da. **R** Dic nunc non dubitat quin te ducturum neges.

R Venit meditatus alicunde: ex solo loco.

Orationem sperat inuenisse se: qua differat

Te proinde: tu fac apud te ut fies. **Da.** modo

Ut possim daue. **Da.** crede inquam hoc mihi pamphile:

Nunquam hodie tecum omutaturum patrem

Vnum esse verbum. si te dices ducere.

Sirria seruus. **Simo senex.**

Dauus seruus. **Pamphilus adolescens.**

Si. **H**erus me relictis rebus omnibus iussit pamphilum

Hodie obseruare: ut quid ageret de nuptiis

Scirem. id propterea nunc hunc venientem sequor.

Ipsum adeo: presto video cum dauo. hoc agam.

Si. Vtrumque adesse video. **Da.** hunc serua. **Si.** pamphile.

Da. Quasi de improviso respice ad eum. **Da.** hunc pater.

Da. Prole. **Si.** hodie uxorem ducas ut dixi volo.

Bir. Nunc nostre timeo parti: quid hic respondeat.

Pā. Neq; istic: neq; alibi tibi vsq; erit in memoria. **Bir.** hem

Da. Obmutuit. **Bir.** quid dixit? **Si.** facis vt te decet

Cum istuc quod postulo impetro cum gratia:

Da. Dum verus. **Bir.** herus q̄tū audio ab vxore excidit.

Si. Inunc iam intro: ne in mora cum opus sit hes.

Pā. Eo. **Bir.** nullam ne in re esse cuiq; hominū fidem:

Verum illud verbum est vulgo quod dici solet:

Omnes sibi esse melius volunt q̄ alteri.

Ego illam vidi virginem forma bona

Memini videre: quo equior sum pamphilo

Si se illam in somnis q̄ illum amplecti maluit.

Renuntiabo vt pro hoc malo mibi det malum.

Dauus seruus. Sīmo sener.

Da. **H**ic nunc me credit aliquam sibi fallatiam

Docere: et ea me restisse hic gratia.

Si. **Q**uid dauus narrat? **Da.** eque quic q̄ nunc quidem.

Si. Nihil ne hem? **Da.** nil proxfus. **Si.** atqui expectabam q̄dem.

Da. Preter spem venit sentio: hoc male habet virum.

Si. Potines mibi verum dicere? **Da.** nihil facilius.

Si. Num illi moleste quidpiam sunt ex nuptie:

Propter huiusce hospite consuetudinem?

Da. Nihil hercle. aut si adeo bidui aut tridui

Hec sollicitudo. nostm: deinde desinet

Etenim ipse eam rem secum recta reputabit via.

Da. Laudo. **Da.** dum licitum est ei. dumq; etas tulit

Amavit. tum id clam cauit: ne vnq; infamie

Ea res sibi esset: vt virum fortem decet.

Nunc vxore opus est. animū ad vxorem appulit.

Si. Subtristis visus est aliquantulum mibi.

Da. Nihil est ppter hanc rem. sed est quod succenseat tibi.

Si. Quid nā ē. **Da.** puelle ē. **Si.** q̄d ē? **Da.** nihil. **Si.** q̄n dic q̄d ē?

Da. Ait te minimum perparce facere sumptum.

Si. Me ne. **Da.** te. vix est obsonatus inqt dragmis decem

Non filio videtur uxorem dare
Quem inquit vocabo ad cenam meorum equalium
Potissimum nunc? et quod dicendum hic fiet
Tu quoque perparce minimum. non laudo. Si. tace.
Da. Comouit. Si. ego istec recte ut hanc videro
Quidam hoc rei est? quid hic vult veterator sibi?
Nam si hic mali est quicquid. hinc illic est huic rei caput.

Misis ancilla. Simo sener.

Dauus seruus. Lesbica. Bly ceru.

Mi. **T**a pol quidem res est ut dixit lesbica
Fidelem haud ferme mulieri inuenias virum
Si. **A**b andria est ancilla hinc. quod narras? Da. ita est.
Mi. **S**ed hic paphilus. Si. quod dicit. Mi. firmavit fide. Si. hinc.
Da. **U**tinam hic surdus aut hinc muta facta sit.
Nam quod peperisset iussit tolli. Si. o iupiter
Quid ego audio. actum est si quidem hinc vera predicat.
Le. **B**onum ingenium narras adolescentis. Mi. optimum.
Sed sequere me intro. ne in mora illi sis cum opus sit.
Le. **S**equor. Da. quod remedium huic nunc inueniam malo. Si. quod est?
Adon est demens. ex peregrinas iam scio. ha.
Vix tandem sensi stolidus. Da. quod hic sensisse se ait?
Si. **H**ec primum affertur. iam ab hoc mihi fallacia.
Hanc simulant parere quod ebremate absterreant.
Bly. **O** iuno lucina fer opem. serua me obsecro:
Si. **H**ui tam cito? ridiculum est. postquam ante hostium
Me audiuit stare appropinquat. non sat comode
Diuisa sunt temporibus? Daue hinc tibi. Da. mihi?
Si. **N**on immemor es discipuli. Da. ego quod narres nescio.
Si. **H**ic cine me si imparatum in veris nuptiis
Adortus esset: quos mihi ludos redderet?
Nunc huius periculo sit. ego in portu nauigo.

Lesbica. Simo sener. Dauus seruus.

Le. **H**abuc archiblis que assolent: queque oporteat
a **S**igna esse ad salutem omnia huic esse video.

Nunc primum fac istec vt lauet se. post inde
 Quod iussi ei dari bibere. et quantum
 Imperauit: date. mox ego huc reuertar.
 Per ecastor scitus puer natus est pampbilo.
 Deos queso vt sit supstes: quando quide ipse est ingenio bono.
 Cumq; huic veritus est optime adolescenti facere iniuriam.
 Si. Vel quis hoc non credat: qui te noxit abste esse certum?
 Da. Quid na id e? Si. no iperauit cora qd facto op? es? puerpe.
 Sed postq egressa est. illis que sunt intus clamabit de via.
 O daue ita ne contenor abs te? aut ita ne tandem idoneus
 Tibi videor ee. quem tam aperte fallere incipias dolis?
 Saltem accurate vt metui videar. certe si rescuerim.
 Da. Certe hercle nunc ipfus se fallit haud ego.
 Si. Eoim tibi. interminat? sum ne faceres. num verit? qd retulit?
 Credon tibi hoc nunc: peperisse hanc e pampbilo.
 Da. Teneo quid erret. et quid agam habeo. Si. quid taces?
 Da. Quid credas? quasi tibi non renuntiata sint hec sic fore?
 Si. Mibi qs q? Da. elo. an tu te itellxti hoc assilaier? Si. irrideor.
 Da. Renuntiatum est. nam qui istec tibi incidit suspitio?
 Si. Qui: quia te noxam. Da. quasi tu dicas factu id consilio meo.
 Si. Certe enim scio. Da. non satis ne pnostit etia qlis sum simo.
 Si. Ego ne te? Da. sed quid narrare ocepi
 Continuo tibi dari verba censes. Si. falso.
 Da. Itaq; hercle nibil iam mutire audeo.
 Si. Hoc ego scio vnum neminem peperisse hic
 Da. Itellxtin. sed nibilo setius puer deferent huc ante hostium.
 Id ego hunc iam nunc tibi nutio futurum vt sis sciens.
 Ne tu hoc posterius mibi dicas dau factu consilio aut dolis.
 Proxus a me opinionem hanc tuam ee ego amotam volo.
 Si. Vnde id scis? Da. audiui et credo. Si. multa concurrut simul.
 Qui diectura hanc non fatio. na iam prius hec se ex pampbilo
 Brauidam dixit ee. inuentu est falsum. nunc postq vident
 Ruptias apparari domi: missa est ancilla ilico
 Obstetricem accersitu ad eam et puer vt afferret simul.

Da. Hoc nisi sit puer ut tu videas. nil moretur nuptie. **Si.** quid ais?
Cum intelleras id consilij cape cur non dixti extemplo paphilos?

Da. Quis igitur eum ab illa extrahit nisi ego? nam omnes nos quidem scimus
Quoniam misere hanc amarit nunc sibi uxorem expetit. postremo id mihi
Ut abstraham illum ab illa da negotij. tu tamen has nuptias
Perge facere ita ut facis: et id spero adiutores deos.

Si. Immo abi intro. ibi me operire. et quod parato opus est parare.

Non impulit me hec nunc omnino ut crederem

Atque haud scio: an que dixit vera sint omnia

Sed parumpendo. illud mihi multo maximum est:

Quod mihi pollicitus est ipse gnatus. nunc chremem

Conueniam. orabo gnato uxorem. si id impetro

Quid malim alias: quam hodie has fieri nuptias?

Nam gnatus quod pollicitus est: haud dubium id est mihi

Si nolit quin eum merito cogere possim:

Atque adeo chremem in ipso tempore. eccum ipsum obuiam.

Simo senex. Chremes senex.

Si. **I**uxto chremetem. Ch. o te ipsum querebam. **Si.** et ego te.

Ch. Optato aduenis. aliquot ad me adierunt: ex te.

Auditum qui aiebant hodie filiam meam

Nubere tuo gnato. id viso. tu an illi insamiant.

Si. Ausculta paucis. et quid te velim: et tu

Quid queris scies. **Ch.** ausculto. loquere quid velis.

Si. Per ego te deos oro: et per nostram amicitiam chreme

Que incepta a paruis cum etate creuit simul

Perque unicam gnatam tuam: et gnatum meum

Cuius tibi summa potestas seruandi datur

Ut me adiuues in hac re: atque ita: ut nuptie

Que fuerant future fiant. **Ch.** ab ne me obsecra.

Quasi hoc te orando a me impetrare oporteat.

Alium esse censes: nunc me atque olim cum dabam?

Si in re utriusque est ut fiant accersi iube.

Sed si ex ea re plus mali est quam commodi

Ut utriusque id te oro in comune ut consulas: quasi

Illa tua sit: pamphiliq; ego sim pater.
Si. Imo ita volo ita postulo vt fiat chreme.
 Neq; postulem abs te nisi ipsa res moneat. **Ch.** qd est?
Si. Ire sunt inter glycerium a gnatum. **Ch.** audio.
Si. Ita magne: vt sperem posse auelli. **Ch.** fabule.
Si. Profecto sic est. **Ch.** hic herele est vt dicam tibi.
 Amantium ire amoris reintegratio est.
Si. Dem id te oro vt ante eamus dum tempus datur
 Dumq; eius libido occlusa est contumelijs:
 Priusq; harum scelera a lacrime conficte dolis
 Reducant animum egrotum ad misericordiam.
 Vrorem demus. spero consuetudine:
 Et coniugio liberali deuinctum chreme:
 Dehinc facile ex illis emerfurum malis.
Ch. Tibi hoc ita videtur. at ego non posse arbitror
 Neq; illum hanc perpetuo habere: neq; me perpeti.
Si. Quis scis ergo istuc? nisi periculum feceris?
Ch. At istuc periculum in filia fieri graue est.
Si. Remp̃ in commoditas demq; huc omnis redit
 Si veniat: quod dii prohibeat: discessio.
 At si corrigatur quot commoditates vide.
 Principio amico restitueris filium.
 Tibi generum firmum: a filie inuenies virum.
Ch. Quid istec? si istuc animum inducti esse vtile.
 Nolo tibi vllum commodum in me claudier.
Si. Merito te semper maximum feci chreme.
Ch. Si qd ais? **Si.** qd? **Ch.** q scis eos nunc discordare iter se?
Si. Ipse mihi dauus qui eorum intimus est consilijs dixit:
 Et is mihi persuadet nuptias quantu quea vt maturem.
 Quin censes facere filium. nisi sciret eadem hic velle?
 Tute adeo iam eius audies verba. huius euocate huc
 Dauum atq; eccum video foras exire.

Dauus seruus. Simo senex. Chremes senex.

Da. **H**d te ibam: **Si**. quid nā est? **Da**. cur vxor nō accersit? **J**am ad uesperas cit. **Si**. audim tu illum? ego dudum
Nonmihil veritus sum daue abs te ne faceres idem.

Quod vulgus seruoz solet: dolis vt me deluderet

Propterea q̄ amat filius. **Da**. egon istuc facerē. **Si**. credidi.

Idq; adeo metuēs vs celauī. qđ nūc dicai. **Da**. qđ ē? **Si**. scies.

Nam p̄modū habeo iā tibi fidē. **Da**. tādē agnosti qui siem.

Si. Non fuerant nuptie future. **Da**. quid nō? **Si**. sed ea gratia

Simulauī: vs vt p̄tēptarē. **Da**. qđ ais? **Si**. sic res ē. **Da**. vidē.

Nunq̄ istuc quīuū intelligere. vah consiliū callidum.

Si. Hoc audi: vt hīc te iussi itroire: opportune hīc me sit obuiā.

Da. Nem nū na; perim? **Si**. narro huic que dudū narraſti mibi.

Da. Quid nā audio? **Si**. gnata m gnato vt det oro: vixq; id exoro.

Da. Occidi. **Si**. lexm quid dixi? **Da**. optime inq̄

factum. **Si**. nunc per hunc nulla est morā.

Ch. Domū modo ibo. vt apparent? dicam. atq; huc renuntio.

Si. Nunc te oro daue: quomā mibi has solus effiaſti nuptias.

Da. Ego vero solus? **Si**. corrigere gnatum porro emtere.

Da. fatiam hercle sedulo. **Si**. potes nūc dum anim? irritatus est.

Da. Quiescas. **Si**. age igitur vbi nunc ē ipſus? **Da**. mirū mī domi ē.

Si. Ibo ad eum atq; eadem lex que dixi tibi: dicā itidem illi.

Da. Nullus fū. qđ cause est qui hīc in pristinū recta pficiſcar via?

Nihil est preci lo ci relictum. iam perturbauī omnia.

Verum fefelli. in nuptias comeci lexilem filium.

Feci hodie vt fierēt inſp̄ate nuptie: hō atq; inuito p̄philo.

Nem astucia: q̄ si quieſſem mibi eueniſſet mali.

Sed ecū ipſū p̄amphilū video. occidi vtinā mibi

Eſſet aliq̄uid hīc: quo nunc me precipitē darem.

P̄aphilus adoleſcēs. **D**auus seruus.

P̄a. **U****S**i illic scelus est qui me hodie p̄didit? **Da**. perij:

Atq; hoc cōfiteor iure mibi obſiſſe. quādo qđem

Taz iners: tā nulli? oſiliū fū. **Si**. ſeruon fortunas meas

Me omniſſe futili. ergo pretiū ob ſtulticiā fero.

Sed multum id nunq̄ auferet. **Da**. poſt hac

In columem sat scio fore me: hoc nunc si deuoto malū.
Pā. Sed quid ego nunc dicam patris?
 Negabon velle me modo q̄ pollicitus sū ducere? q̄ fidutia
 Id facere audeam? nec quid de me nūc fatiam scio.
Da. Nec de me quidem: atq; id ago sedulo.
 Dicam aliquid iam me inuenturum.
 Vt huic malo aliquam producā moram. **Pā.** ohe.
Da. Visus sum. ^{Pater.} hoc dum bone vir: quid agis?
 Viden ne me tuis consilijs miserum impeditū esse?
Da. Etiam expediam. **Pā.** expedies? **Da.** Certe pamphile.
Pā. Nempe vt modo. **Da.** imo melius spero.
Pā. Hoc tibi vis vt credam furcifer?
 Tu rem impeditā et perditā restituas? hūc quo fretus siem.
 Quū me hodie ex tranquillissima re coniecisti in nuptias?
 An non dixi hoc eē futurum? **Da.** dixi. **Pā.** q̄d es meritus?
Da. Crucem. sed sine paululū: ad me vt redeam
 Jam aliquid dispiat. **Pā.** lxi mibi cur non habeo spatiū
 Vt de te sumam supplitium vt volo.
 Nāq; hoc tēpus precauere mibi me haud de te vlāsci sinit.
Charinus adolescens. Pamphilus
adolescens. Dauus seruus.

Ch. **H**ocine est credibile aut memorabile:
 b **T**anta concordia innata cuiq; vt fiet:
 Vt malis gaudeat alienis? atq; ex incommotis
 Alterius sua vt computet commoda. ab
 Id ne est ver. imo id est pessimū genus hominū
 In denegando modo: quis pudor paululū adest.
 Post vbi tempus est promissa iam perfici:
 Tum coacti necessario se aperunt.
 Et timent. et tamen res cogit eos denegare.
 Ibi tum impudentissima eorum oratio est.
 Quis tu es? quis mibi es? cur meam tibi?
 Deus proximus sum egomet mibi. attamē vbi fides est
 Si roges: nihil illos pudet. hic vbi opus est

Non verentur. illic ubi nihil opus est ibi verentur.

Sed quid agam? adeam ne ad eum?

Et cum eo iniuriam hanc expostulem?

Ingeram multa mala illi. atque si aliquis dicat

Nihil promoueris multum molestus ei

Certe fuero. atque animo morem gesserō.

Pā. Charine: et me et te imprudēs: nisi quod deus respiciūt perdidit.

Cha. Ita ne imprudēs? tandē inuēta est causa. soluiſti fidem.

Pā. Quid tandē? **Cha.** etiā nunc me seducere hīs dictis postulas?

Pā. Quid istuc est? **Cha.** postquam me amare dixi: cōplacita est tibi.

Deu me miserū qui tuum animū ex animo spectauī meo.

Pā. falsus es. **Cha.** nōne tibi est satis hoc solidū vīsum gaudiū?

Nisi me lactasses amantem: et falsa spe produceres:

Dabras. **Pā.** habet; **Cha.** nescis quātis in malis verſer miser:

Quātasque hic suis consilijs mihi conficit sollicitudines.

Meus carnifex. **Cha.** quid istuc tā mirū ē de te si exemplū capis.

Pā. Vaud istuc dicas si cognosceſ me vel amorem meum.

Cha. Scio cū patre altercaſti dudū: et is nunc propterea tibi

Succenſeat. nec te quīuit hodie cogere illam vt duceres.

Pā. Imo quo etiā tu minus ſcis erūnas meas

De nuptiis non apparabantur mihi

Nec postulabat nunc quīſque vxorem dare.

Cha. Scio tu coactus tua voluntate es. **Pā.** mane

Rundū ſcis. **Cha.** ſcio equidem illam ducturū eſſe te.

Pā. Cur me enecas? hoc audi. nunquā deſtitit inſtare

Vt dicerem me eſſe ducturū patri.

Suadere: et orare vſque adeo donec perpulit.

Cha. Quis homo istuc? **Pā.** dauus. **Cha.** dauus. **Pā.** dauus

Interturbat omnia. **Cha.** quō obrem?

Pā. Nescio. nisi mihi deos satis ſcio fuiſſe iratos: quō auscultaueri ei

Cha. factum eſt daue. **Da.** factū. **Cha.** hem quid ais ſcelus?

At tibi dignum factis exitium dūnt.

Ego dic mihi si omnes hūc comiectū eſſe in nuptias

Inimici vellent: quod mihi hoc consiliū darent?

Da. Deceptus sum: ac nō defatigatus. Cha. scio.
 Da. Hac non successit: alia aggrediemur via
 Nisi id putas: quia primō processit parum
 Non posse iam ad salutem hoc conuerti malum:
 Pa. Imo etiam iam satis credo si aduigilaueis
 Exvms geminas mibi confites nuptias.
 Da. Ego tibi pamphile hoc pro seruitio de teo
 Conari manibus pedibusq; noctes et dies
 Capitis periculum adire: dum prosum tibi.
 Tuum est: si quid preter spem euenit mibi, ignoscere.
 Si parum succedit quod ago: aut sedulo fatio.
 Vel tu te aliud melius reperi me missum face.
 Pa. Cupio restituere in quem me accepisti locum.
 Da. Fatiam. Pa. at iam hoc opus est. Da. huius
 Sed mane concrepuit a glycerio hostium.
 Pa. Nihil ad te. Da. quero. Pa. huius nuncine demū.
 Da. Atiam hoc tibi inuentum dabo.

Misis ancilla. Pamphilus.

Charinus adulescentes. Dauus seruus.

Mi. **I** Am ubi ubi erit inuentū tibi curabo: et mecum adductū
 Tuū pāphīlū. tu modo anime mī noli te macerare:
 Pa. Misis. Mi. qd est? o pāphīle optime te mibi offers.
 Pa. Quid est? Mi. orare iussit si se ames huius iā ut ad se se venias.
 Videre te ait cupere. Pa. vab per huius hoc malū integrasit
 Siccine me atq; illam opera tua miseros nūc sollicitarier?
 Nam idcirco accersor: nuptias q; mibi apparari sensit.
 Cha. Quibus quidē q; facile poterat quiesci: si hic quiesset.
 Da. Age si hic nō insanit satis sua sponte instiga. Mi. atq; edepol
 Ea res est ppter ea q; nūc misera in merore est. Pa. misis
 Per omnes tibi adiuro deos nunq; eam me deserturū.
 Non si capiundos mibi sciam eē inimicos omnes homines
 Hanc mibi expetui contingit ouenūt mores. valeant
 Qui inter nos dissidiū volūt: hāc nisi mors mibi adimet nemo
 Cha. Resipisco. Pa. nō appollinis magis ver atq; hoc responsū est

Si poterit fieri ut ne pater per me stetit credat

Quo minus hec fierent nuptie: volo.

Sed si id non poterit: id fatiam in peliue quod est

Per me stetit ut credat. quis videor?

Cha. Miser eque atq; ego. Da. consilium quero. Cha. fortis.

Pa. Scio quid coneris. Da. hoc ego tibi pfecto effectum reddam.

Pa. Jam hoc opus est. Da. quin iam habeo. Cha. quid est?

Da. Huic non tibi habeo: ne erres. Cha. sat habeo.

Pa. Quid faties: cedo? Da. dies hic mihi ne sit satis vereor

Ad agendum: ne vacuū esse me nunc ad narrandum credas.

Proinde hinc vos amolimini: iam mihi impedimento estis.

Pa. Ego hanc visam. Da. quid tu? quo hinc te agis?

Cha. Verū vis dicā? Da. imo etiā narrationis mihi incipis initium.

Cha. Quid de me fiet daue? Da. elo tu impudens

Non satis habes q; tibi dieculam addo?

Quātū huic pmoueo nuptias. Cha. daue attamē. Pa. qd ego.

Cha. Ut ducā. Da. ridiculū. Cha. huc face ad me ut venias si quid.

Da. Quid veniā? nihil habeo. Cha. attamē si quid age. Da. veniā.

Cha. Si quid domi ero. Da. tu misis dū exeo parūp me opperire hic

Mi. Quapp? Da. ita feci opus ē. Mi. matuā. Da. iā inq; hic adero.

Misis ancilla. Dauus seruus.

Nihil ne esse ppiū cuiq; dñ vestram fidem

Summū bonū eē hēre putabam hunc pāphīlum

Amicū. amatorem. virum in quouis loco

Paratū. vrū ex eo nunc misera quem capit

Dolorem? facile hic plus mali est: q; illic boni.

Sed dauus exit. Mi. homo quid istuc obsecro est?

Quo portas puez? Da. misis nunc est opus tua

Mibi ad hanc rem exprompta memoria: atq; astucia.

Mi. Quid nā incepturus es? Da. accipe a me hunc otius.

Atq; ante nostrā ianuā appone. Mi. obsecro hūmī ne?

Da. Ex ara fume hinc verbenas tibi: atq;

Eas substerne. Mi. q; obrem id tu te ne facis?

Da. Quia si forte opus sit ad herū iureiurādo mihi

Non apposuisse vt liquido possim. **Mi.** intelligo: vnde
 Noua religio nunc in te istec incesit cedit?
Da. Moue otius te. vt quid agam porro intelligas.
 Proh iupiter. **Mi.** qd est? **Da.** sponse pater interuenit.
 Repudio consilium quod primum intenderam.
Mi. Nescio quid narres. **Da.** ego quoq; hinc ab dextra
 Venire me assimilabo. tu vt subseruias
 Orationi: vbicūq; verbis opus sit: vide.
Mi. Ego quid agas nihil intelligo. sed si quid est
 Quod mea opera opus sit vob: aut tu plus vides?
 Manebo. ne quid vestrū remouer commodum.
Chremes senex. Misis ancilla. Dauus seruus
Ch. **G**euertor postq̃ que opus fuere ad nuptias
 Gnate parauit: vt iubeam accersi. sed quid hoc?
 Puer hercle ē. mulier tū apposuisti hūc. **Mi.** vbi illic ē
Ch. Non mihi respondes. **Mi.** hem nusq̃ est. & misere mihi
 Reliquit me homo atq; abiit. **Da.** dñ vestram fidē.
 Quid turbe est apud forū? quid illic homines litigāt?
 Tum annonā cara est. quid dicam aliud nescio.
Mi. Cur obsecro hic me solas? **Da.** hem q̃ hec est fabula.
 Eho misis puer hic vnde est: quis & huc attulit?
Mi. Satin sanus es: qui me id rogites?
Da. Quem ego igitur rogē: qui hic neminē alium video?
Ch. Miroz vnde sit. **Da.** dictura ne es: quod rogo?
Mi. Au. **Da.** concede ad dextrā. **Mi.** deliras nō tute ipse?
Da. Verbū si mihi vnum preterq̃ qd te rogo facis: caue.
Mi. Male dicis. **Da.** vnde ē dic clares? **Mi.** a vob. **Da.** ha ha ha.
 Mirum vero impudēter mulier si facit meretrix.
Ch. Ab andria est ancilla hec q̃tum intelligo.
Da. Adeo videmur vobis esse idonei
 In quibus sic illudatis? **Ch.** vni in tempore.
Da. Propere adeo puerum tollere hinc ab ianua
 Mane. caue quoq̃ ex isto excessis loco.
Mi. Dñ te eradicent. ita me miseram territas.

Da. Tibi dico ego an nō? **Mi.** quid vis? **Da.** at etiam rogas?
 Cedo cuius puer hic apponisti? dic mihi? **Mi.** tu nescis?
Da. Mitte id quod scio: dic quod rogo. mi. vri ē. **Da.** c9: nri? mi. pāphili
Da. Hem quid pāphili. **Mi.** elo an non est?
Ch. Recte ego has semper fugi nuptias.
Da. O facinus animaduertendū. **Mi.** quid clamitas?
Da. Quem ne ego heri vidi. ad vos afferri vesperi?
Mi. O hominē audacem. **Da.** verū vidi cantāram.
 Suffarcinatam. **Mi.** diis pol habeo gratias
 Quin parūdo aliquot affuerunt libere
Da. Ne illa illū haud nouit: cuius causa hec incipit: chremes
 Si positum puerū ante edes viderit
 Suam gnata non dabit: tanto hercle magis dabit.
Ch. Non hercle fatiet. **Da.** nunc adeo ut tu sis sciens:
 Nisi puer tollis: iam ego hunc in mediā viam
 Prouoluam: teq; ibidem puoluam in luto.
Mi. Tū pol homo non es sobrius. **Da.** fallacia
 Alia aliam trudit: iam susurrari audio
 Cuiem atticam eē hanc. **Ch.** hem. **Da.** coactus legibus
 Vrorem eam ducet. **Mi.** elo obsecro. an nō ciuis est?
Ch. Ioculariū in malū insciens pene incidi.
Da. Quis hic loquitur? o chremes p tempus aduenis.
 Ausculta. **Ch.** audiui omnia. **Da.** ah ah necdum omnia?
Ch. Audiui inq; a principio. **Da.** audisti obsecro
 Hem scelera. hāc iam oportet in cruciatū hinc abripi.
 Hic est ille. non te credas dauū ludere.
Mi. Me miseram nihil pol falsi dixi mi sener.
Ch. Noui rem omnē. sed est fimo intus? **Da.** est.
Mi. Neme attingas scelestē. si pol glycerio nō omnia hec.
Da. Elo inepta. nescis quid sit actum. **Mi.** qui sciam?
Da. Hic socer est. alio pacto haud poterat fieri:
 Ut sciret hec que volumus. **Mi.** prediceres.
Da. Paululū interesse censes. ex animo omnia
 Ut fert natura fatias an de industria?

Crito senex. Misis ancilla. Dauius seruus.

Cri. **I** hac habitasse platea dictum est chrysidem
Que sese inhoneste optauit parare hic diuitias.
Potiusq; honeste in patria viuere pauper:

Eius in ore ea ad me lege redierunt bona
Sed quos percuncter video. saluete. **Mi.** obsecro
Quem video est ne hic crito consobrinus chrysidis?
Is est. **Cri.** o misis salue. **Mi.** saluus sis crito.

Cri. Itan chrysis? **Mi.** hem. nos quidem miseras pol perdidit.

Cri. Quid vos quo pacto hic satim recte? **Mi.** nos neq;
Vt quimus aiunt quando vt volumus non licet

Cri. Quid glycerium? iam hic suos parentes reperit?

Mi. Vtinam. **Cri.** an nundū etia? haud auspicato huc me appuli.

Nam pol si id scissem nunq; huc tetulissem pedem.

Semper enim dicta est: atq; habita est soror:

Que illius fuere possidet. nunc me hospitem

Lites sequi: q; hic mihi facile sit: atq; vtile

Aliorum exempla commouent. simul arbitror

Jam aliquem eē amicum: et defensozem eius. nam fere

Bradiuscula iam profecta est illinc. clamitant

Me sy cophantam. hereditatem persequi.

Mendicum. tum ipsam despoliare non licet.

Mi. Optime hospes pol crito antiquum morem obtines.

Cri. Duc me ad eam quando huc veni: vt videam. **Mi.** maxime.

Da. Sequar hos. nolo me in tempore hoc vt videat senex.

Chremes et Simo senes.

Ch. **S**atis iam satis simo spectata erga te amicitia est mea

Satis periculi incepti adire: orandi iam finem face.

Dum studeo obsequi tibi pene illusi vitam filie

Si. Imo enim nunc q; maxime abste postulo: atq; oro chremes

Vt beneficium verbis initum dudum nunc re comprobis.

Ch. Vide q; iniquus sis pre studio dum id efficias quod cupis.

Neq; modum benignitatis. neq; quid me ores cogitas.

Nam si cogites remittas: iam me onerare iniurijs.

Si. Quibus? **Ch.** at rogas? perpulisti me ut hominī adoleſcētulo
In alio occupato amore abhorrenti ab re uxoria
filiam ut darem in ſeditionē: atq; incertas nuptias.
Eius labore: atq; eius dolore: gnato me medicari et tuo
Impetraſti. incepti dum res te tulit. nunc nō fert. ſeras.
Illam hinc ciuē eē aiunt. puer natus. nos miſſos face.
Si. Per ego te deos oro: ut ne illis animū inducas credere:
Quibus id maxime utile eſt: illum eſſe q̄ de terrimum.
Nuptiarū gratia hec ſunt facta: atq; incepta omnia
Vbi ea cauſa: quā obrem id faciunt adempta eis. deſinent.
Ch. Erras. cū dauo ego me vidi obiurgantē ancillā. **Si.** ſcio.
Ch. At verō vultu cū ibi me aſſe neuter tum preſenſerat.
Si. Credo. et id facturū. dauus dudum p̄dixerat mibi:
Et neſcio quid tibi ſim oblitus hodie. at volui dicere.

Dauus ſeruus. Chremes et

Simo ſenes. Dromo ſeruus.

Da. **A**rimo nūc otioſo iam eē impero. **Ch.** hem dauū tibi.
Vnde egreditur. **Da.** meo preſidio: atq; hoſpitis.
Si. **Q**uid illud mali eſt? **Da.** ego o modicoz hominē
Aduentum tempus non vidi. **Si.** ſcelus
Quem nam hic laudat? **Da.** omnis res eſt iam in vado.
Si. Ceſſo loqui? **Da.** herus eſt. quid agam?
Si. O ſalue bone vir. **Da.** chem o ſimo: o noſter chremes:
Omnia appaſata iam ſunt intus. **Ch.** curaſti pro te?
Da. Vbi voles accerſe. **Si.** bene ſane id enī vero hinc nunc abeſt.
Etia tu hō r̄nde mibi: qd iſtic tibi negocij ē? **Da.** mibm. **Si.** ita.
Da. Mibi ne? **Si.** tibi ego. **Da.** modo introij. **Si.** q̄ſi ego q̄ dudū
Rogem. **Da.** cū gnato tuo vna. **Si.** an ne eſt intus p̄phylus?
Da. Crutior miſer. **Si.** elo tu num dixiſti eſſe
Inter eos inimicitias carniſex? **Da.** ſunt. **Si.** cur igitur
Dic eſt? **Ch.** quid illum cenſeſ? cum illa litigat.
Da. Imo vero indignum chreme iam faciū? ſaxo ex me audias.
Neſcio quis ſenex modo venit. ellum confidens: catus.
Cum fatiem videas: videtur eſſe quanti viſ precij.

Tristis leueritas inest vultu. atq; in verbis fides.

Si. Quid nam appoetas? **Da.** nihil eadē. nisi q; illū audiū dicere.

Si. Quid ait tandem? **Da.** glyceriū se scire esse ciuem atticam.

Si. Hem dromo dromo. **Da.** quid est? **Si.** dromo. **Da.** audi.

Si. Verbū si addideris dromo. **Da.** audi obsecro. **Dro.** quid vis?

Si. Sublimē intro hūc rape. **Dro.** quē? **Si.** dauū. **Da.** quāobres?

Si. Quia lubet mibi. rape inq; **Da.** quid feci? **Si.** rape.

Da. Si quicq; inuenies mentitū occidito. **Si.** nihil audio.

Ego te cōmotū iam reddam. **Da.** tamen si hoc verum est.

Si. Tamen tu cura ad seruandū vinctum: atq; audim.

Quadrupedē constringito. age nūc iam ego pol hodie si viuo

Tibi daue ostendam herum quid sit perich fallere.

Et illi patrem. **Ch.** ha ne seui tanto pere. **Si.** o chremes

Pietatem gnati nonne te miseret mei?

Tantum laborem capere ob talem filium?

Age pamphile. exi pamphile. hec quidem te pudet?

Pamphilus adulescens. Simo. et Chremes senes.

Pā. **Q**vis me volēs perij. pat' est. **Si.** qd ais omniū. **Ch.** ab

q Rem potius dic ipsam et mitte male loqui.

Si. Quasi quicq; in hunc grauius dici possit

Am tandem cuius glyceriū est? **Pā.** ita predicant.

Si. Ita predicant. o ingentem confidentiam

Num cogitat quid dicat? num facti pudet?

Vide: num eius color: si pudoris signū v' q; esse indicat.

Adon impotenti esse animo vt preter ciuium

Morem: atq; legem: et sui voluntatem patris:

Tamen hanc habere studeat cum fumo probu.

Pā. Me miserum. **Si.** hem modo ne id tēmū sensisti pamphile?

Olim istuc olim cum ita animū induxisti tuum

Hoc quod cuperes aliquo pacto efficiundū tibi.

Eodem die istuc verbū vere in te accidit.

Bed quid ego? cur autem me excrutio? cur me macero?

Cur meam senectutem huius sollicito amentia?

An vt pro huius peccatis ego suppliciu sufferam?

Imo habeat. valeat: vivat cū illa. **Pā.** o mi pater.
Si. Quid mi pater? quasi tu huius indigeas patris?
Domus. vxor. liberi inuenti inuito patre.
Adducti quī illam ciuem dicant. viceris.
Pā. Pater licet ne pauca? **Si.** quid dicis mihi?
Ch. Attamen fimo audi. **Si.** ego audia? qd ego audia? **Chreme.**
Ch. Attamen dicat sine. **Si.** age dicat fimo.
Pā. Ego me amare fateor. si id peccatū ē fateor id ipsū
Tibi pater me dedit. qd vis oneris impone. impera.
Vis me vxorem ducere? hāc vis amittere? vt potero fera.
Hoc modo te obsecro: ne credas a me allegatū hunc senē.
Sine me vt expurgem: atq; illum huc coram adducam.
Si. Adducas? **Pā.** sine pater. **Ch.** equū postulat dāxymiam.
Pā. Sine te hoc exorem. **Si.** fimo. quid vis cupio
Dum ne ab hoc me falli operiar? **Chreme.**
Ch. Pro peccato magno paululū supplicij satis ē patri.

Crito. Chremes. Simo senex.

Damphilus adolescens.

Cri. **M**itte orare vna harū quous causa: me vt fatiā monet:
Vel tu: vel qd vix est: vel qd ipse bene cupio glycerio.
Ch. **M**Andriū ego critonem video. a certe is est. **Cri.** saluus
fis **Chreme.**

Ch. Quid tu athenis insolens. **Cri.** euenit. sed hic cine ē fimo?
Ch. Dic. **Si.** men queris? ex tu glyceriū hinc ciue ee ais?
Cri. Tu negas? **Si.** ita ne huc paratus aduenis?
Cri. Qua de re? **Si.** rogas? tu ne impune hoc fatias?
Tu ne hic homines adolescentulos
Imperitos rez: eductos libere: in fraudē illicias?
Sollicitādo a pollicendo eorū animos iactas. **Cri.** sanone es?
Si. Ac meretricios amores nuptijs conglutinas.
Pā. Perij. metuo vt s'bet hospes. **Ch.** fimo hūc noxis si satis
Non ita arbitzere. bonus est hic vir. **Si.** hic sit bonus vir?
Ita ne attemperate euenit hodie in ipsis nuptijs:
Vt videret antehac nunq; est vero hūc credendū **Chreme.**

Pā. Si metuiam patrē habeo pro illa re illū quod moneā probe.
Si. **S**ymphōta. **Cri.** hē. **Ch.** sic crito hic ē: mitte. **Cri.** videat q̄ fiet
Si mibi pergit que volt dicere: ea que non vult audiet
Ego istec a moneo: aut curo: nū tu tuū malū equo aīo feres?
Nam que dixi vera an falsa audieris: iam sciri potest.
Atticus quidem olim nauī fracta apud andrum eiectus est:
Et istecyna parua virgo. tum ille egens forte applicat
Prīmū ad chryfidis patrem se. **Si.** fabulā inceptat. **Ch.** sine.
Cri. Ita ne vero obturbat? **Ch.** perge. **Cri.** tū is mibi cognat⁹ fuit.
Qui eum recepit. ibi ego audiui ex illo sese eē atticum ciuem.
Is ibi mortu⁹ ē. **Ch.** ei⁹ nomē. **Cri.** nomē ita cito tibi? phamā.
Ch. Nem perij. **Cri.** verum hercle opinor fuisse phamiam.
Hoc certo scio rānushū se aiebat eē. **Ch.** o iupiter. **Cri.** eadē hēc
Chremes multi alij tum in andro audire.
Ch. Utinam id sit quod spero. exo dic mibi quid eam tum
Suam ne eē aiebant? **Cri.** nō. **Ch.** cuiā igitur? **Cri.** fratris filiā.
Ch. Certe mea ē. **Cri.** qd̄ ais? **Si.** qd̄ tu ais? **Pā.** arripe auēs pāphile.
Si. Quid credis? **Ch.** phamā ille frater me⁹ fuit. **Si.** norā a scio
Ch. Is hinc bellum fugiens: meq; in asiam psequens proficiscitur.
Tum illā relinquare: hic ē verit⁹. post illa nunc primū audio.
Quid de illo sit factū. **Pā.** vix sū apd̄ me ita aīm⁹ omot⁹ ē metu
Spe: gaudio: mirando hoc tanto: a tam repentin o bono
Si. Sane istā multis modis tuā inueniri gaudeo. **Pā.** credo pater.
Ch. At mibi vn⁹ scrupul⁹ etiā; restat: q̄ me male habz. **Pā.** dign⁹ es
Cum tua religione odio. nodum in scirpo queris.
Cri. Quid istuc est? **Ch.** nomen non conuenit. **Cri.** fuit hercle
Huic aliud parue. **Ch.** quod crito? nunquid meministis?
Cri. Id quero. **Pā.** ego ne huius memoriā patiar mee
Voluptati obstare: cum ego possim in hac re
Medicari mibi: nō patiar. heus chremes: quid queris
Passibula est. **Cri.** ipa ē. **Ch.** ea ē. **Pā.** ex ipa milies iam audiui.
Si. Omnes nos gaudere: ex hoc chreme te credo credere.
Ch. Ita me dij ament credo. **Pā.** quid restat pater?
Si. Jam dudū res reduxit me ipa in grām tuā. **Pā.** o lepidū patrē.
De vxore itavt possedi nihil mutat chremes.

Ch. Causa optima est: nisi quid pater ait aliud. **Pā.** nempe.
Si. Id scz. **Ch.** dos pampibile est decē talenta. **Pā.** accipio.
Ch. Propero ad filiam. exo mecū **Crito.** nam illam me
 Haud credo nosse. **Si.** cur non transferri illam huc iubes?
Pā. Recte admones. dauo istuc dedam iam negotij.
Si. Non pōt. **Pā.** qui. **Si.** q. habet aliud magis ex se se a maius.
Pā. Quid nā? **Si.** vinctus est. **Pā.** pater non recte est vinctus.
Si. Haud ita iussi. **Pā.** iube solui obsecro. **Si.** age fiat.
Pā. At matura. **Si.** eo intro. **Pā.** o factū: a felicem diem.

Charinus a pampibilis adolescentes. Dauus seru?

Cha. **P**rouiso: qd agat pampibil? atq. eccū. pā. aliq. forsā me putz
 Nō putare hoc vix. at mibi nunc sic eē hoc verū lubet
 Ego deorum vitam ppter ea sempiternam esse arbitror
 Quoluptates eorū proprie sunt. nam mibi immortalitas
 Parata est: si nulla egritudo huic gaudio intercesserit.
 Sed quē ego mibi potissimū optem? cui nūc hoc narrē dari?
Cha. Quid illuc gaudij ē? **Pā.** dauū video. nemo ē quē mallē omnū
 Nam hunc scio mea solide solum gauisurum gaudia.
Da. Pampibilis vbi nam hic est? **Pā.** daue. **Da.** q. nam homo est?
Pā. Ego sum. **Da.** pampibile. **Pā.** nescis qd mibi contigerit.
Da. Certe. sed quid mibi obtigerit scio. **Pā.** a q. dem ego.
Da. More hominū euenit: vt quid sim nactus malū
 Prius rescisceres tu: q. ego illud quod tibi euenit bonū.
Pā. Mea glyceriū suos parētes repperit. **Da.** factū bene. **Cha.** hem
Pā. Pat' amic' sum' ē nob. **Da.** q. s. **Pā.** cbremes. **Da.** naras pte.
Pā. Nec moravlla est: quū eā vxorem ducā. **Cha.** nū ille somniat
 Ea que vigilans voluit? **Pā.** tū de puero daue. **Da.** ab define
 Solus est quē diligunt dñj. **Cha.** salu' sū si hoc sūt vera. adibo
 Et colloquar. pā. q. s. hō est? o charime in tpe ipō mibi aduenis.
Cha. Bene fecim. **Pā.** hē audisti. **Ch.** oia: age me i tuis scdīs rē? respice
 Tuus est nūc cbremes. factur' queq. vles scio esse omnia.
Pā. Memini. atq. adeo longū est nos illū expectare dum exeat.
 Sequere hac me itus apud glyceriū nūc ē. tu daue abi domū
 Propere. accerse qui auferāt eam. qd stas? qd cellas? **Da.** eo.
 Ne expectetis dum exeat huc intus despondebitur

Intus transigetur. si quidē quid restat. O. plaudite.
Calliopius recensui.

Acta ludis Megalensibus luc. Postumio Albino. Luc. Coene-
lio Merula edilibus Curulib⁹. egeze Ambūius Turpio. Luc.
Atilius Preneſtinus. greca menandri prima. et acta secunda
modulauit flaccus claudij Tibijs duab⁹ dextris. M. Valeio.
Mutio fabio Consulibus.

Eunuchi secunde comedie Argumentū.

Meretrix adolescentem cuius mutuo amore
Tenebatur: exclusit ei⁹ reuocato
Exclusionis causas reddidit. eius frater
Minor natus: virginem quam miles
Meretrici donū miserat amare cepit:

Deductusq⁹ in domum meretricis pro eunuch⁹ vitiat.
Re itaq⁹ cognita: cum illam se meretrix
Dolezet: ab eodem adolescente placatur:
Interuentuq⁹ fratris eius ciuem cognitam
Atheniensem: duxit uxorem. miles quoq⁹
In partem meretricij amoris receptus illuditur.

Argumentum.

Prorem falso dictam thaidis
Id ipsum ignorans miles aduexit traso:
Ipſiq⁹ donat. erat hxc ciuis attica.
Eidem eunuchum quem emerat thaidi iubet.
Thaidis amator phedria: trasom
Oratus biduum concedere.
Ephēbus frater phedrie: puellam
Cum reperiret dono missam thaidi
Ornatum eunuchi induitur. introit
Vitiavit virginem. suadet parmeno.
Sed atticus ciuis ipſimis repertus:
frater collocat vitiatam ephēbo.

Prologus

Siquisq̃ est qui placere studeat bonis
Complurimis: a minime multos ledere:
In hijs poeta hic nomen p̃fitetur suum.
Tum si quis est q̃ dictum in se inclementius
Existimauit esse: sic existimet. sciat
Presumat responsū non dictū esse: quale sit prius.
Qui bene vertundo: a eas describendo male
Ex grecis bonis: latinas fecit non bonas.
Idem menandri phasma nunc nuper dedit:
Atq; a thesauro scripsit causam dicere.
Prius vnde petitur aurum: quare sit suum:
Qm̃ illi qui petit vnde is sit thesaurus sibi.
Aut vnde in patrum monumentū peruenerit.
Dehinc ne fraudetur ipse se haud sic cogitet:
Defunctus iam sum. nihil est quod dicat mibi.
Is ne erret moneo: a desinat laceffere.
Habeo alia multa que nunc condonabuntur
Que proferentur post: si perget ledere:
Ita ut facere instituit. quā nunc acturi sumus
Menandri eunuchū: postq̃ ediles emerunt
Perfecit sibi: ut inspitiundi esset copia:
Magistratus: cū ibi adesset: ocepta est agi
Exclamat furem: non poetam: fabulam
Dedisse: a nihil dedisse verborū. tamen
Colacem esse neuū: a plauti veterem fabulā:
Parasiti personam inde ablatam: a militis.
Si id est peccatū. peccatum imprudentia est
Poete. non qui furtum facere studuerit.
Id ita esse: vos iam iudicare poteritis.
Colax menandri est. in ea est parasitus colax:
Et miles gloriofus. eas se non negat
Personas transtulisse in eunuchum suam:
E greca. sed eas fabulas factas prius
Latinas scisse se: id vero pernegat.
Q̃ si personis eisdem: uti alijs non licet:

Qui magis licet currentes seruos scribere?
 Bonas matronas facere: meretrices malas.
 Parasitum edacem: gloriofum militem.
 Puerum supponi: falli per seruum senem.
 Amare: odisse: suspicari: deniq;
 Nullum est iam dictu quod non sit dictu prius.
 Quare equu est vos cognoscere atq; ignoscere
 Quae veteres factitarunt: si fatiunt noui.
 Date operam: et cum silentio animaduerte:
 Ut pernoctatis quid sibi eunuchus velit.

EUNUCHVS.

Quædria adolescens. Parmenio seruus.
 Vid igitur fatiam: non eam: ne nunc quide
 Cum accersor ultro: an potius
 Ita me opare: non peti meretricu contumelias?
 Exclussit. reuocat. redeam: non si me obsecret.

Par. Si quidæ hercle possis: nihil prius: neq; fortius.
 Veru si incipies: neq; perfities grauitur:
 Atq; ubi pati non poteris: cu nemo expetet
 Infecta pace ultro ad eam venies:
 Indicans te amare: et ferre non posse: actum est ilicet.
 Peristi. eludet ubi te victum senserit.
Phx. Proinde tu dum est tempus etiam atq; etiam cogita.
Par. Vere que res in se consiliu neq; modum
 Habet vllum: eam consilio regere non potes.
 In amore hæc omnia sunt vitia: iniurie:
 Suspitiones: inimicitie indutæ
 Bellum: pax rursum incerta hæc si postules.
 Ratione certa facere: nihilo plus agas.
 Qm si des operam ut cum ratione insamias
 Et quod nunc tu tecum iratus cogitas
 Ego ne illam: que illu: que me: que non sine modo
 Mori me malim. sentiet qui vir fiam.
 Hæc verba vna me hercle falsa lacrimula
 Quam oculos terendo misere. vix vi expresserit

Restinguet a te ultro accusabis: a dabis ei
Ultro supplicium. **Plx.** o indignū facinus. nunc ego
Et illam scelestam esse: a me miseram sentio.
Et tedit: a amore ardeo: a prudens: sciens:
Vivus: vidensq; pereor: nec quid agam scio.
Par. Quid agas? nisi vt te redimas captū q̄ queas.
Et ne te afflictes. **Plx.** ita ne suades? **Par.** si sapias
Mimmo: si nequeas paululo: at quanti queas
Neq; preter quas ipse amor molestias
Habet addas: a illas quas habet recte feras
Sed ecce ipsa egreditur nostri fundi calamitas
Nam quod nos capere oportet hec intercipit.

Thais meretrix. Phedria adolescens.

Parmeno seruus.

Tha. **M**iseram me vereor: ne illud gratius phedria
Tulerit: ne v' aliorum: atq; ego feci acceperit
Q' heri intromissus non ē. **Plx.** totus parmeno tremo
Horeoq; post q̄ asperi hanc. **Par.** bono animo es:
Accede ad ignem hunc iam calefces plus satis.
Tha. Quis hic loquitur? ehem tu hic eras mī phedria?
Quid hic stabas? cur non recta introibas?
Par. Ceterū de exclusionē verbū nullum. **Tha.** qd taces?
Plx. Sane quia vero he mibi semper patent fores:
Aut q' sum apud te primus. **Th.** missa istec face.
Plx. Quid missa? o thaïs thaïs vtinā esset mibi
Pars equa amoris tecum: ac pariter fieret
Vt hoc tibi doleret itidem vt mibi dolet:
Aut ego istuc abste factum mibi lipenderem.
Tha. Ne crutia obsecro anime mī phedria.
Non pol quēq; plus amem aut plus diligam
Eo feci. sed ita erat res. fatiundum fuit.
Par. Credo vt fit. misera pre amore exclusisti hūc foras.
Tha. Siccine ais parmeno? age. sed huc qua gracia
Te accerhi iussi ausculta. **Par.** fiat. **Th.** at dic mibi
Hoc primū. potū est hic tacere? **Par.** ego ne? optime:

Verū hūc tu hac lege tibi meam adstringo fidem

Que vera audiui taceo: et contineo optime:

Sim falsum: aut vanū: aut fictū est: continuo palam ē:

Plenus rimarum sum hac: atq; illac perfluo.

Proin tu taceri si vis: vera dicito.

Tb. Samia mihi mater fuit: ea habitat rhodi.

Par. Potest taceri hoc? **Tb.** tum ibi matri paruulā

Duellam: dono quidam mercator dedit

Ex attica hinc abreptā. **Par.** ciue ne? **Tb:** arbitror:

Certum non scimus matris nomen: et patris

Dicebat ipsa patriam et signa cetera.

Neq; sciebat: neq; etiam per etatē potuerat.

Mercator hoc addebat e predomibus

Vnde emerat se audisse abreptā ex samio

Mater ubi accepit: cepit studiose omnia

Docere: educare ita: ut si esset filia

Sororem pleriq; eē credebant meam:

Ego cū illo: cum quo tum vno rem habebā hospite

Abij huc: qui mihi reliquit huc que habeo omnia.

Par. Vtrūq; hoc falsum est. **Tb.** quid istuc?

Par. Rogas? quia neq; tu vno eras otenta: neq; solus dedit:

Nam hic quoq; bonā magnāq; partē ad te attulit.

Tb. Ita est. Sed sine me peruenire quo volo.

Interea miles qui me amare coeperat

In cariam est profectus. te interea loci

Cognoui: tu te scis post illa: q̄ intinū

Habeam te: et mea cōsilia: ut tibi credam omnia.

Plx. Nec id quidē tacebit parmeno. **Par.** o he dubiū ne id est?

Tb. Hoc agite ambo: mater mea illic mortua est

Nuper: eius frater aliquantū ad rem est audicio.

Is ubi hanc formā videt honesta virginem

Et fidibus scire: pretium sperans: ilico

Product: ac vendidit: forte fortuna affuit

Dic meus amicus emit eam: dono mihi:

Imprudens harum rer: ignarusq; omnū.

Is venit. post q̄p̄ sensit me tecum quoq̄
Rem habere. fingit causas: ne det sedulo.
Ait: si fidem habeat: se iri prepositū tibi
Apud me. ac nō id metuat ne vbi acceperim:
Sese relinqua: velle se illam mibi dare.
Verum id vereri. sed ego quantū suspicor
Ad virginē animū adiecit. **P**he. etiam ne amplius?
Th. **N**ihil. nam quesivi: nunc ego eā mī phedria.
Multe sunt cause q̄ obrem cupio abducere.
Primū q̄ soror est dicta. preterea vt suis
Restituā: ac reddam. sola sum. habeo hic neminē
Neq̄ amīcū. neq̄ cognatum: q̄ obrem phedria
Cupio aliquos parare amīcos beneficio meo
Id amabo: adiuta me quo fiat facilius
Sine illum priores partes hōce aliquot dies
Apud me habere. nihil mibi rñdes? **P**he. pessima es
Egon cum istis factis respondeā tibi quicq̄
Par. **D**eus noster. laudo. tandem percoluit. vir es.
Phe. **A**t ego nesciebam quorsum tu ires? paruula
Hinc est abrepta. eduxit mater pro sua.
Soror dicta est. cupio abducere: vt reddam suis
Rempe omnia hęc verba huc redeunt. deniq̄
Ego excludor. ille recipitur. qua gratia:
Nisi illum ames plus q̄ me: et istam nunc times
Que adducta est: ne illum talem praeipiat tibi.
Th. **E**gon id timeo? **P**he. q̄d te ergo aliud sollicitat? cedo.
Num ille solus dona dat? num vbi meam
Benignitatem sensisti interclaudier?
Non ne vbi mibi dixti cupere te ex ethiopia
Ancillulam: relictis rebus omnibus
Quesivi: porro eunuchum dixti velle te:
Quia sole vtuntur hīs regine: reperi.
Heri minas viginti pro ambobus dedi.
Tamen cōtemptus abste: hęc habui in memoria.
Ob hęc facta abste sperno. **T**h. quid istud phedria?

Quāq̃ illam cupio abducere: atq; hac re arbitror
Id fieri posse maxime. verum tamen potiusq̃ te
Inimicum habeam: fatiam vt iusseris.
Phx. Vtinam hoc verbum. ex animo ac vere diceret.
Potiusq̃ te inimicum habeam. si istuc crederem
Sincere dici: quid vis possem perpeti.
Par. Labascit victus vno verbo: q̃ cito.
Th. Egon ex animo misera dico: quā ioco
Rem voluisti a me. tandem quin perferetis?
Ego impetrare nequeo: hoc abste biduum.
Saltem vt concedas solum. **Phx.** siquidem biduum.
Verum ne fiant isti viginti dies.
Th. profecto nō plus biduū aut. **Phx.** autē nihil moror.
Th. Non fiet hoc modo. sine te exorem.
Phx. Scilicet fatiendū ē qd vis. **Th.** merito te amo. **Phx.** bñ facis.
Rus ibo: ibi hoc me macerabo biduum:
Ita facere certū est: morigerandū est thaidi.
Tu parmeno huc fac deducantur illi. **Par.** maxime.
Phx. In hoc biduum thais vale. **Th.** mī phedria: ⁊ tu
Num quid vis aliud? **Phx.** egone? quid velim?
Cum milite isto presens: absens vt scies.
Dies noctesq; me ames: me desideres:
Me somnes: me expectes: de me cogites:
Me speres: me te oblectes: mecum tota scis:
Meus fac sis postremo animus. quando ego sum tuus.
Th. Me misera: forsitan hic mihi parua habet fidem?
Atq; ex aliarum ingenijs me iudicet?
Ego pol: que mihi sum conscia. hoc certo scio.
Requā me finxisse falli quicq̃: neq; meo
Corde esse quēq̃ cariorē hoc phedria:
Et quicquid huius feci: causa virginis
Feci. nam me eius spero fratrem proximum
Iam reperisse adolescentem: adeo nobilem:
Et is hodie venturum se ad me constituit domum.
Concedam hinc intro. atq; expectabo dum veniat.

Phedria adolescens. Parmeno seruus.

Phe. **F**ac ita vt iussi deducatur isti. **Par.** fatia. **Phe.** at diligenter?
Par. **F**iet. **Phe.** at mature. **Par.** fiet. **Phe.** sat in h^o mādātū ē tibi
Par. Abrogitare: quasi difficile sit: vtinā tam aliquid inuenire
facile possis phedria: q̄ hoc: peribit.
Phe. Ego quoq; vna pereō. quod mibi carius est:
Ne istuc tam iniquo patiāre animo. **Par.** minime
Quin effectum dato. sed nūquid aliud imperas?
Phe. Munus nostrū ornatō verbis: quoad poteris:
Et illum emulum quoad poteris ab ea pellito.
Par. Au memini tamēti nullus moneas.
Phe. Ego rus ibo. atq; ibi manebo. **Par.** censeo. **Phe.** h̄ lux tūf
Par. Quid vis? **Phe.** cenſen me posse obfirmare:
Et perpeti: ne redeam interea? **Par.** ne te? nō hercle arbitror.
Nam aut iā reuētere. aut mox noctu te adiget horſū inſōnia.
Phe. Opus fatiam vt defatiger vsq; ingratus vt dormiam.
Par. Vigilabis lassus. hoc plus faties. **Phe.** ab nihil dicis p̄meno.
Et iunda hercle hoc mollities animi: nimis mibi indulgeo.
Tandem ne ego illa caream si sit opus vel totū tridū
Par. Hui: vniuersū tridū? vide quid agas. **Phe.** stat sententia.
Par. Dñi boni: quid hoc morbi est? adeo homines immutariet
Ex amore: vt non cognoscas eundē esse. hoc nemo fuit
Minus ineptus: magis seuerus quisq; nec magis otinēs.
Sed quis hic est? q̄ huc p̄git? at at. hic q̄dē ē pasitus gnato
Militis. dūcāt secū vnā virgīnē dono huic. pape.
Fatie honesta. mirū nī egomet turpiter hodie hic dato
Cum meo decrepito hoc eunuchō. hoc superat ipsā thaidem.

Enato Parasitus. Parmeno seruus.

Ena. **D**i immortales: hōmīnū homo q̄d prestat? Nūto intelligēs
Quid interest? hoc adeo ex hac re vnit in mentē mibi:
Cōueni hodie adueniēs quendā mei loci hōmī: atq; ordīnis
Homīnē haud impur. itidē patria quī abligurierat bona
Videō sentū. squalidū: egrum: pannis annisq; oblitum.
Quid istuc inq; ornatū est? quomā miser quod habui p̄didi
Nem quo redactus sum. oēs notī me atq; amīcī deserūt.

Hic ego illum contēpsi pre me. quid hōmo inq̃ ignatissime
Itan parasti te: vt spes nulla reliqua in te fiet tibi.
Simul consilium cū re amisti: viden me ex eodē ortū loco
Qui color: mīto: vestitus: que habitudo: est corporis.
Omnia habeo. neq; quicq; habeo. mībil cū est: mībil desit tñ.
At ego infelix: neq; ridiculus eē: neq; plagas pati
Possum. quid. tu his rebus credis fieri: tota erras via.
Olīm isti fuit generi: quondā questus apud seculū prius.
Hoc nouū est aucupū: ego adeo hanc primū inueni viam.
Est genus hominū q̃ eē primos se oīm rerū volunt:
Nec sunt. hos consector. hisce ego non paro me vt rideant:
Sed his vltro arrideo et eorum ingemīa admīro simul.
Quicq; dicūt laudo. id rursum: si negant: laudo id quoq;
Negat q̃s: nego. ait: aio. postremo iperatiū egomet mībi
Omnia assentari. is questus nūc est multo vberrius.

Par. Scitū hercle hominē. hic hoīes procius: ex stultis i sanos facit.

Bna. Dum hec loquimur. interea loci ad macellū vbi aduētamus:

Concurrunt leti mībi obuiam cupedīnarij omnes
Cetarij: lanij: cocij: sartores: piscatores: aucupes:
Quibus et res salua: et p̃dita profueram: et p̃sum sepe
Salutant. ad cenam vocāt. aduentū gratulantur.
Ille vbi miser famelicus videt me esse in tanto honore:
Et tam facile victū quereze: ibi homo cepit me obsecrare
Vt sibi liceret discere: id de me sectari: iussi
Si potis est: tanq̃ p̃horz habent disciplīne ex ip̃is p̃his
Vocabula. parasti itidem: vt gnatomici vocentur.

Par. Viden otū et cibis quid fatiat alienus. **Bna.** sed ego cesso

Ad thaidem hanc deducere: et rogare ad cenā: vt veniat.

Sed parmenonē ante hostiū thaidis tristem video:

Rūalis seruū. salua res est. nimirū hic homines frigēt

Nebulonē hūc certū est eludere. **Par.** hisce hoc munere

Arbitrantur suam thaidem esse. **Bna.** plurima salute

Parmenonē hūmum suū impertit gnato. quid agitur.

Par. Satur. **Bna.** video. nūquid nam hic qd nolis vides. **Par.** te.

Bna. Credo. at nūquid aliud. **Par.** quid dum. **Bna.** quia tristis es.

Par. Nihil quidem. Bna. ne sis. sed qđ tibi videtur hoc mancipiū.

Par. Non malū hercle. Bna. vro hominē. Par. vt falsus animo es.

Bna. Quā hoc mun⁹ gratū tibi aidi arbitrare eē. Par. hoc nunc dicēs.
Eiectos hīc nos: o omnium rerū hui⁹ vicissitudo est.

Bna. Sex ego te totos parmeno hos menses quietū reddam.

Ne fursū deorsū cursites: ne vvsq; ad lucem vigiles.

Et qđ leo te. Par. mē pape. Bna. sic soleo amicos. Par. laudo.

Bna. Detineo te fortasse: tu pfecturus alio fueras. Par. nūl qđ.

Bna. Tū tu te igit paulū da mibi opere. fac vt admittar ad illa;

Par. Age modo. nunc tibi patent fores hē quia istam ducis.

Bna. Num quē euo cari hīc vis foras? Par. siue bīduū hoc ptereat.

Qui mibi nunc vno digitulo fores aperis fortunatus.

Ne tu istas faxo calcibus insultabis frustra.

Bna. Etā tu hic stas parmeno? elx nū quid nā hic relictus custos

Ne quis forte internūtiū clam a milite ad istam cursitet?

Par. Facete dictū. mira vero militi que placeant.

Sed videon herilem filiū minorem huc aduentari.

Miroz quid ex pīreo abierit. nam ibi custos publice est.

Nūc non temere est? a pperās venit. nescio quid circūspectat.

Cherea adulescēs. Parmeno seruus.

Chx. **O** Cidi. neq; virgo est vsq;: neq; ego qui illam e con
spectu amīi meo:

Vbi quērā: vbi inuestigē: quē pconter: qua oñstā via:

Incertus sum. vna hē spes est: vbi vbi est diu celari nō pōt

O fatiem pulchrā. deleo omnes de hīc ex animo mulieres.

Tedet me quotidianarū harū formar. Par. ecce autē alter.

Nescio quid de amore. loquū. o fortunatū senem.

Dic vro est qui si ocepit amare: ludū io cumq; dicēs.

Fuisse illum alter p vt hui⁹ rabies quē dabit

Chx. Vt illum dñi deeq; oēs p dant senē: qđ me hodie remoratus est.

Neq; adeo qđ restiterim: tū autē illum quim flocciferim.

Sed ecū parmenonē. salue. Par. quid tu es tristis? qđ v es

Alacris? vnde is? Chx. ego? nescio hercle. neq; vnde eam.

Neq; quorū eam. ita proxfus sum oblitus mei.

Par. Quid qđ so? Ch. amos? Par. hē. Ch. nūc parmenō oñdes qđ vir fies

Scis tute mihi sepe pollicitum esse: cherea aliquid inueni
 Modo quod ames. utilitatem in ea re ego fatiar: ut cognoscas meam
 Cum in cellulas ad te patris penum omne congerere claculum
 Par. Age inepte. Ch. hoc hercle factum est. faris.
 Nunc promissa appareant ipsa. Par. si adeo digna res est:
 Vbi tu neruos intendas tuos. Ch. haud similis
 Virgo est virginum nostrarum. quas matres student
 demissis humeris esse: victo pectore: ut graciles sint
 Si qua est habitio: paulo pugilem esse aiunt.
 Diducunt cibum. tam si bona est natura reddunt curatam iuniceas
 Itaque ergo amatur. Par. quid tua istec. Ch. noua figura oris.
 Par. Pape. Ch. color verus: corpus solidum: succi plenum. Par. animus
 Ch. Sedet. Par. flos ipse. Ch. hanc tu mihi vel vi: vel clauis vel precario
 fac tradas: mea mihi refert dum potiar modo.
 Par. Quid virgo? cui adest? Ch. nescio hercle. Par. unde est?
 Ch. Tantumdem. Par. ubi habitat? Ch. ne id quidem.
 Par. Vbi vidisti? Ch. in via. Par. qua ratione amisisti?
 Ch. Id equidem adueniens mecum stomachabar modo.
 Neque quoniam hominem esse arbitror cui magis
 Bone felicitates omnes aduersae fient.
 Par. Quid hoc est scelesti? Ch. perij. Par. quid factum est? Ch. rogas?
 Patris cognatum: atque equalis archimemidem: nostim?
 Par. Quid mihi? Ch. is dum hanc sequor fit mihi obuiam.
 Par. Incomode hercle. Ch. imo enimvero infeliciter. nam
 Incomoda alia dicenda sunt parmeno. illi liquet mihi
 deierare his mensibus sex septemue profum: non vidisse proximos:
 Nisi nunc. cum minime vellem. minimeque opus fuit.
 Ego: nonne simile hoc monstri est? quod ais? Par. maxime.
 Ch. Continuo accurrit ad me quod longe quidem
 Incuruus tremulus labijs demissis gemens.
 Deus heus: tibi dico cherea inquit. restiti.
 Scin quid ego te volebam: die cras est mihi
 Iudicium. quid tum? ut diligenter nunties
 Patri. aduocatus mane mihi esse ut meminerit.
 Dum hec dicit: abiit hora. rogo nunquid vult:

Recte inquit habeo. cum huc respicio: ad virginem
 Illa sese interea commodum huc aduerterat
 In hanc nostram plateam. **Par.** mirum hanc dicit modo
 Huic que data est dono. **Che.** huc cum aduenio nulla erat.
Par. Comites secuti sc; sunt virginem? **Che.** vix parasitum cum ancilla.
Par. Ipsa est scilicet. desine iam oclamatum est. **Che.** alias res agis.
Par. Istuc ago quidem. **Che.** nostrum que sit? dic mihi. aut audistis?
Par. Vidi. noui. scio quo abducta sit. **Che.** o parmeno nostrum?
Par. Noui. **Che.** et scies ubi sciet? **Par.** huc deducta ad metricam thaidem
 Et ei dono data est. **Che.** quis is est tam potens:
 Cum tanto munere hoc. **Par.** miles traso
 Phedrie rivalis. **Che.** duras partes fratris predicas.
Par. Imo si scias quod donum huic dono contra comparet
 Tum magis id dicas. **Che.** quidnam queso hercle. **Par.** eunuchum.
Che. Illi ne obsecro inhonestum hominem; quem mercatur? heri senem mulierem;
Par. Istunc ipsum. **Che.** homo quatiens certe cum dono foras.
 Sed istam thaidem non sciui nobis vicinam. **Par.** haud diu est.
Che. Perih. nunquam ne etiam illam vidisse ego dum dic hoc mihi:
 Est ne ut fertur forma? **Par.** sane. **Che.** at nihil ad nostram hanc.
Par. Alia res est. **Che.** obsecro hercle parmeno fac ut potiar. **Par.**
 fatiam sedulo
 Ac dabo operam: adiuuabo. nunquid me aliud vis?
Che. Quid is domum.
Par. Ut mancipia huc ita ut iussit frater deducam ad thaidem.
Che. O fortunatum eunuchum istum qui quidem in hanc detur domum.
Par. Quid ita? **Che.** rogitas? summa forma semper conseruam domi
 Videbit: colloquetur: aderit vna in vniuersis edibus.
 Cibum non nunquam capiet. cum ea: interdum prope dormiet.
Par. Quid sic nunc tu te fortunatus fias? **Che.** quare parmeno?
 Responde. **Par.** capias illius vestem. **Che.** vestem? quid tum postea?
Par. Pro illo te ducam. **Che.** audio. **Par.** te illum esse dicam. **Che.** intelligo.
Par. Tu illis frui commodis: quibus tu illum dicebas modo.
 Cibum vna capies. adsis. tangas. ludas. prope dormies.
 Quando quidem illarum: neque te quicquam nouit: neque scit quis scies.
 Preterea forma: et etas ipsa est facile: ut per eunuchum plures.

Che. Dixit pulchre. nunquā vidi melius consiliū dari.
 Age eamus intro nunc: iam cōna me abduc q̄tū potes.
Par. Quid ais: iocabar equidē. **Che.** garris. par. perij q̄d ego
 Egi miser: quo trudis: pculeris iam tu me: tibi quidē
 Dico mane. **Che.** eamus. **Par.** pergin. **Che.** certum est.
Par. Vide ne nimū callidū hoc cōsiliū sit modo. **Che.** non est pfecto.
Sine. **Par.** at enim iste in me cūdetur faba. ab flagitiū
 facinus. **Che.** an id flagitiū est: si in domū meretriciā
 Deducar: et illis crucib⁹ que nos nostrāq; adoleſcētiā
 Habent despiciat: et que nos omnib⁹ semp erutiant modis
 Nunc referā gratiā: atq; eas itidē fallam: vt ab his fallimur.
 An potius hec patis: equū est fieri: vel a me hec ludāf dolis.
 Quod q̄ rescuerint culpent: illud factū merito oēs putēt.
Par. Quid istuc: si certū est facere fatias. vix ne post oferas
 Culpam in me. **Che.** nō fatias. **Par.** iubes ne? **Che.** iūleo. imo
 cogo atq; impero.
Par. Nunquā diffugiā auctoritatē tuā. sequere. **Che.** dñi vortāt bene.
Traſo miles. Vnato parasitus. Parmeno seruus.
Tra. **M** Agnas vero agere gratias thais mibi: Vna. ingētes.
Tra. iam tu leta est?
Vna. **M** Non tā ipso quidē dono: q̄ abs te datū ēē: id vero
 serio triumphat.
Par. Duc puīso: vt vbi tēpus fiet deducā: sed eccum militem.
Tra. Est istuc a dñs datū pfecto: vt grata mibi sint q̄ fatio omnia.
Vna. Aduertī animū hercle. **Tra.** vel rex semp maximas
 Mibi gratias agebat quicq̄d effecerā: alijs nō itidem.
Vna. Labore alieno magnam partam gloriā
 Verbis sepe in se trāsmouet: qui habent salem
 Qui in te est. **Tra.** habes. **Vna.** rex te ergo in oculis.
Tra. Scilicet. **Vna.** gestire. **Tra.** vix credere omnē exercitū.
 Consilia. **Vna.** mirum. **Tra.** tū si ubi eum satietas
 Domīnū: aut negotij: si quando odium ceperat
 Requiescere vbi nolebat: quasi nostim? **Vna.** scio.
 Quasi vbi illam expueret miseriam ex animo.
Tra. Tenes. tum me cōuiuiam solum adhibebat sibi. **Vna.** hui.

Regem elegantem nazas. **Tra.** imo sic homo est
per paucorum hominum. **Bna.** imo nulloz arbitroz:
Si tecum uiuit. **Tra.** inuidere omnes in: mordere clanculum
Ego flo cipendere. illi inuidere misere. verum vnus tamen
Impense: elephantis quem indicis preceperat.
Isvbi molestus magis est: queso inquam strato
Eo ne es ferox qui habes imperium in beluas?
Bna. Dulchre me hercle dictum: a sapienter. pape.
Iugularas hominem. quid ille? **Tra.** mutus ilico.
Quid mi esset? **Par.** diu vestram fidem hominem perditum
Miserumque a illum sacrilegum. **Tra.** quid illud gnato?
Quo pacto rhodium tetigerim in conuiuium:
Nunc quid tibi dixi? **Bna.** nunquam. sed nazas obsecro:
Plus miles iam audiui. **Tra.** vna in conuiuium.
Erat hic quem dico rhodius adolescentulus.
Forte habui sortum. cepit ad id ludere
Et me irridere. quid ais inquam homo impudens.
Lepus tu te es a pulpamentum queris. **Bna.** ab ab he.
Tra. Quid est? **Bna.** facete: lepide: laute: nihil supra.
Tuum ne obsecro dictum erat: vetus credidi.
Tra. Audieras? **Bna.** sepe effertur in primis. **Tra.** meum est.
Dolet dictum imprudenti adolescentulo a libero.
Par. At te diu perdant. **Bna.** quid ille queso. **Tra.** perditus.
Risu qui aderant omnes emori demumque
Metuebant omnes iam me. **Bna.** non iniuria.
Tra. Sed heus tu: purgen ego me de ista thaidi
Quod eam me amare suspicatur. **Bna.** nihil minus.
Imo auge magis suspicionem. **Tra.** cur? **Bna.** rogas?
Scin? si quando illa metione phedrie facit: aut si laudat: te ut male
vrat. **Tra.** sentio. **Bna.** ac ut ne fiat hec res sola est remedio.
Vbi nominarit phedriam: pamphilam tu continuo:
Sed quando dicet phedriam intromittam? comessatum:
Tu pamphilam cantatum puocemus dic: si laudabit:
Nec illius forma: tu huius contra. demumque
Par. pari referto: quod eam mordeat.

Tra. Si quidem me amaret: tunc istuc prodesse gnato.

Vna. Quando illud quod tu das expectat: atque amat.

Iadudum te amat: iadudum illi facile sit

Quod doleat: metuat semper: quem ipsa nunc capit

fructum: ne quando iratus tu alio conferas.

Tra. Bene dixisti: at mihi istuc non in mentem venerat.

Vna. Ridiculum: non enim cogitaras: ceterum

Idem hoc tu te melius quanto inuenisses traso.

Thais meretrix. Traso miles. Parmeno

seruus. Vnato parasitus. Pythais ancilla.

Th. **H**audire vocem visa sum modo militis: atque eccum.

Salue mi traso. **Tra.** o thais mea

Meum suauum: quid agitur: et quid nos amas

De fidicina hac: **Par.** quod venuste quidem quod dedit

pincipium adueniens. **Th.** plurimum merito tuo.

Tra. Eamus ergo ad cenam. **Vna.** quid istas: **Par.** hem alter

Ex homine hunc natum dicas. **Th.** ubi vis non moror.

Par. Adibo atque simulabo quasi nunc exeam.

Iuran thais quopiam es: **Th.** hem parmeno.

Bene pol fecisti: hodie itura. **Par.** quos

Th. **Q**uid: hunc non vides: **Par.** video: et me tedet.

Ubi vis dona tibi adsunt a phedria. **Th.** quid stamus:

Cur non imus hinc: **Par.** quoniam hodie ut liceat: pace quod fiat tua:

Dare huic que volumus: conuenire: et colloqui.

Th. **P**erpulchra dona credo: haud nostris similia.

Py. **R**es indicabit: heus iubete istos foras

Exire quos iussi: tu procede huc.

Ex ethiopia est usque huc. **Tra.** hic sunt tres mine. **Vna.** vix.

Par. **U**bi tu es domine: accede huc: en eumuchum tibi

Qui liberali facie: quod etate integra.

Th. **I**ta me dii ament honestus est. **Par.** quid tu ais gnato:

Nunquid habes quod contemnas: quid tu autem traso:

Tacent: satis laudant: fac periculum in litteris.

Fac in palestra: in musicis: quem liberum scire

Equum est: adolescentem solertem dabo.

Th. Ego illum eunuchū. si opus fiet vel sobrius.

Par. Atq; hec qui misit non sibi soli postulat

Tevivere: et sua causa excludi ceteros.

Neq; pugnas narrat: neq; cicatrices suas

Ostentat: neq; tibi obstat: quod quidam facit.

Verz ubi molestū non erit: ubi tu voles

Ubi tempus tibi erit. sat habet si tum recipis.

Tra. Apparet hunc servū esse domini pauperis

Miseriq; **Bna.** nam hercle nemo possit: sat scio:

Qui haberet: qui pararet aliū hunc perpeti.

Par. Tace tu. ego quē esse infra infimos oēs puto hoies.

Nam qui huic assentari animū induxeris

Ex flamma poscere te cibum posse arbitror.

Tra. Jam ne imus? **Th.** hos prius introduce: et que volo

Simul imperabo. postea continuo exeo.

Tra. Ego hinc abeo: tu istanc opperire. **Par.** nō ouenit

Bna. ire cum amica imperatorem in via.

Tra. Quid tibi ego multa dicam? domini similis es.

Bna. Ab. ab. **lx.** **Tra.** quid rides? **Bna.** istuc quod dixi mō.

Et illud de rhodio dictum in mentem venit.

Sed thais exit. **Tra.** abi precurre: ut sint

Domī parata. **Bna.** fiat. **Tha.** diligenter pythia

Facit cures. hic si forte chremes aduenerit

Ut oves primū: ut maneat: si id nō omodū est.

Ut redeat. si non id potest: ad me adducito.

pp. Ita fatiam. **Tha.** quid aliud volui dicere.

Nem cura te: et istam virginem diligenter:

Domī aditus facite. **Tra.** eamus. **Th.** ws me seq̃mini.

Chremes adolescens. Pythias ancilla.

Ch. **P**rofecto quantomagis magisq; cogito

Si mirū dabit hec thais mihi magnū malum.

Ita me astute video ab ea labefactarier.

Jam tum cu primū iussit me ad se accersirier domum:

Roget si quis: qd tibi cum illa? ne noxam qdem

Ubiubi venis? causam ut ibi manerem reperit.

Ait rem diuinam fecisse: et rem seriam:
 Velle agere mecum. iam tum erat suspitio
 Dolo malo hoc fieri omnia. ipsa accubere
 Mecum. mihi sese dare sermonem querere
 Vbi friget hic euasit. quam pridem pater
 Mihi. et mater mortui essent. dico iam diu.
 Rus somnii: et quos habeam: et quod longe amari.
 Credo ei placere. hoc sperat se a me auellere.
 Postremo hoc qua in die parua perisset soror?
 Et quis cum ea uis? quid habuisset: cum periret?
 Et quis eam posset agnoscere: hoc cur querit?
 Nisi illa forte que olim periret paruula
 Soror hanc se intendit esse: ut est audacia:
 Verum si ea uixit annos nata est sedecim.
 Non maior: thais quam ego sum maiuscula est?
 Misit porro orare ut uenirem serio.
 Aut dicat quid uult: aut molesta ne fiet.
 Non hercle ueniam tertio: heus heus. **Py.** quis istic est?
Ch. Ego sum chremes. **Py.** o capitulum lepidissimum.
Ch. Dico ego mihi insidias fieri? **Py.** thais te maximo
 Te orabat opere: ut cras redires. **Ch.** rus eo.
Py. fac amabo. **Ch.** non possum inquam.
Py. Aut tu hic apud nos mane:
 dum redeat ipsa. **Ch.** nihil minus. **Py.** o mi chremes cur?
Ch. Malam in rem hinc abi. **Py.** si istuc certum est tibi
 Amabo ut illac transeas: ubi illa est. **Ch.** eo.
Py. Abi domas cito deduc hunc ad militem.

Antipho secum solus.

An. **H**erique aliquot adolescentuli comimus in pireo
 In hunc diem: ut de simbolis essemus: cheream ei rei
 Prefecimus: dati annuli locus tempus constitutum est.
 Preterit tempus: quo in loco dictum est: parati nihil est.
 Homo ipse nusquam est: neque scio quid dicam: aut quid oiectem.
 Nunc mihi hoc negotii ceteri dedere: ut illum queram.
 Ibo ad eum: visam si domi est. sed quis nam hinc a thaide exit?

Is est: an nō? ipse est: qđ hoc hominis ē: quid hic ornatus est?
Quid illuc mali est? nequeo satis mirari: nec comicere.
Nisi quicquid est procul hinc: libet prius quid sit sciscitari.

Cherea. Antipho. adolescentes.

Chx. **N**unquā hic est? neō est. nūquā hic me sequitur? nemo ē
n Jam ne erūpere hoc licet mihi gaudium? probū ipse
Nunc est profecto interfici: cum perpeti me possum.

Ne hoc gaudium contāmet vita egredidine aliqua.

Bed neminem curiosum interuenire nunc mihi video

Qui me sequatur: quicq; iam rogitando obtundat: enecet.

Quid gestias? aut qđ letus sis? quo pergam: vñ emergā. vbi sē.

Vestitū hūc nactus. qđ mihi querā. sanus sim. an ne insaniā.

An. Adibo: atq; ab eo gratiam hanc: quam video velle: imbo.

Cherea qđ est qđ sic gestis? aut quid sibi hic vestitus querit?

Quid ē qđ letus sis? qđ tibi vis? satis ne sanus? qđ me aspectas?

Quid taces? *Chx.* o festus dies hominis: amice salue

Nemo est hominū quem ego magis cupere viderem qđ te.

An. Narra istuc qđo qđ fiet. *Ch.* imo te obsecro hercle audias istuc

Rostrū hāc quā amat frater? *An.* noui. nēpe: vt optimorū thaidē

Chx. Istā ipam. *An.* sic omemnerā. *Chx.* hodie quedā ē ei dono data

Virgo. qđ ego tibi eius nūc fatiē predicē: aut laudē antipho?

Cum me ipsum nois qđ elegans spectatoz formarum siem.

In hanc omotus sum. *An.* an tu? *Chx.* primā dices scio si videri

Quid multa verba? amare cepi. forte fortuna domi

Erat quidam eunuchus: quem mercatus fuerat frater thaidi

Req; is deductus etiam. tum ad eam submouit me parmeno

Ibi seruus. quod ego arripui. *An.* quid id est? *Chx.* tacitus sis
citin audies.

Vt vestem cū illo mutem a pro illo iubeam me illuc deducere.

An. Pro eunuchon? *Ch.* sic ē? *An.* qđ ex ea re tandē capes omodi?

Chx. Rogitas? vidē. audirē. essem vna qua cū cupiebam antipho.

Num parua causa aut parua ratio est? traditus sum mulieri.

Illa ilico vbi me accepit leta vero ad se adducit domum.

Comēdat virgine. *An.* cui? tibi ne? *Chx.* mihi. *An.* satis tuto tñ

Chx. Edicit ne vir quisq; ad eā adeat. a mihi: ne abscedam imperat:

Interiori parte: vt maneam solus cum sola: annuo
Terrā intues modeste. **An.** miser. **Ch.** ego inq̃t ad cenā hic eo
Abducit secū ancillas: pauce que circa illam essent: remanēt.
Nouit puelle continuo hē apparant vt lauet.

Adhuc 2 pperent. dum apparatur virgo in cōclauū sedet
Suspectans quandā tabulam pictā: vbi inerat pictura hēc.
Iouem quo pacto dāne mīssile aiunt quōdā in gremium
pmbrem aureum.

Egomet quoq; id spectare cepi. a quia confimilē luserat
Jam olim ille ludum. impendio magis anim⁹ gaudebat mībi.
Deum sese in hominē cōuertisse: atq; per alienas tegulas
Venisse clanculū per impluuiū. fucum factum mulieri
Atq; quem deū: q̃ templa celi sūma sonitu concutit.
Ego hominū hēc nō facerē: ego vero illud ita feci. ac lubens.
Dum hēc rputo mecū accersitur lauatū interea virgo.
Vt lauit rediit. deinde illam in lecto ille collocant.

Sto spectans. si q̃d tñ imprent: venit vna. hēus tu inquit dore
Cape hēc flabellū: 7 ventulū huic facito dum lauamus.
Vbi nos lauerimus. si voles lauato. accipio tristis.

An. Tum eādem istuc os tuū impudens videre nimmū vellem
Qui es? status flabellum tenere te asinum tantum.

Ch. Vir elocuta est hēc. foras simul omnes proruūt se.
Abūt lauatū. p̃strepūt: ita vt sit: domini vbi absunt.
Interea virginem somnus opprimit. ego limis aspecto
Sic per flabellū clanculū. a simul alia circumpecto.
Satin explorata sint: video esse: pessulum hostio obdo.

An. Quid tum? **Ch.** q̃d tū fatues? **An.** fateor. **Ch.** an ego occasione
Mibi ostentatā tantā: tam breuē: tam optatā: tam inspiratā
Amitterē: tum pol ego is essem vere qui simulabar.

An. Sane hēc le vt dicis: sed interim de symbolis q̃d actū est?
Ch. Paratum est. **An.** frugi es. vbi domini? **Ch.** imo apud libertū
discum

An. Per lōge est. **Ch.** sed tñto otius pperem? **An.** 7 mutavestem.
Ch. Vbi mutem? perij. nam domo exulo nūc metuo fratrem
Ne intus sit. porro autem pater ne a rure redierit iam.

An. Eamus ad me. vbi primum est vbi mutes. Ch. recte dicis.
Eamus: et de istac simul quo pacto porro possim
Potiri: consilium volo capere vna tecum. An. fiat.

Dozias ancilla sola secum.

Dp. **I** Tame dñ amēt: qñtū ego illū vidi: n̄ m̄bil tūteo m̄seā
Ne quā hodie ille insan⁹ turbā fatiat: aut vīm thaidi⁹
Nam postq̄ iste aduenit adolescens frater virginis.

Militem rogat: vt eum admitti iubeat. ille. continuo irasci.
Neq; negare audere. Ch. porro instare vt hominē inuitet
Id fatiebat retinendi illius causa. quia illa que cupiebat
De sorore eius indicare: ad eam rem tempus non erat.
Inuitat tristis: mansit ibi ille: cū illo sermonē ilico incipit.
Miles vero sibi putare adductum ante oculos emulum
Vult facere huic egre contra. Ixus inquit puer paphilam
Accerse vt delectet hic nos: illa exclamat minime gentiū
In conuiuium illam? miles tendere inde ad iurgium.
Interea aurum sibi mulier clam demit. dat m̄bi: vt auferā.
Hoc est signum. vbi primū poterit se illinc subducet scio.

Phedria adolescens solus secum.

Ph. **D** Vm rus eo cepi egomet mecum inter vias
Ita vt fit vbi quid in animo est molestie
Aliam rem ex alia cogitare: et ea omnia
In peiorē partē. quid verbis opus est? dum hoc reputo
Preterij imprudens villam. longe iam abieram
Cum sensi: redeo rursum: male me vero habens.
Vbi ad ipsū venio diuerticulum osti occipi mecum cogitare
Nem biduū hic manendum ē soli: sine illa: quid tum postea?
Nihil est. quid m̄bil? si non tangendi copia est.
Eho nec videndi quidem erit. si illud non potest
Saltem hoc licebit: certe extrema linea
Amare. haud m̄bil est: villam pretereo sciens.
In reditu: non imprudens: vt supra feceram
Sed quid hoc est? quid timida subito egreditur pythias?

Pythias ancilla. Phedria adolescens.

Dozias ancilla.

Pp. **U**bi ego illum sceletosū miserā: atq; impiū inueniam?
Aut ubi queram? hoc cū tam audax facinus
facere eē ausum perij. **Phx.** hoc quid sit vereor.

Pp. Quinetiam insuper scelus: post q̄ ludificatus est virgīnē:
Vestem omnem misere discidit: tum ipsam capillo cōscidit.

Phx. Hem. **Pp.** qui nunc si datur mibi
Vt ego vnguibus facile illi oculos inuoluem venefico.

Phx. Nescio quid pfecto absente nobis: turbatum est domi.
Adibo: quid istuc? quid festinas? aut quē queris pythias?

Pp. Hem phedria: egon quem queram?
Abi hinc quo dignus cum domis tuis tam inlepidis. **Phx.** qd
rei est istuc?

Pp. Rogas me? eunuchū: quē dediti nobis quas turbas dedit?
Virgīnem quam dederat dono hēre mīles vitiauit. **Phx.** qd ais?

Pp. Prius. **Phx.** temulēta es. **Pp.** vtinā: sic sint qui mibi male volunt

Do. An obsecro mea pythias: quid istuc nam monstri fuit?

Phx. Insanis qui istuc facere eunuchus potuit?

Pp. Ego illum nescio qui fuerit: hoc quod fecit res ipsa indicat.
Virgo ipsa lacrimat: neq; cū rogites: quid sit audet dicere.
Ille autē bonus vir nusq; apparet: etiā misera suspicor.
Aliquid domo abeuntem abstulisse. **Phx.** nequeo mirari satis.
Quo ille abire ignauus posset longius nisi domum.
Forte ad nos redijt. **Pp.** vīse amato nū sit. **Phx.** iam faxo scias

Do. Perij obsecro tam infandū facin? mea tu ne audiui quidē m.

Pp. At pol ego amatores audierā mulierum eē eos maximos
Sed mībil potesse: verū misere: nō in mentem venerat.
Nam illū aliquo conclusissem: nec illi omissem virgīnē

Phedria adolescens. Dorus eunuchus.

Pythias. Dorias: ancille.

Phx. **E**cce foras scelestē. at etiā restias fugitiue prodi. male
Conciliate. **Do.** obsecro phedria.

Phx. Ab illud vīde os vt sibi distorset carnis ex

Quid huc reditio est? quē vestis mutatio?

Quid narras paululū si cessassem pythias.

Domī non offendissem: ita iam adornabat fugam.

Py. Habet ne hominē? amabo? **Phe.** qd m habeā? **Py.** o factū bene.
Do. Istuc polvero bene. **Py.** vbi est? **Phe.** rogitas? non vides?
Py. Videam obsecro quē? **Phe.** hunc scilicet. **Py.** quis hic ē homo?
Phe. Qui ad vos deductus hodie. **Py.** hunc oculis suis:
 Rostrarum nunq̄ quisq̄ vidit phedria.
Phe. Non vidit? **Py.** an tu hunc credidisti esse obsecro:
 Ad vos deductus? **Phe.** nam quem aliū habuī: neminem.
Py. Hinc nō comparandus hic q̄dem ad illum est. ille erat
 Honestus facie: ac liberali. **Phe.** ita visus est
 Dudum quia varia veste exornatus fuit.
 Nunc eo tibi videtur sedus: quia illam non habet.
Py. Tace obsecro. quasi vero paululum interfiet.
 Ad nos deductus hodie est adolescentulus
 Quem tu videre velles phedria?
 Hic est victus vetus: vterno fus senex
 Colore mustellino. **Phe.** hem que est fabula hec?
 Eo redigis me: vt quid egerim egomet nesciam?
 Eho tū: enim ego te? **Do.** emisti? **Py.** iube mibi denuo
 Respondeat. **Phe.** roga. **Py.** venisti hodie ad nos? negat.
 At ille alter venit: annos natus sedecim:
 Quem secum adduxit parmeno.
Phe. Age dum hoc mibi expedi.
 Primū istam quā habes: vnde habes vestē? taces?
 Monstrz hominis nō dicitur? **Do.** venit cherea. **Phe.** frat' nesci
Do. Ita. **Phe.** quando? **Do.** hodie. **Phe.** q̄ dudum?
Do. Modo: nec quis esset vnq̄ audiui dicit.
Phe. Qui cū? **Do.** cū parmenone. **Phe.** noxas ne eum prius?
Do. Non? **Phe.** vnde igitur fratrem meū esse noxas?
Do. Parmeno dicebat eum esse: is dedit mibi hanc vestem
Phe. Occidi. **Do.** meā ipse induit. post vna ambo abierūt foras.
Py. Jam satis credis sobriā esse me? a mibil mentitā tibi.
 Jam satis certū est virginē vitiatā eē? **Phe.** age nunc beluā.
 Credis huic quod dicat? **Py.** qd isti credā? res ipsa indicat.
Phe. Concede istuc paululū audim: etiam nunc paululū: sat est.
 Dic dum rursus hoc. cherea tuam vestem detraxit tibi?

Do. factū. Ph. et ea ē indut? Do. factū. Ph. et p te huc deduct? est.

Do. Ita. Ph. iupiter magne. o scelestum atq; audacem hominem.

Py. v mibi.

Ph. Etā nunc nō credis: indignis nos esse irrisas modis?

Ph. Mirū m tu credas: quod ille dicat. Py. quid agam nescio.

Do. Ita. Ph. qn. Do. hodie. Ph. q̄ dudū. Do. modo. Ph. quicū.

Deus tu negato rursum. possum ne ego hodie ex te exculpere

Verū? vidistim fratrem chream? Do. non. Ph. non potest

Sine malo fatei: video. sequere hac. modo ait. modo negat.

Ora me. Do. obsecro te vero phedria. Ph. i iro. Do. hōp hōp.

Ph. Alio pacto honeste: quomodo hinc abeam nescio.

Actum est. siquidem tu me hic etiā nebulo ludificabere.

Py. Parmenonis tam scio eē hāc technā q̄ me viuere. Do. sic est.

Py. Inueniam hodie: parem vbi pol ei referā gratiam.

Sed nūc qd fatiundū cēses dōrias? Do. de istac rogas v̄gine?

Py. Ita. vtrum ne taceam an predicē? Do. tu pol si sapias.

Quod scias nescis: neq; de eunuchis: neq; de vitio virginis.

Hac re: et te ab omni turba euolues: et illi gratias feceris.

Hoc mō dic: abiisse dōrū. Py. ita fatiā. Do. h̄ videon chremetē?

Thais iā adērit. Py. qd ita? Do. qz cū inde ab eo iā tū inceperat

Turba iē eos? Py. tu aufer aux hoc. et ego scribo ex hoc qd fiet

Chremes adolescens. Pythias ancilla.

Ch. Tat: date mibi verba hercle sūt. vicit me vīnū qd bibi

Ac dudū accubabā quā videbar m̄ eē pulchre sobrius

Postq̄ surrexi neq; pes neq; mēs satis suū offitiū facit.

Py. Chreme. Ch. qd ē? hem pitbias. vab quāto nunc formosior

Videre mibi q̄ dudum. Py. certe tu quidē pol multo hilarior.

Ch. Verbum hercle hoc verū est. sine cerere: et libero friget venus

Sed thais multo ante me venit. Py. an abiit iam a milite?

Ch. Adudum etatem: lites sunt inter eos facte maxime

Py. Nihil dixit: tū vt seq̄reze sese. Ch. nihil nisi abiēs mibi innuit.

Py. Eho nonne id sat erat? Ch. at nesciebā id dicere illam.

Nisi quia correxit miles. quod ego intellexi minus nam me

excussit foras.

Sed ecceam nobis: mīroꝝ: vbi hūc ante vortērim.

Chais meretrix. Chremes adulescens. Pythias ancilla.
Th. Redo equidē iam affutur esse vt illam a me eripiat.
Sine veniat.
 Atqui si illā digito attigerit vno oculi ilico effodientur
 Vsqz adeo ego illius ferre possum ineptias: et magnifica verba
 Verba dum sint. vix em̄ si ad rē conferantur: vapulabit.
Ch. Thais ego iā dudū hic adsū. **Th.** o mī chreme teipm̄ expecto
 Scin tu turbā hāc pp̄ te esse factā? et adeo ad te attinē hanc
 Omnes rēs. **Ch.** ad me? q̄? q̄ si istuc. **Th.** qz dū tibi sororē studeo
 Reddere: ac restituere hęc: atqz istiusmodi siue multa passa.
Ch. Vbi ea ē? **Th.** domi apud me. **Ch.** hē. **Th.** qd ē sic ē chreme.
 Educta ita vt teqz illaqz ē dignū. **Ch.** qd ais? **Th.** id qd res ē
 Hanc tibi dono do: neqz repeto pro illa abste quicqz precij.
Ch. Et hētur: et refertur tibi a me thais ita vt merita es gratia.
Th. At em̄ caue ne priusqz hanc a me accipias amittas chreme
 Nam hęc causa est: quā miles a me vi nunc ereptū vnit
 Abi tu cistellam pythias domo effer cum monumētis.
Ch. Viden tu illum thais?
 Vbi sita ē? **Py.** in rīscō odiosa cessas. **Ch.** militē ad te quātas
 Copias adducē. at at. **Th.** tū formidolosus obsecro es mī hō
Ch. Apagesis: ego formidolosus: nemo est hōz qui metuat mīn?
Th. Atqz ita opus est. **Ch.** haud metuo. qualem me tu esse hominē
 existimas.
Th. Imo hoc cogitato: quicū res tibi est pegrinus est.
 Minus potēs qz tu minus notus: minus amicorū hic habens.
Ch. Scio ego istuc. sed tu qd cauere possis stultū amittere est.
 Malo ego nos pspicere qz hunc vlsci accepta iniuria.
 Tu abi: atqz hostiū oblera intus: dū ego hic trāscurro ad for.
 Volo adesse hic aduocatos nobis in turba hac. **Th.** mane.
Ch. Melius ē. **Th.** mane. **Ch.** omitte iā hic adero. **Th.** n̄l opus ē
 Istis chreme hoc modo dic sororē eē tuam: et te puā virginem
 Amisisse. nunc cognosce: signa ostende.
Py. Adfunt. **Th.** cape si vim fatiat in ius ducito hominē
 Intellexit. **Ch.** probe.
Th. fac hęc aio presentivt dicas. **Ch.** fatiam. **Th.** attolle paliū.

Perij. huic ipsi est opus patrono: quē defensozem paro.

Tra. miles. Bna. nato parasitus. Sanga seruus.

Chremes adolescens. Thais meretrix.

Tra. Ancine ego vt cōtumeliam tam insignem in me acci-
piam gnato?

Emoz me satius ē. sim alio: dorax: sprisce seqmī me
Primum edes expugnato. Bna. recte. Tra. virgīnē eripiam.

Bna. probe. Tra. male multabo ipsam. Bna. pulchre.

Tra. In medium huc agmen cum recte dorax.

Tu sim alio. in sinistru cornu. tu sprisce in dexterum.

Cedo alios. vbi centurio sangas

Et manipulus furum. Ban. eccum: adest.

Tra. Quid ignaues periculō pugnare: q̄ istūc hūc portes cogitas?

Ban. Ego ne: imperatoris virtutē noueram: a vim militum.

Bine sanguine hoc fieri non posse: q̄ abstergerē vulneā.

Tra. Vbi alij? Ban. q̄ malum alij. solus samio seruat domū.

Tra. Tu hosce istruere. h̄ ego ero post p̄cipia inde omib⁹ signū dabo.

Bna. Istuc est sapere: vt hosce instruxit. ip̄sus sibi cauit locum.

Idem hoc pyrrus facitauit.

Ch. Vident tu thais quam hic agit rem?

Nimirū consiliū illud rectū est. de occludendis edibus.

Th. Sane q̄ tibi nūc vir videatur eē: hic nebulo magnus est.

Ne metuas. Tra. quid videtur tibi?

Bna. fundam nunc tibi nimis vellem dari.

Vt tu illos etia; hinc ex occulto procul cederes facerēt fugam.

Tra. Sed etia; thaidē ip̄sā video. Bna. q̄mox irruim⁹. Tra. mane.

Omnia prius experiri consilio q̄ armis sapientē decet.

Qui sis an que iubeam sine vi fatiat? Bna. dñ̄ vstrā fidem

Quāti ē sapere. nunq̄ accedo ad te: quin abste abeam doctior.

Tra. Thais hoc primū mibi responde: cū tibi do istam virgīnem.

Dixit in hos dies mibi soli dare te. Th. quid tum postea?

Tra. Rogitas? que mibi ante oculos corā amatore adduxisti tuū.

Th. Quid cū illoc agis? Tra. a cū eo clam subduxisti te mibi.

Th. Libuit. Tra. p̄aphilam ergo huc redde nisi vi maius eripi.

Ch. Tibi illam red dat? aut tu illam tangas omniū?

Bna. Ab quid ais? tace. **Ch.** quid tu tibi vis?

Tra. Ego non tangam meam? **Ch.** tuam autem furcifer.

Bna. Caue sis nescis cui maledicas nunc viro. **Ch.** nō tu hinc abis?

Scin tu: vt res sese habeat: si quicq̃ hodie hic turbe ceperis

fatiam vt huius loci dieiqz: meiqz semper memineris.

Bna. Miseret tui me: qui hunc tantum hominē facias vnicū tibi.

Ch. Diminua ego caput tuum tibi hodie nisi abis.

Bna. An vero caris sic agis? **Tra.** quis tu homo, es? quid vis tibi? q̃d
cum illa rei tibi est?

Ch. Scis principio eam dico esse liberā. **Tra.** hēme?

Ch. Cuiem atticam. **Tra.** hui. **Ch.** meā sororem. **Tra.** os durū.

Ch. Miles nunc adeo edico tibi ne vim facias vllam in illam. ego
ad sophromiam eo

Nutricem: vt eam adducam. et signa ostendam hęc.

Tra. Tun phibeas? meam ne attingā? **Ch.** prohibeo in quā.

Bna. Audin tu? hic forti se alligat. **Ch.** satis hoc tibi est.

Tra. Idem hoc tu ais? **Ch.** quere qui respondeat tibi.

Bna. Quid nunc agimus? quā redeamus iam hęc tibi adierit sup
plicans vltro.

Tra. Credim? **Bna.** imo certe noui ingemum mulierū.

Nolunt vbi tu velis: vbi tu nolis cupiūt vltro. **Tra.** bñ putas.

Bna. Jam dimitto exercitum. **Tra.** vbi vis? **Bna.** sanga vt fortes
deceat milites.

Domiqz foaiqz fac vt memineris vicissim.

Sā. Iadudum animus est in patinis. **Bna.** frugies.

Sā. Vos me hac sequimini.

Thais meretrix. Pythias ancilla.

Th. **P** Ergin scelestā mecum perplexe loqui: scio nescio: abnt

p audiui: ego non affui.

Num tu istuc mihi aperte dictura es quicq̃d est?

Virgo confissa veste lacrimas obtinet.

Eunuchus abnt: q̃ obrem quod factum est taces.

Py. Quid tibi ego dicā misera: illum eunuchum negant

fuisse. **Ch.** q̃s fuit igitur? **Py.** iste chzeas. **Ch.** q̃d chzeas?

Py. Iste ephēbus frater phedrie. **Ch.** quid ais vneficā?

Py. Atqui certo comperi.
 Th. Quid is obsecro ad nos? q̄pobrē adduct? Py. nescio
 Nisi amasse credo pampbilā. Th. hem misera occidi
 Infelix: siquidē tu istuc vera p̄dicas: nū id lacrimat virgo.
 Py. Io opinor. Th. quid ais sacrilegas istuccine interminata sū
 hinc abiens tibi?
 Py. Quid facerem? ita vt iussisti soli credita est.
 Th. Scelesta. ouem lupo cōmisisti: dispudet.
 Sic mibi data esse verba: q̄d illic hominis est?
 Py. Vera mea tace obsecro. salue sum? habem? hominē ip̄m.
 Th. Vbi is est? Py. hem ad sinistram vident. Th. video.
 Py. Complendi iube: q̄ntū potes. Th. quid illi fatiem? Stulta?
 Py. Quid fatiā rogas? vide amabo si nō eū aspicias os impudēs
 Videtur. Th. nō est. Py. tum que eius confidentia est.
 Cherea adolescens. Thais meretrix.

Pythias ancilla.

Chx. **A** pud antiphonem vterq; mater: a p̄as quasi dedita
 a opera domi erant: vt nullo modo
 Introire possem. quin viderent me: interim
 Dum ante hostium sto: notus mibi quidā obuiam
 Venit: vbi vidi egomet in pedes quantū queo
 In angiportū quoddā desertum: inde item
 In aliud: inde: in aliud ita miserim? feci fugitando nē quis
 me cognosceret
 Sed est ne hec thais quā video? ipsa est. ab heres?
 Quid fatiam? quid mea autem? quid fatiet mibi?
 Th. Adeamus. bone vir dore salue. dic mibi fugistim?
 Chx. Vera factum. Th. satn id tibi placet?
 Chx. Non. Th. credim te ip̄ne abitur. Chx. vnā hanc noxā
 Mitte. si aliā admisero vnq; occidito. Th. nū meā scuitiā vit?
 Chx. Non. Th. quid igitur? Chx. hāc metui ne me crimiaret tibi.
 Th. Quid feceras? Chx. paululū quiddā. Py. eho paululū ipudens
 An paululū hoc eē tibi videtur? virginem vitare ciuem?
 Chx. Conseruā eē credidi. Py. oseruas? vix me cōtineo quin inuolue;

In capillum. monstrum: etiam vltro derisum aduenit.

Th. Abi hic insana. **Py.** qđ ita vero ab ea credon isti qđ qđ furcifero.
Presertim cum seruū se fateatur tuum.

Th. Missa hęc fatiamus: non te dignum chxrea
fecisti. nam si ego digna hac contumelia
sum maxime: at tu indignus qui faceres tamen.
Neq; edepol quid nunc consilij capiam
Scio de virgine istac ita conturbasti mibi
Rationes omnes: vt eam non possim suis.
Itavt equū fuerat: atq; vt studium tradere.
Vt solidum mibi pararem beneficium chxrea.

Chx. At nunc de hinc spero eternam inter nos gratiam
fore thais. sepe ex huiusmodi re quapiam
Et ex malo principio magna familiaritas
Conflata est. et quid si hoc quispiam voluit deus?

Th. Equidem pol in eam partem accipio q; et volo.

Chx. Imo ita queso. vnum hoc scito. contumelie
Non me fecisse causa: sed amoris. **Th.** scio.
Et pol propterea magis ignosco tibi.
Non adeo inhumano ingenio sum chxrea
Neq; tam imperita: vt quid amor valeat nesciam.

Chx. Te quoq; iam thais: ita me dñ bene ament: amo.

Py. Vera: tum pol tibi ab isto chxrea cauendum intelligo.

Chx. Non ausim. **Py.** mibil tibi quicq; credo. **Th.** de finas.

Chx. Nunc ego te in hac re mibi oro vt adiutrix fies.

Ego me tue commendo et committo fidei

Te mibi patronam cupio thais. te obsecro.

Emoziar: si non hanc vxorem duxero. **Th.** tamen si pater.

Chx. Quid. ha vlet certo scio: cuius modo hęc fiet.

Th. Paululū opperirier si vis. iam frater hic ipse aderit virginis.

Nutricem accersitum h̄t: quē illam aluit paruulam

In cognoscendo tu te ipse hic aderis chxrea.

Chx. Ego vero maneo. **Th.** vis ne interea dum venit is

Domū operiamur: potius qđ hic ante hostium

Chx. Imo percipio. Py. quā tu rem actura es obsecro.

Th. Na; qđ ita; Py. rogitas. hūc tui edes cogitas
recipere posthac;

Th. Cur non; Py. crede hoc mee fidei
Dabit hic aliquā pugnam denuo. Th. an tace obsecro.

Py. Parum persperisse eius audaciam videre.

Chx. Non satiam pythias. Py. non pol credo cherea

Nisi id cōmissum non erit. Chx. quā pythia

Tu me seruato. Py. neq; pol tibi

Quicq; dare ausim; neq; te seruare. Th. apage te

Adest optime ille frater. Chx. perij hercle obsecro.

Abramus intro thais nolo me in via cū hac veste videat.

Th. Qm̄obrem tandem; an quia pudet; Chx. id ipsum.

Py. Id ipsum virgo vero. Th. i presequar.

Tu istuc mane vt chremete introduceas pithia.

Pythias ancilla. Chremes adolescens.

Sophronia nutritrix.

Py. **Q**uid quid venire in mentē nunc possit mibi
Quidnam; qui referam illi sacrilego gratiam:

Qui hunc supposuit nobis. Ch. moue vero otius

Te nutritrix. So. moueo. Ch. video sed nihil pmoues.

Py. Iam ne ostendisti signa nutritric; Ch. omnia.

Py. Amabo; quid ait; cognoscit ne; Ch. ac memoriter.

Py. Bene edepol narras. nam illi faueo virginī.

Ite intro. iā dudum heras expectat domi.

Virum bonū ecū parmenonē incedere hūc

Video. viden vt otiosus sit: si dijs placet

Spero me habere: quī hunc meo exequiē modo.

Ibo intro: de cognicōne: vt certum sciam.

Post exibo: atq; hunc perterrebo sacrilegum.

Parmeno seruus. Pythias ancilla.

Par. **R**euiso quid nam cherea hic rerum gerat.

Q; si astu rem tractauit. dum vestra; fidē

Quantā: a q; veram laudem parmeno capiet.

Nam: vt omittam: q; ei amorem difficilimū: a

Carissimum: ab meretrice auara: virginem.
 Quam amabat eam confeci: vt patietur sine molestia
 Sine sumptu: sine dispendio: a tum hoc alter.
 Id vero est quod mihi reputo palmarium
 Me reperisse: quomodo adolescentulus
 Meretricum ingemina: a mores posset noscere
 Mature: vt cum cognozit: perpetuo oderit.
 Que dum foris sunt nihil videtur mundius
 Nec magis compositum quicquam: nec magis elegans.
 Que cum amatore suo cum cenant: liguriunt.
 Harum videre illuuiem: sordes inopiam
 Quam in honeste sole sint domi: atque auide cibi
 Quo pacto ex iure externo panem atrum vorant.
 Nosce omnia hec: salus est adolescentulis.

Py. Ego pol pro istis dictis a factis scelus
 Vliscar: vt ne impune in nos illuseris.

Pythias ancilla. Parmeno seruus.

Py. **P**rob deum fidem facinorosum: a infelicem adolescentulum.

Py. **P**roscelstum parmenonem: qui istum huc adduxit. Par. quod est
 Py. **P**roscelstum me itaque: vt ne videre misera huc effugi foras

Que futura esse dicunt exempla in eum indigna. Par. o iupiter
 Quid illec turba est: numquam ego perire adibo. quod istuc pythias.
 Quid ais: in quem exempla fient. Py. rogitas audacissime.
 Perdidisti istum quem adduxisti pro eunuchum adolescentulum
 Dum studes dare verba nobis. Par. quid ita: aut quod factum est: credo

Py. Dicam. virginem istam thaidi hodie que dono data est
 Scin eam hinc ciuem esse: a fratrem eius apprimere nobilem.

Par. Nescio. Py. atqui sic inuenta est: eam iste vitiauit miser.
 Ille ubi rescit esse factum frater violentissimus.

Par. Quid nam fecit. Py. colligauit eum primum miseris nodis.

Par. Dem: colligauit.

Py. Colligauit eum. atque eodem orante vt ne id faceret thaidem.

Par. Quid ais. Py. nunc mimatur porro se facere: id quod mehis solet
 Quod ego vidi nunquam fieri: neque velim. Par. qua audacia facere

Tantum facinus audent. **Py.** quid ita tantum?
Par. An non hoc tibi maximum est.
Quis homo pro mecho vnq̃ vidit in domo meretricia
Deprehendi quēq̃? **Py.** nescio. **Par.** ac ne hoc nesciatis pythias
Dico: et edico vobis nostrū esse nobis illū herile filiū. **Py.** hem
Obsecro an is est? **Par.** neq̃ in illū thais vim fieri sinat.
Atq̃ adeo cur non ego met introeo. **Py.** vide parmeno
Quid agas. neq̃ illi prohis: et tu pereas. nam hoc putāt
Quicquid factū ē ex te eē ortū. **Par.** q̃d igitur fatiam miser?
Quidue incipiam? ha ecce autē video rure redeuntem senem.
Dicā huic: an non dicā? dicā hercle: et si mihi magnū malum
Scio paratū. sed necesse est huic vt s̃bueniat. **Py.** sapis.
Ego atq̃ intro: tu isti narrato oēm rē ordine vt factū fiet

Laches senex. Parmeno seruus.

La. **E**X meo propinquo rure hoc capio cōmodi.
Neq̃ agrī: neq̃ vrbis odium me vnq̃ percipit.
Vbi satietas cepit fieri commuto locum
Sed ē ne ille noster parmeno? et certe ip̃s est.
Quem prestolare parmeno hic ante hostiū thaidis?
Par. Quis homo est? hem saluum te aduenire here gaudeo.
La. Quem prestolare? **Par.** perij: lingua heret metu.
La. Hem quid est q̃ trepidas satī salue? dic mihi.
Par. Here: primum te arbitrari id q̃d res est velim
Quicquid huius factum est. culpa non factum est mea.
Quid est? **Par.** recte sane interrogasti. oportuit
Rem prenarrasse me: em̃t quendam phœdria
Eunuchum: quem dono huic daret. **La.** cui? **Par.** thaidi.
La. Em̃t? perij hercle. quantū? **Par.** viginti minis.
La. Actum est? **Par.** tum quandā fidicinem amat hic chereia.
La. Hem quid amat? an sit iam ille quid meretrix fiet?
An in astu venit aliud ex alio malum?
Par. Here ne me spectes: me impulsore hoc non facit.
La. Dimitte de te dicere: ego te furcifer si uiuo:
Sed illud quicquid est primum expedi.

Par. Is pro illis eunuchis ad thaidem hanc deductus est.

La. Pro eunuchis? Par. sic est. hunc pro meo postea
Comprehendere intus: et constrinxere. La. occidi.

Par. Audatiam meretricum specta. La. numquid est

Aliud mali? damnum quod non dixeris

Reliquum? Par. tamen est. La. cesso huc intro interrumpere.

Par. Non dubium est quin mihi magnum ex hac re sit malum.

Nisi quia necesse fuit hoc facere: id gaudeo

Propter me hisce aliquid esse venturum mali.

Nam iamdiu aliquam causam querebat senex

Quam obrem insignne faceret aliquid: is nunc reperit.

Pythias ancilla. Parmeno seruus.

Pnt. Vnquam edepol quicquam iamdiu quod magis velle euenire

Mihi euenit: quicquam quod modo senex introiecit ad nos errans

Mihi sole ridiculo fuit: que quod timeris sciebam.

Par. Quid hoc autem est? Py. nunc id prode ut ouemiam parmenonem.

Sed ubi obsecro is est? Par. me quirit hec? Py. atque eccum video: adibo

Par. Quid est ipectas? quod tibi vis? quod rides? pignus. Py. ah ah he perij

Defessa iam misera sum de te rideo. Par. quod ita? Py. rogitas?

Nunquam edepol hominem esse stultiorē vidi: neque video ab.

Non satis potest narraui quos ludos perbueris intus.

At etiam primo callidum: ac disertum credidi hominem.

Par. Quid? Py. ilico ne credere ea que dixi oportuit te.

An penitebat flagitium te auctore: quod fecisti?

Adolescens: mihi miserum in super indicares patri?

Nam quid illi credis animi tui fuisse ubi vestem vidit

Illam esse cum indutum patrem? Par. quod est? Py. iam scis te perisse.

Par. Hem quid dixti pessimas? an mentita es? etiam rides

Ita ne lepidum tibi visum est sceleris nos irridere. Py. nimium

Par. Siquidem istuc impune habueris. Py. verum.

Par. Reddam hercle. Py. credo.

Sed in diem istoc est fortasse quod minime parmeno.

Tu iam pedebis: quod stultum istud denobilitas adolescentulum

Flagitium: et eundem indicas: uterque exempla in te edet.

Par. Nullus sum. Sy. hic pro illo munere tibi honos ē bitus. alio.

Par. Egomet meo iudicio miser: quasi soror hodie perij.

Vnato parasitus. Traso miles.

Vna. **Q**uid nūc: q̄ spe: a q̄ osilio huc imus: q̄d ceptas traso?

Tra. Egone? ut tibi me dedā a fatiā q̄d iubeat. Vn. ec q̄d ē?

Tra. Qui minus q̄ hercules seruauit omphale. Vna. exemplū placet

Vnam commūgari viderā sandalio caput.

Sed fores crepuerunt ab ea. Tra. perij q̄d autē hoc ē malis

Hunc ego nunq̄ videam: a iā hic q̄d nam pperans profiliūt.

Cherea adolescens. Parmeno seruus. Phedria

adolescens. Traso miles. Vnato parasitus.

Ch. **O** populares: et quis me viuūt hodie fortunatio?

Remo hercle quis q̄: nā in me plane dñ potestātē suā

Omne ostendere. cui tā subito tot cōtingere cōmoda.

Par. Qui hic letus est? Ch. p parmeno mī

O meaz omnium voluntatū inuēto: incepto: perfectio:

Sic me in quibus sim gaudijs: scis pampbilam meam

inuentam ciuem? Par. audiui.

Ch. Scis sponsam mibi? Par. bene ita me dñ ament factū

Vna. Audim tu illum q̄d ait? Ch. tū autē phedrie meo fratri

Baudē esse amorem omnē in tranquillo: vna est domus.

Patri se cōmendauit in cliētelam: in fidem nobis se dedit.

Par. fratris igitur tota est tibi. Ch. scilicet.

Par. Iam hoc aliud est q̄d gaudeam? miles pelliter foras.

Ch. Tum tu frater vbiubi est? fac cum primū huc audiat

Par. Visam domum. Tra. nūquid gnato dubitas

Quin ego nunc perpetuo perierim? Vna. sine dubio opinor.

Ch. Quid commemorem primū? aut laudem maxime

Illum qui dedit mibi consiliū ut facerem.

An me qui ausus sum incipere? an fortunam

Collaudem que gubernatrix fuit? que tot res

Tantas. tam oportune in vnum conclusit diem.

An mei patris festiuitatem a felicitatem o iupiter

Serua obsecro huc bona nobis. Ph. dñ vestram fidem:

Incredibilia parmeno modo que narrauit.
 Sed ubi est frat? **Ch.** presto adest. **Ph.** gaudeo.
Chr. Satis credo nihil e thaidem hac frat tua digni q ames
 Ita nostre omi est fautori familie. **Ph.** hui mibi illa laudas.
Tra. Perij. quanto minus spei est: tato magis
 Amo. obsecro gnato in te spes e. **Bn.** qd vis facias?
Tra. Perfice hoc precibus precio ut heream.
 In parte aliqua tandem apud thaidem. **Bn.** difficile e.
Tra. Si quid tibi collibuit est facile. noui te. hoc si effecis
 Quod vis donum a me: pmiu optato: id optatu
 feres. **Bn.** itane? **Tra.** sic erit.
Bn. Si efficio hoc postulo ut mibi
 Tua dom? te pnte: a te absente pateat: inuocato
 Ut sit locus semp. **Tra.** do fidem ita futur. **Bn.** accingaz.
Ph. Que ego hic audio? o traso. **Tra.** saluete. **Ph.** tu fortasse sca
 Que hic fiet nescis? **Tra.** scio. **Ph.** cur te ergo in hijs ego
 Cospicor regionib? **Tra.** ubi fretus. **Ph.** scin q fretus?
 Miles edico tibi. si te in platea offendero hac
 Posthac nunq: nihil est qd dicas mibi aliu quereba
 Iter hac habui: pisti. **Bn.** eia haud sic decet. **Ph.** dem e.
Bn. Non cognosco vestz gen? ta supbum. **Ph.** sic erit.
Bn. Prius audite paucis: qd cu dixerō si placuerit
 facitote. **Ph.** audiuim? **Bn.** tu concede paululu.
 Istuc traso. principio ego ws credere ambo
 Hoc mibi vehement' wlo: me hui? quicqd fatia
 Id facere maxime causa mea. verum si idem wbi
 Prodest: ws non id facere inscitta e. **Ph.** qd id est?
Bn. Militē ego riuale: recipiendū cenleo. **Ph.** hem
 Recipiendū? **Bn.** cogita modo: tu hercle cum illa
Phedria: a libent' uiuis: etenim bene libenter
Victitas: a quod des paululu est: nec e est
 Multū accipere thaidem ut tuo amorī supeditare possit.
 Bine sumptu tuo: ad omia hoc magis
 Opportunus: nec magis ex yfu tuo nemo potest

Principio: et habet quod det: et dat nemo largius.
Fatius est: infusus: tardus sterit noctesq; et dies
Neq; istum metuas ne amet mulier: facile pellas
Vbi velis. **Pb.** quid agimus? **Bna.** propterea hoc etiam
Quod vel primum puto: accipit hominem nemo
Melius proesus neq; prolixius. **Pb.** mirum in illo
Homine quo quo pacto opus est. **Ch.** idem ego arbitror.
Bna. Recte facitis: vnum etiam vos oro: ut me in vestrum
Bregem recipiatis: satis diu iam hoc saxum volo.
Pb. Recipimus. **Ch.** ac libenter. **Bna.** at ego pro istoc phedria
Et tu cherea hunc comedendum et deridendum
Vobis prelo. **Ch.** placet. **Pb.** dignus. **Bna.** traho accede vbi vis
Tra. Obsecro te quid agimus? **Bna.** quid. isti te ignorabant. sed postquam
Eis mores ostendi tuos: et collaudavi secundum facta
Et virtutes tuas impetravi.
Tra. Bene fecisti et gratiam habeo maximam. nunquam
Etiam fui vltimus quam me omnes amarint plurimum.
Bna. Dixi ego vobis in hoc esse atticam eloquentiam.
Pb. Nihil pretermisum est. **Bna.** ite hac
O vos valete. et plaudite: calliopius recensui.
Acta ludis megalensibus. **L.** cornelio letulo. **L.** valerio flac
Co edilibus curulibus. **E**gere. **L.** albinus turpio. **L.** attilius pre
Nestinus. **G**reca menandri prima acta: secunda modulavit flac
Cus tibijs duabus dextris. **M.** iunio. **T.** symphoriano consulibus.

Argumentum De autontumerum enos.

In militiam proficisci gnatum climiam amante
Antiphila copulit durus pater: animiq; sese
Angebatur: facti penitens. mox ut reuersus est. clam
Patre diuertitur ad cliiphonem. is amat scortum
Bacchidem cum accesserit cupit antiphilam climia
Vt eius bacchis venit amica ac seruale gerens habitum
Antiphila. factum id quo patrem suum celaret cliipho
Dic technis spri decem minas meretricule aufert a fene.
Antiphila cliiphonis reperitur soror: hanc climia:

Aliam Clitipho uxore accipit

Prologus.

NE cui vestre sit mihi cur partes semper poeta dederit
Que sunt adolescentium: id primum dicam: deinde
Quod vni eloquar: ex integra greca integra comedia;

Hodie sum acturus heautontimorumenon

Duplex: que ex argumento facta est simpliciter noua

Ostendi esse: et que esset. nunc quid scripserit: et cuius greca sit

Si partem maximam existimare scire vestre: id dicere

Nunc. quod obrem has partes didicerim paucis dabo.

Oratore voluit esse me: non prologum. vestre iudicium

Fecit. me actorem dedit. sed hic actor tantum poterit

A facundia: quantum ille potuit cogitare omode

Qui orationem hanc scripsit quam dicturus sum.

Non quod rumores maleuoli distulerint: multas

Contaminasse grecas dum facit paucas latinas.

Id esse factum hic non negat: neque id se pigere.

Et deinde factum autumat. hoc bonorum exemplum.

Quo exemplo sibi licere hoc facere: quod illi fecerunt putat.

Tum quod maleuolus vetus poeta dictitat repetere

Ad studium se applicasse. hunc musicum amicum

ingenio fretum: aut natura sua.

Arbitrium vestre et vestra existimatio valebit: quod obrem

Omnes vos oratores volo: ne iniquum possit quam equum

Oratio. facite equi sitis: date crescendi copiam.

Elouaz: qui spectandi copiam faciunt sine vicinis

Ne ille per se dictum existimet: qui nup fecit suo currenti

In via decesse populum: cur insano seruiat: de illis precibus

Plura dicet. cum dabit alias nouas: nisi finem maledictis facit.

Adeste equo animo. date potestatem mihi stataria.

Agere: ut liceat per silentium: ne semper seruus eurus:

Iratus senex: edax parasitus speciosus: aut impudens

Auarus leno: assidue agendi sint mihi

Clamore summo: cum labore maximo.

Mea causa causam hanc iustam esse: animum inducite.
Ut aliqua pars laboris minuatur mihi
Nam nunc nouas que scribunt parcat mihi nihil: si qua
Laboriosa est: ad me deducitur. si lenis: ad alium
Defertur gregem. in hac est pura oratio: experimini
In utraque partem ingenium quid possit meum
Si nunquam auare pretium statui arti mee. et eum esse questum
In animum induxi meum. quam maxime
Seruire vestris commodis.
Exemplum statuite in me: ut adolescentuli uobis placere studeant.

Chremes: et menademus senex.

Ch. **Q**uamquam hec it' nos nup' noticia admodum est: idem ad o
Quod agrum in proximo mercatus es: nec rei scire
Sane amplius quicquam fuit: tum uirtus tua
me uel uicinitas.
Quod ego in ipsoque parte aicitie puto. fac ut te audacem
Moneam: et familiariter. quod mihi uidere preter etatem tuam
facere: et preterquam res te adhortatur tua. nam prob' dum atque
Hominum fidem: quid uis tibi? aut quid queris annos
Sexaginta natus es: aut plus eo: ut comitio: agrum
In his regionibus meliorem: neque precij maioris nemo habet.
Seruos complures proinde quasi nemo fiet
Ita attente tu te illorum officia fungere.
Nunquam tam mane egredior: neque tam uesperum
Domum reuertor: quin te in fundo conspiciet
fodere: arare: aut aliquid ferre.
Deinde nullum remittis tempus: neque te respicias.
Hec non uoluptati tibi esse satis certe scio.
At enim dices. me quam tum hic fiat operis permitte
Quid in opere fatiundo opere consumis tue.
Si summas in illis exercendis plus agas.
Me. Chreme tantum ne ab te tua est oculus tibi

Aliena ut cures: et ea nihil quod ad te attinent: **Ch.** homo sum.

Humana a me nihil alienum puto: vel me monere hoc:

Vel poteram putare: rectum est ergo ut faciam.

Non est te ut deterream.

Me. **M**ibi sic est usus: tibi ut facto opus est: face.

Ch. **A**n cuius est usus homini se ut crucietur? **Me.** mihi.

Ch. **S**i quid laboris est: nolle. sed quid istuc mali est?

Queso quid: de te tantum meruisti?

Me. **H**eu. **Ch.** ne lacrima: atque istuc

Quicquid est fac me ut sciam: ne retice: ne verere: crede.

Inquit mihi: aut consolando: aut consilio: aut reinvenero.

Me. **S**cire hoc vis? **Ch.** hac quidem causa qua dixi tibi

Me. **D**icetur tibi. **Ch.** at istos iustos

Interea tantum oppone: ne labora. **Me.** minime.

Ch. **Q**uam rem agis? **Me.** sine me vacui tempus ne quod deum laboris.

Ch. **E**lon finam inquit. **Me.** ab non equum facis.

Ch. **Q**ui tam graues hos queso.

Me. **S**ic meritum meum. **Ch.** nunc loquere.

Me. **F**ilium unicuique adolescentulum habeo.

Ab quid dixi habere me: primo habui chreme.

Nunc habeam nec ne: incertum est. **Ch.** quid ita istuc?

Me. **S**cies esse corinthios hic advena anus paupercula

Eius filiam ille amare cepit prodige. virginem prope iam

Ut pro uxore haberet: hinc clama me omnia: ubi rem sciam:

Cepi non humanitus: neque ut animam decuit egrotum

Adolescentuli tractare. sed vi: et via prouulgata patris

Quotidie accusabam. hinc tibi ne hoc diutius licere speras

Facere: me vivo prece: amica ut habas prope iam uxoris loco

Erras: si id credis: et me ignoras clama: ego te meum esse

Dici tantisper volo: dum quod te dignum esse facies. si si id non facis

Ego quod me in te sic facere dignum inuenero: nulla adeo

Ex re istuc fit: nisi ex nimio ocio.

Ego istuc etatis non amoris opera: dabam

Sed in asiam hinc abhinc propter pauperiem

Atq; ibi simul rem et gloriā armis belli reperi.

Postremo adeo res rediit. adolescentulus sepe eadem

Et grauius audiendo victus est. putauit me: et etate

Et tenuolentia plus scire: et providere q̃

Seipsū sibi. in aham ad regem militatum abiit chreme.

Ch. Quid ais? Me. clā me est profectus: per mēses tres abest.

Ch. Ambo accusandi. et si illud inceptum: tamen animi est

Pudentis signum: et non instrēui.

Me. Vbi comperi ex his qui fuere ei consēj

Domum reuerto: mestus: atq; animo

Fere perturbato: atq; incerto pre egritudine affideo.

Accurrunt serui focos trahunt: video alios

Festinare: lectos sternere: cenam apparare: pro se

Quisq; sedulo faciebat: quo illam mibi temrent miseriam

Ubi video hec: cepi cogitare. hem tota mea

Soli sollici sunt causa: ut me vnum expleant: ancille

Tot me vestiant. sumptus domi tantos ego solus fatiā.

Sed gnatum vnicum quem pariter uti his decuit

Aut etiam amplius. q̃ illa etas magis ad hec vtenda

Idonea est. cum ego eici hinc miserum iniustitia mea.

Malo quidem me dignum quouis de putem si id fatiam.

Nam vsq; dum ille vitam illam incolet inopem: carens

Patria: ob meas iniurias: interea vsq; illi de me supplitiū dabo.

Laborans: querens: parcens: illi seruiens.

Ita fatiam proxfus. nil relinquo in edibus: nec vas:

Nec vestimentum contraxi omnia.

Ancillas seruos. nisi eos qui opere rustico fatiundo facile

Sumptum exercent suum: omnes produxi:

ac vendidi: inscripsi ilico

Edes mercede talenta duodecim coegi: agrum hunc

Mercatus sum hic me exerceo: de creui tantis per me minus

Iniurie chreme meo gnato facere dum hāc miser.

Nec fas esse vlla me voluptate frui: nisi vbi ille huc

Saluus redierit meus particeps.

Chr. Ingenio te esse in liberos leui puto: et illu obsequentem
Si quis recte: aut comode tractaret.
Verum neque satis tu illu noueras: nec te ille.
Hoc qui fit: ubi non vere uiuit: tu illu nunquam ondisti.
Quanti penderes: nec tibi est ille credere ausus quam equu pri.
Quod si esset factu hec nunquam euissent tibi.

Me. Ita res est. fateor peccatum meum maximum est.

Chr. Menedeme. at porro recte spero: et illu tibi saluu: et
Affutur esse hic confido prope diem. **Me.**

utinam diu ita faxint.

Chr. facient. si nunc commodum est de omnia hic sunt
hodie apud me sis volo.

Me. Non possum. **Ch.** cur non? queso tandem aliquatulu
Tibi parce. idem absens facere te hoc uult filius.

Me. Non conuenit. qui illu ad laborem impulerim:
Nunc me ipsum fugere. **Ch.** sicine setetia est. **Me.** sic.

Chr. Bene vale. **Me.** et tu. **Ch.** lacrimas excussit mihi.

Miseretque me eius. sic ut diei tempus est monere oportet

Me hunc uicinu phamiu. ad cenam ut ueniat.

Ch. uisam si domi est. nihil opus fuit monitore

Ch. aduadum domi apud me presto aiunt

Ego met conuiuas moroz: ibi hinc intro. huius quod crepuerit

Foras hinc a me quam nam egreditur: huc concessero.

Clitipho **Climia** adulescentes duo. **Chremes** senex.

Clitipho **Climia** aduadum quod uereare climia. haud quamquam

Clitia cessant: et illa simul cum nuntio tibi ego

Affutura hodie scio. proinde tu ista sollicitudine falsa

Clitia te exerceat omittas. **Ch.** quicquid loquitur filius

Clitia. Pat' adest quem uolui: adibo prius opportune adueis. **Ch.** quid est

Clitia. Hunc menedemu nostrum nostrum uicinu? **Ch.** probe.

Clitia. Hunc filiu scis esse. **Ch.** audiui in asia esse.

Clitia. Non est pat' apud nos est. **Ch.** quid ais? **Clitia.** adueniente e natu

Egredientem ilico adduxi ad cenam. nam mihi magna

Cum eo iam usque a pueritia fuit semper familiaritas.

Ch. Voluptatem magnam nuntias. quid narrat?

Cl. Quid ille? miserum se esse. **Ch.** miserum? quē minus credere est.

Ch. Rū velle menedemum inuitatū: vt nobiscū esset hodie āplius

Ch. Et hanc leticiam nec opimanti prius obiecit ei domi:

Ch. Atq; etiam nunc tempus est. **Cl.** caue faxis nō est opus pat'.

Ch. Quapropt'. **Cl.** q; incertum est: et quid de se fatiat: modo

Ch. Venit: timet omnia patris iram atq; animum

Ch. Amice se erga vt sit sue. iam misere amat

Ch. Propter eam hęc turba atq; abitio euenit. **Ch.** scio.

Cl. Nunc seruolū ad eam in urbem misit: et ego nostz vna spz.

Ch. Quid reliquū est quin habeat? que quidē eē in hōie dicunt? bona parentis:

Ch. Patriam incolumem: amicos: genus: cognatos:

Ch. Diuitias. atq; hęc p'inde sunt vt illius anim' ē q' ea possidet

Ch. Quū vti scit ei bona: illi qui non vtitur recte mala.

Cl. Imo ille fuit senex importunus semper:

Ch. Et nunc nihil magis vereor: q' ne quid in illum iratus

Ch. Plus satis faxit pater. **Ch.** ille ne. sed reprima me.

Ch. Nam in metu esse hunc: illi est vtile.

Cl. Quid te tecum. **Ch.** dicam vt ut erat pater

Ch. Mansu tamen oportuit. fortasse aliquanto iniquior

Ch. Erat propter eius libidinē: pateretur. nā quem ferret

Ch. Si parentē non ferret suū: hunc cū erat equum

Ch. Ex illis amore: an illum ex huius

Ch. Viueret? et quod illum in simulat durū: id non est.

Ch. Nam parentū iniurie huiusmodi sunt ferine paulo

Ch. qui est homo tolerabilis.

Ch. Sotari. crebro conuiuariet: prebet exigue sumptū.

Ch. Atq; hęc sunt tamen ad virtutē omnia: vix vbi anim' semel se

Ch. Cupiditate adiunxit mala: necesse est cliti p' hō cōsilia

Ch. Consequi cōsimilia: hoc scitū est: periculum ex alijs

Ch. Facere tibi: quod ex usu licet. **Cl.** ita credo.

Ch. Ego ibo intro hūc. vt videā cene: qd nobis fiet. tu vt tps est

Ch. Dic: vide sis: ne quo hūc abas longius

Clitipho adolescens secum.

Clit. **O**mnī iniqui sunt patres in oēs adoleſcētulos iudices.
Qui equū eē cēset nos iā a pueis ilico nasci senes.
Neq; illaz eē affines rez quas fert adoleſcētia.
Ex sua libidine moderatur nūc que ē: nō que olīm fuit:
Mibi si vnq; filius erit: ne ille facile vtetur patre?
Nā cognoscēdi: a ignoscēdi dabitur peccati locus.
Non ut me? qui mibi p aliu ostendit suā sētentiā pñ.
Is mibi vbi adbibit pl? paulo sua narrat facinora.
Nūc ait periculū ex alijs facito tibi qđ ex vsu fiet.
Astutus: ne ille haud sit: quā mibi nūc furdo narrat fabulā
Magis nūc me amice dicta stīmulāt: da mibi atq; affer mibi.
Cui quid rñdeam mibil habeo: neq; me qđq; ē miserior.
Nā hic climia: a si quoq; sua rez satagit: attamē
Habet bene ac pudice eductā: ignarā artis meretricie
Mea est potēs: pro ear: magnifica: sumptuosa: nobil.
Tum qđ dem ei recte est: nā mibil eē mibi religio ē dicē
Hoc ego mali non pridē inueni: nec etiā dū sit pater.

Climia a Clitipho adoleſcētes.

Clm. **S**i mibi secūde res de amo ē meo eēnt: iādudū scio
Veissent. h? wreor ne mulier me absēte corrupta sit B
Cōcurrūt multe opimōes: q mibi aīm exaugeāt.
Locus: occasio: etas: mat' sub imperio cui? est mala.
Cui mibil tam pret' ptiū dulce est. **Clit.** climia.
Clm. Hei misero mibi. **Clit.** etiā caue ne videat forte hic
Te a patre aliquis exiens. **Clm.** faciā: sed nescio
Quid profecto mibi aīm? pſagit mali. **Clit.** pgm istuc
Prius diiudicare: q; scias quid vri fiet?
Clm. Si mibil mali ess: iam hic adess. **Clit.** iā aderit.
Clm. Qñ istuc erit? **Clit.** nō cogitas hīnc lōgius abesse?
Et nosti mores mulier: dū molūntur: dū conātur:
Annus est. **Clm.** o clitipho timeo. **Clit.** respira.
Eccū dromonē cum syro vna adfunt tibi.
Syr? dromo. S. **Climia** Clitipho adoleſcētes.

40

Sy. **A**In tu. Dro. sic est. **Sy.** vix interea dū fmones cedim?
 Ille relicte sunt. **Clit.** mulier tibi adest
 Audim climia. **Clit.** ego vero audio: nūc demū et video
 Et valeo clitiplō. **Sy.** minime mirum: adeo impediti sunt.
 Ancillarum gregem ducunt secum. **Clit.** perij.
 Vnde illi sunt ancille? **Clit.** men rogas?
Sy. Non oportuit relictas: portant quid rerum.
Clim. Dei mihi. **Sy.** aurum vestem: et vespasit: et non novit viam.
 Factū a nobis stulte est abi dum tu dromo ill obuiā ppera.
 Quid stas? **Clit.** v. misero mihi quanta de spe decidi.
Clit. Quid istuc? que res te sollicitant autē? **Clit.** rogas qd fiet?
 Viden tu ancillas? aurum vestem? quā ego cū vna ancillula.
 Hic reliqui: vnde esse ea censes.
Clit. Vab nunc demum intelligo. **Sy.** dñ homi quī turbe est?
 Edes nostrevix capient scio. qd comedent? quid ebibent?
 Quid sene nostro erit miseri? s; video eccos quos volebā.
Clim. O iupiter vbi nam est fides?
 Dum ego propter te erās: patria careo demens: tu iterea loci
 Collocupletasti antiphila te: et me in istis deseruisti malis.
 Propter quā in fūma infamia sū: et meo patri minus obsequēs
 Cuius nunc pudet me: et miseret: qd harū in mores catabat
 Dolet monuisse frustra: neq; eum potuisse vnq; ab hac me
 expellere.
 Qd tamē nunc fatiā: tū cum grātū mihi esse potuit: nolui
 Nemo est miserior me. **Sy.** hic de nostris verbis errat videlicet.
 Que hic sum? locuti: climia alit tuū amorē: atq; est accipis.
 Nam et vita est eadem: et animus erga te idem ac fuit
 Quantū ex ipsa re coniecturam capimus. **Clit.** qd est obsecro?
 Nam mihi nunc nihil rerū omnium est qd malim qm me
 Hoc falso suspicari. **Sy.** hoc primū: vt ne quid huius rerū
 Ignores: anus que dicta est mater ei esse: antehac nō fuit.
 Ea obiit mortem: hoc ipse in itinere: altere dum narrat forte
 Audiui. **Clit.** q nā ē altera? **Sy.** mane hō qd cepi pmū enarrē.
 O clitiplō: post istuc veniam. **Clit.** propera.

Sp. Jam primum omnium ubi ventum
 Ad edes est: dromo pulsat fores: anus quedā
 prodit huc ubi aperuit hostium:
 Continuo huc se comēcit intro.
 Ego consequor: anus foribus obdit pessulū
 Ad lanam redit: hinc sciri potuit.
 Naud vsq; alibi climia: quo studio vitā suā te absēte
 Exegerit: ubi de improviso est interuentū mulieris:
 Nā ea res dedit: tum existimandi copiam quotidiane
 vite consuetudinē.
 Que cuiusq; ingenium: ut sit declarat maxime.
 Terentē telā studiose: ipsam offendim? mediocriter
 Vestitā veste lugubri: eius anus causa: ut opimor
 que tum erat mortua.
 Sine auro tum ornatam: ita vti que ornant? sibi:
 Nulla malam re expoliātam
 Muliebri: capillus passus: prolixus circum caput
 Reiectus negligenter: par. **Cl.** spere mi obsecro
 Ne me in leticia frustra comicias.
Sp. Anus sibi tegmen nebat: preter eam vna ancilla erat.
 Et terebat vna: pannis obfita: neglecta immunda illuvie
Clit. Si huc vera sunt climia: ita ut hic dicit: q's te ē fortunatio?
 Sim tu hanc sordidatam: et sordidam magnū hoc
 Quoq; signum est dominam esse extra noxam.
 Cū eius tam negliguntur internuncij: nā disciplina ē.
 Disdem munerarier ancillas p'mū ad dñas q' affectat via;
Clim. Perge obsecro: et caue falsam gratiā studeas imire.
 Quid ait ubi me nominas?
Sp. Vbi dicimus redisse te? et rogare vti
 Veniret ad te mulier: telam deserit continuo: et lacrimis
 Opplet os tuum sibi: ut facile cerneret desiderio id fieri tuo.
Clim. Pre gaudio ita me dñ bene amēt ubi sim nescio ita timui.
Clit. At ego nō eē sciebā climia: age dū vicissim: spere dic q' illa ē
 Altera? **Sp.** adducim? tuā baccidē. **Clit.** hem: q'd baccidēs

Eho scelestē quo illam adducis? **Sp.** quo ego illam?

Ad nos scilicet. **Clit.** ad patrem ne? **Sp.** ad eum ipsum.

Clit. O hominis impudentem audaciam.

Sp. Deus tu: nō sit sine periculo facinus magnū: et memorabile.

Clit. Hoc vidē in mea vita: tu tibi laudem is quesitum scelus vbi
si paululum.

Modo qđ te fugerit ego perierit: qđ illo fatias? **Sp.** at enim.

Clit. Quid enim? **Sp.** finas dicam. **Cl.** sine. **Clit.** fino.

Sp. Ita res est hęc: nunc quāsi cum.

Clit. Suas ambages mihi malum narrare cepit.

Clm. **S**preverum hic dicit: mitte ista: atq; ad rem redi.

Sp. Enimvero reticere nequeo: multis modis iniurius
Clitipho ē: neq; fieri potis ē. **Cl.** audiendū hercle ē. **Clit.** qđ ē?

Tace. **Sp.** qđ est? vis amare: vis potiri: vis qđ des illi effici:

Tum esse in potundo periculum nō vis: haud stultē sapis.

Siquidē id sapere est: velle te id quod nō potest contingere.

Aut hęc cū illis sunt habenda: aut illa cum his amittēda sūt

Marū duarū conditionum: nunc vtram vide malis:

Et si hoc consiliū quod cepi rectum esse: a tutū scio

Nam apud patrem tua amica.

Tecū sine metu vt sit copia est. tū qđ illi argētū es pollicit?

Eadem hac inueniam via: quod vt efficiere orando

Iam furdas aures reddideras mihi: quid aliud tibi vis?

Clit. Siquidem hoc fit. **Sp.** si qđem experiundo hoc scies.

Clit. Age age: cedo istuc tuum consiliū quid id est?

Sp. Dissimulabimus tuam huius amicam esse.

Clit. Pulchre: cedo qđ hic fatiet sua? an ea quoq; dicetur huius?

Sivna hęc dēdecori est parum.

Sp. Imo ad tuam matrem deducetur.

Clit. Quid eo? **Sp.** longum est clitipho

Si tibi narrem qđ obrē id fatiam vera causa est.

Clit. Fabule: nil satis firmū vīdeo: qđ obrem

Accipere hunc mihi expediat metū. **Sp.** mane habeo aliud

Si istuc metuis: qđ ambo ofiteamini sine periculo esse.

Clit. Istiusmodi obsecro aliquid reperi

Sp. Mox ito obuiā hñs: dicā ut reuertatur domū. **Clit.** hem

Quid dixit? **Sp.** ademptū tibi iā faxo onem metū.

In aurem vtramuīs ociose ut dormias.

Clit. Quid ago nunc? **Clm.** tu nescis quod bonū est.

Clit. **Sp.**re dic modo verum. **Sp.** age modo:

Hodie sero: ac nequic q̄ viles.

Clm. Datur fruire dū licet: nā nescias eius sit potestas

Posthac an vñq̄ tibi. **Clit.** **Sp.**re inq̄ est?

Sp. Perge porro tamen istuc agam.

Clit. Verū hercle istuc ē: **Sp.**re **Sp.**re inq̄: **Sp.**re **Sp.**re **Sp.**re.

Sp. Concaluit: quid vis? **Clit.** redi redi. **Sp.** ad hū: dic qd ē?

Jam hoc quoq̄ negabis tibi placere?

Clit. **Sp.**re a me t meū amorem a famā pmitto tibi.

Tu es iudex: ne quid accusandus sis vide.

Sp. Ridiculū est istoc me admonere **Clit.** p̄b: quasi

Istic min⁹ res mea agatur: q̄ tua. hic si quid

Nobis forte aduersi euenerit tibi erūt parata v̄ba: hōmī

Huius v̄bra: quapropt̄ hec res neutiq̄ neglecta ē mibi.

Sed istum exora: ut suam esse assimilet.

Clm. Scilicet factuz me eē: in eū iā redit locū ut sit necē.

Clit. Merito te amo. **Cl.** verum illa ne quid titubet.

Sp. Perdocta est probe. **Clit.** at hoc demiror

Qui tā facile potueris p̄suadere illi: q̄ solet quos spernē.

Sp. In tēpore ad eam veni: quod rerum onū est p̄mum.

Nam miser quendā offendi: vbi mīltē eius noctē orātē

Hec arte tractabat virum: ut illius animū cupidū

Inopia incenderet: eadēq̄ ut esset apud te

Ob hoc q̄ gratissia: h̄ h̄us tu vide sis: ne qd̄ imprudēs ruas

Patrē nouisti ad has res q̄ sit perspicax.

Ego te autē noui q̄ eē soleas impotēs: inuersa verba.

Euerlas ceruices tuas: gemitus: sreatus: tussis:

Risus abstine. **Clit.** laudabis. **Sp.** vide sis.

Clit. Tu temet mirabere. **Sp.** h̄ q̄ cito sūt osecute mulieres.

Clit. Vbi sūt? cur retines? **Sp.** iam nūc hec nō est tua.

Clit. Scio apud patrem: at nunc interim.

Sp. Nihil magis. Clit. sine. Sp. non finam inq̃.

Clit. Queso paulisper. Sp. vto. Clit. saltem salutare.

Sp. Abeas si sapias. Clit. eo: quid istic? Sp. manebit.

Clit. O hominem felicem. Sp. ambula

Bacchis. Antipbila. meretrices. Climia
adolescens. Sprus seruus.

Bac. **E**depol te mea antipbila laudo: a fortunata iudico
Id du studuisti: isti forme mores vt o similes forent:
Minimeq; ita me dii amet miro: si te quis q̃ expetit.

Nam in quale ingeniu haberes: fuit iuditio oratio

Et cum ego mecum nunc in animo vita tuam considero:

Omniumq; adeo nostrarum vulgus: que ab se segregant:

Et vos esse istiusmodi: a nos no ee haud mirabile est.

Na expedit bonas esse vobis: nos quibus cu res est: no sinunt.

Quippe forma impulsi nostra nos amatores colunt.

Der vbi immutata est: illi suum animum alio coferunt:

Nisi prospectu interea aliquid nobis est: deser te viuimus.

Vobis cum vno simul vbi etate agere decretum est viro.

Cuius mos maxime e similis vstrz: hñ se ad vos applicat:

Hoc beneficio ab vtriusq; vero deuincimur: vt nunq̃

Vlla amoris vstro incidere possit calamitas. Anti.

Nescio alias: me scio qdem semper fecisse sedulo:

Vt ex illius comodo meu: coparem commodu. Clim.

Vab. ergo mea antipbila tu nunc sola me reducem

In patriam facis: nam dum abste absum omnes mibi.

Labores fuisse quos cepi leues: preterq̃ tui:

Carendu q̃ erat. Sp. credo. Clit. spre: vix me suffero.

Hoc cine me miserum non licere meo ingenio frui:

Imo vt patre tuum vidi ee habitu diu etia duras dabit.

Bac. Quis nam hic adolescens est: q̃ intuetur nos? An. ab.

Retine me obsecro. Bac. amabo qd tibi est? An. pñ misera.

Bac. Quid stupes antipbila? An. videon climiam: an non?

Bac. Que vides? Clim. salue anime mi. An. o mi expectate climia.

Salve. Cl. ut vales. **An.** saluum te aduenisse gaudeo.
Clm. Teneo ne te antipbila animo maxime expectata meo.
Sp. Ite intro: nam vos iam dudum expectat senex.

Chremes et menedemus senes.

Chr. **I** Vesceat: hoc iam cur cesso pulsare hostium vicin?
I Primum ex me: ut sciat filium redisse:
I Et si adolescentem hoc nolle intelligo.

I Verum cu videam miseru hunc: ta excrutarier eius habitu:
I Celestem ta insperatu gaudiu: cu illi mibil pichi ex inditio fiet:
I Haud fatiam: nam quantu potero adiuuabo senem
ita ut filium meum amico:

I Atqz equali suo video inseruire: et solum esse in negocijs.
I Nos quoqz senes est equu semibus obseq. **Me.** aut ego pfecto
I Ingemo egregie ad miseriam natus sum: aut illud falsu est
I Quod vulgo audio dici die adimere egritudinem hominibus.
I Nam mibi quide quotidie augefcit magis de filio egritudo:
I Et qnto diutius abest: magis cupio: tnto magis dehdero.

Chr. Sed ipsum foras egressum video: adibo: atqz alloquar.
I Menedeme salve: nuntium apporto tibi.
I Cuius maxime te fieri participem cupis.

Me. Nu quid nam de gnato meo audisti chremes?

Chr. Valet: atqz viuit. **Me.** ubi na e queso? **Ch.** hic apd me domi.

Me. Meus gnatus? **Ch.** ita est. **Me.** venit. **C.** certe. **Me.** clm
meus viuit?

Chr. Dixi. **Me.** eamus: duc me ad eum obsecro. **Ch.** non vult.
I te scire redisse. etia tuu ospectu fugitat propter peccatu
I Tum hoc timet: ne tua duritia illa antiq: et ia adaucta fiet.

Me. Non tu ei dixti: ut essem? **Ch.** non. **Me.** q obrem chremes?

Chr. Quia istuc pessime in te: atqz in illum confulis.

I Si te tam leni: et victo animo ostenderis ee. **Me.** non possum.
I Satis iam satis pater durus fui.

Chr. Abvehemens in vtraqz partem menedeme es nimis:
I Aut largitate nimia: aut parsimonia.

I In eandem fraudem ex hac re: atqz ex alia incidet.

Prīmū olim potius q̄ paterere filiū cōmeare ad mulierculā;
Que paulo tum erat contenta: cuiq; erant grata omnia
Perterriti hīc: ea re coacta ingratis
Post illa cepit victum in vulgo querere.
Nunc cum sine magno detrimento non p̄t haberi.
Quiduis dare cupis. nam vt tu scias
Qm̄ ea nunc instructa pulchre ad peritiē fiet:
Prīmū iam ancillas secū adduxit plus decem.
Oneratas veste: auro: satrapes si fiet
Amator: nunq̄ sufferre eius sumptus queat:
Nedū tu possis. Me. est ne ea intus? Ch. sit rogas?
Sensi: nam ei vnam cenam: atq; eius comitibus dedi.
Qz si iterum danda sit mibi actum fiet.
Nam vt alia omittam: piūssando modo mibi.
Quid vni assumpsit? si hoc dicens asperum
Pater. hoc est. aliud lenius inde sodes
Releui dolia omnia: omnes serias.
Oēs sollicitos habui: atq; hec vna nox: qd te futurū censes?
Quem assidue exedent?
Sic me dii amabunt: vt me tuarū misertum est
Menedeme fortunarum. Me. fatiat quod lubet.
Sumat: consumat: perdat: decretum est pati:
Dum illum mō habeam: meū. Ch. si certū est tibi sic facere
Id p̄ magnū referre arbitro vt nesciētē sciat te id sibi dare.
Me. Quid fatiam? Ch. quid vis potius q̄ quod cogitas?
Per alium quem vis: vt des: falli te finas trebm̄s p̄ seruolū
Et si s̄b sensi: id quoq; illos ibi eē: a id agere int̄ se clanculū
Syrus cū illo nostro confuurrat: cōferunt o filia adolēscētes.
Et tibi perdere talentū hoc pacto satius est: q̄ illo minam
Nunc nunc de pecuniā agitur: sed illud quomodo
Mimmo periculo id demus adolēscētulo.
Nam si semel tuum animum intellexerit ille:
Prius proditur te tuā vitam: 7 prius pecuniā omnem:
Qm̄ abste amittas filium hui.

Quantam fenestram ad nequitiam patefeceris.

Tibi autem porro ut non sit suaue vivere:

Nam deteriores omnes sumus licentia.

Quod cuiusque inciderit in mente volet.

Neque id putabit prauum an rectum sit quod petet.

Tu rem perire: et illum non poteris pati.

Dare denegar is ibit ad illum ilico qui maxime apud te se

valere sentiet: abiturum se abste ilico minitabitur.

Me. Videre verum: atque ita uti res est dicere.

Chr. Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis

Dum id quero tibi qui filium restituerem. Me. cedo dextram

Porro te oro idem ut fatias chreme. Ch. paratus sum.

Me. Scin nunc quid te facere volo? Ch. dic.

Me. Quod sensisti illos me incipere fallere: id ut maturent: facere.

Cupio illi dare quod vult: cupio ipsum iam videre.

Ch. Operam dabo. Syrus est apprehendendus: atque ad hoc tradus mihi.

A me nescio quis erit: cum cede hinc domum:

Ne nos inter nos congrue sentiant.

Paululum hoc negotium mihi obstat. Syrus et cito

Vicini nostri: hic ambigunt de finibus

Ne cepere arbitrum: ibo ac dicam: ut dixeram:

Opera datur me hodie: non posse huius dare: otinuo hic adero.

Me. Ita queso dii vestram fidem. ita comparatam esse

hominum naturam omnium.

Aliena melius ut videant: et iudicent quam sua?

An eo hoc fit: ut quod in re nostra: aut gaudio sumus

Perplexi nimio: aut egritudine?

Hic mihi nunc quanto plus sapit: quam egomet mihi?

Ch. Dissolui me: otius operam ut tibi darem.

Syrus seruus. Chremes senex.

Syr. **N**Ac illac circumspecta: inueniendum est tamen.

Argentum intendenda est in sene fallacia.

Chr. Num me fecerit hoc id struere: videlicet

Ille clime seruus tardiusculus est: idcirco huius nostro tradita est proutia.

Sp. Quis hic loquitur? perñ: nū nam hæc audiuit?
Chr. **Spre.** **Sp.** **hem.** **Ch.** quid tu istic?
Sp. Recte quidem te demíroz chreme:
 Tam mane: qui heri tantum biberis.
Chr. Nihil mínis. **Sp.** nihil narras?
 Visa vero est qđ dici solet: aquile senectus. **Ch.** eia.
Sp. Mulier commodaa faceta hæc est meretrix.
Chr. Sane ídem est visa míbi.
Spre. Et quídem hercle forma luculenta. **Ch.** sic satis.
 Ita non vt olim: sed vt nunc sane bona
Sp. Mínimeq; míroz clíma hanc si deperit.
 Sed hab; patrem quendā auídū: miser: atq; arídum.
 Vicinum hunc nostím: atq; si is non diuicijs
 Abundet: natus eius profugit inopia.
 Scis ne esse factū vt dico? **Ch.** qđ ego nesciam?
 Homínem pístríno dígnum. **Sp.** quem?
Chr. Istum seruulum dico adolescentis.
Sp. **Spre:** tibi tímū male. **Ch.** quí passus est id fieri?
Sp. Quid faceret? **Ch.** rogas? aliqđ reperíret: fingeret fallatias.
 Vnde esset? adolescenti quod daret amice:
 Atq; hunc díffícilem ínuitum seruaret senem.
Sp. Harris. **Ch.** hæc facta ab illo oportebant spre.
Sp. Ego queso laudas quí heros fallunt. **Ch.** in loco
 Ego vero laudo. **Sp.** recte sane. **Ch.** quíppe
 Quí magnarum sepe id remedium egritudínū est.
 iam hic mansisset vnícus
 Vnatus domí. **Sp.** ío con an serío illec dícat nescío.
 Nísi addit anímum míhi quo líbeat magis.
Chr. At nunc quíd expectat spre?
 An dum hinc denuo abeat: cū tolerare illi? súptus non q̄at.
 Ronne ad senem aliquā fabrícam fingit. **Sp.** stolidus est.
Chr. At te adíuuare oportet adolescentuli causa.
Sp. Facile equídem facere possum si iúbes?
 Stením quo pacto id fieri soleat: calleo.

Chr. Tanto hercle melior. **Sp.** nō est mentiri meū. **Ch.** fac ergo.

Sp. At heus tu facito dū eadē hec memneris

Si qđ hui⁹ simile forte aliquādo euenerit: vt fūt

humana: tuus ut faciat filius

Chr. Nō vsus veniet spero. **Sp.** spero hercle ego qđ

Neq; eo nūc dico: qđ quicqđ in illū senferim:

Sed si quid neq̃t: que sit eius etas vides?

Et ne ego te si vsus veniat magnifice chreme

Tractare possim. **Ch.** de istoc cū vsus venerit.

Videbim⁹ quid op⁹ fiet: nunc istuc age.

Sp. Nunq̃ cōmodo dius vnq̃ hez audiuī loquī.

Nec cū malefacere: crederem mibi impuni⁹ licere.

Quis nam a nobis egreditur foras?

Chremes senex. **Clitipho adolescēs.** **Sp⁹ seru⁹.**

Chr. **Q**ui istuc q̃so? qđ istic mos ē clitipho? ita ne fieri

qđ optis? **Clit.** qđ ego fecis? **Ch.** vidi ego te

modo manū in finū hui⁹ meretrici

Inserere. **Sp.** acta hec res ē: perij. **Clit.** me nec

Chr. Disce oculis: ne nega.

Facis adeo indigne iniuria: illi qđ nō abstineas manū.

Nam istec quidem cōtumelia est

Domine: amicu recipere ad te: atq; eius amicā

Subagitaē: et heri in vīno qđ imo de st⁹ fuisti. **Sp.** factū ē.

Chr. Nūmolest⁹: ut equidē ita me dñj amēt metuī: qđ

futur⁹ deniq; esset.

Nūc ego amātiū aim: aduortūt grauit⁹ qđ nō cēseas.

Clit. At mibi fides apud hūc ē: nīl me istius factur⁹ pat⁹.

Chr. Esto: at certe cōcedas aliquo ab eor⁹ ore aliquātisper

Multa fert libido: ea phibet facere tua pntia.

Ego de me facio comedurā: nemo ē meor⁹ amicor⁹ hodie

Apud quē expromere oīa mea occulta audēā clitipho.

Apud aliū phibet dignitas: apud aliū iphi⁹ facti piget.

Ne ineptus: ne pterius videar: qđ illū facē credito.

Sed nost⁹ ē intelligē ut cūq; a vbiq; op⁹ sit obsequi.

Sp. Quid istuc narrat? **Clit.** perij. **Sp.** cliti pho hoc ego precipio tibi
Dominiis frugi: et tepantis sis functio offitio. **Clit.** tace sodes.

Sp. Recte sane. **Ch.** syre pudet me. **Sp.** credo neq; id iniuria.
Quin in molesti. **Clit.** pergil hercle. **Sp.** vix dico qd videtur.

Clit. Nonne accedam ad illos? **Ch.** elo queso vna accedendi via e.

Sp. At tu e hic pus sese indicarit q ego argentu effero. **Ch.** reme
Vn tu homini stulto mihi auscultare? **Ch.** quid fatiam?

Sp. Iube hunc hinc abire aliquo. **Clit.** quo ego hinc abeam?

Sp. Quo lubet: da hijs locu: abi deambulatu. **Clit.** deambulatu quo?

Sp. Vab quasi desit locus: abi sane istac: istoefum quouis.

Ch. Recte dicit cenleo. **Clit.** dii te eradicet syre: q me istinc extrudis

Sp. At tu tibi istas posthac comprimito manus.

Censen vero: qui illum porro credis facturum ebreme?

Nisi eu q tum dii dent tibi opis: seruas castigas: mones.

Ch. Elo istuc curabo. **Sp.** atq; nunc hze tibi asseruandus est.

Ch. fiet. **Sp.** si sapias na mihi minusq; obtemperat mihi.

Ch. Quid tu fec qd de illo quod dudum tecu egi egistim syre qd:

Aut reperisti tibi quod placeat? an nundum etiam?

Sp. De fallacia dicis? est.

Inueni quandam nuper. **Ch.** frugi es: cedo quid id est?

Sp. Dicam: verum vt aliud ex alio incidit. **Ch.** quid nam syre?

Sp. Pessima hzc est meretrix. **Ch.** ita videt. **Sp.** imo si scias vide

Hoc qd inceptat facinus fuit quedam anus corinthia hic.

Huc dragmaz argenti: hzc mille dederat mutuū. **Ch.** qd tunc?

Sp. Ea mortua est. reliqt filiam adolescentulam: ea relicta
huic arraboni est pro illo argento.

Ch. Intelligo. **Sp.** hanc secum huc adduxit:

Eaq; nunc est ad vxorem tuam. **Ch.** quid tum?

Sp. Climia orat sibi: ut nunc det illam. illi tamen

Post datur mille nummū poscit. **Ch.** a poscit quidem.

Sp. Vn dubiu ne id e? **Ch.** ego sic putau qd nuc facere cogitas?

Sp. Ego ne? ad menedemu ibo: dicam hanc esse captam

ecaria ditem: a nobilem.

Si redimat magnum in ea magnum esse lucrū. **Ch.** erras.

Syr. Quid ita? **Ch.** pro menedemo

Ego tibi nunc respondeo: non emo. quid ais?

Syr. Optata loquere. **Ch.** atq; non est opus. **Syr.** non est op?

Chr. Non herclevero. **Syr.** quid istuc? miror.

Chr. Iam scies: mane mane: quod est quod tam a nobis grauius crepuere fores.

Sostriata an? **Chremes** sener. **Nutrix.** **Syr** 9 **Su** 9.

Sos. **N**isi me animus fallit: hic perfectus est anulus quem ego suspicor: is cum exposita est gnata. **Ch.** quid vult tibi: hanc hanc oratio?

Sos. Quid est? is ne tibi videtur? **Nut.** dixi equidem tibi

Mibi ostendisti illico esse eum.

Sos. At ut satis contemplata sis mea nutrix.

Nu. Satis? **Sos.** ab initio iam intro. atq; illa si iam lauerit mihi nuntia: hic ego virum iam interea opperitor.

Syr. Te vult: videas quid velit.

Nescio quod tristis est: non temere est. metuo quid sit **Ch.** quod fiet?

Ne iste hercle magno iam conatu magnas nugas dixerit.

Sos. Dem mi vir. **Ch.** ellem me avxor. **Sos.** tempus quero.

Chr. Loquere quod velis? **Sos.** primum hoc te oro ne quid credas me aduersum edictum tuum

facere esse ausa. **Ch.** vis me istuc tibi a si incredibile est credes? credo.

Syr. Nescio quid peccati portet hanc purgatio?

Sos. Meministi me grauidam: a mihi magnopere interminatum

Si puellam parere nolle tollis? **Ch.** scio quod feceris sustulisti?

Syr. Sic est factum domina. ergo herus dano auctus est. **Sos.** minime

Sed hic erat anus corinthia: haud impura: ei dedi exponendam

Chr. O iupiter tanta ne aho esse inscitiam. **Sos.** perij: quod ego feci?

Chr. At rogitas? **Sos.** si peccaui mihi chreme: insciens feci.

Chr. Id quidem ego: a si tu neges: certo scio

Te inscientem atq; imprudentem dicere ac facere omnia.

Tot peccata in hac re ostendis: nam iam primum si meum

Imperium exequi voluisses: interemptam oportuit.

Non similem mortem verbis: re ipsa spem vite dare.

At id omitto: misericordia animus maternus: sino quod bene

vero abste prospectum est: quid voluisti?
Cogita: nempe anui illi prodita abste filia est planissime.
Per te veluti questum faceret: veluti veniret palam
Credo id cogitasti: quid vis? satis est dum uiuat modo.
Quid cum illis agas qui neque ius neque bonum neque equum sciunt:
melius: pius: profit: oblit: nihil vident: nisi quod lubet.

Sos. Mi chreme peccavi fateor: vinco: ne te obsecro hoc
Quanto tuus est animus: natu grauior: tanto ignoscetior:
Ut mee stultitie iustitia tua sit aliquid presidij.

Chr. Scilicet eodem istuc factum ignoscam: verum sostrata
Mala docet te mea facilitas multa.

Sed istuc quicquid est: qua hoc exceptum est causa?

Loquere. **So.** ut stulticia misere omnes sumus
Religiose: cum exponendam do illi de digito anulum
Detraho: et eum dico: ut una cum puella exponeret
Si moeretur ne expers partis esset de nostris bonis.

Chr. Istuc recte conseruasti te atque illam. **So.** hic is est anulus.

Chr. Unde habes? **So.** quam bacchis secum adduxit ut adulescentula.

Sp. De. **Ch.** quid ea narrat? **So.** ea lauatum dum it sua in dedit anulum
Non aduorti prius: sed postquam asperit ilico cognoui: ad te exilui

Chr. Quid nunc suspicares? aut quid certi inuenis de illa? **So.** nescio nisi
ut ex ipsa queras unde hunc habuerit: si potis est reperiri.

Sp. Interij: plus spero video quam volo:

Nostra est si ita est. **Ch.** vinit ne illa cui tu dederas? **So.** nescio.

Chr. Quid renuntiat olim fecisse? **So.** id quod iusseram.

Chr. Nomen mulieris cedo: quod sit ut queras. **So.** philtre. **Sp.** ipsa est.

Mirum in illa salua est: et ego perij. **Ch.** sostrata sequere me intro hic

Sos. Ut per spiritum euenit: quam timui male ne nunc animo ita esset duro ut olim
In tollenda chreme. **Ch.** non licet hominem esse sepe ita ut vult
si res non finit:

Nunc ita tempus est mihi ut eripiam filiam olim nihil minus.

Syrus seruus solus secum.

Sp. **I**n **I**si me animus fallit: haud multum a
me aberit infortunium.

Ita hercle in angustum oppido nunc coguntur copie mee.
Nisi aliqd video: ne esse amicam hanc gnati resciscat senex.
Nā quod sperē de argento: aut posse postulē me fallere nihil ē
Triumpho si licet me latere tecto et abscedere.
Crutior bolū tantū mibi eē erectū tā subito e faucibus.
Quid agam? aut quid commiscar?
Ratio de integro ineunda est mibi.
Nihil tam difficile est quā inquiredo inuestigari possiet.
Quid si hoc sic incipiam nunc? nihil est: q̄ si fiet
Tantundem egero: ac si opinor.
Non potest: imo optime est: euge optimam habeo.
Retraba; hercle opinor ad me id ē illud fugitiuū argētū tamē.

Climia adolescens. Syrus seruus.

Clim. **N**ulla mibi res posthac p̄t iam interuenire tanta
que in egritudine afferat: tanta hęc leticia oborta est
Dedo patri me nunc iam: vt frugalior sim q̄ vult.

Syr. Nihil me fefellit: cognita est q̄tum audio huius verba.

Ituc tibi ex sententia obtigisse letor. Clim. o mi syre
Audisti obsecro? Sy. quid mē qui vsq; vna affuerim.

Clim. Cui eque audisti omodius quicq̄ euenisse?

Syr. Nulli. Cli. atq; ita me dii amēt vt ego nō tā me apte cā letor
Quam illius: quā ego scio eē quouis honore dignam.

Syr. Ita credo: sed nunc climia age: date mibi vicissim:

Ram amici quoq; res est videnda: in tuto vt collocetur.

Ne qd de amica nunc senex. Cli. o iupiter. Sy. quiesce.

Clim. Antiphila mea nubit mibi. Sy. ficine me interloquere?

Clim. Quid faciam mi syre? gaudeo fer me. Si. fero hercle vero

Clim. Deorū vitā adepti sumus. Sy. frustra opā opinor hāc sumo.

Clim. Loq̄re audio. Sy. at iā hoc n̄ ages. Cli. agā. Sy. vidēdū ē i q̄

Amici q̄ res climia tuī i tuto: vt collocet: nā si nūc a nob̄ abis

Et baccidem hic relinquis noster rescisset ilico esse amicam

hanc climionis.

Si abduxeris celabitur itidem: vt celata adhuc est.

Clim. Atenis istoc nihil est magis syre meis nupcijs aduersum.

Nam quo ore appellabo patres? tenes quod dicam? **Sp.** quid mihi
Clin. Quid dicam? quam causam afferam? **Sp.** quum nolo mentiare:
Aperte ita: ut res sese habet narrato. **Cli.** quid ais? **Sp.** iubeo
Illam te amare: et velle uxorem hanc esse clitiphonis.
Clin. Bonam atque iustam rem oppido imperas: et factu facilem.
Et scilicet iam me hoc voles patrem exorare ut celet
Senem vestrum. **Sp.** imo: ut recta via rem narrat ordine
Omnem. **Cli.** hem satis sanus es aut sobrius?
tu quidem illum prodix plane
Nam qui ille poterit esse in tuto: dic mihi?
Sp. Huic eodem consilium palma dabo: hic me me magnifice effero.
Quum vim tantam in me: et potestatem habeam tante astutie
Vera dicendo ut eos ab his fallam: ut cum nazret senex vester noster:
Istam esse amicam gnati: non credat tamen.
Clin. At enim spe isto pacto rursus nuptiarum omnem mihi eripis.
Nam dum amica hanc meam esse credit: non committet filiam.
Tu fortasse quid de me fiet parvicuias: dum illi confulas.
Sp. Quid? malum ne tandem censes velle id simularier.
Unus est dies dum argentum eripio: pax mihi amplius.
Clin. Tantum sat habes: quod tum queso: si hoc pater rescuerit.
Sp. Quid si redeo ad illos qui a iunt: quod si nunc celum ruat?
Clin. Metuo quod agas. **Sp.** metuis? quasi non ea potestas non sit tua
Quo velis in tempore te exoluas: rem facias palam.
Clin. Age aget reducat bacchis. **Sp.** optime ipsa exit foras.

Bacchis meretrix. Clinia adolescens.

Syrus Phrygia Dromo serui.

Bac. Attis pol protruh me syri promissa huc induxerunt:
Decem minas quas indare pollicitus est. quod si is nunc me
Deceperit: sepe obsecrans me: ut veniam frustra veniet.
Aut cum venturam dixerit: et constituerit: cum is certe
Renuntiabit: et clitipho cum sepe pendebit animi
Deripiam: ac non veniam: **Sp.** mihi tergo pendet penas.
Clin. Batis si te promittit tibi. **Sp.** atque tu hanc iocari credis?
Fatiet nisi cauero. **Bac.** dormiunt: ego pol istos commouebo.

Mea phrygia audisti in mō hō iste: quā villā demonstrauit
Carini. **Ph.** audiui. **Bac.** primam esse hūc fundo
ad dexteram. **Ph.** nemini.

Bac. Currículo pcurrare apud eū miles diomīa agit.

Sp. Quid hec inceptat? **Bac.** dic me hīc oppido eē in vitā
atq; adseruari

Vex aliquo pacto vba me hīs daturā eē: a venturā.

Sp. Perij hercle. **Bac.** manes mane: quo istā nūc queso

Iube maneat. **Bac.** abi. **Sp.** quin ē paratū argētū. **Bac.**
quin ego hic maneo

Sp. Atq; iā dabitur. **Bac.** ut lubet: nunq; ego in sto?

Sp. At scin quid sodes facias. **Bac.** qd? **Sp.** trāseūdū hūc nūc
ad mēedemū est: a tua pompa

Eo traducenda ē. **Bac.** quā rē agis? scel?

Sp. Egon? argētū cūdo quod tibi dem. **Bac.** dignā
ne putas quā illudas.

Sp. Nō ē temere. **Bac.** etiā ne tecū h res mibi ē. **Sp.** minime.

Tuū tibi reddo. **Bac.** eatur. **Sp.** seqre me hac: exus dromo.

Dro. Quis me vult? **Sp.** drome qd est reis?

Sp. Ancillas oēs traduce hūc ad nos ppere. **Dro.** q; obres?

Sp. Ne queās: a ferāt que secū attulerunt huc.

Sperabit sūptū sibi senex leuatū eē harūce habitu.

Ne haud ille sit hoc paululū lucri: q; tū dāni apporet

Tu nescis: qd scis dromo si sapias. **Dro.** mutū dices.

Chremes senex. Sp. 9 seruus.

Chr.

I Ta me dī amabūt: ut nūc mēedemī vicē

Miseret me: tātū deuēisse ad eū mali.

Maneāne mulierē alere cū illa familiā?

Et si scio aliquot dies nō sciet ita magno desiderio fuit ei fili?

Vex vbi videbit tātos sibi sūptus domi q; tidianos
feri: nec fieri modum:

Optabit rurū: ut abeat ab se filius. **Sp.** optie: eccū.

Sp. Cesso hūc adoriri. **Ch.** syre. **Sp.** hem. **Ch.** qd ē? **Sp.** te in ipsū

Iādudū expectabā dari. **Ch.** vidē egisse iā nescio qd cū sene.

Sp. De illo quod dudum dictum est ac factum reddidi.

Chr. Bonam fidem. **Sp.** bona hercle.

Chr. Non possum pati quoniam tibi caput demulceam: accede huc **Sp.**

fatiam boni tibi aliquid pro ista re. ac luteus.

Sp. At si scias quod scite mihi in mentem venerit.

Chr. Vab gloriare euemisse ex sententia.

Sp. Non hercle vero verum dico. **Ch.** dic quid est?

Sp. Tui clitiophonis esse amicam hanc bacchidem

Menedemo dixit clitia: et ea gratia

Secum adduxisse: ne tu id presensceres.

Chr. Probe. **Sp.** dic sodes. **Ch.** minimum inquam.

Sp. Imo sic satis: sed porro ausculta: quod super est fallacie

Sele ipse dicet tuam vidisse filiam.

Eius sibi complacitam formam postquam aspexit.

Hanc se cupere uxorem. **Ch.** modum que inuenta est? **Sp.** ea.

Equidem videbit posci. **Ch.** quod ob rem istuc syre?

Nam proxius nihil intelligo. **Sp.** huius tardus es. **Ch.** fortasse.

Sp. Argentum dabitur ei ad nuptias: aux: atque vultus: qui tenes nec?

Chr. Comparet. **Sp.** id ipsum. **Ch.** at illi non do: nec spondeo.

Sp. Non: quod ob rem?

Chr. Quam ob rem me rogas? hominis? **Sp.** ut lubet

Non ego perpetuo dicebam: ut illam illi dares: vix ut similes.

Chr. Non mea est similitudo: ita tu istec tua misce to: ne me admisceas

Egonem cui daturus non sum: ut ei despondeam. **Sp.** credebam

Chr. Minime. **Sp.** scite poterat fieri.

Et ego hoc quia dudum tu tantopere iusseras

Eo cepi. **Ch.** credo. **Sp.** ceptum eundem istuc chreme:

Equi bonique fatio. **Ch.** atque tum maxime

Volo te dare operam ut fiant: verum alia via.

Sp. fiat: queratur aliud: sed illud quod tibi

Dixi de argento: quod ista debet esse bacchidi

Id nunc reddendum est illi: neque tu scilicet

Eo nunc confugas. **Ch.** quid mea? num mihi datum est?

Num iussit? num illa oppignerare filiam meam

Me inuito potuit. **Sp.** verum illud ebreme
dicunt ius summū: sepe sūma malitia est. **Ch.** aut. fatiā.
Spz. Imo alijs si licet: tibi non licet: omnes te in lauta
bene acta parte putant.
Ch. Quin ego met iam ad eam: deferam:
Imo filium iube potius. **Ch.** q̄ obreme.
Spz. Quia enī in hunc suspitio ē trāslata amoris. **Ch.** quid tū.
Spz. Quia videbitur magis vñ simile id esse: cum hic illi dabit
Et simul facilius cōfitem ego quod volo
Ipse adeo adest: abi affer argentum. **Ch.** affero.

Clitopho adolescens. Syrus seruus.

Clit. **N**ulla est adeo facilis res: quin difficilis fiet.
n Quā inuitus facias: vel me hęc deambulatio
Quā non laboriosa ad languorem dedit.
Nec quicq̄ nunc magis metuo: q̄ ne denuo
Miser aliquo excludar hinc: ne accedam ad baccidem.
Et te omne quidem dñi deeq̄ q̄tum est spre
Cum tuo istoc inuento: cūq̄ tuo incepto perdunt.
Huiusmodi res semper cōmīscere: vbi me excarnifices.
Spz. Tu hic q̄ dignus es: q̄ pene tua me perdidit pteruitas.
Clit. Vellem hercle factum: ita meritis. **Sp.** meritis.
Quo: ne me istuc ex te prius audiuisse gaudeo.
Vñ argentum haberes: quod daturus iam fui.
Clit. Quid igitur tibi vis dicam: abisti: mibi
Amicam abduxisti: quam non liceat tangere.
Spz. Jam non sum iratus: sed scin vbi nunc sit tibi
Tua baccis. **Clit.** apud nos. **Sp.** non.
Clit. Vbi ergo. **Sp.** apud clīnam. **Clit.** perñ.
Spz. Sono animo es: iam argentum ad eam deferēs
Quod ei es pollicitus. **Clit.** garris vñ id. **Sp.** a tuo patre.
Clit. Ludis fortasse me. **Sp.** ipsa re experibere.
Clit. Ne ego fortunatus homo sum: deamo te spre.
Spz. Qua causa id fiat obsecundato in loco:
Sed pater egreditur: caue quicq̄ admiratus fies.

Quod imperabat facito: loquitor paucula.

Chremes senex. Syrus seruus. Clitipho adolescens.

Chr. **I** Si clitipho nunc est? **Sy.** sed eccum me inque.
Clit. Eccum me hic tibi: quid rei esset dixtin huic?
Sy. Dixi pleraque omnia. **Ch.** cape hoc argentum ac defer.

Sy. Ne quid istas lapis? quin accipis?

Clit. Cedo sane. **Sy.** sequere me hac nunc otius: tu hic
nos dum eximus interea opperire.

Nam nihil est hic quo moremur diutius.

Chr. Minus quidem iam decem habet a me filia.

Quas pro alimentis nunc dico datas.

Nasce pro ornamentis consequenter altere.

Porro hec talenta dotis adposcent duo

Quia multa iniusta et praua sunt: moribus

Mibi nunc relictis omnibus inueniendus est

Aliquis: labore inuenta mea cui dem bona.

Menedemus: et Chremes senes.

Me. **M**ulto omnium me nunc fortunatissimum factum

puto esse gnate: cum te

Intelligo recepisse. **Ch.** ut errat. **Me.** teipsum querebam:

Verua quod in te est: filium: et me: et familiam.

Chr. Cedo quid vis faciam?

Me. Inuenisti hodie filiam? **Ch.** quid tum? **Me.** hanc

Vxorem sibi vult dari clitia.

Chr. Queso quid hominis es? **Me.** quid? **Ch.** iam ne oblitus es

Inter nos quid sit dictum de fallacia: ut ea via
abs te argentum auferatur.

Me. Scio. **Ch.** ea res agitur nunc ipsa. **Me.** quod dixi chremes

Chr. Erravi: sic res acta est. **Me.** quanta de spe decidi.

Chr. Et quidem hec que apud te est: clitiphonis est amica.

Me. Ita aiunt. **Ch.** et tu credis? **Me.** omnia.

Chr. Et illum aiunt velle vxorem: ut cum desponderim

des: quod aurum: et vestem: atque alia que opus sunt comparet.

Me. Id est profecto: ad amice dabitur. **Ch.** scilicet

credas daturum me? **Me.** val.

Frustra igitur sum gauisus miser.

Quid vis tamen iam malo q̃ hunc amittere

Quid nunc renuntiem abs te responsum chreme.

Ne sentiat me sensisse: atq; egre ferat.

Chr. Egred' minimum illi menedeme indulges. **Me.** fine.

Inceptum est: perfice hoc mihi perpetuo chreme.

Chr. Dic conuenisse: egisse de nuptiis. **Me.** dicā. quid deinde?

Chr. **M**e factur' esse omnia: gener' placere: postremo etiā si voles

Responsam quoq; eē dicito. **Me.** hem istuc volueram

Chr. **T**anto otius te vt poscat: a tu id quod cupis

Quam ocissime vt des. **Me.** cupio.

Chr. **N**e tu propediem scio: vt istam rem video: istius

Obsaturabere: sed hoc ista vt sunt cauti

Et paulatim dabis: si sapiēs. **Me.** fatiam.

Chr. **A**bi intro: vide quid postulent.

Ego dom' ero si quid me voles. **Me.** sane sic volo.

Nam te sciente fatiam quicquid egero.

Menedemus a Chremes senes.

Me. **H**omo non tam astutus: neq; ita perspicacem eē:

Id certo scio. sed hic adiutor meus: a monitor:

a premonstrator chremes nec mihi prestat:

In me quid vis harum rerum conuenit.

Que sūt dicta in stultis: caudex stipex: agnus: plūbeus in illum

Nihil potest: nam exuperat eius stulticia hoc omnia.

Chr. **O**he: iam desine deos: vxor gratulando obtundere

Tuam eē inuentā gnatam nisi illos ex tuo ingenio iudicas

Vt nihil credas intelligere: nisi idem dictum sit centies.

Sed interim quid istuc iadudum gnatus.

Cessat cū spro? **Me.** quos ais homines.

Chreme cessare? **Chr.** hem menedeme aduenis?

Dic mihi: clime que dixi nuntia stin? **Me.** omnia.

Chr. **Q**uid ait? **Me.** gaudere adeo o cepit quasi qui

cupiant nuptias. **Ch.** ah ab h. **Me.** quid risti?

Chr. Seruū venire in mentē calliditates. **Me.** ita ne?

Chr. **P**ultus quoq; hūm fingit scel?

Me. **B**natus q; se assimulat letū id dicis?

Chr. **I**d. **Me.** itidē istuc venit in mentē. **Ch.** veterator.

Me. **M**agis si magis nois putes ita rē eē.

Chr. **A**m tu? **Me.** quā tu ausculta. **Ch.** mane

Hoc pri⁹ scire expeto quid p⁹deris.

Nam vbi desposam nuntiasti filio inecisse vba tibi dromonē

Scilic; spōse vltē auz acillas op⁹ eē argētū: ut dares?

Me. **N**on. **Ch.** quid nō? **Me.** nō in quā.

Chr. **N**eq; ipse natus. **Me.** mibil pro⁹fus chreme.

Magis etiā instare: ut hodie cōficeretur nuptie.

Chr. **M**ira narras quid spr⁹ me⁹? ne is quidē quicq;

Me. **R**ibil. **Ch.** quā ob rem?

Me. **N**escio eqdē. sed te miror quā alia tā plane scias.

Sed ille tu⁹ quoq; spr⁹ idē mirē filiū finxit

Vt ne paululū quidē suboleāt eē amicā hāc climē.

Chr. **Q**uid ais? **Me.** mīto ia; osculari atq; āplexari. id nīl puto

Chr. **Q**uid ē quod āplius simulet? **Me.** **V**ab. **Ch.** qd ē?

Me. **A**udi mō. ē mibi in vltimis occlauē edib⁹ qd dā; retro

Huc est introlatus lect⁹: vestimētis stratus est.

Chr. **Q**uid postq; est fcm? **Me.** dcm ac factū huc abijt elitipho.

Chr. **S**ol⁹? **Me.** sol⁹. **Ch.** timeo. **Me.** baccis oscuta est ilico.

Chr. **S**ola? **Me.** sola. **Ch.** perij. **Me.** vbi abire itro opiere hostiū.

Chr. **H**em climā hēc fieri videbat? **Me.** qd mī vna mecu siml

Chr. **F**ilij amica est baccis mēdeme. occidi. **Me.** q; ob rem?

Chr. **D**ecē dierū vix mibi est familiā.

Me. **Q**uid istuc times? q; ille operā amico dat suo.

Chr. **P**mo q; amice. **Me.** si dat. **Ch.** an dubiū id tibi est

Quēq; ne animo tā; cōmuni esse a leni putas

Qui se vidēte amicā patiatur suā? **Me.** ab. ab. eb.

Quid in quoq; verba facilius mibi dentur.

Chr. **D**erides me? merito mibi nūc ego succensco

Quot res dēdere vbi possem presentiscere

Ni essem lapis quā vidi. & misero mibi.
At ne illud haud multum si viuo ferent.
Nam iā. **M**e. nō tute cohibes? nō te respicias?
Non tibi ego exēpli satis sum? **C**h. pre iracūdia
Menedeme nō sum apud me. **M**e. tene istuc loquē?
Nonne flagitiū est te alijs consiliū dare
Foris sapere tibi nō posse te auxiliari? **C**h. quid faciā?
Me. **I**d qđ me fecisse aiebas paz. fac te eē patrem
sentiat. fac ut audeat
Tibi credere omnia abs te petere: & poscere.
Ne quam aliam quērat copiam: ac te deserat.
Ch. **P**mo autem abeat multo malo potius quouis gentiū
qūm hic p flagitiū ad inopiam redigat patrem.
Nam si illi pergo suppeditare sumptibus menedeme
Mibi illec vere: ad nostros res red dīt
Quot in cōmoda tibi in hac re capies nisi caues?
Difficilem ostendis te & ignoscere tñ post: & id erit ingratiū.
Ch. **A**b nescis qđ doleam. **M**e. ut lubet.
Quid hoc quod volo: ut illa nub at nostro: nisi quid ē
Quod malis. **C**h. pmo: & gener & affines placēt.
Quid dotis dicam te dixisse filio? quid obtinūstis?
Ch. **D**otis? **M**e. ita dico. **C**h. ab. **M**e. chreme
Ne quid vereare si est min⁹: nihil dos nos mouet.
Ch. **D**uo talenta. pro re nostra ego decreui esse satis
Sed ita dictu op⁹ est si me vis saluū eē: & rem: & filiū
Me mea omnia bona doti dixisse illi. **M**e. quā rē agis?
Ch. **I**d emirari te simulato: & illū rogitato siml qđ obre id faciā.
Me. **Q**uā ego vero qđ obrem id facias nescio.
Ch. **E**go ne? ut illius animū qui nunc luxuria: & lassitia
defluit retūdā: & redigā ut quo se vertat nesciat.
Me. **Q**uid ais? **C**h. dimitte: ac sine me in hac re gerere mibi mō ē
Me. **S**ino. ita ne vis? **C**h. ita. **M**e. fiat. **C**h. age iā ut vxorem
accerfat preparat.
Hic ut liberos est equū dictis cōfutabitur

Bed syz. Me. quid eū? Ch. ego ne si uiuo adeo
exornatū eū dabo

Adeo de pexum vsqz dū uiuat meminert semper mei

Qui sibi me pro ridiculo ac delectamēto putat

Non ita dii me ament audēt facere hic

Vm vidue mulieri que in me fecit

Clitipho adolescēs. Menedem? a Chremes
senes. Syz. seruus.

Clit. **I**ta ne tādē q̄so ē menedeme ut pat' tā i breuī spatio
i Omne de me iecit animū prīs? qd nā ob facin?e
Quid ego tātū sceleis admisi miser? vulgo faciūt.

Me. Scio tibi eē hoc grauī? ac multo tibi duri?

Cui fit wex ego haud min? egre patior id: q̄ nescio

Nec racōem capio: nisi q̄ tibi bene ex animo wlo.

Clit. Hic prēz ad staē aiebas. Me. ecclū. Ch. qd me i culas clitipho?

Quid ego hui? feci? tibi pspexi: a stulticie tue

Vbi te uidi esse aio omisso: a suauia in p̄sentia

Que eēnt prima habere: neqz cōsulere mibi i lōgitudinē

Cepi racōez. ut neqz tu egeres. neqz hēc posses perdere.

Vbi cuiui decuit p̄mo tibi nō licuit p te mibi dare.

Abij ad primos tibi q̄ erāt eis cōmisi a credidi.

Ibi stulticie tue semp erit p̄fidū clitipho.

Vict? wstutus quo in tēctū te receptes. Clit. w mibi.

Chr. Sati? est hō q̄ te ipō herede possidē hēc bacidē. Sy. dispñ.

Scelest? quātas turbas consciui in sciēs. Clit. emori cupio.

Chr. Pri? q̄so disce qd sit uiuere vbi sciēs si displicebit
uita tum istoc uitōz.

Hec licet me? Ch. loquere. Sy. at tuto. Ch. loquere

Sy. Que ista est prauitas que ue amētia ē q̄ peccauī
ego id obesse hui?

Chr. Illicet ne te admisce nemo accusat syre te. nec tu aīā tibi

Neqz precatorē pararis. Sy. quid ais? Ch. mibīl succēseo

Nec tibi nec hui? nec wos est equū qd facio mibi.

Sy. Abij: ac rogasse vellem. Clit. quid?

Sp. Vnde mihi peterē cibum: ita nos ab alienauit sibi tibi
 Jam eē ad sororē itelligo. **Clit.** adeo nō rediisse ut piculū
 Etiā fame mihi sit syre. **Sp.** mō liceat uiuere ē sps.
Clit. Que. **Sp.** nos esurituros satis. **Clit.** irrides i re tanta:
 Neq; me quicq; cōsilio adiuuas. **Sp.** pmo tibi nūc sū
 Et vsq; dudū id egi dum loquitur pat: a q̄tū ego
 Intelligere possum. **Clit.** qd. **Sp.** nō aberit longi.
Clit. Quid id ergo. **Sp.** sic est: non esse horum te arbitror.
Clit. Quid istuc syre: satū sanus es.
Sp. Ego quod in mentē venit: tum tu diu dica
 Quā istis fuisti solus: dum nulla alia delectatio
 Que proprior esset te indulgebant: tibi dabāt. nūc filia
 Postq; wā inuenta est: inuenta ē causa q̄ te expelleret.
Clit. Est verisimile. **Sp.** an tu ob peccatū hoc esse
 Illū iratum putas. **Clit.** non arbitror.
Sp. Nunc aliud specta: matres omnes filiis
 In peccato adiutricēs: a auxilio paterna iniuria
 Solent esse. id non fit. **Clit.** vix dicas. qd ergo nūc fatiā syre.
Sp. Suspiciōem hāc ex illis quere rem profer palā
 Si nō ē vix: ad misericordiā ambros adduces cito
 Aut scabis cuius sis. **Clit.** recte suades: faciam.
Sp. Sat recte hoc mihi in mentem venit.
 Namq; adolescens: q̄ in minima spe situs
 Exit: tam facillime p̄ris pacem in leges oficiet suas.
 Etiā haud scio an ne vxorē ducat: ac syro nil gratie sit.
 Quid autē ē senex exit foas. ego fugio ob hoc qd sem ē
 Miroz non iussisse ilico arripi me
 Hinc nunc ad menedemum pergā
 Cum mihi nūc precatorē paro. sem nostro fidei mibīl hō.
Dostrata anus. Chremes senex.
Do. **P**rofecto nisi caues tu hō aliqd gnato oficies malū
 Idq; adeo miroz quomō tam ineptū quicq;
 Tibi venire in mentē mī potuit vir. **Ch.** ob. pergā mulier
 Esse nullam ne ego rem vnq; in vita mea

Volui quoniam tu in ea re mihi adulator fueris sostrata.

At si rogem iam quid est quod peccem

Aut quod obrem id faciam nescias:

In qua re nunc tam confidenter restas stulta.

Bos. Nescio. **Ch.** primo scis potius

Quam quidem redeat ad integram eadem orationem

Bos. Ob iniquus es: qui me tacere de re tanta postulas.

Chr. Non postulo. iam loquere

Nihilominus ego hoc fatiam tamen. **Bo.** faties? **Ch.** verum.

Bos. Non vides quantum mali ex ea re excites?

Subditum se suspicatur. **Ch.** subditum animi tuus

Bos. Certe inquam mihi vir. **Ch.** confitere tuum non esse.

Bos. Ab obsecro te istuc hoc nostris inimicis fiet

Ego ne confitear meum non esse filium? quia fit me?

Chr. Quid metuis? nonne cum velis convincas illum esse tuum?

Quia filia est inuenta. **Ch.** non. sed quod magis credendum fiet

Id quod est conformiter moribus convinces facile

ex te natum nam tui similis probe est.

Nam illi nihil vitii est relictum quoniam ita fit tibi

Tum preterea tale mihi tu nulla pareret filium

Verum ipse egreditur: quod seuerus rem cum videas censeas.

Clitipho adolescens. **Bostrata.** **Chremes.**

senex parentes.

Cliti. **S**ed unquam ullum fuit tempus matrem cum ego voluptati tibi
fuerim dictus filius tuus tua voluntate obsecro

Eius ut memineris: atque inopis nunc te misereatur mei.

Quod peto: et id volo parentes meos comonstres mihi.

Bos. Obsecro te mihi gnate ne istuc in animum inducas tuum

Alienum esse te. **Cl.** si. **Bo.** miseram me hoc cene quod istud obsecro?

Ita mihi atque huic sis supplex: ut ex me atque hoc natus es.

Et caue posthac: si me amas: unquam istuc verbum ex te audiam

Chr. At ego si me metuis mores caue ne sentiam

in te esse istos. **Cliti.** quos?

Chr. Si scire vis ego dicam gerere mercedis fraus elluo ganeo.

Damnolus crede: et noster te esse credit.

Clit. Non sunt hec parentis dicta. **Ch.** non si ex capite sis meus
Natus itidem uti autem minerva esse ex iove ea cum magis
Patiar clitipho flagitii tuis me infame fieri. **Do.** di
istec prohibeant

Chr. Deos nescio. ego quod potero emitar sedulo
Queris id quod habes pariter. quod abest non queris: patri
Quomodo obsequare: et ut serues quod labore inuenit.
Non mihi per fallacias adducere ante oculos.
Pudet dicere hac presente verbum turpe: at te illud nullo modo
Puduit facere. **Clit.** Iam quod ego nunc totum displiceo mihi.
Impudet neque quod principium incipiam ad placandum scio.

Me. **E** Menedem? et Chremes senes. **Do.** strata
anus. **Clitipho** adolescens.
Nimvero chremes nimis grauitur cruciat adolescens
Nimisque inhumane. exeo ergo ut pacem oculi opte

Ipse video. **Ch.** Iam menedem cur non accersi iubes
Filiam: et quod dixi dotis firmas. **Do.** mi vir te obsecro ne fatias
Clit. Pat' obsecro ut mihi ignoscas. **Me.** da veniam chreme
Dime te exorem. **Ch.** ego ne mea bona ut dem bacidi
dono sciens: non faciam

Me. At id nos non sinemus.

Clit. Si me vis viuum pater ignosce. **Do.** age chremes mi.

Me. Age queso ne tam obfirma te chremes.

Chr. Quid istic video non licere ut tepera hoc pretendere.

Me. Facis uti te decet. **Ch.** ea lege hoc adeo fatiam: si id faciat
quod ego hunc equum cenleo.

Clit. Pater omnia faciam: impera. **Ch.** uxorem ut ducas

Clit. Pater. **Ch.** nihil audio. **Me.** ad me recipio. fatiet.

Chr. Nihil audio ipsum. **Clit.** perij.

Me. An dubitas clitipho. **Ch.** pmo utrum vult. **Me.** faciet omnia.

Do. Omnia hec dum incipias gratia sunt: dumque ignoscis: ubi cognoueris facilia

Clit. Fatiam pat'. **Do.** gnate mi ego pol tibi dabo puellam
lepidam quam facile ames.

filiam phanocrate nostri. **Clit.** ruffam ne illā virgīnē:
 Cesium sparso ore: adunco naso:
 Non possum pat'. **Ch.** eia q̄ elegās ē. credas animū ibi ēē
So. Aliam dato. **Clit.** quid istuc? q̄nquidē ducēda est.
 Ego met habeo prope modū quā volo.
So. Nunc laudo te gnate. **Clit.** archonidis filiam.
So. Perplacet. **Clit.** pater hoc nunc restat. **Ch.** quid?
Clit. Syro ignoscas volo. que mea causa fecit. **Ch.** fiat
 O vos valetē a plaudite. calliopius recensui.

Acta ludis funebribus. **Q.** fa. max. **P.** cornelio aphri. emplij
 pauli edilibus curulibus. **Egere.** **L.** attilius prenestinus. **M.** muca
 Protinus. modus fecit flaccus claudij tibij saranis sca
 greca menadri. **A.** micio. **a.** **M.** cornelio **C.** consulibus.

Argumentum Adelphe.

D Vos cum haberetis de mea adolescentulos
 Dat mitti fratri adoptandum eschmum
 Sed **Thesiphonem** retinet. hunc citbaristrie
 Lepore captum sub duro: ac tristi pre
 frater celabat eschmus: fama q̄ amoris
 In se transferebat deinde fiduciam lenoni
 Eripuit viciauerat idem eschmus ciuem atticam
 Pauperculam: fidem q̄ dederat hanc sibi vxorem fore.
 De mea iurgare: et grauius ferre. mox tamen ut veritas
 patefacta est ducit eschmum a se viciatam atticam
 Ciuem virginem vxorem potitur **Thesipho**
 Citaristria exorato suo patre duro de mea.

Prologus.

P Ostendit poeta sensit scripturam suam
 Ab iniquis obseruari: et aduersarios
 Rapere in peiorē partem quā acturi sumus
 Indicio de se ipse erit: et vos eritis iudices
 Laudem an vicio duci factum oporteat

Synapothnescontes dysphili comedia est
Eam commorientes: plautus fecit fabulam:
In greca. adulescens est qui lenoni eripuit
Meretricem. in prima fabula plautus locum
Reliquit integrum. eum hic locum sumpsit sibi
In adelphos verbum de verbo expressum extulit.
Eam nos acturi sumus nouam. pernoscite
furtum ne factum existimetis: an locum
Reprehensum: qui preteritus negligentia est.
Nam quod isti dicunt maleuoli. homines nobiles
Eum adiutare: assidueq; vna scribere.
Quod illi maledictum vellemus esse existimant
Eam laudem hic ducit maximam: cum illis placet
Qui nobis vniuersis: et populo placent.
Quorum opera bello in ocio in negotio
Suo quisq; tempore vsus est sine superbia.
Dehinc ne expectetis argumentum fabule
Senes qui pmi venient huius partem aperient.
In agendo partem ostendent. facite ut equanimitas
Poete ad scribendum augeat industriam.

Mitis senex.

Mi. **S** Torax non redit hac nocte a cena eschm?
Neq; seruulorum quisq; qui aduersum ierant
Profecto hoc vere dicunt si absis vsq; aut ubi
si cesses euenire ea facius est.
Que in te vxor dicit: et que in animo cogitat
Irata. q; illa que parentes propicij.
Vxor si cesses: aut te amare cogitat
Aut te amari: aut potare: aut animo obsequi
Tibi bene esse soli: cum sibi sit male
Ego quia non redit filius que cogito?
Quibus nunc sollicitorum rebus? ne aut ille allerit.
Aut vsq; ceciderit: aut perfregerit aliquid. vab.
Quenquam ne hominem in animo instituire

Aut parare q̄ sit carius q̄ ipse est sibi.
Atqui ex me hic non natus est. sed ex fratre. is adeo
Dissimili studio est. iam vide ab adolescentia
Ego hanc clementem vitam urbanā atq; otū
Secutus sum: a quod fortunatū isti putant
Vrorem nunq̄ habui. ille cōtra hxc om̄ia
Ruri agere vitam semper parce: ac duriter
De habere. vxorem duxit. natū filiū
Duo sunt. inde ego hunc maiorem adoptauī mibi.
Eduxi a paruulo habui amauī pro meo.
In eo me oblecto. solum idem carum mibi
Ille vt idem contra me habeat facio sedulo.
Do permitto non necesse est. habeo om̄ia
Pro meo iure agere. postremo alij clanculum
Patres que faciunt: que fert adolescentia
Ea ne me celet consuefecī filiū.
Nam qui mentiri aut fallere insueuerit patrem: aut
Audebit: tantomagis audebit ceteros.
Pudore: a libertate liberos
Retinere facius esse credo q̄ metu.
Hec fratri mecum non conueniunt neq; placent
Venit sepe ad me clamitans: quid agis micio?
Cur perdis adolescentem nobis? cur amat?
Cur potat? cur tu hīs rebus sumptus suggeris?
Destitu nimio indulges: nimium ineptus es.
Nimium ipse durus est preter equū a bonum.
Et errat longe mea quidem sententia.
Qui imperium credat grauius eē: aut stabilius
Vi quod fit: q̄ illud quod amicitia adiungitur.
Mea est sic ratio: a sic animū induco meum.
Malo coactus qui suum officium facit.
Dum id rescitum iri credit tantisper cauet.
Si sperat fore clam ruz sum ad ingenium redit.
Ille quē beneficio adiungas ex animo facit

Studet par referre presens: atq; absens idem erit.

Hoc patrum est potius consuefacere filium

Sua sponte recte facere: q̃ alieno metu.

Hoc pater ac dominus interest. hoc qui nequit

Fateatur se nescire imperare libeis.

Sed est ne hic ipse de quo aiebas: et certe is est.

Nescio quid tristem video credo iam: ut solet

Iurgabit. saluum te venire de mea gaudemus.

Demea et Micio. fratres senes.

De. **E**dem opportune te ipsum querito

Mi. **Q**uid tristis es? **De.** rogas me: ubi nob̃ eschm̃?

Sciet quid tristis ego sum. **Mi.** dixim̃ hoc fore?

Quid is fecit? **De.** quid ille fecit. quē neq; pudet

Quicq; nec metuit quēq; neq; legem putat

Tenere se vllam. nam illa que antehac facta sunt

Omitto. modo quid designauit? **Mi.** quid nā id est?

De. **F**ores effregit: atq; i edes irruit

Alienarū ipsum dominū atq; omnem familiam

Multauit. vsq; mortem. eripuit mulierem

Quam amabat. clamant omnes indignissime

Factum esse hoc: aduenienti quot mibi micio

Dixere? in ore est om̃i pp̃lo deniq; si cōferendū exemplū ē

Elon fratrem videt.

Rei dare operam ruri esse parum: ac sobrium

Pullum huius factum simile. hxc cum illi micio

Dico tibi dico tu illum corrumpi finis.

Mi. **H**omine imperito nunq̃ quicq; iniustius est.

Qui nisi quod ipse facit nihil rectum putat.

De. **Q**uorū istuc? **Mi.** quia tu de mea hxc male iudicas.

Non est flagitium mibi crede adolescentulum

Sortari: neq; potare: neq; effringere

Fores. hxc si neq; tu fecimus neq; ego

Non finit egestas facere nos: tu nunc tibi id laudi

Ducis: quod fecisti tu inopia.

Iniriū est nam si esset unde id fieret faceremus:

et tu illum tuum si esses homo:

Sineres nunc facere dum per etatem licet

Doctus quod te expectatum eiecisset foras.

Alienore etate post faceret tamen.

De. Proh iupiter tu homo rediges me ad infamiam.

Non est flagitium facere hec adolescentulum? Mi. vab.

Ausculta. ne me de hac re obtundas sepius.

Tuum filium dedisti adoptandum mihi.

Is meus factus est. si quid peccat de mea

Mihi peccat. ego illi maximam partem feram.

Obsonat. potat olet vnguenta de meo.

Amat. dabitur argentum dum erit commodum.

Ubi non erit fortasse excludetur foras.

Fores effregit restituentur. discidit

Vestem: resartietur. est dñs gratia.

Est unde hec fiant: et adhuc non molesta sunt

Postremo aut desine aut cedo quæ vis arbitrum.

Te plurimū in hac re peccare ostendam. De. heu mihi

Pater esse discite ab hijs qui vere sciunt.

Mi. Natura tu illi pater es. consilijs ego.

De. Tunc consilijs quicquid? Mi. ab si pergis abiero.

De. Siccine agis? Mi. an ego totiens de eadem re audiam?

De. Cure est mihi. Mi. et mihi cure est. verum de mea

Curemus equā vterque partem. tu alterum

Ego item alterum. nam ambos curare propemodū

Reposcere illum est quæ dedisti. De. ab ab micio

Mi. Mihi sic videtur. De. quid istuc? si tibi istuc placet

Profundat perdat. nihil ad me attinet pereat

Iam si verbum vnum posthac. Mi. rursum De mea

Trascere. De. an non credis? repeton quæ dedi?

Egere est. alienus non sum. si obsto iam desino

Vnum vis curem? curo: et est dñs gratia

Cum ita est: vt volo: et ipse tuus ipse sentiet

Posterior nolo in illum grati? quicq? dicere.
Wi. Nec mibil neq? omnia hec sunt que dicit tamen
Non mibil molesta hec sunt mibi: sed ostendere
Me egere pati illi nolui: nam ita est homo.
Cum placeo aduersor sedulo: a deterreo:
Tamen vix humane patitur: verum si augeam
Aut etiam adiutor sim eius iracundie:
Insaniam profecto cum illo: a si eschimus
Nonnullam in hac re nobis facit iniuriam.
Qua hic non amavit meretricem: aut cui non dedit
Aliquid? postremo nuper credo iam omnium
Tenebat dixit velle se uxorem ducere.
Sperabam iam deservisse adolescentiam.
Haudebam ecce autem de integro
Incipit amare: sed quicquid est
Dolo scire: atq? hominem conuenire: si apud fore est.

Samo leno. Eschimus? adolescens. Parmeno seru?
Ba. **O** Bsecro populares ferte mihi: atq? innocenti auxilium:
Subuenite inopi. **Es.** otiose iam ilico hic consistite nunc
Quid respectas? nil periculi est. nunq? dum ego adero
Hic te teneat. **Ba.** ego istanc inuitis omnibus?
Es. Quamq? sit scelest? non omittet hodie vnq? iter: ut vapulet.
Ba. Eschine audi ne te ignare fuisse dicas meorum morum
Leno ego sum. **Es.** scio. **Ba.** atq? ita vt vsq? fuit fide qsq? optia.
Tu q? te posteri? purges: hac iniuriam mibi nolle factam esse
Qui? non facias: quicq? crede: hoc ego meum ius persequar
Neq? vbis. solues tu vnq?: qd mibi in re malefeceris.
Nouissima hec. nolle factum. iurandum dabitur te esse
Indignum iniuria hac indignis cum egomet sim accept? modis
Es. Abi prestrenue: ac fores apert. **Ba.** ceter? hoc mibil facis.
Es. Intro iam tu nunc. **Ba.** etenim non finam. **Es.**
accede illuc parmeno.
Primum istuc abisti hic apt? huc adfiste. **Ba.** hem sic volo.
Es. Caue nunc iam oculos a meis oculis quoq? dimoue eas tuos?

Ne mora sit. si innuero qñ pugn? cōtinuo in mala hreat

Ba. Istuc ergo volo ipsū experiri. **Es.** hem serua.
omitte mulierem.

Ba. O facin? miser. **Es.** geminabit nisi caues. **Ba.** hxi miser.

Es. Non innuera itez in istā partē potius pctō. tñ

Inunc iam intro. **Ba.** quid hoc rei est? regnum ne
eschine hic tu possides?

Es. Si possiderē ornatus eēs ex tuis virtutib;

Ba. Quid tibi rei mecū est? **Es.** nihil. **Ba.** quid? nostm
qui sim. **Es.** non desidero.

Ba. Tetigim tui quicq? **Es.** si attigisses ferres infortunū.

Ba. Qui tibi magis liceat meā habē p q ego argentū dedi.

Respo? **Es.** an edes nō fecisse erit melius hoc ouiciū.

Nam si molest? ppgis eē iam intro arripere atq; ibi

Vsq; ad necē operiere lozis. **Ba.** lozis liber? **Es.** sic erit.

Ba. O hōme; ipuz hiccine libertatē aiunt equā eē omibus

Es. Si satis debaccatus es ia; leno audi si vis nūc iam

Ba. Ego ne debaccatus sū in te an tu in me? **Es.**
amitte ista atq; ad rem redi

Ba. Quā rem? quo redeā? **Es.** iam nevis dicē qd ad te attinet.

Ba. Cupio equi mō aliqd? **Es.** vab leno inq me nō vlt loqui.

Ba. Lenosū fateor pncies cōmunis adolescentium

periuur? sū pestis tamē tibi a me nulla ē orta iniuria.

Es. Nāq; hercle id restat. **Ba.** illuc queso redi q cepisti eschine.

Es. Minis viginti tu illā emisti: que res tibi vertat male

Argenti talētū dabitur. **Ba.** quid si ego tibi illā nolo vde?

Coges ne me? **Es.** minime. **Ba.** nāq; id metui.

Es. neq; vendendam censeo.

Que libera est: nāq; ego illā liberali assero cā manu

Nunc vide vtrūvis argētū capere an causā meditai tuaz

Delibera hoc dū ego redeo leno. **Ba.** prob sūme iupit?

Minime miroz q insanire occipiūt ex iniuria.

Pomo me eripuit verberauit me inuito abduxit meā

Ob malefacta hxc. tādē emptā postulat sibi tradier.

O hominī misero pl⁹ quingētos colafos infregit mibi
Vex enī quando bene pmeruit: fiat suū ius postulat.
Age iaz cupio. si modo argētum reddat. s; ego hoc cariolos
Vbi me dixerō dare tanti testes faciat ilico.
Vendidisse me. de argento somniū est: mox cras redi.
Id quoq; ferre possum: si modo reddat. q̄q̄ iniuriū ē.
Verū cogito id quod res est. q̄nto eū questū inceperis
Accipiēda: a mūitanda iniuria adolescentiū est
Sed nemo dabit frustra egomet mecū has racōes deputo.

Syrus seruus. Samio leno.

Sy **t** Acc egomet conueniam ipsum cupide accipiat
faro: atq; etiam.

Bene dicat secū eē actum quid istuc samio est: q̄ te audior

Nescio quid oertasse cū hero. **Sa** nunq̄ vidi iniquius

Concertacōem comparatā q̄ hxc hodie inter nos fuit:

Ego vapulando ille verberando vsq; adeo defessi sum⁹.

Sy. Tua culpa. **Sa**. quid facerem? **Sy**. adolescenti morem
gestum oportuit.

Sa. Qui potui melius: q̄ hodie vsq; os p̄bui. **Sy**. age scis q̄d loqr
pecuniā in loco negligere maximū interdum
est lucrum. **Sa**. hui.

Sy. Metuisti. si huic de tuo iure concessisses paululū. atq;

Si adolescenti esses morigeātus hominū homo stultissime

Re non tibi istuc feneraret. **Sa**. ego spem p̄tio non emo

Sy. Nunq̄ rem facies abi nescis inescate homines samio.

Sa. Credo istuc melius eē. vix ego nunq̄ astutus fui

Quin quicquid possem malem auferre poti⁹ in p̄ntia.

Sy. Age. noui tuum animum: quasi iā vsq; tibi sint viginti mine

Dum huic obsequare preterea autem aiunt te

Proficisci in cyprum. **Sa**. hem.

Sy. Coemisse hinc que illuc vheres multa: anauem
conductam hoc scio.

Animus tibi p̄det: vbi illinc spero redieis. tamē hoc ages.

Sa. Nusq; pedes: perij hercle. hac illi sepe b^o inceperūt. **Sy**. timet

Inieci scrupulū hominū. **Sa.** o scelera illud vide
Vt in ipso articulo oppressit: empte mulieres
Compluēs: a item hinc alia que porto cyprū.
Nisi eo ad mercatū veniam damnū est maximū.
Nunc si hoc omittā actum agā vbi illinc rediero.
Nihil ē. refrixerit res. nunc demū venis
Cur passus: vbi eras: vt sit facius perdere
Quā aut hic manere tā diu: aut tum psequi.

Sp. Jam ne enumerasti id qđ ad te reditur putes.

Sa. Hoccine illud dignū est. hoccine incipere eschmū.
Per oppressionē ut hanc mibi eripere postulet.

Sp. Labascit. vnū habeo adeo. vide si satis placet.

Potī qđ venias in periculum sannio.

Serues ne an perdas totum diuiduū face.

Mīas de cē corradet alicunde. **Sa.** lxi mibi.

Etiam de sorte nunc venio in dubiū miser.

Pudet nihil: omnes dētes labefecit mibi.

Preterea colaphis tuber est totū caput.

Etiam insup defraudat: nusqđ abeo. **Sp.** ut lubet

Nunquid vis quin abeam.

Sa. Vmo iam hercle hoc queso syre

Vt vt hec fūt facta potī qđ lites sequar.

Meū mibi reddatur: saltem quāti empta est syre

Scio nō te vsū eē antehac amicitia mea.

Memorē me dices eē: a gratū. **Sp.** sedulo

fatiam. sed **Thesiphonem** video. letus est

De amica. **Sa.** quid qđ oro te. **Sp.** paulisper mane.

Thesiphon adolescēs. **Sp.** seruus.

Thes. **A** Es quis hūc cū est op⁹ accipere bñficiū gaudas.
Vex enīvero id demū iuuat: si quē equū est
benefacere is benefacit.

O frater frater qđ ego nūc te laudē: sat certe scio.

Nunqđ ita magnifice qđqđ dicā id vtus quin superet tua.

Itaqđ nā hāc rē me hūc pret alios p̄cipuā arbitror.

fratrem hominum neminem esse primarium artium magis principem.
Sp. O **Thesiphos**. **Th.** o **Syre** eschimus ubi es? **Sp.** ellum

te expectat domi. **Th.** hem
Sp. Quid es? **Th.** quid sit: illius opera nunc vivo **Syre**. o festiui caput
Qui omnia sibi postularit esse pre meo comodo:
Maledicta: famam: meum amorem: et patrem in se transtulit.
Nihil potest supra esse. sed quisnam fores crepuit?

Sp. Mane mane ipse exit foras.

Th. Eschimus? et **Thesiphos** adulescentes. **Samio** leno. **Sp.** 9bu9
Et **v** Si est ille sacrilegus? **Sa.** men querit?
Num quidnam offert? occidi nihil video

Es. Nem oportune tempus quero quid sit **Thesiphos**?

In tuto est omnis res. omitte vero tristitiam tuam.

Th. Ego illam facile vero omitto. qui quidem te habeam fratrem.

O mi eschine. o mi germane. ab wreor coram in os
te laudare amplius.

Ne id assentandi magis gratia quam quod habeam gratum facere existimes.

Es. Age inepte quasi nunc noximus? nos inter nos **Thesiphos**.

Sed hoc mihi dolet nos pene sero scisse: et pene
rem in eum locum

Redisse: ut si omnes cuperent: tibi nihil possent auxiliarier.

Th. Pudebat. **Es.** ab stulticia est istec non pudor tam ob puulam

Rem pene ex patria turpe dictu deos quos ut istec prohibeat

Th. Peccaui. **Es.** quid ait tandem nobis samios?

Sp. Jam mitis est. **Es.** ego ad forum ibo

Ut hunc absoluam. tu intro ad illam **Thesiphos**.

Sa. **Syre** instat. **Sp.** eam? namque hic apparet in cypri. **Sa.** ne tam quidem

Quamuis etiam maneo ociosus hic. **Sp.** reddetur. ne time.

Sa. At ut omne reddat. **Sp.** omnia reddet. tace modo
ac sequere hac. **Sa.** sequar.

Th. Deus heus **Syre**. **Sp.** hem quid est?

Th. Obsecro te hercle hominem istum impurissimum

Quem primum absoluitote: ne si magis irritatus fiet

Aliqua ad patrem hoc permanet: atque ego tu perpetuo perierim.

Non fiet. bono animo esto. tu cū illa te itus oblecta interim:
Et lectulos iube sterni nobis: a pari cetera.

Ego autē iā trāfacta re cōuortā me domū cū ob somno.

Cte. Ita queso qñ hoc bñ successit hilarē hūc fumam⁹ diē.

Bostrata matrona. Cantara nutrix.

Bo. **O** Essecro mea nutx qd nūc fiet? Can. qd fiat rogas?
Recte edepol spero. Bo. modo dolores mea tu
occipiunt primulū.

Ca. Jam nunc times quasi nūq̃ adfueris: nūq̃ tu te pepereris.

Bo. Misera me. neminē habeo sole fumus. geta aut hic nō adest.

Nec quē ad obstetricē mittā: nec qui accersat eschmū.

Ca. Pol is quidē hic iā aderit nūq̃ vnū intermītūt diem

Quin semp veniat. Bo. solus meaz miseriaz est remediū.

Ca. Here nate melius fieri haud potuit q̃ factū est hera:

Quando vitū oblatū est qd ad illū attinet potissimū

Talem ex tali gñe atq; animo natū ex tanta familia.

Bo. Ita pol est: ut dicis saluus nobis deos queso ut fiet.

Beta seru⁹. Bostrata mrona. Cātara nutrix.

Be. **N**unc illud est q̃ si oīa om̃s sua cōsilia cōferant:

Atq; huic malo salutē querāt: auxiliū m̃bil afferāt

Quod m̃biq; herēq; filieq; heri est hem ṽ misero m̃bi

Tot res repente circūuallant. vñ emergi nō potest.

Dis egestas iniustitia solitudo infamia.

Docine seculū. o scelera sacrilega o hominē impiū.

Bo. Me misera qd nā est: q̃ sic video timidū a ppantē getamē

Be. Quē neq; fides neq; iusiurandū neq; illū misericordia

Repressit: neq; reflexit neq; q̃ partus instabat ppe.

Cui misere indigne p vīm vitū obtulerat. Bo. nō intelligo

Satis q̃ loq̃tur. Cā. ppi⁹ obsecro accedam⁹ Bostrata. Be. ab

Me misere vix sū cōpos animi ita ardeo iracūdia.

Nihil est qd malim q̃ illā totā familiā dari m̃bi obuiā.

Ut iā hāc in eos euomā oēm dū egritudo hxc est recens.

Satis m̃bi id habeā supplicij dū illos vlciscar modo

Sem̃ animā p̃mū extinguerē ip̃si: q̃ illud pduxit scelus.

Tum autē syrū impulsorē. vab quib⁹ illū lacerare modis?
Sublimē mediū arripem⁹ a caput p̄mū in terrā
Statuerē: ut cerebro disp̄gat viam.
Adolescētī ip̄si eriperē oculos: posthac p̄cipitē dare.
Ceteros ruerem: agerē: raperē: tunderē: ⁊ prosternerem.
Sed cesso h̄c hoc malo imp̄tiri p̄pere. **So.** reuocem⁹ geta.
Be. Nem quisquīs es sine me. **So.** ego sū sostrata.
Be. vbi ea est: te ipsam querito
Te expecto: oppido: oportune te obtulisti in obuiā h̄c.
So. Quid est: q̄d trepidas? **Be.** h̄c mibi. **So.** q̄d festiās mī geta?
Animū recipi. **Be.** proxi⁹. **So.** quid istuc proxi⁹
ergo est? **Be.** perim⁹: actū est.
So. Eloquere ego obsecro te quid fiet.
Be. Jam. **So.** quid iā geta? **Be.** eschmū. **So.** q̄d ergo is?
Be. Alien⁹ ē a nostra familiā. **So.** h̄c perij. quare?
Be. Amare ocepit alia. **So.** v. misere mibi.
Be. Neq; id occulte fert: a lenone ip̄sus eripuit palaz.
So. Satin h̄c certe? **Be.** certe: hisce oculis egomet vidi sostrata.
So. Ame miserā. q̄d credas iā? aut cui credas. nost⁹ eschmū
Nostraz vitā onū in quo nostre sp̄s on̄esq; op̄s h̄c
Erāt: qui sine hac iurabat se vnū nunq̄ victurū diē
Qui se in sui gremio positur⁹ puer dicebat: patrē
Ita obseruaturū: ut liceret sibi h̄c vxorē ducere.
Be. Vera lacrimas omitte: ac pot⁹ q̄d ad rē
opus est porro p̄spice
Patiamur ne an narrem⁹ cui p̄iam. **So.** hau hau
mī homo sanus ne es?
An hoc p̄ferēdū tibi videtur eē vsq;? **Be.** mibi quidē nō placet
Iā p̄mū illū alieno aīo a nobis esse res ipsa indicat.
Nūc si hoc palā proferem⁹ ille infitias ibit: sat scio.
Tua fama: ⁊ gnate vita in dubium veniet. tū si maxime
fateatur: cū amet aliā nō est vtili h̄c illi dari.
Quapropt⁹ quoq; pacto tacito ē op⁹. **So.** ab minime gētū
Non faciam. **Be.** q̄d agis? **So.** p̄ferā.

De. Dem mea sostrata vide quam rem agas.

Bo. Peior res loco non potest esse: quam in quo nunc sita est.
Primum indotata est. tum propterea quod secunda ei dos erat
Perijt: pro virgine dari nuptum non potest. hoc reliquum est
Si inficias ibit: testis mecum est anulus: quem ipse amiserat:
Postremo quam ego conscia mihi fui a me culpam esse habere procul
Neque proptum neque rem ullam intercessisse: illam aut me
indignam experiar geta.

De. Quid istuc? accedo ut melius dicas. **Bo.** tu quantum potes
Abi: atque egionem cognato huius rem omnem narrato ordine
Nam is nostro simulo fuit summus: et nos coluit maxime.

De. Nam hercle alius nemo respicit nos. **Bo.** propterea tu mea catara
Curre: obstetricem accerse: cum oportet ne in mora nobis fiet.

Demea senex solus.

De. **D**isperij Tesiphonem audiu filium
Una affuisse in rapione cum eschimo.

Id misero restat mihi malum: si illum potest
Qui alicui rei est etiam eum ad nequam adducere.
Vbi ego illum queram? credo abductum in ganeum.
Aliquo persuasit eschimus ille impurus? scio.
Sed eccum ipsum ire video hinc: scio iam ubi fiet
Atque hercle hic de grege illo est si me senserit
Eum queritare nunquam dicet carnis ex.
Non ostendam id me velle.

Syrus servus. Demea senex

Sy. **O**mnem rem modo seni
Quo pacto haberet enarratum? ordine.

Ribil quicquam vidi letius. **De.** pro ch iuppiter
Hominis stulticia. **Sy.** collaudavit filium.
Mihi qui dedissem consilium. egit gratias.

De. Disrupo. **Sy.** argentum dinumeravit ilico:
Dedit preterea in sumptum dimidium mine.
Id distributum sane est ex sententia. **De.** hem.
Nunc mandes si quid accurate velis recte.

Sp. Nem de mea. haud aspexerā te. quid agitur?
De. Quid agitur. vstram nequo mirari satis
 Racōnem. **Sp.** est hercle inepta: ne dicam dolo: atq;
 Absurda. piscis ceteros purga dromo
 Congrū istum maximū in aqua mibi finito ludere
 Paulisper. vbi ego venero exossabitur.
 Prius nolo. **De.** heccine flagitia? **Sp.** mibi quidē nō placet.
 Et clamo sepe salsamenta hec Stephanio
 fac ut marcerentur pulchre. **De.** dñ vstram fidem
 Vtq; studio ne id sibi habet: an laude putat fore
 Si pderit gnatū: v misero mibi
 Videre video iam diem illā cum hinc egens
 Profugiet aliquo militatū. **Sp.** o de mea.
 Nunc est sapere non quod ante pdes modo est
 Videre. sed eciam illa que futura sunt
 Prospicere. **De.** quid sistet iam penes vs psaltria est?
Sp. Est hec iā intus. **De.** ebo an domi ē habitus? **Sp.** credo ut ē
 Demētia. **De.** heccine fieri flagitia? **Sp.** inepta leuitas
 Patris: a facilitas pua. **De.** fratris me quidē
 Pudet pigetq;. **Sp.** nimū inter vs de mea: ac non quia
 Ades presēs nō dico hoc: permimū interest.
 Tu quātus quātus mibi mī sapia es. ille futile sonium.
 Vmeres vero tu illum tuum
 Facere hec? **De.** finere illū. an non sex totis mēibus
 Prius olfecissem: q̄ ille quicq; ceperit.
Sp. Vigilantiam tuam tu mibi narras.
De. Sic fiet modo ut nunc est queso.
Sp. Vt quisquis suū vult esse ita est.
De. Quid eum vidistm hodie? **Sp.** tuum ne filiū?
De. Abigam hunc rus. **Sp.** iā dudū aliquid ruri agere arbitror.
De. Satin scis ibi eū esse? **Sp.** ob quē egomet
 Perduri. **De.** optime est.
 Metui ne hereret huic. **Sp.** atq; natū admodum.
De. Quid autē? **Sp.** adortus est iurgio fratrem apud for

De psalteria istac. De. aín vno. Si. vab níl reticuit
 Nam ut forte núerabatur argentú interuenit
 Homo de improuísio cepit clamare o eschíne
 Neccíne flagícia facere te? hxc te admíttere
 Indigna generi nro. De. ob ob lacrímo p gaudío.
 Sp. Non tu hxc argentú pdis: s; vitam tuá.
 De. Salu? sit? spero est similis maiorz fuoz. Sp. bui.
 De. Sp. pceptoz istorum plenus est ille.
 Sp. Php: domi habuit vnde disceret. De. fit sedulo
 Níbil ptermítto: consuefacio: demíq;
 Inspicere tãq; in speculú vitas homínú
 Iulxo. atq; ex alijs fumere exemplú sibi.
 Hoc facito. Sp. recte sane. De. hxc fugito. Sp. callide.
 De. Hoc laudi est. Sp. istec res est. De. hxc vitio datur.
 Sp. Probissime est. De. porro auté. Sp. nō hxc le otíu est
 Nunc mibi auscultandi. pisces ex sententia
 Nactus sū. hñ mibi ne corrupātur cautio est.
 Nam id nobis tā flagitiū est: q̃ illa de mea
 Non facere vobis. que mō dixi. et quod queo
 Conseruis ad eundū istunc precípío modū.
 Hoc falsū est: hxc adustū est: hxc lautū est paz.
 Illud recte: iterum sic memento te: sedulo
 Moneo que possum pro mea sapientia.
 Postremo tanq; in speculú in patinas de mea.
 Inspicere iulxo. a moneo quíd factó vsus fiet.
 Inepta hxc esse nos que facim? scencio.
 Verum quíd faciās: vt homo est ita morem gerās.
 Nūquíd vis? De. mentem vobis meliorem dari.
 Sp. Tu rus hinc abis? De. recte. Sp. nam quíd tu híc agís:
 Vbi si quíd bene pcpías nemo obtemperat.
 De. Ego vero hinc alio. quādo is q̃ obrem huc veneram.
 Rús abiit. illum curo vnū. ille ad me attinet.
 Quando ita vult frater: de istoc ipso viderit.
 Sed quis illic est procul quē video? est ne híc hégio

Tribul' noster: si satis cerno is hercle est. vab
Homo amicus nobis iam inde a puero. dñi boni
Ele illiusmodi iam nobis magna ciuiū est
Penuria est. homo antiqua virtute ac fide.
Haud scio mali quid ortū ex hoc sit publice.
Quingaudet vbi etiā huius generis reliquias
Restare video: vab vivere etiam nūc lubet.
Opperiā hominē hic: vt salutē: a colloquar.

Regio senex. Beta seruus. Demea senex.

- De. P** Ro dñi immōzles facin' indignū geta.
Quid narras? Be. sic est factū. De. ex illan famili
Tam illiberale facin' esse ortum? o eschime
Pol aut paternū istuc dediti. De. videlicet
De psaltia hac audiuit: id illi nūc dolet
Alieno. pater is nihil pendet. hxi mibi.
Vtinam hic prope esset alicubi: atq; audiret hec.
De. Si faciēt que illos equū est: haud sic auferēt.
Be. In te spēs omīs hregio nostra sita est.
Te solū habem': tu es patronus: tu pater.
Ille tibi moriens nos cōmendauit senex.
Si deseris nos tu: perimus. De. caue dixeris.
Neq; faciam: neq; me satis pie posse arbitror.
De. Adibo. saluere hregionem plurimū
Iubeo. De. o te querebā ipsum: salue demeā.
De. Quid autē? De. maior filius tu' eschimus
Quē fratri adoptandū dediti: neq; boni
Neq; liberalis functus est officiū viri.
De. Quid istuc rei est? De. nostrū amicu noras simulū:
Atq; equalē. De. quid nūc? De. filia: eius virginem
Vitaui. De. hem. De. mane. nūdum audisti demeā
Quod est grauissimū. De. an quicq; est etiā ampli'.
De. Vero āplius est. nā hoc quidē ferēdū aliquo mō est.
Persuasit nox: amor: vnum: adolescentia.
Dumanū est: vbi scit factum: ad matrem virginis

Venit ipse ultro lacrimans. orans. obsecrans.
Fidem dans. iurans se illam ducturum domum
Ignotum est: tacitum est. creditum est. virgo ex eo
Compressu grauida facta est. mensis hic decimus est.
Ille bonus vir nobis psalteria: si diis placet:
Parauit. qui cum uiuat hanc deserat.

De. Proceron tu istec dicis? De. mat' virginis in medio est.

Ipsa virgo res ipsa: hic geta
Preterea ut captus est fuulo non mal' neq; iners
Alit illas solus. omnem familiam
Sustentat: huc abduce uinci quere rem.

De. Pmo hercle extor que nisi ita factum de mea est
Postremo non negabit: coram ipso cedo.

De. Pudet: neq; quid agam: neq; qd huic rñdeam scio.

De. Clamat pturiens pre dolore pampbila intus

Pa. Miseram me differor dolorib?
Iuno lucina fer opem: serua me obsecro.

De. Hem num nam queso pturit?

De. Certe legio. De. hem illec fidem
nunc vestram implorat de mea

Quod vos ius cogit: id ut voluntate impetret

Hec primu: ut fiant: deos queso: ut vobis deet

Sim aliter animus vester est ego de mea

Suma vi hanc defendam. atq; illum mortuū.

Cognatus mihi erat: vna a pueris puuli

Sumus educati: vna semper miliciea domi

Fuimus: paupertatem vna ptulimus grauem.

Quapropter emitar: faciam: experiar: deniq;

Anima relinquam potius q' illas deserā.

Quid mihi respōdes? De. fratrem ouemiam Degio

Is quod mihi de hac re dederit consilium: id exequar.

De. Sed de mea hoc tu facito. ut tecum animo cogites

Quā vos facillime agitis q' estis maxime

Potentes. diuites. fortunati. et nobiles.

Tam maxime vos equo animo equa noscere
Oportet: si vultis perhiberi probos
De. Redito: fient que fieri equū est omnia.
De. Decet te facere. Beta. duc me intro ad sostrata.
De. Nō me indicete hec fiunt. vtinam hoc sit mō
Defunctum. vix nimia illec licentia:
Profecto euadet in aliquod magnū malum.
Iho: ac requiram fratrem: ut in eū hec euomā.

Begio senex solus.

De. **B**ono amō fac sis sostrata: et istam quod potes
Consolare: ego mitionē si apud fore est
Conueniam: atq; ut res gesta est narrabo ordine.
Si est factur⁹: ut sit officium suum:
Fatiat. si aliter de hac re est eius sententia
Respōdeat mibi: ut quid agam cū p̄mum sciam.

Thespho adolescēs. Syrus seruus.

Thx. **I**n tu patrem hinc abisse rus? Sy. iā dudum.
Thx. dic sedes. Sy. apud villam est.
Nūc eū maxime aliqd operis facere credo. Thx. vtinā qdē.
Quod cū salute eius fiet: ita se defatigarit velim.
Ut tri duo hoc perpetuo proflus e lecto nequeat surgē

Sy. Ita fiat: et istoc si quid pot⁹ potis est rectius.

Thx. Ita nam hunc diem mi spre misere cupio
Ut cepi perpetuum in leticia degere.
Et illud rus nulla alia causa tam male odi: nisi quia
Tam prope est: quod si abess longius
Prius nox oppressiss illic: q̄ huc reueri posset iter:
Nunc vbi me illic nō videbit iā huc recurreret: sat scio.
Rogabit me vbi fuerim: quē ego hoc toto nō vidi die.
Quid dicās Sy. nihil ne in mente est.

Thx. Nunq̄ quicquā. Sy. tanto nequior es: cliens amicus
Hospes nemo est vobis. Thx. sunt. quid postea?

Sy. Disce opera ut data sit. Thx. que non data sit
non potest fieri. Sy. potest.

Thx. Interdū. sed si hic pnocto cause quid dicā syre?

Sp. Vach q̄ vellem ut etiā noctu amicis opam mos es h̄ dari.

Quin tu ociosus es: ego illi⁹ sensū pulchre calleo

Cū feruet marie tā placidū q̄ ouē redco. **Thx.** quomōs?

Sp. Laudarier audit libenter: facio te apud illū deum

Virtutes narro: **Thx.** meas? **Sp.** tuas. hominū ilico

Lacrime cadūt q̄si puero p̄ gaudio. hem tibi autē.

Thx. Quid nā est? **Sp.** lupus in fabula. **Thx.** pater adest?

Sp. Ipse est. **Thx.** syre quid agim⁹? **Sp.** fuge modo intro.

Ego videro. **Thx.** si quid rogabit nūq̄

Tu me audistim⁹? **Sp.** potines ut desinas?

Demea senex. **Thx.** si pto adolescēs. **Sp.** r⁹ seru⁹.

Dn Ego hō sū infelix: p̄mū fratrem nūq̄ inuenio gentiū.
Preterea autē dū illū quero a villa mercenariū

Vidi: is filiū negat eē ruri. nec quid agam scio.

Thx. **Sp.** **Sp.** quid est? **Thx.** men querit.

Sp. Verū. **Thx.** perij. **Sp.** quin tu animo bono es.

De. Quid hoc malū infelicitatis nequeo satis discernere

Nisi me huic natū eē rei: ferūd is miseris.

Prīmus scēcio mala nostra. p̄mus rescisco omnia.

Prīmus porro enūtio: egre solus ego si quid sit fero.

Sp. Rideo hūc primū ait se scire. solus nescit omnia.

De. Nunc redeo si frater forte redierit viso. **Thx.** syre

Obsecro: vide ille ne huc prozsus irruat. **Sp.** etiā nō taces?

Ego cauebo. **Thx.** nūq̄ hercle hodie istuc cōmittā tibi.

Nā me in cellam aliquā cū illa cōcludā: id tutissimū est.

Sp. Age: tamē ego hūc amouebo. **De.** sed ecce sceleratū sprū.

Sp. Nō hercle dūrare hic quidē quisq̄ si sic sit potest.

Scire eq̄dē volo q̄t mibi sint domini que hec est miseria?

De. Quid ille gannit? quid vult? q̄d ais bone vir? est frat̄ domi?

Sp. Quid? malū. bone vir mibi narras? eq̄dē perij. **De.** q̄d tibi est?

Sp. Rogitas? ob **Thx.** si pto me pugnis miser a istā psaltriā

Vsq̄ occidit. **De.** hem quid narras?

Sp. Nein vide: ut discidit labz. **De.** quā ob rem

Sp. Me impulsore hanc emptam esse ait.

De. Num tu eum rus hinc modo perduxisse aiebas?

Sp. factum est. verum venit post insanians.

Nihil perperit: non puduit se verberare hominem senem.

Quem ego modo puerum tantillum in manibus gestavi meis.

De. Laudo Thesiphon. patris as. abi: vix te iudico.

Sp. Laudas ne ille continebit posthac si sapiet manus.

De. Fortiter. **Sp.** per quod. quia miseram mulierem: a me servulum

Qui referre non audebam vixit: huius perfortiter.

De. Non potuit melius. idem fecit quod ego te esse huius rei caput.

Sed est ne frater intus? **Sp.** non est. **De.** ubi illum quam cogito

Sp. Scio ubi sit. verum hercle nunquam monstrabo. **De.** hem quid ais?

Sp. Ita. **De.** diminuet tibi quidem iam cerebrum. **Sp.** at nomen non scio

Illius hominis. sed locum novum ubi sit. **De.** dic ergo locum.

Sp. Rostium porticum hanc apud macellum deorsum. **De.** quid nomen novimus?

Sp. Preterito hac recta platea rursus ubi coxaveris

Clinus deorsum versum est: hac te precipitato. postea

Est ad hanc manum sacellum ubi angiporum prope est.

De. Quid nomen? **Sp.** illic etiam ubi caprificus magna est:

Rostium. **De.** novum. **Sp.** hac pergit.

De. Id quod angiporum non est primum. **Sp.** verum hercle.

Nab censens hominem me esse: erravi. in porticum rursus redi

Hanc multo ac sanioribus: a minor est erratio.

Scin cratini huius edes? **De.** scio. **Sp.** ubi eas perteris

Ad sinistram hac recta platea: ubi ad diane veniens simulacrum

Ita ad dexteram prius quam ad portum venias apud ipsum locum

Est pistrilla: a ex aduersum est fabrica: ibi est.

De. quid ibi facit?

Sp. Lectulos in sole ilignis pedibus faciundos dedit.

De. Ubi potestis vos. **De.** bene sane. sed cesso

ad eum pergere.

Sp. Sane ego te exercebo hodie ut dignus filicermum

Eschmum otiose cessat: pradium corrumpitur

Thesiphon autem in amore est totus: ego iam perspicia mihi.

Nam iam adibo: atq; vnū quodq; qđ quidē erit bellissimū.
Carpam: et cyathos sorbillans paulatim hūc diem pducam

Micio. et Degio senes.

Mi. **E**go i hac re mībil repio qđ obrez laudez tāto pe legio.
Meū officiū facio. qđ peccatū ortū est a nob corrigo
Nisi me in illo eē credisti hominū numero qđ ita putant sibi
Fieri iniuriā: vltro si qđ fecere iphi expostulant:
Et vltro accusant id quia non est a me factū agis grācias.

De. Ab minime: nunq te aliter atq; es animū induxi meum.
Sed queso: vt vna meū ad matrem virginis eas micio.
Atq; istec eadem que mibi dixti tute dicas mulieri.
Suspiciōem hanc propter fratrem eius esse: et illā psaltriā.

Mi. Si ita equū cens: aut si ita opus est facto: eamus.

De. Bene facis: nam et illi animū iā releuabis que dolore
Ac miseria tatescit: et tuo officio fueris functus.

Sed si aliter putas: ego met narrao que mibi dixti.

Mi. pmo ego ibo.

De. Bñ facis: oēs qđ res sūt mīn? secūde magis sūt: nescio quō
Suspiciōi: ad contumeliā omīa accipiunt magis
Propter suā impotenciā se semp credunt negligi
Quapropter teipm purgaē iphis coram placabilius est.

Mi. Et recte verū dicis. De. sequere me ergo hac itro. Mi. maxie
Eschimus adolescens solus secum.

Es. **D**iscrucior aī hoc cōine de iprouiso malī mibi obici tātū:
Vt neq; quid de me facia; neq; quid agā certū fiet.
Membra metu debilia sunt: animus timore obstupuit.
Pectorē consistere mībil consiliū quīt. vab.
Quomodo me ex hac expediam turba?
Tanta nunc suspiciō de me incidit: neq; ea immerito.
Bostrata credit in me psaltriā hāc emisse. id an? in iditū fecit
Nā vt hīnc forte ea ad obstetricē erat missa: vbi eā vidi ilico
Accedo: rogito phamphila quid agat: iā ne ptus adfiet.
Eo ne obstetricē accersat: illa exclamat abi abi eschime. iam
Satis diu yba dedisti nob: satis adhuc tua nos frustra ē fides

Nem qđ istuc obsecro i quā ē? valeas: hēas illā que placet
Sensu ilico id illas suspicari. sed repressi tamē:
Re quid de fratre gazrule illi dicerē: ac fieret palā.
Nūc qđ faciā? dicā fratris eē hanc? qđ minime ē op?
Vsq̄a efferis? age omitte fieri? pons ē ut ne qua exeat.
Ip̄sū id metuo ut credāt: tot cōcuzrūt verisimilia. psaltriā
Egomet rapui: ipse egomet solui argētū: ad me ducta ē domū.
Hec adeo mea culpa fateor fieri: nō me hāc patri rem
Vt erat gesta indicasse: exorassē ut eā ducerē.
Cessatū vsq; adhuc ē nūc iā porro eschmē expurgiscere.
Nunc hoc p̄mū ē ad illas ibo ut purgē me accedā ad fores.
Perij horresco sēp vbi pulsare hasce occipio fores miser.
Deus hūis: eschm? ego sū. aperite actutū hostiū.
Prodit nescio quis cōcedam huc.

Nicio sener. Eschm? adolescens.

Mi. **T**aut dixi solstrata facito. ego eschmū oueniam:
ut quomō acta hēc sint sciat.

Sed q̄s hostiūm hēc pulsauit. **Es.** pat̄
hercle est: perij. **Mi.** o eschmē.

Es. Quid huic hic negocij est. **Mi.** tu ne has pepulisti fores?

Tacet. cur nō ludo hūc aliquātis per? melius est

Quādo quidē hēc mibi nunq̄ ipse voluit credere.

Nihil mibi rñdes? **Es.** nō eq̄dē m̄stas qđ sciam.

Mi. Ita nam mirabar qđ hic negocij esset tibi

Erubuit. salua res est. **Es.** dic sodes pat̄

Tibi vro quid istic est rei? **Mi.** nihil mibi quidē.

Amicus qđam me a foro abdurit modo

Huc aduocatū sibi. **Es.** quid? **Mi.** ego dicā tibi.

Habitāt hic quedā mulieres paupercule:

Et op̄mōr eas nō nosse te: a certe scio qđ nescis eas.

Neq̄em diu huc cōmigrarunt. **Es.** quid tū postea?

Mi. Virgo ē cū matre. **Es.** perge. **Mi.** hēc vgo oiba ē patre

Hic me? amicus illi genere est primus

Hūic leges cogunt nubere hanc. **Es.** perij. **Mi.** qđ est?

Es. Nihil recte pge. **Mi.** is venit ut secum aduehat.
nam habitat mleti.

Es. Dem. virginem ut secum aduehat?

Mi. Sic est **Es.** miletum vsq; obsecro.

Mi. Ita faciet. **Es.** animo male est.

Quid ipse aiunt? **Mi.** quid illas censes? nihil em

Commētata mater est eē ex alio viro

Nescio quo puerz natū. neq; eum noiat.

Priorem eē illū non oportere huic dari.

Es. Eto: nōne hxc iusta tibi videtur postea?

Mi. Nun. **Es.** obsecro non an illā hīc abducat pater?

Mi. Quid m illā abducat? **Es.** factum vobis duriter:

Immisericorditerq; atq; etiam si est pater

Dicendū magis apte illiberaliter.

Mi. Quapropter? **Es.** rogas me? quid illi tandē credis:

Fore animi misero? qui cū illa cōfuevit prius?

Qui infelix. haud scio an illam nūc misere amat.

Cum hanc sibi videbit pns pnti eripi.

Et abduci ab oculis: facinus indignus pater.

Mi. Qua ratione istuc? quis despōdit? quis dedit?

Cui? quando nuphit? auctor hīs reb; quis est?

Cur duxit alienā? **Es.** an sedere oportuit

Domī virginem tā grandē: dum cognat? huc

Illinc venerit expectātem? hxc mī pater

Te dicere equū fuit: et id defendere.

Mi. Ridiculū aduersum ne illū causa; dicere

Cui veneram aduocatus: sed quid ista eschīne

Nostra? aut quid nobis cū illis? abeam? quid est?

Quid lacrimas? **Es.** pater obsecro: ausculta.

Mi. Eschīne audiui omnia: scio. nam te amo.

Quo magis quē agis cure sunt mibi.

Es. Ita velim me pmerentē ut ames dū viuas mī pater.

Vt me hoc delictū admīsisse in me id vehemēter dolet:

Et me tui pudet. **Mi.** credo hercle. nā ingeniū noui tuū eē

Liberalis. sed vereor ne indiligens nimium fies.
In qua ciuitate tandem te arbitrare viuere.
Virginem uiciaisti: quam te ius non fuit tangere.
Id peccatum primum magnum: at humanum tamen.
Fecere alij sepe idem homini. at postquam id euenit: cedo.
Nunquam circumsperixisti: aut nunquam tute persperixisti tibi?
Quid fieret? qua fieret? si tempus mihi puduit dicere
Qua rescisceret? hoc dum dubitas menses abierunt decem
Prodidisti: a te: a illa misera: a gnatu. quod quidem in te fuit.
Quid credebatur? dormienti hoc tibi confecturos deos.
Et illa sine tua opera in cubiculum iri deductum domum?
Nolim ceterarum rerum te socordem eodem modo. **Es. pater.**
Mi. Bono animo es. duces uxorem habere. **Es. hem.**
Mi. bono animo es inquam. eam duces.
Es. Pater obsecro nimium ludis tu nunc me.
Mi. Ego te nequam obrem? **Es. nescio.**
Nisi quia tam misere hoc esse cupio.
Verzideo vereor magis. **Mi. a**bi domum.
Ac deos comprecare: ut uxorem accersas: abi.
Es. Quid? iam ne uxorem ducam? **Mi. i**am. **Es. i**am?
Mi. Tam quantum potest. **Es. d**ij me pater
Omnes oderint: mi magis te quam oculos meos nunc amo.
Mi. Quid quam illam. **Es. e**que. **Mi. p**er benignem.
Es. Quid? ubi est ille milesius? **Mi. a**bi: perijt.
Nauem ascendit. sed cur cessas? **Es. a**bi pater.
Tu potius deos comprecare. nam tibi eos certo scio:
Quo uir melior multo es quam ego: obtemperaturos magis.
Mi. Ego eo intro: ut que opera sunt pareretur: tu fac: ut dixi si sapias.
Es. Quid hoc est negotium? hoc est patrem esse? aut hoc est filium esse?
Si fratrem aut sodalis esset: qui magis moribus gereret.
Hic non amandus? hic certe non gestandus in sinu est hem.
Itaque adeo magnam mihi iniecit sua comoditate curam:
Ne forte imprudens faciam: quod nolit scies cauebo.
Sed cesso ire intro: ne mora meis nuptiis egomet siem.

Demea senex. solus secum.

De. **D**effusus sum ambulādo. ut spere te cū tua
Monstracōne magnus iuppiter pdat.
Perreptaui vsq; omne opidū: ad portā: ad lacum.
Quo non: neq; fabrica illic vlla erat: neq; fratrem homo
Vidisse se aiebat quisq; nunc vero domi
Certū obsidere est vsq; donec redierit.

Micio. Demea. Fratres senes.

Mi. **I**so illis dicam nullam eē in nobis moram.

De. **S**ed eccum ipsū. te iā dudū quero micio.

Mi. **Q**uidnā? De. fero alia flagitia ad te ingentia homi

Illius adolescentis. Mi. ecce aut. De. noua

Capitalia. Mi. ohe iam desine. De. ab

nescis quī vir fiet? Mi. scio.

De. **A**b stulte de psaltria me somnias agere.

Hoc peccatū in virginem est ciuem. Mi. scio.

De. **E**ho scis: a patere. Mi. quidmī paciā? De. dic mibi

Non clamas: nō insanis? Mi. nō. malim quidē tibi.

De. **P**uer natus est. Mi. dii bene vortant.

De. **V**irgo nihil habet. Mi. audiui.

De. **E**t ducenda indotata est? Mi. scilicet.

De. **Q**uid nūc futurū est? Mi. id enim: quod res ipsa

Illinc huc transfertur virgo. De. o iuppiter

Istocine pacto oportet? Mi. quid faciā amplius?

Quid facias: rogitas? si nō re ipsa tibi istuc dolet:

Simulare certe est hoīs. Mi. quim iam virginem

Despondi: res composita est: fiunt nupcie:

Dempsi metū omnē. hec magis sunt hoīs. De. ceterū

Placet tibi factum mīto? Mi. non si queam

Mutare. nunc cū nequeo: equo animo fero.

Ita vita est hominū: quasi cū ludas tesseriis.

Si illud quod maxime est opus iactu non cadit

Illud quod cecidit: forte id arte ut corrigas.

De. **C**orrector nempe tua arte viginti mine

Pro psaltria periere. que quantū potest

Aliqua abiciūda est: si non precio v'l gratis.

Mi. Neqz est: neqz illam sane studeo vendere.

De. Quid igitur facies? **Mi.** domi erit. **De.** pro deum fidem
Meretrix: et mater familias est vna in domo.

Mi. Cur nō? **De.** sanū ne te credis eē? **Mi.** equidē arbitror.

De. Ita me dñi bñ ament: vt video tuā ineptiā. factuz
Credo: ut habeas quicū cantes. **Mi.** cur nō?

De. Et noua nupta hxc eadē discet? **Mi.** scilicet.

De. Tu inter eas restim ductitans saltabis? **Mi.** probe.

Et tu nobiscū vna si opus sit. **De.** hxi mibi.

Non te hxc pudet? **Mi.** iam vtro omitte demeā

Tuam istanc iracūdiam: atqz ita vti decet

Dilarem ac lubetē fac te gnati in nupcijs.

Ego hos conueniam: post huc redeo. **De.** o iūpiter:

Hancine vitam? hoscine mores? hanc demētiam?

Vxor sine dō te veniet. intus psaltria est.

Domus sūptuosa. adolescens luxu perditus.

Senex delirans. ipsa si cupiat sal?

Saluare prozsus non potest hanc familiā.

Sp. **E** Syrus seruus. Demea senex.

Depol syre te curasti molliter:

Lauteqz munus administrasti tuū.

Abi. sed postq̄ intus sum omnium rerum satur

Porro deambulare huc libitū est. **De.** illud vide sis

Exemplū discipline. **Sp.** ecce autem hic adest

Senex noster. quid sit? quid tu es tristis? **De.** oh scel?

Sp. O hxi iam tu verba fundis. hic sapiētia.

De. Tun si meus esses. **Sp.** disquidē eēs demeā:

Ac tuam rem constabilisses. **De.** exemplū omnibus

Curarem ut eēs. **Sp.** q̄ obrem? quid feci? **De.** rogas?

In ipsa turba: atqz in peccato maximo

Quod vix sedatum est: potasti scel?

Quasi re bene gesta. **Sp.** sane nollem hūc exitum.

Dro. **H** Dromo et Syrus seruus. Demea senex.

Eus hxi syre rogat te. **Th.** ut redeas. **Sp.** abi carnisex.

De. Quid thesiphonē hic narrat? Sp. nūbil De. eho carnisfer
Est thesiphon intus? Sp. non est. De. cur hic nominat
Sp. Est alius quidam parasitaster paruolus nostim?
De. Jam scio. Sp. quid agis: quo abis De. mitte me.
Sp. Noli inq. De. nō manū abstīnes mastigia
An tibi maius cerebrum dispergi hic? Sp. abijt.
Edepol comessatorem haud sane cōmodum
Presertim thesiphoni quid ego nunc agam?
Nisi dum he filesunt turbe interea in angulum
Aliquo abeam: atq; edormiscam hoc vīm sic agam?

Micio a Demea fratres. Senes.

Mi. **P**Arata a nobis sunt ista: vt dixi solstrata.
Vbi vis. quis nam a me pepulit tam grauiter fores
De. Dei mibi quid agas? quid faciās? qd clamēs aut qd qraz?
O terra o celū o maria neptunia. Mi. lexm tibi.
Resciuit omnem rem. id nunc clamat scilic;
Parate lites. succurrendū est. De. eccum adest.
Communis scilicet corruptela nostrorum liberum
Mi. Tandem reprime iracundiam: atq; ad te redi.
De. Repressi. redij. mīto maledicta omnia
Rem ipsam putemus dictum inter nos hoc fuit
Ex te adeo exortum: ne tu curares meum
Ne v ego tuum: responde. Mi. factum est non nego.
De. Cur nunc apud te potat? cur recipis meum?
Cur emis amicam micio? nunquid minus
Mibi idem ius equū est esse quod mecum est tibi?
Quando ego tuum non curo: ne cura meum.
Mi. Non equū dicis. De. non? Mi. nā vet? verbū hoc quidē est.
Communia esse amicorū inter se omnia.
De. Facete. nunc demū istec nata est oracō.
Mi. Ausculta paucis: nisi molestū est demeā.
Principio si id te mordet sumptus: filij
Quē faciunt: queso facito hec tecum cogites.
Tu illos duos olim pro re tollebas tua.

Quod satis putabas tua bona ambobus fore:
Et me tum uxorem credidisti scilicet
Ductur tandem illam: rationem antiquam obtine.
Conserua: quere parce fac: quod plurimum
Illis relinquant gloriam tu istam tibi obtine
Mea que preter spem euenire videntur sine.
De summa nihil deciderit: quod huic accesserit
Id de lucro putato esse: omnia hec si voles
In animo vere cogitare de mea:
Et mihi: et tibi: et illis de muneris molestiam
De. Mitto rem: consuetudinem ipsorum. **Mi.** mane.
De. Scio: istuc ibi am. multa in homine de mea
Signa insunt: ex quibus coniectura facile fit.
Duo cum idem faciunt sepe: ut possis dicere
Hoc licet impune facere huic: illi non licet.
Non quod dissimiles res sit: sed quod is qui facit
Que ego esse in illis video ut confidam fore
Ita ut volumus: video eos sapere: intelligere in loco:
Dereri: inter se amare: scire liberum
Ingenium: atque animum quo vis illos tu die
Reducas. at enim si metuas ne ab re sint: tamen
Omissiores paulo. o noster de mea
Ad omnia alia: etate sapimus rectius.
Solum vnum hoc vicium affert senectus hominibus
Attentiores sumus ad rem omnes quam sat est.
Quod illos sat etas acuet. **De.** ne nimium modo
Bone tue iste nos rationes micio:
Et tuus iste animus equos subuertant.
Mi. Tace: non fiet. mitte iam istec: et da te hodie mihi
Exporge frontem. **De.** scilicet ita tempus fert.
Faciendum est. ceterum rus cras cum filio
Cum prima luce ibo hinc. **Mi.** pmo de nocte censeo
Hodie modo hilarem fac te. **De.** et ista psaltria
Vna illuc mecum hinc abstraham. **Mi.** pugnaueris

Eo prozsus pacto illic alligaris filiū.

Modo facito ut illā serues. De ego istuc videro.

Atqz illa fauille plena fumū: ac pollinis

Coquendo sit faxo a molendo. pter hxc

Meridie ipsa faciam: ut stipulam colligat

Tam excoctā atqz atrā reddā q̄ carbonē. **Mi. placet**

Nunc mibi videre sapes: atqz equidē filiū

Tum etiam si nolit cōgā: ut cū illa vna cubet.

De. Derides: fortunatus qui istoc animo fies:

Ego sentio. **Mi.** ab pergis ne. **De.** iam iam desino.

Mi. Tergo intro: a cui rei est opus hilarē hūc fumam? diē.

Demea senex solus secum.

De. **N**ūq̄ ita quisq̄ bñ subducta ra cōne ad vitā fuit

Rum res: etas: vsus: aliquid semp apparet nouū:

Aliquid moneat: ut illa que te scire credas: nescias:

Et que tibi putaris prima: in experiūdo repudies.

Quod mibi nūc euemūt. nā ego vitā durā quā vixi vsqz adhuc:

Prope iā excurso spatio omitto. id quā ob rē re ipsa reperi:

Facilitate mibil hominū eē meli⁹: neqz clementia.

Id esse vix ex me: atqz ex fratre cuius facile est noscere.

Ille suā egit semp vitam in otio: in cōuiuijs:

Clemēs. placidus. nulli ledere. os arridere omibz.

Sibi vixit. sibi sūptū fecit. omnes benedicūt. amant.

Ego ille agrestis. seuus tristis parcus truculētus tenax

Duxi vxorē. quā ibi miserā vidi: nati filij.

Alia cura. porro autē dū studeo illis: ut q̄ plurimū facerē.

Contriui in querēdo vitam: atqz etatē meam.

Nūc exacta etate: hoc fructū p labore ab hīs fero

Odū. ille alter sine labore patria potit⁹ cōmoda.

Illū amant: me fugitant. illi credūt consilia omnia.

Illū diligūt. apud illū sunt ambo. ego desertus sū.

Illū ut viuat optant. meā autē mortē expectāt scilicet.

Ita eos meo labore eductos maximo: hic fecit suos

Paulo sumptū. miserā omnem ego capio: hic potit⁹ gaudia.

Age age. nunc experiamur o tria hec qd ego possim
Blade dicere: aut benigne facere: qn eo puocat res
Ego quoq; a meis me amari: a magnipedi postulo.
Si id fit dādo: atq; obseqndo aio: post hec n postiores ferā.
Deerit. id mea minime refert q fū natu maximus.

Syr⁹ seruus. Demea senex.

Sy. **N** Eus demeas: rogat frater ne abras longius.
De. **N** uis hō? o syre noster salue. qd fit? qd agit?
Sy. Recte. De. optime ē. iā nunc hec tria p mū addidi

Preter naturā: o noster: quid fit? quid agitur?

Seruū haud illiberalē prebs te: a tibi

Lubens bene faxim. Sy. gratiam habeo. De. at q syre

Hoc verū est: a ipsa re experiere propediem.

De. **N** Beta seruus. Demea senex.
De. **N** Era ego hīc ad hos puīsam qmox virgīnē
De. **N** accerlat. sed ecum de meam saluus fies.

De. **N** Ob qui vcare? De. geta. De. geta maximi
De. **N** precij esse te hominē iudicavi animo meo hodie.

Elam is mibi est pfecto seruus spectatus satis

cui domīn⁹ cure est: ita ut tibi senū geta.

Et tibi ob eam rem: si quid vltus venerit

Lubēs bene faxim. medito: eē affabilis:

Et bene procedet. De. bonus es cum hec existimes.

De. paulatim plebem primulum facio meam.

Eschimus adolescēs. Demea senex. Sy⁹ Beta seruū.

Es. **O** Cidunt me quidem dum mīmīs sanctas nuptias
De. **O** student facere: a in apparādo totū hūc osumūt diem

De. **O** Quid agit eschimes? Es. lexipat mī tu hēras.

De. Tu hercle vero: a animo: a natura pater:

Qui te amat pl⁹ q hōsce oculos. h cur nō domū qso

Vxorē accerfis? Es. cupio. verum hoc mibi mora ē

Tibicina: a hymeneum qui canat. De. eho

Vm tū hūc senī auscultare. Es. qd? De. missa hec face:

Hymeneum: turbam: lampadas: tibicinas

Atq; hanc maceriam in toto iube dirui
Quantum potest huc transfer. vnam fac domū.
Transduce a matrem a familiam omnē ad nos. **Es.** placet
Pater lepidissime. **De.** euge iam lepidus vcor
fratris edes fient puie: turbam domū adducet
a sumptū admittet multa. quid meas
Ego lepidus in eo grām. iube nūc iam
dūmeret babilō ille viginti minas.
Sy. recessas ire ac faceres. **Sy.** quid agas. **De.** dirue
tu illas: abi a transduce. **De.** dñ tibi de mea
Benefaxint cum te video nostre familie
Tam ex aīo factū velle. **De.** dignos vs arbitros.
Quid tu ais eschīne. **Es.** sic opinor. **De.** multo rectius est
q̄ illā puerperā huc nūc duci per viam
Egrotam. **Es.** nihil enim melius vidi mī pater.
De. sic soleo. s; eecum mītio egreditur foras.

Micio. Demea: senes a fratres. **Eschm?** adolescēs.
Mi. i **I**ubet frater: vbi is est? tu ne iubes hoc de mea?
ego vtro iubeo: et in hac re: et in alijs omib?
Quāmaxime vnā facere nos hanc familiam:
colere: adiuvare: adiungere. **Es.** ita queso pater.
Naud aliter censeo. **De.** pmo hercle ita nobis decet.
primū huius vxoris est mater. **Mi.** est. quid postea?
De. Proba a modesta. **Mi.** ita aiunt. **De.** natu grādior.
Mi. scio. **De.** parere iā diu per annos hoc non potest.
Nec quī eam respiciat quisq; est: sola est. **Mi.** quā hic rē agit?
De. hanc te equū est ducere: a te operā vt fiat dare.
Mi. Me ducere autē? **De.** te. **Mi.** me. **De.** te inq;. **Mi.**
ineptis. **De.** si tu sis homo.
Hic faciet. **Es.** mī pater. **Mi.** quid tu autē eschīne
huic auscultas? **De.** nihil agis?
Fieri aliter non potest. **Mi.** deliras. **Es.** sine te exorē mī pater
Mi. Infamis: aufer te hinc. **De.** age. da venia; queso
filio. **Mi.** satū sanus es?

Ego nou⁹ maritus anno demū quinto: a sexagesimo
 fiam: atq; anū decrepitā ducam: id ne estis auctoēs mibi?
Es. Fac: pmihi ego illis. **Mi.** pmihi autē de te largitor puer.
Es. Age. quid si te maius oret? **Mi.** quasi hoc nō sit maximū.
De. Age da veniam. **Es.** ne gūare. **De.** fac pmitte. **Mi.** nō omittis?
Es. Glō nisi te exorē. **Mi.** vis ē hoc quidē. **De.** age plix mītio.
Mi. Est hic mibi prauum: ineptum: absurdum: atq;
 alienum a vita mea videatur
 Si vos tantope istuc vultis fiat. **Es.** bene facis.
 Merito te amo. **De.** vix quid ego dicā hoc cū sit qd volo.
Es. Quid? **De.** nunc quid restat? **Mi.** quid nūc quod
 restat. **De.** hūgio iste is est cognatus proximus.
 Affinis nobis pauper: tenenos aliquid facere illi deet.
Mi. Quid facere? **De.** ē sū vrbe hic agelli paululū qd locitas foras
 Huic demus qui fruatur. **Mi.** paululum id autem?
 De. si multum sit
 faciūdum est pro patre huic est. bon⁹ ē: noster ē recte dat⁹
 Postremo non meum illud verbū facio: quod tu mītio.
 Bene: a sapient⁹ dixti dudū vicium cōmune ōnium est.
 Qd nīmū ad rem i senecta attēti sum⁹. hāc maculā nos deet
 Effugere. dictum est vere: a re ipsa fieri oportet.
Mi. Mibi quid istuc? dabitur quidē quando hic vult
Es. Mi pater. **De.** nunc tu mibi es germanus pariter
 Corpore a animo. **Mi.** gaudeo. **De.** suo sibi
 hunc gladio iugulo.
 Syp⁹ seru⁹. Demea a Mitio senes. Eschm⁹ adolescēs.
Syp. **F**Actum est quod iusti demea. **De.** frugi homo es.
 Ergo edepol hodie mea quidē sententia
 Iudico sypū fieri esse equū liberum. **Mi.** istuc libex?
 Quod nam ob factum? **De.** multa. **Syp.** o noster
 demeā: edepol vir bonus.
 Ego istos vobis vsq; a pueris curauī ambo sedulo.
 Docui. monui. bene precepi semper: que potui omnia.
De. Res apparet: 7 quidē porro hoc obsonare cū fide

Sortum adducere: apparare de die conuiuii.
Non mediocris hois hxc sunt offitia. **Sp.** o lepidū caput.
De. Postremo hodie in psalteria istac emūda: hic adiutor fuit.
Hic curauit oia: pdesse equū est. alij meliores erūt.
Demqz hic vult fieri. **Mi.** vñ tu hoc fieri.
Es. Cupio. **Mi.** siquidem tu vis spre:
Eho accede huc ad me. liber esto. **Sp.** bñfacis.
Omnibz gratiā habeo: a seorsū tibi preterea de mea.
De. Gaudeo. **Es.** et ego. **Sp.** credo. vtinā hoc ppetuū fiat gaudiū.
Phyrgiā: ut vxorē meam vna mecū videam liberā.
De. Optimā quidē mulierē. **Sp.** equidē tuo nepoti hui⁹ filio
Hodie primā mammā dedit hxc.
De. Hercle vtro serio siquidē primam dedit: haud
dubium quā admitti equū fiet.
Mi. Ob eam rem. **De.** ob eam. postremo a me argentū
quanti est sumito.
Sp. Dñi tibi de mea oro omnes semp oia optata afferant.
Mi. Spere pcessisti hodie pulchre. **De.** siquidē porro micio.
Tu tuū offitiū facies: atqz huic paululū pre manu
dederis vñ vtatur. reddet tibi cito. **Mi.** istoc vilis.
Es. Frugi homo es. **Sp.** reddam hercle da modo.
Es. Age pater. **Mi.** post consulā. **De.** faciet.
Sp. O vir optie. **Es.** o mī pater festiuissime.
Mi. Quid istuc? que res tam repente mores mutauit tuos?
Qd pluuiū? que istec subita est largitas. **De.** dicā tibi.
Et id oñdere quod te isti facile a festiuū putant.
Id non fieri ex vera vita: neqz adeo ex equo: a bono.
Sed ex assentando: indulgēdo: a largiēdo mīto.
Nūc adeo si eam rem: vobis mea vita inuisa est eschīne
Quā non ista prozhus iniusta oia omnino obsequor
Missa facio. effundite: emittite facite: qđ vobis lubet.
Sed si id vultis potius que vs ppter adolecēciam
Minus videtis: magis impense cupitis: cōsulitis paz:
Hec rephendere: a corrigere me: a obsecū dare in loco:

Ecce me qui id faciā vob. Et tibi pat' p'mittimus
Plus scis qd' facto opus est. sed de fratre qd' fiet. De. sino
Valeat: in istac finem faciat. Et istuc recte.
Vos valete et plaudite. caliopius recensui.

Acta ludis Romanis Sexto Ces. Bn. Coenelio
edilibus curulibus. nō est pacta tota: modos fecit.
Flaccus Claudij Tibijs parilibus. Bn. octauio. T.
Manlio conf. Relata est itez ludis funebribus.
Relata est tertio. Q. Fulvio. L. Marco edilibus curulib'.

Argumentum Phormionis.

EX duobus fratribus alter locuplex duxit
vxo'em locupletem: sustulitq; filiū inde. alter
pauperrimus duxit vxo'em locupletem:
et ex ea filium sustulit. pauper iste
Cum ageret negotia vxoris frequenter
lemnum commeabat. vbi cum
Adamasq; paup' paup'culā quādam: sustulit ex ea filiā: ac dū
Vereret ne qñ emanaret hoc crimē ad vxorē p'orē: emutauit
Suū nomen. post culpam fratri suo confessus est:
impetrauitq; puellam
Quā ex muliere lemnia sustulerat: vellet dare i' matrimonium
filio suo: et sicut crimē suū occultauerat: et
inter hec necesse fuit vtriq;
Dem' peregrinari: cum locupletem amicus in
sicilam aduocasset pauperem.
Negotia vxoris lemnum attraxissent. id autem
cum in adultam etatem
puella perducta cum matre athenas venerat:
quam ex egritudine animi:
Q; pater non inueniretur: amisit. in cuius funere
conspēta ab adolescente

Locupletis filio: adamata est: cum copia eius non
fieret aliter q̃ legitimis
Rupcijs ducta essj: vxor em ornate parasito adolescēs
tāq̃ orbe primus
Duxit. hoc reuerso sene: egre ferre cepit: a oia
facere ut eam domo expelleret.
Forte acciderat: ut alter adolescens paupis filius
incideret in amore meretricis:
Et cum triginta minas desideraret: quib; eam
redimeret: subornatus parasitus: tāq̃
Eam que iuueni collocata: ut primus vxorem
duceret: a sic triginta minas dotis nomine
Acciperet: quas cū accepissj: tradidit adolescētī:
meretricis redimende gracia.
Interim ille paup cognoscit: at eum exorat
ut marito suo ignosceret.
Probat parasiti factū: q̃ filio suo amanti subuenissj.

Argumentum.

O Chremetis frater abierat peregre: demipho.
relicto athemis antiphone filio
Chremes habebat clam lemmi vxorem
ac filiam athemis etiam coniugem.
Et amantem vnice gnatum fidicinam: mater
e lemno aduenit: athemis moritur.
Virgo sola: aberat chremes: funus procurat.
ibi eam visam antipho cū amaret:
Opera parasiti vxorē accepit. pat': a chremes reuersi fremere.
Dein minas triginta dant parasito: vt illam
coniugem haberet ipse: argento hoc
Emitur fidicina: vxorem retinet antipho a patruo agnitā.

Prologus.

Post q̃ poeta wtus: poetam non potest
Retrahere a studio et transducere
hominem in oium

Maledictis deterrere: ne scribat parat.
Qui ita dicitat quas antea fecit fabulas
Tenui esse oratione: a scriptura leui
Qui nunq̃ scripsit insanum adolescentulum.
Ceruam videre fugere: a sectari canes:
Et eam plorare: orare: ut subueniat sibi.
Quod si intelligeret cum fecit olim noua.
Auctoris opera magis stetisse q̃ sua
Minus multo audacter q̃ nunc ledit: lederet.
Et magis placere quas fecisset fabulas.
Nunc si quis est qui hoc dicat: aut sic cogitet.
Vetus poeta si non lace ssiss̃ prior.
Nullum inuenire prologum potuisset nouus.
Quem diceret nisi haberet cui malediceret:
Is sibi hoc responsum habeat: in medio omnibus
Palnam esse positam: qui artem tractant musicam.
Ille ad famem hunc ab studio voluit reicere
Hic nouus respondere voluit non lace ssere
Benedictis si certass̃ audiss̃ bene.
Quod ab illo allatum est: sibi esse id relatum putet.
De illo iam finem faciam dicendi mihi:
Peccandi cum ipse de se finem non facit.
Nunc quid velim animu attendite. appoeto nouam
Epidicazomenon. quam comediam vocant
Breci. latinu phœmionem nominant.
Quia primas partes qui aget is erit phœmio
Parasitus. per quem res regetur maxime.
Voluntas vestra si ad poetam accesserit.
Date operam: adesto equo animo per silencium
Ne simili fortuna vtamur: atq; vñ sumus
Cum per tumultum noster grex motus loco est
Quem auctoris virtus nobis restituit locum
Homitasq; vestra adieuitas atq; equanimitas.
Phœmio

Dautus seruus solus secum

Da. **a** Micus sumus me? et popularis geta
Veri ad me venit: erat ei de ratiuncula
Tampzidem apud me reliquū paupillulū
Rumor: id ut cōficerem cōfeci: afferō.
Nam herilem filiū eius duxisse audio

Uxorē: ei credo munus hoc corraditur.
Quinimque compatū est: hi qui minus hnt
Ut semp aliquid addant diciozibus.
Quod ille vnciatim vix demenso suo.
Suū defraudans gemū compar sit miser.
Id illa vniuersū abripiet: baud existimans
Quanto labore sit partū: porro autē geta
Ferietur aliō munere: vbi hera pepererit.
Doero aliō autē vbi erit puero natalis dies
Vbi initabūt omne hoc mater auferet
Puer causa erit mittūdi. sed videon getamē

Beta et **D**autus seru.

Be. **s** Quis forte me queret ruffus. **Da.** psto ē desine **Be.** ob.

Be. **s** At ego obuiā conabar tibi daue. **Da.** accipe: hem
Lectū est. cōueniet numerus quantū debui.

Be. Amo te: et non neglexisse habeo gratiam.

Da. Presertim: ut nūc sunt mores: adeo res redit

Si quis quid reddit: magna habenda est gratia.

Sed quid tu es tristis? **Be.** ego ne: nescis quo in metu

Et quāto in piculo sim. **Da.** quid istuc est? **Be.** scies.

Modo ut tacere possis. **Da.** abi sis insciens

Cuius tu fidem in pecuniā prospereris.

Verere verba ei credere: vbi quid mei lucri est

Te fallere? **Be.** ergo ausculta. **Da.** hanc operā tibi do.

Be. Senis nostri daue fratrē maiorem chremem

Nostim? **Da.** quid mī? **Be.** qd eius gnatū phedriamē

Da. Tāq te. **Be.** euenit semibus ambob; simul

Iter: illi in lemnū ut es; nostro in cyliciam

Ad hospitem antiquū is senem per epistolas
 Pellerit: modo non montes auri pollicens.
Da. Cui tanta erat res: et supererat. **Be.** desinas.
 Sic est ingenium. **Da.** ob regem me esse oportuit.
Be. Abeuntes ambo hinc tunc senes
 Me filijs relinquūt quasi magistrum. **Da.** o geta
 Prouintiam cepisti dura; **Be.** mibi visum erat hoc scio.
 Memini relinqui me deo irato meo
 Cepi aduersari primo. quid verbis opus est?
 Beni fidelis dum sum scapulas perdidi.
Da. Venere in mentem; istec mibi. nāq; inscitia est
 Aduorsus stimulos calces. **Be.** cepi bis omnia
 Facere: obsequi que vellent. **Da.** scistivi foro.
Be. Roster mali nihil quicq; primo. hic phedria
 Continuo quandam nactus est puellam
 Citbaristriam: hanc amare cepit perdit.
 Ea seruiebat lenoni impurissimo:
 Neq; eant quod daretur quicq; id curarant patres.
 Restabat aliud nihil nisi oculos pascere:
 Sectari: in ludum ducere: et reducere.
 Nos otiosi operam dabamus phedrie:
 In quo hec discebat ludo ex aduersum ei loco
 Constrina erat quedam. hic solebamus fere
 Plerumq; eam operiri: dum inde iret domum.
 Interea dum sedemus illic: interuenit adolescens
 Quidam lacrimans: nos miratur.
 Rogam? quid fiet: nunq; eque inquit ac modo.
 Paupertas mibi onus visum est: et miser: et graue.
 Modo quandam vidi virginem huic vicine
 Miseram: suam matrem lamentari mortuam
 Ea sita erat ex aduerso: neq; illi beniuolens:
 Neq; notus: neq; vicin? neq; cognitus ex vna amula.
 Quisq; aderat qui curare adiuuaret fun? misertus ē.
 Virgo ipsa facie egregia: quid verbis opus est?

Commorat omnes nos: vbi continuo antipho
Vultis ne eamus visere? alius cenleo
Eamus. duc nos sodes. inus: peruenimus:
Videmus. virgo pulchra: a quo magis diceret
Nihil aderat adiumenti ad pulchritudinem.
Capillus passus. nudus pes. ipsa horrida.
Lacrime. vestitus turpis. vt mvis boni ipsa
Inesset forma: hec formam extinguerent.
Ille qui illam amabat fidicinam tmmodo
Satis inquit scita: noster vero. Da. iam scio
Amare cepit. Be. san quē quo euad at res inde.
Postridie ad anum recte pergit. obsecrat
Vt tibi eius faciat copiam. illa enim se negat.
Neq; equū ait facere. illam hinc ciuem esse atticam.
Bonā bonis prognatam. sin vxor em velit lege licere id facere.
Sin aliter negat: noster qd ageret nesciē: aillam ducere
Cupiebat: et metuebat absentem patrem.

Da. Num si redisset eius pater veniam daret.

Be. Ille ne indotatam virginem: atq; ignobilem
Daret illi: nunq; faceret. Da. quid sit demq;.

Be. Quid fiet? est parasitus quidam phormio
Homo confidens qui omnes illum dñ perdant

Da. Quid is fecit? Be. hoc consilium quod dicam dedit.

Lex est: vt orbe qui sunt genere proximi

Dñs nubant. a illos ducere eadem hec lex iubet.

Ego te cognatum dicam. a tibi scribam dicam.

Paternum amicum me assumulabo virginis.

Ad iudices veniemus. qui fuerit pater.

Rue mater. qui cognata tibi sit. omnia hec

Configam. quod erit mihi bonum: atq; comodum

Cum tu horz mibil refelles vincā scilicet

Pater aderit. mihi parate litres: quid meas

Illa quidē nostra erit. Da. iocularē audaciam

Be. Persuasit homini. factum est. ventum est. vincimur.

Dixit. Da. quid narras. Be. hoc quod audis. Da. o geta
Quid de te futurum est. Be. nescio hercle: vnum hoc scio.
Quod fors feret feremus equo animo. Da. placet.
Nem istuc viri est officium. Be. in me omnis spes est in. Da. laudo
Be. Ad precatorem abeam. credo qui mihi
Sic oret: nunc omittite queso hunc. ceterum
Posthac si quicquam mihi precor tamen modo
Non addet. ubi ego hinc abiero vel occidito.
Da. Quid peragogus ille qui citbaristram.
Quid rei gerit. Be. sic tenuiter. Da. non multum habet
Quid det fortasse. Be. vix mihi nisi spem meram.
Da. Pater eius rediit an non. Be. nondum. Da. quid. senex
Quoad spectatis vestrum. Be. non certum scio.
Sed epistolam ab eo allatam esse audiui modo:
Et ad portitores esse delatam: hanc petam.
Da. Nunquid geta aliud me vis. Be. ut bene sit tibi.
Puer huius nemon hic prodit. cape: Da. hoc dicitio.

Antipho et phedria adolescentes.

An. **H** Deon rem redisse: ut qui mihi consilium optinebat esse
Phedria: patrem extimescat: ubi in mentem eius aduenit vitium.
Quod mihi fuisse: incogitans: ita eum expectare ut par fuit.
Phe. Quid istuc est. An. rogitas: qui tam audacis
facinoris mihi conscius sis.
Quod utinam ne phormionem id suadere in mentem incidisset
Deum me cupidum eo copulisset: quod mihi principium est mali
Non potius eum: fuisset: tum illos mihi egre aliquot dies
At non quotidiana cura hec angere animum. Phe. audio.
An. Dum expecto quam moreremur: quam adimat mihi hanc consuetudinem.
Phe. Aliis quia desit quod amant egre est: tibi quia
superest dolet amore abundans antipho.
Nam tua quam de hercle certo vita: hec expectanda optandaque est.
Ita me deum bene amet: ut mihi liceat tandem: quod amo frui
Iam de passi morte cupio: tu comito cetera. quid ego
Ex hac inopia nunc capiam: et quid te ex ista copia.

Vt ne addam q̄ sine sumptu ingenuam ac liberalē nactus es.

Q̄ habes ita: vt voluisti vxorem sine mala fama palam

Beatus es n̄ vnum dedit: anim⁹ quī modeste istec ferat.

Q̄ si tibi res sit cum eo lenone cū quo mibi est: tum scencias.

Ita plerūq; ingemio sum⁹ omnes: nostri nosmet penitet.

An. At tu mibi contra nunc videre fortunatus phedria

Cui dē integro est potestas etiā consulendi quid velis

Retinere: amare: amittere. ego in eum incidi infelix locū

Vt neq; mibi eius sit amittēdi: nec retinēdi copia.

Sed quid hoc est videon ego getam currentē huc adueniē.

Is est ipseus huius timeo miser: quā hic mibi nūc nūtiat rem.

Seruius Beta. Antipho ⁊ Phedria adulescentes.

Beta. **N**illus es geta nisi iā tibi aliqd cōsiliū celere repieris.
Ita nūc imparatū subito te tanta impediēt mala.
Que neq; vti deuītē scio. neq; quō inde me extrahā.

Nā non potest celari nostra diutius iā audacia

Que si astu nō puidētur: me aut huius pessundabūt.

An. Quidnā ille cōmotus venit. **Be.** tum t̄pis mibi pūctū

Adhanc rē est. **lexus** adest. **An.** quid istuc mali est.

Be. Quod cū audierit qd eius remediū inueniā iracūdiē.

Loquar ne: mcedam: taceam: instigē. purgem

me: laterem lauem.

Deu me miser. cū mibi paueo. tū antipho me excruciat animi.

Eius me miseret. nūc timeo. is nūc me retinet. nā absq; eo si eēz.

Recte ego mibi vidissem: a senis eēm vltus iracūdiam.

Aliquid corrasisse: atq; hinc me p̄tinus conūcerē in pedes.

An. Quam hic fugam aut furtum parat.

Be. Sed vbi antiphonē reperiā: aut qua querere insistā via.

Plx. Te nominat. **An.** nescio qd magnū hoc nūcio expecto malū.

Plx. Ab sanus ne es. **Be.** domū ire pergā. ibi plurimū est.

Plx. Reuocemus huiem. **An.** sta ilico. **Be.** hem.

Satis p̄ imperio quisquīs es. **An.** geta. **Be.** ipse

est quem volui obuiam

An. Cedo quid portas obsecro atq; id si potes vno verbo expedi

Be. fatiā. **An.** eloquere. **Be.** mō apud portū. **An.** meū neſ
Be. Intellertin? **An.** occidi. **Be.** hē. **An.** qd agas?
Ph. Quid ais? **Be.** hui? patrē me vidisse patruū tuū.
An. Nā qd ego huic nūc subito exitio remediū inueniā miser?
Qd si eo mee fortune redūt phanū abste ut distrabar
Nulla ē mihi expectāda. **Be.** ergo istec cū ita sint antiph
Tūto magis te aduigilare equū ē: fortes fortia adiuuat.
An. Nō sū apud me. **Be.** atq op? ē nūc cū marie: ut sis antiph
Nā si seferit timidū patrem eē: arbitrabitur
Cōmeruisse culpā. **Ph.** hoc vix ē. **An.** nō possuz imutariē.
Be. Quid faceres si aliqd graui? tibi nūc faciūdū foret?
An. Cū hoc nō possum: illud min? possem. **Be.** hoc
nihil est phedria: illicet.
Quid hic cōterim? op? ram frustra? quā abeam.
Ph. a quide; ego. **An.** obsecro
Quid si assimilabo? satin est. **Be.** garris. **An.** vultum
contemplamini. hē.
Satin sic est. **Be.** nō. **An.** quid si sic est? **Be.** p? modū.
An. quid si sic est. **Be.** sat est.
Hem istuc serua: a vbu? verbo par pari: ut rñdas
Ne te iratus suis dictis protelet. **An.** scio.
Be. Vi Coactū te esse inuitum. lege. iudicō tenes?
Sed qd hic ē sener quē video i vltia platea? **An.** ipſus ē
Nō possum adesse. **Be.** ab qd ais? q abis antiph? mane.
Mane inq. **An.** ego met me noui a peccatū meū.
Vob cōmendo phanū: a vitam meam.
Ph. Beta quid nunc fiet? **Be.** tu iam lites audies.
Ego plectar pendens nisi quid me fefellerit.
Sed quod modo hic nos antiphonē monuimus
Id nosmetipsos facere oportet phedria.
Ph. Aufer mihi oportet. quin tu: quid faciam impera.
Be. Meministi m olim: vt fuerit vstra oracō in re
Incipiēda ad defendēdam noriam.
Iustam illā causam facile vincibile; optimam

Phx. Memini. **Be.** Item nunc ipsa est opus: aut si quod potes
Melioze: a callidioze. **Phx.** fiet sedulo.

Be. Nunc prior adito tu: ego in insidijs hic ero
Succeturiatus: si quid deficies. **Phx.** age.

De. **T** Demipho senex. Beta seruus. Phedria adolescens.
Ta ne tandem vxore duxit antipho in iussu meo?
Nec meum imperium? age mitto imperium:
non similitatem meam.

Reuereri? saltem non pudere? o facinorosa audax. o geta
Momoze. **Be.** vix tandem. **De.** quid mihi dicet? aut
quam causam reperient?

Demiroz. **Be.** atque reperiā. aliud cura. **De.** an ne hoc dicet mihi.

Inuitus feci? lex coegit. audeo: a fateor. **Be.** placet.

De. Verum scientem: a tacitum causam aduersarijs
tradere etiam ne hic lex coegit?

Phx. Illud durum. **Be.** expediam sine. **De.** incertum est quod agam.

Quia propter spem: atque incredibile hoc euenit mihi.

Ita sum irritatus animus: ut nequeam ad cogitandum instituire.

Quam ob rem omnes cum secunde res sunt: tum maxime

Meditari secum oportet quo pacto aduersarij erunam ferant.

Pericula. damna. exilia peregre rediens semper cogites

Aut filij peccatum. aut vxoris mortem. aut morbum filie.

Communia esse hec: et fieri posse: ut ne quid animo sit nouum

Quicquid propter spem eueniat: Omne id deputare esse in lucro.

Be. O Phedria incredibile est quantum herum anteo sapientia.

Meditata sunt mihi omnia mea incommoda. herus si redierit semper

Vsq; molendum esse pistrino vapulandum: habende comedes

Opus ruri faciendum. horum mihi quicquid accidet animo nouum.

Quicquid preter spem veniet omne id deputabo in lucro.

Sed quod cessas homines adire: a blande in principio alloqui?

De. Phedriam mei fratris video filium mihi ire obuiam.

Phx. Mi patruae salue. **De.** salue. sed ubi est antipho?

Phx. Saluum te aduenisse gaudeo. **De.** credo: hoc responde mihi.

Phx. Valet: hic est. sed satim omnia: ex sententia.

De. Vellē q̄dem om̄ia. **Phe.** q̄d istuc ē? **De.** rogitas phēdrias

Sonas me absente hic cōfecistis nuptias.

Phe. Eho an tu hoc succēses illi? **De.** o artificē probum.

De. Ego ne illi non succenseam? ipsum gestio dari

Mibi in conspectum. nunc sua culpa ut sciat

Lenez patrem illi factum me esse acerrimum.

Phe. Atqui n̄bil fecit patrue quod succenseas.

De. Ecce autem similia om̄ia omnes congruunt

Unum cognoris omnes nozis. **Phe.** haud ita est.

De. Hic in noxia est. ille ad defendendam causam adest.

Cum ille est: hic presto adest. tradunt op̄as mutuas.

De. Probe eorum facta dep̄inxit imprudens senex.

De. Nam in hoc ita essent cum illo haud stares phēdria.

Phe. Si est patrue culpam vt in se antipho admiserit

Ex qua re minus rei foret: aut phane temperans

Non causam dico quin quod meritus est ferat.

Bed si quis forte malicia fretus sua

Insidias nostre fecit adolescencie:

Ac vicit nostram ea culpa est: an iudiciū?

Qui sepe propter inuidiam adimunt diuiti

Aut propter misericordiam addunt pauperi.

De. Si nossem causam crederem hunc vera loqui.

De. An quisq̄ iudex est qui possit noscere

Tua iusta: vbi tute verbū non respondeas:

Ita ut ille fecit? **Phe.** finctus adolescentuli est

Officium liberalis. post q̄ ad iudices

Ventum est: non potuit cogitata proloqui.

Ita eum timidum ibi obstupescit pudor.

De. Laudo hunc. sed cesso adire q̄ primum senem.

Dere salue. saluum te aduenisse gaudeo. **De.** ob

Sone custos salue. columē vero familie

Cui commendavi filium hinc abiens meum.

De. Jam dudum te omnes nos. accusare h audio.

Immérito: a me omniū horum nunc imeritissimū

Nam quid me in hac re facere voluisti tibi?
Seruum hominem causam orare leges non finit:
Neque testimonij dictio est. De. mitto omnia.
Adde istuc: imprudens timuit adolescens. sino.
Tu seruus. verum: si cognata est: maxime hunc
Non fuit necesse habere. sed id quod lex iubet
Dotem daretis. quereretur alium virum
Qua ratione inopem potius ducebat domum.

- Be.** Non ratio. verum argentum deerat. De. sumeret
Alicunde. **Be.** alicunde: nihil est dictu facilius.
De. Postremo si nullo alio pacto: vel senore. **Be.** hui
Dixi pulchre. siquidem quisque crederet
Te vivo. **De.** non: non sic futurus est. non potest.
Ego ne illam cum illo: ut patiar nuptam unum diem:
Nihil suaue meritum est: hominem demonstrarier.
Mibi istum volo: aut ubi habitet demonstrarier.
Be. Nempe phormione. **De.** istum patronum mulieris?
Be. Jam faxo hic aderit. **De.** antiphon ubi nunc est? **Ph.** foris.
De. Abi phedria. eum require: atque reduce huc. **Ph.** eo.
Recta via equidem illuc. **Be.** nempe ad pampylum.
De. At ego deos penates hinc salutatum domum
Deuocet. inde ibo ad forum. atque aliquot
Mibi amicos aduocabo ad hanc rem qui adfuerint.
Ut ne imparatus sim cum adueniat phormio.

Phormio parasitus. Beta seruus.

- Phor.** **I**ta ne prius ais aspectum veritum hic abisse? **Be.** admodum.
Phor. **I**phamium relictam solam? **Be.** sic. **Phor.** a iratum senem?
Be. Oppido. **Phor.** ad te summa solum phormio rerum redit.
Tu te hoc in tristi tibi omen est excedendum. accingere.
Be. Obsecro te. **Phor.** si rogabit. **Be.** in te spes est. **Phor.** ecce res.
Quid si reddet? **Be.** tu impulisti. **Phor.** sic opinor. **Be.** s'ueni.
Pho. Cedo senem iam instructa sunt mihi corde consilia omnia.
Be. Quid ages? **Phor.** quid vis nisi ut maneat iphamium
Atque ex crimine hoc antiphonem eripiam?

Atq; in me onem iram deriuē semis?

Be. Ovir fortis atq; amicus. **Pho.** hoc sepe phormio
Vereor ne ista fortitudo hec in neruū erūpat demiq; **Pho.** ab
Nō ita ē. factum est periculū. iam pedum visa est via.
Quot me censes homines iā deuerberasse vsq; ad nece;?
Hospites: tum ciues quo magis noui tāto sepius.
Cedo dum. en vnq; iniuriarū audisti mibi scripta dicam;
Be. Quid istuc? **Pho.** quia nō recte accipitri: neq; miluo q
male faciūt nobis illi qui mibi faciūt tenditur.
Quia em in ill fructus est: in hīs opera luditur.
Alijs aliūde est periculum vn aliquid abradi potest.
Mibi sciunt mibi eē. dices. ducent dānatum domū.
Alere nolunt hominē edacem. 7 sapiūt qdē mea sētētia
Pro maleficio si bñficiū sūmū nolunt reddere.

Be. Nō satis pro merito potest ab illo tibi referri gratia.

Pho. Vno enim nemo satis pro merito grā; regi refert
Tene ad symbolū venire vinctū: atq; lautū e balneis.
Ociosū ab animo. cum ille cura: 7 sumptu absumitur.
Dū tibi sit qd placeat ille ringitur. tu rideas.
Prior bibas. prior decumbas. cena dubia apponitur.

Be. Quid istuc vbi ē? **Pho.** vbi tu dubites: qdumas potissimū
Nec cū racōne meas: qd sint suauiā: 7 qd cara sint
Ea qui pteat nō tu cum habes plane p̄sentem deū;

Be. Senex adest. vide quid agas p̄ma coicio ē acerima
Si eam sustinueris: post illā iā: ut lubet ludas licet.

Demipho senex. Beta seru? Phormio parasit?.

De. **E** N vnq; cuiq; cōtumeliosius audistis factā
iniuriā qd hec est mibi;

Adeste queso. Be. irat? ē. Pho. qn tu hoc ages?

Tam ego hunc agitalo. pro deū immōrtaliū atq; hoīm fidē

Negat phaniū hanc sibi esse cognatam demipho.

Hanc demipho negat eē cognatam. Be. negat.

Pho. Neq; eius patrē se scire qui fuerit. Be. negat.

De. Ipsū esse opimor de quo aiebam sequimini.

Pho. Nec stilphonē ip̄sū scire qui fuerit. **Be.** negat

Pho. Quia egens relicta misera est: ignoratur parens:
Negligitur ipsa. vide auaricia quid facit.

Be. Si herum infimulabis auaritie male audies.

De. O audacia: a iam ultro me accusatū aduenit.

Pho. Nam iam adolescētū nībil est quid succenseam

Si illū minus nouit. quippe homo iā grādiōe natu

Paup. cui in opere vita erat ruri fere

Se continebat: vbi agrū de nostro patre

Colendū habebat. sepe interea mibi senex

Narrabat se hūc negligere cognatū suū.

At quē viz? quē ego viderim in vita optimū?

Be. Videas te: atq; illū ut narras. **Pho.** abi hīc i malā crucē

Nam nī ita eum existimasse; nūq̄ tam graues

Ob hanc inimicitias capere in vestram familiā.

Quā is asp̄natur nūc tam illiberaliter.

Be. Pergin herō absente male loqui impurissime?

Pho. Dignū autē hoc illo est. **Be.** am tandē carcere? **De.** geta.

Be. Bonoz extortor. legū contortor. **De.** geta.

Pho. Respōde. **Be.** q̄s homo est? **hem.** **De.** tace. **Be.** absēti tibi

Te indignas seq; dignas contumelias

Nūq̄ cessauit dicere hodie. **De.** olx define.

Adolescens primū abs te hoc bona venia pro

Si tibi placere potis est ut respondeas mibi

Quē amīcū ais fuisse istū. explana mibi

Et qui cognatū me sibi esse diceret.

Pho. Proinde expiscare q̄si non nosses. **De.** nossem. **Pho.** ita.

De. Ego me nego. tu qui ais dirige in memoriā.

Pho. Ego tu consobrinū tuū non noras? **De.** enecas.

Dic nomen. **Pho.** nomē? maxime. **De.** quid nūc taces?

Pho. Perij hercle. nomen pdidi. **De.** hem qd agis? **Pho.** geta

Si meministi qd olīm dictū est subice.

Hem non dico quasi non noxis tenta tū aduenis.

De. Egon at tento **Be.** stilpho. **Pho.** atq; adeo. qd mea

Stilpho est. **De.** quē dixit? **Pho.** Stilphonē inq̃ nō noras?
De. Neq; ego illum noram. nec mibi cognatus fuit
 Quisq; hoc nomine. **Pho.** ita ne? non te hor pudet?
 At si talentum rem reliquisset decem.
De. Nū tibi maleficiāt. **Pho.** primus esses memoriter
 Progeniem vestram vsq; ab auo: atq; atauo proferēs.
 Ita ut dicis. ego tum si aduenissem qui mibi
 Cognata ea esset dicerem. itidem ne face. cedo
 Qui est cognata. **De.** heu noster recte. heus tu caue.
Pho. Dilucide expediui quibus me oportuit
 Iudiciis. tum si id falsum fuerat filius
 Cur non refellit? **De.** filium narras mibi?
 Cuius de stulticia dici: ut dignum est non potest?
Pho. At tu qui sapiens es magistratus adi:
 Iudicium de eadem causa iterum: ut reddant tibi
 Quando quidem solus regnas: a soli tibi licet
 Dic de eadem causa bis iudicium adipiscier.
De. Et si mibi facta est nimia iniuria: verū tamen
 Pocius q̃ lites secter: aut q̃ te audiam
 Itidem: ut cognata si sit id quod lex iubet. dotem
 Dare. abducere hanc minas quinq; accipe.
Pho. Ab ab he homo suauis. **De.** quid ē? num iniquū postulo?
 An ne hoc quidē adipiscar ego quid ius publicū est?
Pho. Ita ne tādē queso itidē: ut meretricē vbi abusus fies
 Mercedem dare lex iubet ei: atq; amittere.
 An ut ne quid turpe ciuis in se admittet?
 Et propter egestatem proximo visa est dari
 Vt cum vna etatem degerit quod tu vetas?
De. Ita primo quidem. at nos vnde: aut q̃ obrem. **Pho.** hoc
 Actum aiunt: ne agas. **De.** non agas? pmo haud desinas
 Donec pfectero hoc. **Pho.** ineptis? **De.** sine modo.
Pho. Postremo tecum mibil rei nobis demipho est
 Tuus est damnatus gnatus non tu. nam tua
 Preterierat iam ducēdi etas. **De.** omnia hec

Illum putato que ego nunc dico dicere.
 Aut quid cum uxore hac ipsum prohibeo domo.
Be. Iratus est. **Pho.** tu te idem feceris melius.
De. Itan es patius facere me aduersum omnia
 Infelix. **Pho.** metuit hic nos tametsi sedulo
 Dissimulat. **Be.** bene habent tibi principia. **Pho.** quoniam
 Quod est ferendum feras. tuis factis dignum feceris.
 Ut amici inter nos sumus. **De.** egon tuam expetam
 Amicitiam? aut te visum? aut auditum velim.
Pho. Si concordabis cum illa habebis quid tuam
 Benectute oblectet. respice etatem tuam.
De. Te oblectet. tibi habe. **Pho.** minime vero iram. **De.** hoc age
 Satis iam verborum est: mihi tu peres mulierem
 Abducere. ego illam enicia. dixi phormio.
Pho. Si tu illam attingeris secus quam dignum est libram:
 Dicam tibi impingam iam grande. dixi demipho.
 Si quid opus fuerit. hucus domo me. **Be.** intelligo.
 Demipho senex. Beta suus. **Egio.** Cratinus. **Crito.**
De. **Q**uanta me cura a sollicitudine affecit
 Enatus qui me a se huius impediunt nuptiis.
 Neque mihi in conspectum potest. ut saltem sciam
 Quid de hac re dicat: quidne sit sententia.
 Abi tu. vise redierit ne iam an non domum.
Be. Eo. **De.** videns quo in loco res hoc fiet
 Quid agam dic ego. **Egi.** ego cratinum censeo
 Si tibi videtur. **De.** dic cratine. **Cra.** me ne vis? **De.** ita.
Cra. Ego que in rem tuam sint: ea velim facias. mihi
 Sic hoc videtur quod filius te absente hic
 Egrot restitui in integrum. equum esse: et bonum.
 Et id impetrabis. dixi. **De.** dic nunc ego.
Egi. Ego sedulo hunc dixisse credo. verum ita est
 Quot homines tot sententia. suus cuique mos est
 Mihi non videtur quid sit actum legibus
 Rescindi posse: et turpe inceptum est. **De.** dic crito.

Cri. Ego amplius deliberandum cenleo.

Res magna ē. **Egi.** tum qđ nos vis? **Pe.** fecistis pte.

Incertior sum multo. qđ dudum. **Be.** negant

Redisse. De. frater est expectandus mibi

Id quod mibi de hac re dederit consilium exequar.

Perconctandum ibo ad portum quo ad se recipiat.

Be. At ego antiphonem queram: ut que acta hic fūt sciat.

Sed eccum ipsum video in tempore huc se recipere

Antipho adolescens. **Beta** seru?

An. **E**nuero antipho multis modis cū istoc aio es vitupād?

Ita nesc hinc abisse: a vitā tuā tutādā alijs dedisse?

Alios tuā rē credidisti magis qđ te animadueros?

Nam ut erant alia illi certe que nūc domi tue ē ofulēs.

Ne quid propter tuam fidem decepta patezet mali

Cuius nūc misere spes opesq; sunt i te vno oēs fite.

Be. E qđ hēre nos iā dudū hic te absēte incusam? qđ abieis.

An. Te ipsū querebā. **Be.** h ea causa mibilo magis defecim?

An. Loquere obsecro qđ nā; in loco fūt res: et fortune mee?

Nunqđ pū subolet? **Be.** mibilo etiā. **An.** a qđ spī poero

est? **Be.** nescio. **An.** ab.

Be. Nisi phedria haud cessauit p te emi. **An.** nīl fecit nouū.

Be. Tum phormio vti dect i hac re vti in alijs hoines

strēnuum prebuit.

An. Quid is fecit? **Be.** cōfutauiť verb admodū iratū prem.

An. Deu phormio. **Be.** ego qđ potui porto. **An.** mī geta oīs

ws amo

Be. Sic habēt pncipia sese: ut dico. adhuc trāquilla qđ res ē

Manfurusq; patruū pat ē dū huc adueniat. **An.** qđ eū?

Be. Vt aiebat: aut eius cōsilio velle sese facere: qđ ad hāc rē

attinet

An. Quantus met est mibi venire hūc saluū nūc patruū geta.

Nam: ut audio per eius vnā: aut viūā: aut moriar sētēciā.

Be. Phedria tibi adest. **An.** vbi nā ē? **Be.** eccū a sua palestra

exiit foras

Phedria adolescēs. Dorio leno. antipho adolescēs. Beta seru⁹.

Phe. Dorio audi obsecro. **Do.** nō audio. **Phe.** parūper. **Do.** quā omitte me.

Phe. Audi quid dicā. **Do.** at enī tēdet iā audire eadem mīles.

Phe. At nūc dicā quod lubent⁹ audias. **Do.** loquere: audio.

Phe. Nequeo te exorare: ut maneat triduū hic. quo nūc abis?

Do. Mirabar si quicq̃ afferres nouū mībi.

An. Dei metuo lenonē ne q̃d suo fuat capiti. **Be.** idē ego metuo.

Phe. Nō mībi credis? **Do.** ariolare. **Phe.** sin fidē dō. **Do.** fabule.

Phe. Feneratū istuc beneficiū tibi pulchre dices. **Do.** logi.

Phe. Crede mībi gaudebis facto. vix hercle hoc ē. **Do.** somnū.

Phe. Experire. nō est longū. **Do.** cātilenam eandē camis.

Phe. Tu mībi cognatus: tu parens: tu amicus: tu loco fratris eris.

Do. garris modo.

Phe. Adeon ingemio te esse duro atq; inexorabili

Ut neq; mīsericordia: neq; precibus molliri queas?

Do. Adeon te esse incogitātem: atq; impudētē phedria

Ut faleratis dictis seducas me: a meam ductes gratis?

An. Misertū est. **Phe.** hēi veris vīcor. **Be.** q̃ vterq; est simīl fuit.

Phe. Neq; antipho alia cum occupatus es sollicitudinē

Tum hoc esset mībi obiectū malū. **An.** ab q̃d istuc autē est phedria?

Phe. O fortunatissime antipho. **An.** ego ne? **Phe.** cui quod amas domi est.

Nec cū huiusmodi vnq̃ tibi vsus venit: ut offictares malo.

An. Nil mī domi est: ymo id quod aiunt aurib⁹ teneo lupum

Nā: neq; quomō: aut me amittā inuenio: atq; vti retineā scio.

Do. Ipsum istuc mībi in hoc est. **An.** eia ne par leno fies.

Be. Num quidnam hic conficit? **Phe.** hiccine? quod homo inhumānissimus

Pamphilā meam vendidit. **Be.** q̃d vendidit? **An.** aī vendidit.

Phe. Vendidit. **Do.** q̃ indignū facinus ancillā emptā ere meo.

Phe. Nequeo exorare: ut maneata cū illo mutet fidem.

Triduū hoc dū id q̃d est proximū ab amicis argentū aufero.

Si nōn tūm dēdero vnam preterea lōrā ne optis sis.
Do. Obtundis. **An.** haud lōgū ē id qđ orat dōio: exoret sine.
Ide hoc tibi qđ bene promerit? fueris conduplicauit.
Do. Verba istec sūt. **An.** pāphila ne ab hac vrbe pūari fines.
Tum preterea hōz amorē distrihi poterim patis.
Do. Neqz ego neqz tu. **Be.** dñi tibi omnes id qđ ē dignū dūit.
Do. Ego te cum plures aduersum ingenū meū menses tuli:
Pollicitatē: a nībil ferētē flentem: a nūc cōtra hēc ōmīa
Reperi quī det: neqz lacrimet. da lo cum melioribz.
An. Certe hercle si satis cōmeminī. tibi quidē est olīm dies
Quā addideras huic pstituta. **Phe.** factū. **Do.** num ego
 istuc nego?
An. Jam ean preterit? **Do.** nō vix ei hēc aīcessit. **An.** nō pudet
 vanitatis?
Do. Mīme. dum ob rē sterquilimū. **Phe.** dōrio
Ita ne tandē facere oportet? **Do.** sic sū si placeo vtere.
An. Biccine hunc decipis? **Do.** pmo emūero ātipho hic me
 decipit.
Nō h me huiusmodi sciebat eē. ego hūc eē alit credidi.
Iste me fefellit. ego isti mībilo sum alit qđ fui.
Sed ut ut hēc sūt tñ hoc faciā cras mane argētū mībi
Miles dare sese dixit. si mībi attuleris tu phedria pōz
Mea lege vtar: ut potior sit qđ prior ad dādū ē. vale.
Phedria **Antipho** adolescētes. **Beta** seru?
Ph. **Q**uid faciā? vnde ego nunc huic tam subito
 inueniam argētū miser?
Cui mīn? mībilo est. qđ h si potuissz nūc exorariet
Triduo hoc promissum fuerat. **An.** ita ne hūc patiēm geta
 fieri miser: quī me dudū: ut dixi adiunxit comiter?
Quā cū op? est bñficiū rursum ei experiamur reddē.
Be. Scio equidē hoc eē equū. **An.** age ergo sol? hūc suaē
 potes.
Be. Quid faciā? **An.** inuenias argētū. **Be.** cupio. si id vñs
 doce.

An. Pater adest. Be. scio. si qđ tū. An. ab dictū sapiētī sat ē.
Be. ita nē.

An. Ita. Be. sane hercle pulchre suades. etiā tu hic abis
Non triūpho ex nupcijs suis. si nībil nanciscoz malī.
Nī etiam nūc me hui⁹ cā querere in malo iubeas crucē.

An. Vex hic dicit. Plx. quid ego a vobis geta alien⁹ fūz
Be. haud puta.

Sed pazne est qđ oībus nūc nobis succēset senex

Nī instigem⁹: a iam ut nullus locus relinq̄tur p̄ci.

Plx. Ali⁹ ab ocul⁹ meis illā in ignotū hic abducat locū. hē.

Dū igitur licet: dūq; adfū loquimī meū antiplō.

Contēplamī me. An. quā ob rē: a quid nā factur⁹? cēdo.

Plx. Quoquo hīc asportabit⁹ terraz certū est psequi:

Aut perire. An. dīj hōmī vortant qđ agas p̄detentim tñ.

Vide si qđ opis potes afferre hūc. Be. si qđ: qđ. An. qre
obsecro.

Ne quid pl⁹ minusue faxit qđ nos post pigreat geta.

Be. Quero. salu⁹ es: ut opimoz. vix enī metuo malū.

An. Noli metuere. vna tecū bona malaq; tolerabim⁹.

Be. Quantū opus est tibi argenti. eloqre. Plx. sole triginta
mīne.

Be. Triginta: hūi percara est plēdria. Plx. istec vxo vilis ē.

Be. Age age inuētas reddā. Plx. o lepidū caput.

Be. Aufer te hīc. Plx. iā opus est. Be. iam feres.

Sed op⁹ est mībi plōzmionē ad hāc rē adiutorē dari.

An. Presto est. audacissīe: oneris qđ vis impone: et feret.

Sol⁹ ē hōmo amico amicus. Be. eam⁹ ergo ad eū ocī⁹.

Plx. Abi vxo. dic ut presto sit domi.

An. Nūquid est qđ opa mea vobis opus sit? Be. nībil. verū
abi domū:

Et illam miseram quā ego nūc intus scio esse exanimā
tam consolare cessis.

An. Nihil est eque quod faciā lubens.

Plx. Qua via istuc facies. Be. dicā in itinē. mō te hic amoue.

Demipho et Chremes fratres senes.
De. **Q**uid? qua profectus causa hinc es lemnū chremes?
Adduxit tecum filiam? Ch. non. De. quid ita nō?

Chr. Postquam videt mater eius me hinc esse diutius.

Simul autem non manebat etas virginis

Meam negligentiam. ipsam cum omni familia

Ad me profectam esse aiebant. De. quid illic tam diu

Queso igitur comorare ubi id audieras?

Chr. Pol me detinuit morbus. De. vñ? aut quis? Ch. rogas?

Senectus ipsa morbus est. sed venisse eas

Saluas audiui ex nauita qui eas vixerat.

De. Quid gnato obtigerit me absente audistim chremes?

Chr. Quod quidem me factum consilij incertum facit:

Nam hanc conditionē si cui tulero extraneo

Quo pacto: aut unde mihi sit: dicendum ordine est.

Te mihi fidelem esse eque atque ego sum mihi

Sciebam. ille si me alienus affinem volet

Tacebit: dum intercedet familiaritas.

Si spreuerit me plusquam me opus est: scio sciet.

Vereorque ne vxor aliqua hec resciscat mea

Quod si sit ut me excuciam atque egrediar domo

Id restat. nam ego meorum solus sum meus.

De. Scio ita esse: et ideo istec mihi res sollicitudini est

Neque desiscam vñquam adeo experiar

Donec tibi id quod pollicitus sum effecero.

Beta seruus. solus secum.

Be. **E**go hominem callidiorē vidi neminem

Quā phormionē. venio ad homines ut dicere

Argento opus esse: et id quo pacto fieret

Vix dum dimidium dixeram. intellexerat.

Haudebam. me laudabat. querebat senem.

Dñs gratias agebat tempus sibi dari.

Vbi phœdrie sese ostenderet nihilominus

Amicum esse quo antiphoni homines ad for

Iussit operiri eo me eē adductur senem.
 Sed eccum ipsū. quid est ulterioꝝ at at phedrie
 Pater venit. si quid ptimū autem beluas
 An quia quos fallam p vno duo sunt mibi dātis
 Comodius eē opinoꝝ duplici sepe vti.
 Petam hinc vñ aut pꝛimo institui. is si dat sat est.
 Si ab hoc nihil fiet. tum hūc adoriar hospite.

Antipho adolescēs. Beta seru?

Demipho a Chremes senes.

An. **E**xpecto q̃ mox recipiat sese geta.
 Sed patrum video cū patre astantē. Ixi mibi
 Qm̃ timeo aduentus huius quo impellat patrē.
 Be. Adibo hosce. o noster chremes. Ch. salue geta.
 Be. Venire saluū volupe est. Ch. credo. Be. quid agitur?
 Ch. Multa adueniēti: ut sit. noua hic q̃ pluria
 Be. Ita est. de antiphone audistim que facta sūt? Ch. oia
 Be. Tum dixeras huic facin⁹ indignū chremes
 Sic circūiri? De. cum id hoc agebam comodū.
 Be. Nam hercle ego q̃ id mecū agitans sedulo
 Inueni ut opinoꝝ remediū huic rei. De. quid geta?
 Quod remediū? Be. ut abij abs te: sit forte obuiā
 Mibi phœmio Ch. q̃s phœmio? Be. is q̃ istāc Ch. scio
 Be. Visum est mibi ut eius tentarem sententiā.
 Prelūdo hoīem solum: cur non in q̃ phœmio
 Vides inter vs: sis hxc potius cum bona
 Ut cōponantur gracia: q̃ cum mala
 Verus liberalis est: a fugitans litium.
 Nam ceteri quidē amīci hercle omnes modo
 Vno ore auctores fuere: ut pꝛipitem hāc darent.
 An. Quid hic ceptat? aut quo euadet bodies? Be. an legibz
 Latuz penas dices si illam eiecerit
 Jam id exploratum est. ha fudabis satis
 Si cum illo inceptas homine. ea eloq̃ntia est
 Vex pone eē victū eum. at tandem tamen

Non capitis eius res agitur: sed pecunie.
Postq̃ hominem hīs verbis molliter sentio
Soli sumus nunc hic inq̃. ebo: dic quid velis dari
Tibi in manum: ut lerus hīs desistas litibus.
Nec hinc facessat. tu molestus ne fies.

An. Satin illi dñ sunt propicij. Be. nam sat scio
Si tu aliquam partem equi boniq̃ dixeris
Et: a ille bonus vir: tria non commutabis verba
Hodie inter vos. De. quis te hoc istec iussit loqui?

Chr. Vmo non potuit melius peruenirier
Eo quo nos volumus. An. occidi. Ch. perge eloqui.

Be. At primo homo insaniebat. Ch. cedo quid postulat?

Be. Quid? nimum lubuit. Ch. dic. Be. si quis daret
Talentum magnū. De. ymo malū hercle: ut nībil pudet.

Be. Quod dixi adeo ei. queso quid si filiam
Suam amicam locaret? parū retulit.
Non suscepisse. inuenta est que dotem petat.
Ut ad pauca redeam: ac mittam illius inepcias:
Nec deniq̃ eius fuit postrema oracō.

Ego inquit iam a principio amici filiam
Ita ut equum fuerat volui vxorem ducere.
Nam mihi veniebat in mentem eius inmodum
In seruitutem pauperem ad ditē dari.
Sed mihi opus eāt: ut aperte tibi nunc fabuler
Aliquantū que afferret qui dissoluerem
Que debeo: a etiam si nunc vult demipho
Dare quantum ab hac accipio: que sponsa est mihi
Nullam mihi malī q̃ istanc vxorem dari.

An. Vtrum stulticia facere ego hunc: an malicia
Dicam. scientem: an imprudentē: incertus sum.

De. Quid si animā debet? Be. ager oppositus est pignori.
Ob decē minas inquit. De. age age. iā ducat dabo.

Be. Edicule etiam sunt ob decem alias. De. hui
Nimum est. Ch. ne clama. petito hasce a me decē.

Be. Vroxi emunda ancilla est. tum autē pluscula
 Suppellectile opus est. opus est sūptu ad nuptias.
 Hijs rebus pone sane inquit decem minas.
De. Sexcentas p̄inde potius scribito mibi iam dicas.
 Nihil dō. impuratus me ille ut etiam irrideat:
Ch. Queso. ego dabo: quiesce. tu modo filius
 fac ut illam ducat nos quā volum⁹. An. lx i mibi.
 Beta occidisti me quidē tuis flagitijs.
Ch. Mea causa eicitur. me hoc equū est emitte.
Be. Quantum potes me certiozem inquit face.
 Si illam dant: hanc: ut mittam ne incertus siem:
 Nam illi mibi dotem iam constituerūt dare.
Ch. Jam accipiat: illis repudium annūtiat.
 Hanc ducat. De. quem quidē ille res vortant male.
Ch. Oportune adeo nūc mecum attuli
 fructū quē lemmi vxoris reddūt predia.
 Id sūmam vxori tibi opus esse dixero.

Antipho adolescens. Beta seruis.

An. **O** Eta. **Be.** lx. **An.** qd egisti? **Be.** emūxi senes argēto.
An. Satin id est. **Be.** nescio hircle: tantū iussus sum.
An. Eho verbero. aliud mibi respōdes: ac rogo.
Be. Quid ergo narras? **An.** quid ego narrem? opa tua
 Ad restim mibi quidē res redit planissime.
 Ut te quidē omnes dī deeq; supi inferi
 Malis exemplis perdant. hē si quid velis
 Huic mandes quod recte curatum velis
 Qui te ad scopulū e tranquillo auferat
 Quid minus vtile fuit: q̄ hoc vlcus tangere?
 Aut noiare vxorem. iniecta est spes patri
 Posse illā extrudi. nūc cedo porro phormio
 Dotem si accipiet. vxor ducenda est domū.
 Quid fiet? **Be.** non enim ducet. **An.** noui. ceterū
 Cum argentū repetent nostra causa scilicet
 In neruū potius ibit. **Be.** nihil est antipho

Quin male narrando possit deprauiari.
Tuid quod bonū est excerpis: dicis quod malū est.
Audi nunc contra iam si argentū acceperit phœmion
Ducenda est vxor: ut ais: concedo tibi.
Spacium quidē tandem apparandis nuptiis
Vocandi: sacrificandi dabitur paululum.
Interea amici: quod polliciti sūt dabunt.
Id ille istis reddet. An. q̄ obrēs aut q̄ dicet? Be. rogass
Quot res post illa monstra euenere mihi?
Intrōit in edis ater alienus camis.
Anguis per impluuiū decidit de tegulis.
Ballina cecinit: interdixit ariolus.
Aruspex vetuit ante brumam aliquid nouū
Negociū incipere: que causa est iustissima:
Hec fient. An. ut modo fiant. Be. fient: antipho. me vide.
Pater exit. abi: a dic argentum esse phœdrie.

Demipho senex. Beta seruus. Chremes senex.
De. **Q**uietū esto inq̄. ego curabo ne q̄d verborū dūit
Hoc temē nūq̄ amittā ego a me qm̄ in testes adhibeā
Cum dem: aq̄ obrem dem: omemorabo.
Be. Ut cautus est vbi nihil est opus.
Ch. Atq̄ ita opus factū est: a matura dū libido eadē huc manet.
Nam si altera illa magis instabit: forsitan nos reiciat.
Be. Rē ipsā putasti. De. duc me ad eū ergo. Be. nō moror. Ch.
misi hoc egeris
Transito ad vxorē meā: ut oueniat hanc p̄ q̄ illinc abeat.
Dicat eā dare nos phœmionū nuptū. ne succenseat
Et magis esse illum idoneum qui ipsi sit familiarior.
Nos nostro officio nihil egressos esse quātum is voluerit
Datū eē dotis. De. q̄d tua malū id refert? Ch. magnū demipho.
De. Nō sat ē tuū te officiū fecisse: id si non fama approbat.
Chr. Volo ipsi quoq̄ volūate hoc fieri: ne se eiectam p̄dicet.
De. Id ego istuc facere possum. Ch. mulier mulier magis cōgruit
De Rogabo. Ch. vbi illas ego nūc reperire possum cogito.

Sophorna anus. Chremes senex.
So. **Q**uid agam? quē mibi amicum inueniam miseram
aut cui consilia
Hec referas aut unde nunc mibi auxilium petas
Nam vereor hec ne ob meum suum indigne iniuria afficiatur
Ita patrem adolescentis facta hec tolerare audio violenter.
Ch. Nam quod hec est: an examinata a fratre que egressa est meo.
So. Quod ut facere egestas me impulit: cum scire infirmas nuptias
Hasc esse: ut id consulerem interea vita ut in tuto foret.
Ch. Certe edepol mihi me animus fallit: aut parum perspicit oculi.
Mee nutrice gnate video. **So.** neque ille inuestigat. **Ch.** quid agas?
So. Qui est eius pater? **Ch.** adeo? an maneo dum ea que loquitur
magis cognosco?
So. Quod si eum nunc reperire possim nihil est quod verear. **Ch.** ea ipsa est
Colloquar. **So.** quis hic loquitur? **Ch.** Sophorna. **So.** a meum
nomen nominat.
Ch. Respice ad me. **So.** dii. obsecro ut ne is sit pater. **Ch.** non.
So. Regas. **Ch.** concede hinc a foribus paululum istosque sodes
sophorna.
Nemine istoc posthac nomine appellas. **So.** quod ne obsecro.
Is es quem semper te esse dixi. **Ch.** est. **So.** quod has metuis fores?
Ch. Conclusa hic habeo uxorem sciam. vix istoc de nomine
Eo perperam olim dixi: ne vos forte imprudenter foris
Effutiretis: atque id porro aliquam uxorem mea rescisceret.
So. Nemine istoc pol nos te hic inuenire misere nunquam potuimus?
Ch. Ebo dic mihi quid tibi rei est cum familia hac? unde eris?
Aut ubi ille fuit? **So.** miseram me. **Ch.** huius quod est? vivit ne?
So. vivit gnata.
Matrem ipsam ex egritudine hac misera mors consecuta est.
Ch. Male factum. **So.** ego autem que essem an? deserta egens ignota
Ut potui nuptium virginem locavi huic adolescenti.
Varum qui est dominus domus? **Ch.** antiphonem ne? **So.** huius isti ipsi.
Ch. Quid? duas ne uxores habes? **So.** an obsecro unam quidem
hanc solam.

Chr. Quis illa altera q̄ dicis cognata? So. hxc ergo ē. Ch. q̄d ais?

So. Composito factū ē: quomō hāc amās habere possis

Sine dote. Ch. diu vstrā fidē: q̄ sepe forte temere

Eueniūt que nō audeas optare: offendi adueniens

Qui cū volebā: atq; ut volebā collocatā filiam.

Quod nos ambo ope maximo dabam? operā ut fieret

Sine nostra cura: maxīma sua cura hxc sola fecit.

So. Tūc quid facto est op? vīde. pater adlescētis venit:

Cūq; animo iniquo hoc oppido ferre aūt. Ch. mībil piclū est:

Sed p̄ deos atq; hōies meā eē hāc caue resciscat quisq;.

So. Nemo ex me scībit. Ch. sequere me intus: cetera audies.

Demipho senex. Beta seruus.

De n Ostrapte culpa facim? ut malis expediat eē
Dū nīmū dici nos bonos studem?: a benignos.

Ita fugias nec preter causā q̄ aūt. nōne id sat erat

Accipere ab illo iniuriā? a iā argentū est vltro obiectū.

Vt sit qui viuat dū aliquid aliud flagicij cōficiat.

Be. Plamissime. De. hīs nūc p̄ciū est q̄ recta praua faciūt.

Be. Verissime. De. ut stultissime quidē illi morē gesserim?

Be. Modo ut hoc cōsilio possit discedi ut istā ducat.

De. Ecīā ne id dubiū est? Be. haud scio. hxcle ut hō est
an mutet animum.

De. Nem mutet anīmū? Be. nescio. vix si forte dico.

De. Ita faciā ut frater censuit: vxorē huc eius adducā

Cū ista: ut loquatur. tu geta abi: prenūtia hāc venturā.

Be. Argētū inuentū est phedrie. de iurgio filetur

Prouisū ē ne i p̄sentia hxc hic abeat. q̄d nūc? porro q̄d fiet?

In eodē luto hefitas. vix furā solues.

Beta p̄ns q̄ fuerat malū in diē abiit. plage crescūt

Nisi prospicis. nūc hic domū ibo: ac phamū edocebo:

Ne quid vreatur phormionē: aut eius ora cōem.

Demipho senex. Naufistrata an? Chremes senex.

Na Deum ut soles naufistrata. fac ut illa placetur nob.

Vt sua voluntate q̄ ē faciundū faciat. Nau. faciā.

De. Pariter nūc opera me adiūues: ac dudū re opitulata es.
Nau. factū volo. ac pol quero min⁹ viri culpa: q̄ me dignū est.
De. Quid autē? Nau. quia pol mei patris bene parta indiligentē
Tutatur. nam ex hīs prediis talenta argēti bīma
Statim capiebat. hem vir viro quid spectat. De. bīma queso.
Nau. Ac rebus viliorib⁹ multo: tamē duo talenta. De. hui.
Nau. Quid hec violentur? De. scilicet. Nau. viz me natam vellem:
Ego ostendēre. De. certe scio. Nau. quo pacto? De. pce sodes.
Vt possis cū illa: ne te adolescens mulier defatiget.
Nau. faciam ut iubes: s; meū virū abs te exire video.
Ch. hem demipho.
Jam illi datū est argentū? De. curauī ilico. Ch. nollem datum
Dei video vxore; pene plusq̄ sat erat. De. cur nolles chremes
Ch. Jam recte. De. quid tu? a quid locutus cū ista es. quā ob rē
hanc ducimus.
Ch. Transegi. De. quid ait tādē? Ch. abducī non potest.
De. quid non potest?
Ch. Quia vterq; vtriq; est cordi. De. quid istuc nostras?
Ch. magni preterea.
Cognatam comperi esse nobis. De. quid deliras? Ch. sic erit:
Non temere dico. redi me cū in memoriā. De. sat in san⁹ es?
Nau. An obsecro vide ne in cognatā pcces. De. nō ē. Ch. ne nega.
Patris nomen aliud dictū est. hoc tu errasti.
De. non norat patrem
Ch. Norat. De. cur aliud dixit? Ch. nunq̄ ne hodie cōcedes mibi
Neq; intelliges? De. si tu mibil narras? Ch. pergim⁹
Nau. miror qui hoc fiet.
De. Equidē hercle nescio. Ch. vīm scire: at ita me seruet iupiter
Vt propior illi q̄ ego sū: ac tu nemo est. De. dñ vestrā fides
Eam⁹ ad ipsam vna ōnes nos. aut scire: aut nesciē hoc volo
Ch. Ab. De. quid id est? Ch. ita ne parūā mibi fidem esse apud te.
De. vīm me hoc credere?
Vīm satis quesitū mibi istuc esse? age fiat. quid illa filia
Amici nostri quid futur⁹ est? Ch. recte. De. hāc igit⁹ mittim⁹?

Ch. Quid nūc de illa maneat. **Ch.** sic de recte igitur tibi licet
naufstrata.

Pa. Sic pol commodius eē in ōnes arbitroz: q̄ ut ceptas
Manere hanc. nā pliberalis vīsa est cū vidi mibi.

De. Quid istuc negocij est? **Ch.** iā ne operuit hostiū. **De.** iā.

Chr. O iupit̄ dñ nos respiciūt. gnata mueni nuptā cū filio tuo.
De. hem.

Quo pacto id potuit? **Ch.** nō satis tut⁹ ē ad narrādū h locus
De. At tu intro abi. **Ch.** lux: ne filius noster quidē hoc
resciat volo.

Antipho adolescens solus.

An. **I**etus sum: ut ut mee res se hñt fri obtigisse qđ vult
Quā scitū est eiusmodi sēp parare i aīo cupiditatis
Quib⁹ cū aduerse res sient paulo mederi possis.

Hic simul: ut argentū reperit: cura sese expediūt.

Ego nullo possum remedio me euoluere ex hñs turbis.

Quin si hoc celest̄ pri in metu: sin patefit: in pbro fieri.

Neq; me domū nūc reciperem: m mibi esset spes ostēdata

Huiusce hñde. s; vbi nā getā inuenire possum⁹ ut

Rogē qđ tempus oueniendi patris me capere suadeat.

Phormio parasitus. Antipho adolescēs.

Phor. **A** Regētū accepi. tradidi lenonī. abduxi mulierē
Curavi ppria: ut plēdria potiret. nā emissā ē manu
Nūc vna res etiā m: nūc restat qđ ē officiū da o cū
Ad potādum ab semib⁹: vt habeā. nā aliq̄s hos sumā dies.

An. S; phormio ē. qđ ais ph. qđ? **An.** qđ nā factur⁹ plēdrias

Quo nā pacto sacietatē amois ait se velle fumere?

Pho. Vicissim partes tuas actur⁹ sis. **An.** q̄s? **Ph.** ut fugiat p̄ter

Te suā rogauit rursū: ut ageres causā: ut p se diceret.

Nā potatur⁹ est apud me. ego me ire semib⁹ sumum

Dicā ad mercatū ancillulā emptum dudū quā dixit geta:

Ne cū hic non videāt me officere argentum suum.

Sed hostiū crepiūt abs te. **An.** vide quis egrediatur

Pho. geta est.

O Beta seruus. Antipho adolescens. Phormio parasit⁹.
Fortuna o fors fortuna quātis comoditatib⁹:
Quāsubito hēro meo antiphoni hunc opavēstra
onerastis diem.

An. Quid nā hic sibi vult? Be. nosq; amicos ei⁹ exoneastis metu.
Sed mibi nūc ego cello q̄ non hūc humer exonezo pallio.
Atq; hominē propero inuenire: ut hēc que otigerint sciat.

An. Num tu intelligis quid hic narret? Pb. num tu? An. mibil.
Pb. tantūdem ego.

Be. Ad lenonē hic ire pga; ibi nūc sunt. An. hūc geta. B. hūc mibi
Num mīz: aut nouū ē reuocari: cursū cū institueis? An. geta.

Be. Pergin? hērcle tu nūq; tuo odio vīces me. An. non manes:

Be. Vapulabis. An. id tibi quidē iam fiet nisi resistis vītero.

Be. Curialis vīnula est qui me vcat.

familiariozē oportet eē hunc qui mīmitatur malū.

Sed ne est quē quēro? ipse ē. Pb. egredere ac tutū. An. qd ē?

Be. Omnū quātū est qui vīuant hominū hūmo honoratissime.

Nam sine cōtrouērsia a dñs sol⁹ diligere antipho.

An. Itavelim: sed qui istuc credam ita eē dici mibi velim.

Be. Satin est si te delibutū gaudio reddo? An. enecas.

Pb. Quin tu hic pollicitacōes aufer: a qd fers cedo. Be. ob.

Tu quoq; ad dñs phormio. Pb. ad rā. h; tu qd cessas? Be. accipe

Hem. ut modo argentū tibi dedim⁹ apud for̄ recta domū

Humus profecti. interea mīttit hēro me ad vīrorem tuā.

An. Quāobré? Be. omīto proloqui: nā mibil: ad hāc rē ē antipho.

Vbi in gynēceū ire occipio puer ad me occurrīt mīda

Pone apprehendit pallio. resupīnat. respicio: rogo

Quāobré retīeat me? ait esse vītūm intro ad hēraz accedem.

Sophoena mō fratrē hūc inquit semis intro duxit ebremē:

Eumq; nunc eē intus: cū illis. hoc vbi audiui ad fores

Puspēso gradu placide ire prexi. accessi astiti

Animā cōpressi. aurē admouī. ita animū cepi attēdere

Doc mō sermone; captans. An. hūc geta. Be. hic pulcherrimū

facinus audiui. itaq; pene hērcle exclamaui gaudio.

Ph. Quod? **De.** qđ nā arbitrare? **Ph.** nescio. **De.** atq̃ mirificissimū
patruus tu? est pat' inuentus phamio vxori tue. **An.** hem.

Quid ais? **De.** cum ei? cōfueūt olīm matre ī lēno clanculū.

Ph. Somnū. vti hxc ignoraret suū patrem. **De.** aliquid credito

Phoemio esse cause. sed me censeri potuisse ōmīa

Intelligere extra hōstīū: intus que inter se ip̃i egerint.

Ph. Atq; hercle ego quoq; illam fabulam olīm audiui.

De. pmo etiam dabo.

Quo magis credas. patru? interea inde huc egreditur foras.

Paud multo post cum patre idem recipit se intro denūo.

Ait vterq; tibi potestatem eius habende dari.

Deniq; ego sum missus: ut te requirerem atq; adducere.

An. Dem. quid ergo? rape me. quid cessas? **De.** fecero.

An. o mī phoemio

Vale. **Ph.** vale antīpho. tēne ita me dīj ament factū: et gaudeo
tantam fortunam de improviso esse hīs datam:

Et phedrie curam adimere argentariam.

Ne cuiq; suorum equalium suplex fiet.

Ram idem hoc argentum ita: ut datum est ingratīs

Hīs datum erit. hoc qui cogam re ipsa repi

Nunc gestus mibi vultusq; est capiendus nouus.

Sed hīc cōcedam mī angiportum hoc proximum

Inde hīscē ostendam me vbi erunt egressi foras.

Quo me assumulaueram ire ad mercatum non eo.

Demīpho et **Chremes** senes. **Phoemio** parasit?

De. **D** Is magnas meritoq; gratias habeo: atq; ago.

Quando euenire hxc nobis frater prospere

Quātum potest: nūc cōueniēd? phoemio est

Priusq; dilapidet nostras triginta minas

Vt auferamus. **Pho.** demīphonem si est domi

Visam: ut quid. **De.** nos ad te ibamus phoemio.

Ph. De eade; hac fortasse causa? **De.** ita hercle. **Ph.** credidi.

Quid ad me ibatis? ridiculum. an verebamini

Ne id facerem: quod recepissem semel? huius

- Deus quanta hec mea paupertas est? tamen
 Adhuc curavi vnum quidem hoc: ut mihi esset fides.
- Ch.** Est ne ita: ut dixi liberalis? De. oppido.
- Ph.** Idque ad vos venio denuntiandum de mihi pro.
 Paratum me esse vbi vultis uxorem dare.
 Nam omnes posthabui res mihi ita uti par fuit:
 Postquam tantopere id vos velle animi aduerteram.
- De.** At hic dehortatus est me ne illam tibi darem.
 Nam qui erit rumor populi inquit si id feceris?
 Olim cum honeste potuit tum non est data.
 Nunc viduam extrudi turpe est. ferme eadem omnia.
 Que tute dudum coram me inculcaueras.
- Ph.** Satin superbe illuditis me? De. quis pro. rogass?
 Quia ne alteram quidem illam potero ducere.
 Nam quo ore redibo ad eam quam contempserim?
- Ch.** Tum autem antiphonem video ad sese amittere inuitum eam inique.
- De.** Tum autem video filium inuitum sane mulierem ab se amittere.
 Sed transi sodes ad forum atque illud mihi
 Argentum iube rursus rescribi prohemio.
- Ph.** Quod ne ego prescripsi porro illis quibus debui.
- De.** Quid igitur fiet? **Ph.** si vis mihi uxorem dare
 Quam spondidisti: ducam. sin est: ut velis
 Manere illam apud te: dos hic maneat de mihi pro.
 Nam non est equum me propter vos decipi:
 Presertim cum vestri ego honoris causa repudium altere
 Remiserim que tantum dabat dotis.
- De.** In malam rem hinc in cum istac magnificentia
 fugitiue. etiam nunc credidisti te ignorari:
 Aut tua facta adeo? **Ph.** irritor. **De.** tum hanc duceres
 Si tibi data esset? **Ph.** fac periculum. **De.** ut filius
 Cum illa habitet apud te hoc vestrum consilium fuit.
- Ph.** Queso quid narras? **De.** quin tu argentum cedo.
- Ph.** Vno vero tu uxorem cedo. **De.** in tuis abula.
- Ph.** In ius. emvero si porro esse odio pergitis.

De. Quid facies? **Pb.** ego ne me ws indotatis modo patrocinari
fortasse arbitrami? etiā dotatis soleo. **Ch.** qđ id nra? **Pb.** nihil
Hic quandā noram cuius vir vxorē. **Ch.** hem. **Pb.** qđ est?
Lemm habuit aliam. **Ch.** null? sum. **Pb.** ex qua filiam
Suscepit: et iam clam educat.

Chr. Sepultus sū. **Pb.** hxc ađo illi ego iā denarabo. **Ch.** obsecro.

Ne facias. **Pb.** ob. tum is eras? **De.** vt ludos facit.

Chr. Missum te facim? **Pb.** fabule. **Ch.** quid vis tibi?

Argento quod habes condonamus tibi. **Pb.** audio.

Quid ws malū. ergo me sic ludificamini.

Inepti vestra puerili sententia?

Nolo volo. volo nolo. rursum cape cedo.

Quod dictum indictum ē. qđ modo erat ratū id irritū est.

Chr. Quo pacto aut vnde hxc hic rescivit? **De.** nescio:

Nisi me dixisse nemini id certo scio.

Chr. Monstri me ita dñ ament simile. **Pb.** inieci scrupulum.

De. Hem hiccine a nobis hoc tantū argēti auferat?

Tam apte irridens? emori hercle faci? est:

Animo virili presentiqz: ut sis para.

Vides peccatum tuū iā esse elatum foras:

Neqz iam id celare posse te vxorem tuam?

Nunc quod ipsa ex alijs auditura sit chreme

Id nosmetipsos iudicare ipsi placabilius est:

Tum hunc impuratum poterim? nostro modo

Vleisci. **Pb.** at at. nisi mihi prospitio hereo:

Ni gladiatorio animo ad me affectāt viam.

Ch. At vereor: ne placari possit. **De.** bono animo es.

Ego redigāws in gratiam. hoc fretus chreme

Cum de medio excessit. vnde hxc suscepta est tibi?

Pb. Itane agitis mecū? satis ne astute aggredimini.

Non hercle ex re istius me instigasti demipho

Ain tu tandē vbi quod libitū peregre fuerit feceris tibi:

Neqz huius sis veritus femine primarie

Quin nouo modo ei faceres contumelias.

Venias nūc mibi precibus lautum peccatū tuum.

Hisce ego dictis illam ita tibi incēsam dabo:

Vt ne extinguas lacrimis si totus extillaueris.

De. Malum quod isti dii deeqz omnes diunt.

Tanta ne affectum hominē quēqz esse audacia.

Nonne hoc publicitus scelus hic deportarier

In solas terras? Ch. in id redactus sum loci:

Vt quid agam cum illo nesciam proxfus. De. ego scio.

In ius eamus. Ph. in ius? huc si quid lubet.

De. Assequere: ac retine: dum ego hinc seruos euoco.

Ch. Etenim solus nequeo: accurre huc. Ph. iniuria est

Tecum. De. lege agito modo ergo. Ph. altera tecū chreme est.

De. Rape hunc. Ph. ita ne agitis? eniuero vce est opus.

Naufistrata eri. Ch. os opprime. De. impur? vide

Quātum valet. Ph. naufistrata inqz. Ch. non taces?

Ph. Taceam. De. nisi sequitur: pugnōs in ventremingere.

Ph. Vel oculum excludere: est vbi vos vlciscar locus.

Naufistrata anus. Chremes senex.

Phormio parasitus. Demipho senex.

Nauf. **Q**uis noiat me? Ch. hem. Na. qd istuc turbe ē obsecro

Mi vir? Ph. hem. qd nūc obstupuiſti? Na. qd h hō ē?

Non mibi respondes? Ph. hiccine tibi nūc ut rñdeat:

Qui hercle vbi sit nescit? Ch. caue isti quicqz credas.

Ph. Abi: tange: si non totus friget: me eneca.

Ch. Nihil est. Ela. quid ergo est qd istic narrat? Ph. iam scies.

Ausculda. Ch. pergm credere? Na. quid ergo obsecro

Diūc credam qui nihil dixit? Ph. delirat miser

Timore. Na. non pot temere est q tu taz times.

Ch. Egon timeo? Ph. recte sane: quando nihil times:

Et hoc nihil est quod ego narzo: tu narra. De. scelus

Tibi narzet? Ph. eho tu: factum est abs te sedulo

Pro fratre. Na. mi vir nō mibi narras. Ch. at. Na. quid at?

Ch. Non opus est dicto. Ph. tibi quidē at scito. huic opus est

In lēno. Ch. hem qd ais? De. nō taces. Ph. clā te. Ch. lxi mibi.

- Ph.** Vxoꝛem duxit. **Na.** mī homo dñi meli⁹ dūnt.
- Ph.** Sic factū est. **Na.** perñ mīsera. **ph.** a mīde filiam
 Suscepit iā vnam dū tu dormis. **Ch.** quid agim⁹?
- Na.** Proh dñi immōzles facinus mīserādū: 7 malum.
- De.** Hoc actum est. **ph.** an quicq̃ hodie est factū indignū
 Qm̃ mībi⁹ vbi ad vxores ventum est tum fiunt senes.
- Na.** Demipho te appello. nam me cū hoc ipso distedet loqui.
 Heccine erant itiones crebre⁹ a mansiones diutine
 Lemmī? heccine erat que nostros fruct⁹ minuit vilitas.
- De.** Ego nauistrata eē in hac re culpam meritam non nego:
 Sed eam que sit ignoscēda. **ph.** verba fiunt mortuo.
- De.** Nam neq; negligētia tua: neq; id odio fecit tuo.
 Vinolentus fere ab hīnc annos quīdecim mulierculā
 Eam cōpressit: vnde hxc nata est: neq; post illā vnq̃ attigit.
 Ea morte obiit: e medio abiit. quī fuit in hac re scrupul⁹
 Quā ob rem te oro: ut alia tua facta sūt: equo anio hoc feras.
- Na.** Quid ego equo anio cupio mīsera in hac re iā defungier.
 Sed quid sperē? etate porro min⁹ peccaturū putē?
 Jam tum erat senex: senectus si verēcūdos facit.
 An mea forma: atq; etas nūc magis expetēda ē demipho?
 Quid mībi affers q̃ obrem expectē: ut sperē porro nō fore?
- Ph.** Exequias chremeti quib⁹ est cōmodū ire iā temp⁹ ē.
 Sic dato. age age nūc phœmionē quī vlet lace ssito:
 Faro tali sit mactatus: atq; hic est infortunio.
 Redeat sane in gratiā. iā supplicij satis ē mībi
 Habet hxc ei⁹ qd̃ dū viuat: vsq; ad aurem oggānat.
- Na.** An meo merito credā. quid ego nūc o memorē tibi demipho
 Singulatī qual in istū hūc fuerim⁹? **De.** noui eque oīa tecū
- Na.** Merito n hoc meo videt⁹ factū? **De.** minime genū
 Vex quādo iam accusando fieri: infectū nō potest:
 Ignosce oranti: cōfite tur: purgat. quid vis aplius?
- Ph.** Enimvero priusq̃ hxc det veniam: mībi pspitiā: a phœdrie.
 Deus nauistrata. priusq̃ huic rñdes temere. audi. **Na.** qd̃ ē?
- Ph.** Ego minas triginta per fallacias ab isto abstuli.

Eas dedi tuo gnato. is pro sua amica lenoni dedit.

Ch. Dem quid ais? **Na.** adeo hoc indignum tibi videtur: filius

Domo adolescens si habet unam amica: tu uxores duas.

Nihil pudet: quo ore illum oburgabis? responde mihi.

De. Fatiet ut voles. **Na.** pmo ut iam scias meam sententiam:

Neque ego ignosco: neque promitto quicquam: neque respondeo:

Priusquam gnatum videam. eius iudicio permitto omnia.

Quod is iubebit faciam. **Pb.** mulier sapiens es nauhisstrata.

Na. Satin tibi est? **Pb.** pmo vero pulchre discedo: et probe.

Et preter spem. **Na.** tuum nomen dic quod est. **Pb.** mihi: phormio

Vestre familie hercle amicus: et tuo sum? phedrie.

Na. Phormio. at ego ecastor posthac tibi quod potero: et quod voles

faciam: atque dicam. **Pb.** benigne dicis. **Na.** pol meritum est tuum.

Pb. Vm primum hodie facere: quod ego gaudeam nauhisstrata?

Et quod tuo viro oculi doleant? **Na.** cupio.

Pb. me ad cenam voca.

Na. Pol verow co. **Pb.** eamus intro hinc. **Na.** fiat. hinc ubi est phedria

Iudex noster? **Pb.** iam hic faxo aderit:

O vos valete: et plaudite ego caliopius recensui.

Acta ludis romanis. **L.** Postumio Albino. **L.** Postumio
merula edilibus curulibus. i. i. fine interpellatione. **M.** otos fecit
otio lucreti? tibius sarranis: et. **C.** fanmio. **M.** valerio consuli.

Argumentum Ecpre.

Adolescens qui meretricis amore tenebatur in puigilio
Stupuit virginem: et extortum anulum amice sue donavit
Mox coactus a patre eandem per ignorantiam in matrimonium duxit.
Denique se ab ea abstinent dum flagrat amore meretricis. inter
Illa ex stupratore gravida facta est: cum forte maritus suus
profectus esset.

Ad cogendam cognati hereditatem. ut et crescentem

Occultam cupiebat: et socer oculos fugebat: donec in paternam

Domū abiit dicens se nō rediturū nisi marit⁹ su⁹ iussissj.
Huic socero eius i suspitiōe; venit vxor: tāq̃ nuz suam
Videre nollet. vñ fabule nomē ecpra inscribitur. reuerfus
Adolescēs parturientē inuenit vxorē; a roganti
Pertinaciter tamen nō esse sibi vxorē ducēdā p̃suadens:
In suspitiōe venit: tāq̃ adhuc meretricis amore inlaxer; h
Duo senes aggrediūtur meretricē: petūtq; ab ea: ut
desinat sollicitare

Animū iuuenis iā mariti. affirmante illa iāpride m̃bil
Sibi esse cū illo ac iurante. exigunt ut mulier eandē p̃bet
In cui⁹ digito mater puelle anulum ognouit extortū
Quondam filie sue: ergo cognito stupratore accersit
Adolescens: ut culpā suā agnoscat: a eandē in m̃moniu
Reuoc; qua reducta error fabule nascitur.

Argumentum.

Uxorē duxit p̃aphil⁹ philomenā: cui quōdā ignorās.
Virgini viciū obtulit: eiusq; p̃vīm quē detraxit anulū.
Dederat amice baccidi meretricule deinde p̃fectū i ymbzē
Ruptā haud attigit. hanc mater vtero grāuidā:
Reid sciat socrus: vt egram ad se transfert.
Reuertitur p̃aphilus: deprehēdit. partū: a celat:
Vxorem tamen recipere noluit. pater inculat baccidis
Amorem. dum se purgat barcis: anulum mater
Viciate forte agnoscit mirimā. vxorē accepit p̃aphil⁹ cū filio.

Prologus Ecpre.

Ecpra est huic nomē fabule. hxc cū data est
Nova: nouum interuenit viciū: a calamitas.
Et neq; spectari: neq; cognosci potuerit.
Ita popul⁹ studio stupidus in funabulo
Animum occuparat. nunc hxc plane est pro noua.
Et is qui scripsit hanc ob eam rem noluit
Iter referre. ut possit iterum vendere.
Alias cognostis eius queso hanc cognoscite.
Orator ad vs venio ornatu prologi.

Simile exorator sim. eodem ut iure: uti senem
Liceat: quo iure sū vsus adolescentior.
Nouas quī exactas feci: ut inueterascent:
Ne cū poeta scriptura euanesceret
In hīs quas primū ceciliū didici nouas.
Partim sum earz exactus: partim vix steti
Quia sciebam dubiam fortunam esse scēicā:
Spe incerta: certū mibi labōrē fustuli.
Easdem agere cepi: ut ab eodē alias discerē
Nouas studiose: ne illū ab studio abducerem.
Perfecit ut spectarētur. vbi sunt cognite:
Placide sunt. ita poetam restitui in locum
Prope iam remotum iniuria aduersariū
Ab studio: atq; ab labore: atq; ab arte musica.
Qui si scripturā spreuissē in presentia
Et inde terrendo voluissē operam sumere.
Ut in ocio esset potiusq; in negotio:
Deterruissē facile ne alias scriberet.
Nunc quid petam mea causa equo animo attendite.
Ecpram ad vos refero: quā per silentium
Nunq; agere licitū est: ita eam oppressit calamitas.
Eam calamitatē vestra intelligentia
Redabit: si erit adiutrix nostre industrie.
Cum primū earz agere cepi pugillum gloria.
Funabuli eodē accessit expectatio:
Comitum cōuentus: strepitus: clamor militum
Fecere: ut ante tempus exirem foras.
Veteri in noua cepi vti consuetudinē
In experiundo: ut esses. refero denuo.
Primo actu placeo. cum iterea rumor venit
Datum in gladiatores: populus conuolat.
Tumultuantur: clamant: pugnat de loco.
Ego interea meū nō potui tutari locum.
Nunc turba nulla est: ocium: a silentium est.

Agendi tempus mihi datum ē: vob̄ datur potestas
Condecorandi ludos scenicos.
Nolite sinere per vos artem musicam
Recidere ad paucos facite: ut vestra auctoritas
Meae auctoritati faulrix: adiutrixq; fiet:
Si nunq̄ auare precium statui arti mee:
Et cum ee quēstum ibi in animū induxit maximum
Quinmaxime seruire vestris commodis
Simite impetrare me qui in tutelam meam
Studium suum: a se in vestram commisit fidem.
Ne cum circumuentum iniqui inique irrideant.
Mea causa causam hanc accipite: et date silentium
Vt libeat scribere alijs: mihiq; ut dicere
Rouas expediat posthac precō emptas meo.

Ecyra.

Philotis meretrix. Syra an?lena.
Er pol q̄p paucos reperias meretricibus
Fideles euenire amatores syra
Vel hic p̄aphilus quotiens iurabat barcidi

Qm̄ sancte: vti quūvis facile posset credere
Nunq̄ illa viua ducturum vxorem domum.
Hem duxit. Sy. ergo propterea te sedulo: et
Moneo: et hortor: ne cuiusq; te misereat.
Quin spoliēs: mutiles. laceres quēcūq; nacta sis.

Phi. Vt in eximium neminem habeam? **Sy.** neminem.

Nam nemo quisq̄ illorum scito ad te venit
Quin ita preparet se abs te ut blandicijs suis
Qm̄ minimo pretio suam voluptatem expleat.
Disane tu amabo non contra insidiabare?

Phi. Tamen pol eandem esse omnibus iniurium est.

Sy. Iniurium est autem vlisci aduersarios?

Aut qua via captent te illi: eadem illos capi?

Deu me miseram: cur non aut istec mihi

Etas: et forma est: aut tibi hęc sententias?

- P**armeno seruus. **P**hilotis meretrix. **S**pra anus.
Par. Enex si queret me modo: ille dicito
Ad portū perconctatum aduentum pāphili.
Audim quid dica; spre; si queret me:
Vt itum dicas. si non queret null⁹ dixeris.
Alias: ut vti posse; causa hac integra.
Sed videon ego philotiū: vnde hec aduenit
philotis salue multum. **Ph.** o salue parmeno.
Sy. Salue mi ecastor parmeno. **Pa.** a tu edepol syra.
Dic mihi philotis: vbi te oblectasti tā diu?
Ph. Minime equidē me oblectaui que cum milite
Corinthum hinc sū profecta inhumamissimo:
Siētiū ibi perpetuū misēā illum tuli.
Par. Edepol te desiderū athenarū arbitror
Philotiū cepisse sepe: a te tuum
Consiliū contempnissē. **Ph.** non dici potest
Qz cupida eram huc redeundi: a abeundi a milite.
Vosq; hic videndi: antiqua ut consuetudine
Agitarem inter vs libere conuiuiū.
Nam illic haud licebat nisi presūto loquū
Que illi placerent. **Par.** haud opinor cōmode
finem statuisse oracōi tue militem
Ph. Sed quid hoc negocij est moto qđ hec narrauit mihi?
Dic intus baccis quod ego nunq̃ credidi
Fore: ut ille hac viua possj animū inducere
Vxoem habere. **Par.** habere autē? **Ph.** elo tu an non habet?
Par. Habet. sed firme hēxreor: ut sint nupcie.
Ph. Ita dñi deeq; faxint si in rem est baccidis.
Sed quī istuc credam: ita esse? dic mihi parmeno.
Par. Non est opus prolato hēc percunctariē.
Desiste. **Ph.** nempe ea causa: vt ne id fiat palam
Ita me dñi deeq; bene ament. haud propterea te rogo
Vt hoc pferā. sed ut tacita mecum gaudeam.
Par. Nunq̃ dices tam cōmode: ut tergum meum

Tuam in fidē cōmittam. **P**hi. ab noli parmeno
 Quasi tu nō multo malis narrare hoc mibi
 Qm̄ ego que perconter scire. **P**ar. vera hęc predicat.
 Et illud mibi maximū viciū est: si mibi fidem
 Das te taciturnam dicam. **P**hi. ad ingemū redis.
 Fidē dō: loquere. **P**ar. ausculta. **P**hi. istic sū. **P**ar. hāc baccidē
 Amabat: vt cū maxime. tum pampbilus
 Cum pat' vxorē: ut ducat orare occipit:
 Et hęc cōmunia omniū que sunt patrū
 Benem se esse dicere: illum autē eē vnicū
 Prehidiū velle se senectuti sue:
 Ille p̄mo se negare. s; postq̄ acrius
 Pater instat: fecit animi: vt incertus foret.
 Pudorin: an amorī obsequeretur magis.
 Tūdendo: atq; odio dēiq; affectu sener
 Respondit ei gnatam hui' vicini proximi
 Vsq; illud visū est pāphilo neutiq; gr̄ue
 Donec iam in ipsis nupcijs postq̄ videt
 Paratas: nec moram vllā quī ducat dari.
 Ibi demū ita egre tulit: vt ipsam baccidē;
 Si adess; credo eius cōmiseresceret.
 Vbiq; datum erat spaciū solitudinis.
 Vt colloqui mecū vna poss; parmeno
 Pern. quid ego egis; in qd me cōieci malum?
 Non potero hoc ferre parmeno. perñ miser.
Phi. At te dñ deeq; ōnes p̄diunt cū istoc odio hodie laches.
Par. Vt ad pauca redeā vxorem deducit domum:
 Nocte illa primā virgīnē non attigit
 Que cōsecuta est nox: eam mibilo magis.
Phi. Quid ais: cū virgīne vna adolescēs cubuerit
 Plus potus se illa abstīnere: ut potuerit?
 Non verisimile dicis: nec vix arbitror.
Par. Credo ita videri tibi: nam nemo ad te venit
 Nisi cupiens tui: ille inuitus illā duxerat.

Pbi. Quid deinde fit? Par. diebus sane pauculis
Post: pamphil⁹ solū me seducit foras.
Narratq; ut virgo ad se integra etiā tum fiet:
Seq; anteq; eam vxorem duxisset domū
Sperasse eas tolerare posse nuptias.
Sed quā decreuerim me non posse diūt⁹
Habere eam: nolo habere ludibrio parmeno
Quin integrā itidem reddam: vt accepi a suis.
Neq; honestum mibi: neq; vtile ipsi virgini est.

Pbi. Pūm: a pudicū ingenū narias pamphili.

Par. Hoc ego proferre incōmodum mibi eē arbitror.
Reddi patri autē cui tu nihil dicas vitij
Superbum est: sed illā spero: vbi hoc cognouerint
Non posse mecū eē abituram demq;.

Pbi. Quid interea sibi at ne ad baccidem⁹ par. quotidie.
Sed: ut fit postq; hunc alienum a se videt:
Maligna multo: a magis p. car facta ilico est.

Pbi. Non edepol mīz. par. atqui ea res multo maxime
Disiunxit illum ab illa: postq; ut ipse sese
Et illam: a hanc que domi erat cognouit satis
Ad exemplū ambarum: mores earum existimans:
Nec ita vti liberali ingenio eē decet
Pudēsem: a modesta: incōmoda: atq; iniurias
Viri ones ferre: a tegē cōtumelias. h. aīm⁹ pti et vxorē
Misericordia deuictus partim huiusce iniuria
Paulatim elapsus a baccide est: atq; huic transtulit
Morem: postq; par ingenium nactus est.
Interea in ymbro moritur cognatus senex
Nozum ad hos redibat per legem hereditas
Eo amantem inuitum pamphilū extrudit pater.
Reliquit cum matre hic vxorem: nam senex
Rus abdidit sese: huc raro in urbem cōmeat.

Pbi. Quid adhuc habent infirmitatis nuptie?

Par. Nunc audies: primū dies cumplusculos

Bene conueniebat sane inter eas. interim
 Viris modo odisse cepit sostratam.
 Neq; lites vllę erant inter eas: postulacio
 Nunq̃. Pbi. quid igitur. par. si qñ ad eas accesserat.
 Confabulatum: fugere e conspectu ilico:
 Videre nolle: deniq; vbi non quieuit pati:
 Simulat se a matre arcessi ad rem diuinam. abiit
 Vbi illic dies est: complures arcessi iubet.
 Dixere causam tunc nescio quam. iterum iubet
 Nemo remisit. postq̃ accesserint sepius
 Egram esse simulant mulierem: nostra ilico
 It visere ad eam: admisit nemo: hęc vbi senex
 Resciuit hęc ea causa rure aduenit hęc:
 Patrem continuo conuenit philomene.
 Quid egerint inter se nundum adhuc scio.
 Nisi sane cure mibi est quorsum euenturum hoc fiet.
 Haves onem rem: pergam quo cepi hoc iter.
 Pbi. Et quidem ego: nam constitui cum quodam hospite
 Me esse illum conuenturam. par. dñj vortant bene
 Quod agas. pbi. vale. par. a tu bene vale philotiũ.
 Lachses senex. Sostrata vxor.
 La. **P** Rob deũ: atq; hominũ fidẽ: qđ hoc gen9 est
 a que hęc coniuracio?
 Ut omnes mulieres eadẽ eque studeat: velintq; omia?
 Neq; declinata; quicq̃ ab aliarũ genio vllã reperies.
 Itaq; adeo vno animo õnes socrus oderunt nur9.
 Viris esse aduersas eque studiũ est: siml' ptnatia
 En eodẽ õnes mibi videtur ludo docte: ad maliciã.
 En eo ludo si vll9 est: magistrã hãc eẽ satis certe scio.
 So. Me miserã: q̃ nũc q̃ obrem accuser nescio. La. hem
 Tu nescis? So. ita me dñj bene amẽt mĩ lachses:
 Itaq; vna int' nos agere etatẽ liceat. La. dñj mala phibeãt.
 So. Neq; abs te imerito eẽ accusatã: postmodum rescisses.
 La. Scio te imerito: an q̃cq̃ p istis factis dignũ te dici pōt?

Quē me: et te: et familiā dedecoras: filio luctū paras.

Tum autē ex amicis: inimici: ut sint nob̄ affines: facis.

Quī illū decreuerūt dignū suos: cui liberos cōmitterēt.

Tu sola exhorreze que pturbes: hec tua imprudētia.

So. Ah ego ne? La. tu inq̄ mulier q̄ me oīmo lapidē n̄ hōiez putas

An qz ruri eē crebro soleo: nescire arbitramini

Quo quisqz pacto hic vitā vestroz exigat?

Multo melius hic q̄ fiunt: q̄ illic vbi sū: assidue scio.

Ideo qz: ut vos mibi dōmī eratis: p̄inde ego ero fama foris

Jam pridē eq̄dē audiui cepisse odiū tui philomenā.

Quinimeqz adeo mīz: a vi id fecissz magis mīz foret.

Sed nō credidi adeo: ut etiā totā hāc odissz dōmū.

Quod si scissem: illa h̄ maneret poti⁹: tu hīc isses foras.

At vidē q̄ inmeito egritudo hec oritur mibi a te sostrata.

Rus habitatū abij: cōcedēs vob̄: et rei seruēs.

Sumptus vestros: oīūqz: ut nostra res possz pati:

Meo labori haud parcēs p̄ter equū atqz etatē meā.

Non te p̄ his curassereb⁹: ne q̄d egre essz mibi.

So. Non mea opa: neqz pol culpa venit. La. p̄mo maxime

Sola hic fuisti: in te omīs haeret culpa. tu sola sostrata

Que hic erāt curares: cū ego solū curis vos ceteris.

Cum puella anū suscepisse inimicitias nō pudet?

Illius dices culpa factū? **So.** haud eq̄dē dico mi lachres.

La. Baudē: ita me dii ament gnati cā: nō de te q̄dē

Satis scio p̄ccādo detrimenti nībil fieri pōt:

So. Quī scis an ea causa mī vir odisse se assimulaueit:

La. Ut cū matrevna pl⁹ essz. **La.** q̄d ais? nō signi satis ē

Qz heri nemo voluit visentē te ad eā intrōmittere?

So. Enīn lapsā eā oppido tū aiebāt: eo ad eā nō admīssa sum.

La. Tuos eē illi mores morbū magis q̄ aliā rem arbitroz:

Et merito: adeo viāz nulla est: quin gnātū velit

Ducere vxorē: et que vob̄ placita cōdicio est: datur.

Vbi ducere ipulsu vestro: v̄ro impulsu easdē exigūt.

Phibidippus et **L**achses senes. **S**ostrata anus.
Phib. **E**t si scio ego philomena meū eē ius ut te cogam
Que ego imperē facere: ego tñ patrio aīo vict⁹ faciam
Vt tibi cōcedam: neq; tue libidīnī aduersabo.

La. Atq; ecū phidippū optime video: ex hoc iā scio qd fiet.
Phibidippe: a si ego me meis omib⁹ scio eē app̄ me obsequētē
Sed nō adeo: vt facilitas mea corrūpat illorū aīos
Qd si tu idē faceres magis in rē: a nrām: a vestrā id esset
Nūc video inde illarū potestātē eē te. **P**hib. ey a wre.

La. Adh̄ te heri de filia: ut venī itidē incertū dimisisti.
Haud ita decet: si tu perpetuā hanc vis eē affinitatē:
Celare te iras decet: si qd est p̄c̄m a nobis: profer.
Aut ea refellēdo: aut purgando vobis corrigem⁹:
Te iudice ipso. sin ea ē causa retinēdi apud vos
Quia egra ē: te mibi iniuriā facere arbitror phidippe.
Si metuis satis: ne: ut mee domi curetur diligētē.
At ita me dñ amēt: haud tibi hoc ocedo: a si illi pat⁹ es:
Vt tu illā saluā magis velis q̄ ego: id adeo gnati cā
Quē ego intellexi illā haud min⁹ q̄ seipsū
amare atq; magnifacere.

Neq; adeo me clā ē q̄ eē eū grauiter latūz credā.
Hoc si rescuerit: eo domū studeo hoc prius q̄ ille huc redeat.

Phib. **L**achses: a diligētiam vestrā: a benignitatē
Rouī: a que dicis omīa eē: vt dicis animū induco:
Et te mibi hoc cupio credere: illā ad vos redire studeo.
Si facere possim vllō mō. **L**a. q̄ res id te facere phibet?
Eho nūq̄d nā accusat vir⁹. **P**hib. mime. nā pt⁹ q̄ attēdi magis
Et vi ocepi cogere ut rediret: sane adiuat
Non posse apud vos p̄philo absente p̄durare.
Aliud fortasse alijs vicij ē. ego sū amō lemī natus
Non possum adūlarī meis. **L**a. hem sostrata.

So. Deu me miserā. **L**a. certū ne est istuc⁹

Phib. Nūc quidē ut videtur: h̄ nunq̄d vis: nā ē qd me for⁹
Transire iam oportet. **L**a. eo tecū vna.

Postrata an? sola secum.

So. **E** depol ne nos sum? mulieres eque ones inuise viris
Propt? paucas: q? ones faciunt digne: ut videatur malo.
Na? ita me dñi amēt qd me accusat nūc vir: sū e? noxam.
Sed nō facile ē excusatu ita animū induxerūt: so cr?
Omnes eē iniquas. haud pol me quidē: nā nūq? secus
Habui illā: ac si ex me esset nata: nec q? hoc mibi scio eueniat
Nisi pol filiū multis modis iā expecto: ut redeat domū.

Pamphil? adolescēs. Parmeno seru?

Pa. **I**n Emmi ego plura acerba credo eē ex amore homi
Vnq? oblata q? mibi. hūc me infelicē

Hanc cū ego vitā parhi pderē

Hanc cū cā ego erā tāto pere cupid? redeūdi domū?

Cui quāto fuerat prestabili? vbi vis gentiū etatē agere

Quib? redire: atq? hūc ita eē miser? me rescissere:

Nam nob? ones quib? ē alicūde aliq? obiect? labos:

Omne qd est interea tēp?: priusq? id rescatū ē lucro est.

Par. At si cū? qui te expeditas hūc erumnis reperiās

Si nō redisses: hūc ire facile eēnt multo āpliores.

Sed nunc aduētū tuū ambas scio pāphile reuerituras

Rem agnosces: irā expedites: rursū restitues eā in grām

Leuia sunt hūc q? tu pergrauia eē animū induxti tuū.

Pa. Quid cōsolare me? an quisq? gentiū ē eque miser?

Priusq? hanc vxore? duxi habebā alibi animū

Amorē deditū: iam in hac re: vt taceam

Cui? facile scitu: q? fuerim miser: tamen

Nūq? ausus sū recusare eā quā mibi obtrusit pater.

Vix me illinc abstraxi: atq? impeditū in ea

Expeditū animū meū: vixq? hūc contulerā:

Hem noua res orta est: porro ab hac que me abstrabat

Tum mrem ex ea re: aut vxorē in culpa inuentur arbitror.

Qd cū ita eē inuenero: qd restat porro nisi vt fiam miser?

Nam matris ferre iniurias me parmeno pietas iubet.

Tum vxori obnoxii? sum: ita olim suo me i gēnio ptulit.

Tot meas iniurias que nunq̃ vllō patefcit loco.

Sed magnū nescio quid necē est euēisse parmeno

Vnde ira inter eas intercessit que tam pmanit diu.

Par. Haud quidē hercle parum est si vis vērā rōē erequi:

Non maxīmas q̃ maxīme sūt interdū ire iniurias faciūt.

Ram sepe est in quib⁹ reb⁹ aliis ne iratus quidē est

Cū de eadē causa ē iracundus: fact⁹ alt' inimicissimus.

Pueri inter sese q̃ pro leuibus noxis iram gerūt.

Quapropter: q̃ enī qui eos gubnat animū infirmū gerūt.

Iudē ille mulieres sunt: ferme: ut pueri leuī sentētia

foctasse vnū aliquod verbū inter eas irā hanc ocīuerit.

Pā. Abi parmeno intro: ac me uenisse nūcia. Par. hem qd h' ē?

Pā. Tace: trepidari sentio: a cursari d'orsū fur sū pro: sū: agendū

Ad fores accede pprius. Par. hem sēlisti m. Pā. noli fabularier.

Proh iupiter clamorē audio. Par. tu te loqueris: me uetas?

T Mirma an⁹. Pā. phil⁹ adolescēs. Parmeno fu⁹.

Mi. **T** Ace obsecro mea gnata. Pā. mīs w x v i s a ē philomene:

Rull⁹ sum. Par. quid dū? Pā. perij. Par. q̃ obrem

Pā. Nescio quod magnū malū pfecto parmeno me celāt

Par. Vxorem philomenā pauitare nescio quid dixerunt

Id si forte est nescio. Pā. interij: cur id mibi non dixti?

Par. Quia non poterat vna omīa. Pā. quid morbi est?

Par. Telescio. Pā. quid nemon medicū adduxit. Par. nescio.

Pā. Cesso hic ire intro: ut hoc q̃ p mū quicq̃d est certū sciās

Quonā modo philomena mea nunc te offendā affectamē

Ram si periculū vllū in te est: perisse me vna haud dubiū ē.

Par. Non vsus facto est mibi nunc hunc intro sequi

Ram inuisos omnes nos esse illis sentio

Veri nemo voluit sostratam intro admittere.

Si forte morbus amplior factus fiet

Quod sane nolim maxīme heri causa mei

Seruum ilico introisse ille dicent sostrate

Aliquid tulisse: comminiscuntur mali:

Capiti: atq; etati eorum morbus qui auctus fiet

Vera in crimen venit: ego vero in magnū malū.

Sostrata anus. **Par.** meno seru? **Pā** phil? adolescēs.

So. **N** Escio quid iā dudū hic audio tumultuai
Miserā. male metuo ne philomene magis
Morb? aggrauascat. q̄ te esculapi

Et te salus: ne quid sit hui? oro.

Nunc adeā visā. **Par.** hūx sostrata. **So.** hūx.

Par. Ite? istinc excludere. **So.** hūx. parmeno

Tū hic eras? perij. quid faciā misera:

Non visam vxorē pampbili: cū in primo hic

Sit egras? par. non visas: ne mittas q̄dem

Visendi causa quēq̄. na? quī amat

Cui odio ip̄sus est: bis facere stulte dico.

Laborē manē ip̄sus capit: a ilī molestiam

Affert. tū autē filiū introitū videre

Ut venīt quid agat. **So.** q̄d ais? an venīt pā phil?

Par. Venīt. **So.** dñs grās habeo. hūx. istoc verbo

Anim? mibi redijt: a cura ex corde

Excessit. **Par.** iā ea te causa maxime. nūc hūc

Introire nolo. nā si remittēt quippiam

Philomenam dolores: onē rem narrabit: scio

Continuo sola solī. que inter vos interuenit

Vnde ortū est initū ire. atq; ecclū video

Ip̄sum egredi. q̄ tristis ē. **So.** o mī gnate.

Pā. Quid mea mat? salue. **So.** gaudeo venisse te

Saluū. saluan philomena est? **Pā.** meliuscula est.

So. Vtinā istuc ita dñi faxint. quid tu igitur

Lacrimas? aut quid es tā tristis? **Pā.** recte mater.

So. Quid fuit tumultus? dic mibi. an dolor repēte

Inuasit? **Pā.** ita factū est. **So.** quid morbi est?

Pā. febris. **So.** quotidianas? **Pā.** ita aiunt. i sodes

Intro: consequar iā te mea mater.

So. Fiat. **Pā.** tu pueris occurre parmeno obuiam

Atq; hīs onera adiuta. **Par.** quid; nesciunt.

Ipsi viā domū qua redeāt. *Dā. cessas? Dar. minime*

Dampbil? adolescens solus secum

Dā. n **N**equeo mearū rerū intū vllū inuenire pdoneum
Vnde exordiar narrare. que nec opmāti accidūt
Parti que pspexi hīs ocul: pti quē accepi aurib?.

Quapropt me exanimatū oci? eduxi foras. nā mō intro

Me ut corripui timid? alio suspicans morbo

Me visus affectā. ac sensu vxorē esse. lxi mibi.

Postq? me asperere ancille aduenisse: ilico ōnes simul

Lete clamant. vnit id qđ me de repente aspererat.

Sed cōtinuo vultū earū sensi immutari ōnū

Quia tū incōmode ill' fors obtulerat aduentū meū

Vna illarū forte interea propere precurrit: nūciāns

Me venisse. ego eius vidēde cupid? recta cōsequor.

Postq? itron' ex templo eius morbum' cognouī miser.

Ram neqz: ut celari possj tēpus spaciū vllū dabat.

Neqz alia ac res monebat ipsa voce poterat conqueri.

Postq? asperi o facin? indignū inq?. a corripui ilico

Me inde lacrimāns incredibili re atqz atroci percitus.

Mater cōsequitur. iam ut limen exire. ad genua accidit

Lacrimās misera. misertū ē. pfecto hoc sic est: vt puto.

Omnib? nobis: ut res dāt sese ita magni atqz hūiles

Bum?. hanc habere oracōem mecū a pncipio instituit.

O mī pāphile abs te qđ obrem hęc abierit causā vidēs.

Ram vitū est oblatū virgini olim ab nescio qđ improbo.

Nūc huc confugit: te atqz illos partū: vt celaret suū.

Sed cū orata eius reminiscor: nequeo quin lacrimē miser

Queqz fors fortūa inq? nobis. que te hodie obtulit

Per eam te obsecram? ambe si ius fas est

Vti adūsa eius per te tecta tacitaqz apud ōnes fiēt

Si vnq? erga te animo eē amico sēxisti: eā mī pāphile

Bine labore hanc graciā: te vt sibi dēs: illa nunc rogat.

Ceterū de reducēda id facias quod in rem sit tuam.

Parturire eā: neqz grauidā esse ex te sol? conscius es.

Nam aiunt tecum post duobus cubuisse eam mensibus.
Tum postquam ad te venit: mensis agitur hic iam septimus.
Quod te nosse ipsa indicat res nunc si potis est pamphile
Marine volo dare opera: ut clam partus eueniat patre;
Atque adeo omnes. sed si id fieri non potest quoniam sentiat: dicam
Abortiuum esse. scio nemini aliter suspectum fore:
Quin quod verisimile est: ex te recte eum natum putet.
Continuo exponetur. hic tibi nihil est quicquam incommodi
Et illi misere indigne factam iniuriam cōtexeis
Pollicitus sum: et seruare in eo certum est quod dixi fide
Nam de reducenda id vero neutiquam honestum esse arbitror.
Nec faciam: et sine me amor grauius consuetudoque tenet.
Lacrimo que post haec futura sit vita. cum in mentem venit
Solitudoque. o fortuna ut nunquam perpetuo es bona.
Sed iam primo amor me ad hanc rem exercitatum reddidit.
Quae ego tum consilio missum feci. idem nunc huic opam dabo.
Adest parmeno cum pueris. hoc minime est opus
In hac re adesse. nam olim soli illi credidi
Ea me abstinuisse in principio: cum data est. vereor si clamorem
Eius hic crebro exaudiat. ne parturire eam intelligat
Aliquo mihi est hinc ablegandum dum parit philomena.

Parmeno. Sofia serui. Paphilus adolescens.

Par. **H** In tu hoc incommodum eueisse iter. So. non hercle parmeno
Verbum dici potest tantum quantum ipsa nauigare incommodum.

Pa. Ita ne est? So. o fortunate: nescis quid mali preterieris
Qui nunquam es ingressus mare. nam ut alias omittam
Miserias: unam hanc vide: dies triginta aut plures
In nauis fui. cum interea mortem semper expectabam miser
Ita usque ad uersa tempestate usi sumus. Par. odio sumus.

So. Naud clam me est. denique hercle aufugere potius quam redeam
Si eo mihi redeundum sciam. Par. olim te quidem cause
Impellebant leues quod nunc imitare facere: ut faceres sofia.
Sed paphilum ipsum video stare ante hostium. ite intro.
Ego hunc adibo si quid me velit. herce etiam tu nunc hic stas.

Pā. Et quidē te expecto. **Par.** qđ est? **Pā.** i arcē trāscursō op⁹ est.

Par. Cui hominī? **Pā.** tibi. **Par.** i arcē. qđ eo? **Pā.** callidē mīdē

Hospitē mī comū qđ me cū vna aduēct⁹ est conueni.

Par. Pern. nouisse hūc dicā: si salu⁹ domū rediſſi vnq̃

Vt me ambulādo rumperz. **pā.** qđ cessas? **par.** qđ vis dicā?

An cōueniā mō. **pā.** ymo qđ oſtitiū me hodie ouētuz

Eū non posse ne me frustra illic expectet wla.

Par. At nō noui faciē hominīs. **Pā.** at faciā ego ut noueris:

Magn⁹: rubicūd⁹: crisp⁹: crassus: celi⁹: **par.** cadauēosa facies.

Dij illū pdiūt. qđ si nō veniet maneā ne vsq; ad vespēas

Pā. Maneto: curre. **par.** n̄ queo ita defessus sū. **pā.** ille abiit:

Quid aga; infelix proſus nescio. quo pacto hoc celē

Qđ me orauit mīrma sue gnate partū. nā me mīseret

Mulieris. qđ potero faciā: tamē: ut pietatē colam.

Nā me parētū poti⁹ qđ amorī obsequi oportet. at at

Eccū phidippū: a p̄m vīdeo hoſū: qđ dicā hīſce mētus sum.

La. **D** Laches ſenex. **Pā.** phil⁹ adoleſcēs. **Phidipp⁹** ſenex.
La. **D** Irtin dudū illā dixiſſe expectaē filiū ſeſ. **phi.** factū.

La. **D** Veniſſe aūt: redeat. **pā.** quā; cauſā dicā; p̄i

Quā ob rē n̄ reducā nescio. **La.** quē ego h̄ audiui loq̃s

pā. Ceter⁹ est obfirmare via; quā; decreui me p̄ſeq̃. **La.** ipſus ē

De qđ hic aieba; tecū. **pā.** ſalue mī pat̄. **La.** gnate mī ſalue.

phi. Benefactū te adueniſſe pāphile: ⁊ adeo qđ maxmū est:

La. Saluū atq; validū. **pā.** creditur. **La.** adueis mō. **pā.** admodū

La. Cedo qđ reliquit phamā oſobrīn⁹ noſter. **pā.** ſane hercle

Homo voluptati obsequēs fuit dū vixit. ⁊ qđ ſic fuit

Naud mūtū heredē iuuāt. ſibi v̄ro hāc laudē

Reliquit. vixit dū vixit bene. **La.** tū tu igitur mībil

Attuliſti hic pl⁹ vna ſētentia. **pā.** quicquid est

Id quod reliquit proſuit. **La.** ymo obſuit. nā illū vīuū

Et ſanū vellē. **phi.** impune optare iſtuc licet.

Ille reuīſcet ia; nūq̃. ⁊ tamē v̄t z malis ſcio.

La. Veri philomena; ad ſe acceſſi iuſſit hic. dic iuſſiſſe te

phi. Poli fodere latus: iuſſi. **La.** ſi iā remittet eā. **phi.** ſcilicet

Pā. Omnē rem scio: ut sit gesta. adueniens audiui omnia mō.

La. At istos: istos inuidos dñi perdāt qui hoc libent' nuntiāt.

Pā. Ego me scio cauisse: ne vlla merito cōtumelia
Fieri a vobis posset: id qz si nō memore are h' velim
Quāfidei animo: a benigno in illam: a clemēti fui
Vere possum: in te ex ipsa id magis velim resciscere.
Nam qd eo pacto maxime apud te meo erit ingenio fides
Cum illa que nūc in me iniqua est: equa v're dixerit.
Neqz culpa hoc euēnisse dissidiū mea: id testor deos.

Sed qñ sese indignā deputat matri mee:

Cui concedat: cuiusqz mores toleret sua modestia:

Neqz alio pacto cōponi potest inter eas grā.

Segregāda est aut mat' a me phidippe aut philomena:

Nunc pietas mris poti⁹ omodū suadet sequi.

La. Pāphile: haud inuito ad aures sermo mibi accessit tu⁹.

Cū te postposito fuisse omnes res pre parēte intelligo.

Vex vide ne impulsus ira praue inhistas pāphile.

Pā. Quib⁹ iris impulsus nūc in illam iniqu⁹ sum.

Que nūq̃ quicq̃ erga me cōmerita ē. pat' qd nollem

Et q̃ sepe quod vellē: meritā scio. amoqz: a laudo: a vehementer

Dehidero iā fuisse erga me miro ingenio expertus sum:

Illiqz opto ut reliquā vitā erigat cū eo viro me q̃ sit

Fortunacior: quādo q̃dem illa: a me distrahit neccitas.

Pbi. Tibi id in manu est ne fiat. **La.** si san⁹ es satis iube illā

Redire. **Pā.** non est cōsiliū pat' mris seruis cōmodis.

La. Quo abis? mane mane inq̃. quo abis? **Pbi.** qd hoc ē ptinacia?

La. Dixi phidippe hāc rem egre laturū eē quāobrē te orabam

Ut filiā remitteres. **Pb.** nō credidi edepol adeo inbūanū fore

Ita nūc is sibi me supplicatur putat. si ē ut velit reducere

Vrore: licqz. sin alio ē animo renumeret totē huc. eat.

La. Ecce autē tu quoqz pterue iracūdi⁹ es. **Pb.** p cōtumax redisti

Duc nobis pāphile. **La.** decedet iā ira hēc si merito iratus ē.

Pbi. Quia paululū vobis accessit pecunie sublati sūt animi.

La. Ecā me cū litigas? **Pbi.** deliber; renunciētqz hodie mibi.

Velit ne: an nō: ut alij si huic nō sit: fiet. La. phidippe ades
Audi paucis. abijt. quid mea: postremo int se trāfigāt iphi
Ut libet: quando nec gnatus: neq; hic q̄c̄q̄ mibi obtēpent
Rue dico p̄cipendū. porto hoc iurgium ad vxorē cuius huc
Funt ofilio ōnia: atq; in ea; hoc oē qđ mibi ē egre euomā.

Mi. **P**horma an? Phidippus senex cōiunx.
Erñ: qđ agā: q̄ me vortā: quid viro meo rñdebo
Misera: na; audisse vocē pueri visus est vagientis

Ita corripuit de repēte tacit? ad filiā sese: quod si rescuerit
Pepisse eā: id q̄ causa clā me habuisse dicā: nō edepol scio.
Sed hostiū cōcrepuit. credo ipsū ad me exire: nulla sum.

Phi. Vxor vbi me ad filiā ire sensit seduxit foras. atq; ecclā video:
Quid agis mīrma: huc tibi dico. **Mi.** mibi ne mī vir?

Phi. Vir ego tu? sum: tu ne virz me aut hominē depūtas adeo eē
Pā si vtrūvis hōz mulier vnq̄ tibi visus fore: n̄ sic ludibrio
Tuis factis hitus esse; **Mi.** q̄bz; **Phi.** at rogitas: pepit filia.
Dem taces: ex quo? **Mi.** istuc patrē rogitare ē equū: perñ.
Ex quo censes: mī ex illo cui data est nuptum obsecro?

Phi. Credo. neq; adeo arbitrari p̄ris est alit. s; demōstro: qđ sit
Quā ob rem tātope hunc ōnes vs celare volueritis partū:
Presertū cū: a recte: a tempe suo pepit. adeo n̄ puicaci eē anio
Ut puerz poptares p̄ire: ex quo firmiorē int nos fore aicitia
Posthac scires: potius q̄ aduorsus animi tui libidinem
Es; cum illo nupta: ego etiā illoz esse culpam credidi
Que te est penes. **Mi.** mīseā sum. **Phi.** ut sciā ita esse istuc:
Sed nūc mibi in mētē vit ex hac re quod allocuta es olim
Cū illū genez cepim? nam negabas nuptā filiā tuā posse
Te pati cū eo qui meretricē amaret: a qui pnoctaret foris.

Mi. Quāuis causam hunc suspicari q̄ ipsam veram malo.

Phi. Multo prius sciui q̄ tu illam amicam habere mīrma.

Verum id vitium nunq̄ decreui esse ego adolescente.

Nam id omnibus innatum est. at pol iā aderit tempus.

Sequoq; etiam cū oderit. s; ut olim te ostendisti.

Nihil cessauisti eandem eē vsq; adhuc ut filiam ab eo.

Abduceres ne qđ ego egisſe; eſſe ratū. id nūc res iudiciū
Nec fecit qđ pacto factū voluēs. **My.** adeo me eē puicacē
Cenſes: ei cui mater ſiem: ut eo eēm animo
Si ex vſu eſſe nro b^o mrimonū. **Ph.** tū pſpere aut iudicare
Noſtrā in rē quid ſit poteſ: audiſtī ex aliquo fortalle
Quī vidisſe eū diceret exeuntē aut introeūtē ad amicā.
Quid tū poſtea: ſi modeſte ac raro hoc fecit: nōne ea
Diſſimulare nos magis humanū ē: qđ dare opam
Id ſcire quī nos oderit: nā ſi is poſſe ab ea ſeſe repēte
Auellere: quī cū tot conſueſcet ānos nō eū hōiem dicere
Nec viſ ſatis firmū gnate. **My.** mitte adoleſcētē obſecro:
Et que peccaſſe aiſ: abi. ſol⁹ ſolū ouenī.

Roga velīt ne an non vxorē. ſi eſt ut dicat velle ſe:

Redde. ſin eſt ut nolit recte cōſulū mee gnate.

Ph. Siquidē ille ipſe nō vult. ⁊ tu ſeſiſti eē in eo myrma
Peccatū: adērā cuius cōſilio fuerat ea par proſpici.
Quāob rē incendōz ira te eē auſā facere hoc in iuſſu meo
Interdico: tibi ne extuliſſe extra edes puerz vſqđ velis.
Sed ego ſtultior meīs dictis pere hanc qđ poſtulē:
Ibo intro: atq; edicā ſerius ne quo qđ efferri ſinant.

My. Nullā pol credo mulierē me miſeriorē viuere.
Nam vt hic latur⁹ hoc ſit: ſi ipſā rem: ut ſiet reſciuerit
Nō edepol clā me eſt: cū hoc qđ leuius ſit tam iracūdo
Animo tulit nec quavia ſententia eiꝯ mutari poſſit: ſcio.
Hoc mihi vnū ex plurimīs miſerijs reliquū fuerit malū
Si puerz ut tollā cogit. cuius nos qđ ſit neſcīm⁹ pater.
Nam cū compreſſa eſt gnata: for in tenebris noſci nō q̄ta eſt.
Neq; detractū ei tū quicqđ eſt: quī poſſit noſcier qđ ſiet.
Ipſe eripuit vi in digito quē habuit virgini abiēs
Anulū. ſiml^r vxorē pāphīlū: ne orata noſtra queat
Diutius celare: cū ſciēt alienū puerz tolli pro ſuo.

Soſtrata an⁹. Pāphīlus adoleſcēs filiꝯ.

So. **n.** **N**on clā me ē mī gnate tibi eē me ſuſpectā: vxorē tuā
Propter meos mores hīnc abiſſe.

Et si ea dissimulas sedulo
 Vexita me dñi ament itaq; obligant: ex te q̄ opto mibi
 Ut nūq̄ sciēs cōmeriū: merito: ut caperet illa odiū mei.
 Teq; ante q̄ me valde amare rebar: ei rei firmasti fide.
 Nam mibi intus tuus pat' narrauit modo
 Quo pacto habueris me prepositam amorī tuo.
 Elunc tibi me certum est contra gratiam referre
 Et apud me premiū esse positum pietatis scias
 Mi pāphile: hxc a vob; a mee cōmodū fame arbitror.
 Ego rus abiturā hīnc cū tuo eē certe me decreui patre:
 Ne mea p̄sentia obstet: neu causa vlla restet reliqua.
 Quin tua philomena ad te redeat. Pā. q̄so q̄d istuc o silij ē:
 Illius stulticia victa ex vrbe tu rus habitatū migres.
 Haud facies: neq; sinā. ut qui nob; mat' maledictū velit
 Mea p̄tinacia dicat esse factū: haud tua modestia.
 Tūm tuas amicas te: a tuas cognatas deserere:
 Et festos dies mea causa nolo. So. mihī polīā mibi
 Istec res voluptatis ferunt: dū etatis tempus tulit
 Perfuncta satis sum. satietas iam me tenet
 Studiorum istorum. hxc nūc mibi cura est maxima
 Ut ne cui mee lōgīq̄tas etatis obstet mortē ne exopt; meam
 Dic video me esse inuisā immerito. tēpus est occidere
 Sic optime: ut ego op̄mor: oēs causas precidā omib;.
 Et me hac suspiciōe exoluam et illis morē gesserō
 Sine me obsecro hxc effugere: vulg; q̄d male audit mulier.
 Pā. Qm̄fortunatus ceteris sū reb; absq; vna hxc foret.
 Hāc m̄zem habēs talē: illā aut vxorē. So. obsecro mī pāphile
 Nō tute rē in cōmodā: ut queq; est in animū inducas pati.
 Si cetera ita sunt ut tu vis: itaq; ut ego esse illaz existimo
 Mi gnate da veniā hanc mibi. reduce illā. pā. v. misero mibi.
 So. Et mibi quidē. nā hxc res nō min; me male h; q̄ te gnate mī.
 Lachys senex. Sostrata an; Pāphil; adolescēs.
 La **Q**uē cū istoc s̄monē habueis p̄cul hic stās accepit vxor:
 Istuc ē sape. q̄ vbiq; op; sit animū possis flectere.

Quod faciūdū fortasse sit p⁹: idē b^o nūc si fecerit. **So.** fors fiat pol.
La. Abi rus ergo hīc. ibi ego te: et tu me feres. **So.** spero ecastor
La. Tergo intro: et cōpone que tecū simul ferātur: dixi.
So. Itavt iules faciā. **Pā.** pat^r. **La.** quid vis pamphile?
Pā. Hīc abire matre; minime. **La.** quid istuc ita vis?
Pā. Quia de vxore incertus sū etiā quid sim factur⁹.
La. Quid est quid vis facere mihi reducere? **Pā.** eq̄dē cupio:
 Et vix cōtineo. sed nō minūā meū o filiū: ex usu qd̄ est
 Id psequar. credo ea gratia ocor des magis si nō reducā fore.
La. Nescias: nequeas: vix id tua refert mībil: vtz ille fecerint:
 Quādo hēc abierit. odiosa hēc ē etas adolescētul.
 E medio equū ē exceedē. postremo iā nos fabule sum⁹ pāphile
 Senex atq; an⁹. hū video phidippū p tēp⁹ egredi: accedamus.
Phidippus senex. **Laches senex.** **Pāphile⁹ adolescēs.**
Ph. **T**ibi q; edepol sū iratus philomena grauit^r quidē.
 Nā hercle abs te factū turpit^r. et si tibi cā est
 De hac re mat^r: que te impulit huic vxo nulla est.
La. Opportune te mībi phidippe in ipso tēpe offers.
Ph. Quid est? **Pā.** qd̄ rñdēto hīs? aut q̄ pacto hoc aperīā?
La. Dic filie rus ocellurā hīc sostratā: ne vereatur
 Mīn⁹ iam q̄ redeat domū. **Ph.** ab nulla; de hīs reb⁹ culpam
 Cōmeruit vxor tua: a myrīna hēc sūt mea vxore
 Exorta omīa. mutacō fit ea nos pturbat laches.
Pā. Dū ne reducā turbēt porro q̄ velint. **Ph.** ego pāphile
 Esse int^r nos si fieri potest affinitatē hanc sane perpetuā;
 Volo. sin est ut alit^r tua sit sententia: accīpias puez
Pā. Sensit pepisse occidi. **La.** puez: quē? **Ph.** nat⁹ est nob⁹
 Repos na; abducta a nobis pregnans fuerat filia.
 Neq; fuisse pr egnantē vnq̄ an hanc scui diē.
La. Bene ita me dii amēt: nūcias **Et gaudeo natū illū tibi**
Et illam saluā; hū quid mulieis vxorē habes?
 Aut quib⁹ moratā morib⁹? nos ne celatos hoc tādīus
 Nequeo satis q̄ hoc mībi videtur factū praeuē ploqui.
Ph. Non abi illud factum mīn⁹ placet q̄ mībi laches.

Pa. Et si iam dudum fuerat ambiguū hoc mihi: nunc non est
 Cū eā iam osequit̃ alienus puer. **La.** nulla tibi pāphile
 Dic iam oſultacō est. **Pa.** perñ. **La.** hunc videre
 Sepe optabam⁹ diem cū ex te eſſet aliquis qui te
 Appellaret patrē. venit: habeo gratiā dñs. **Pa.** nullus fū.
La. Reduc vxorē. ac noli aduozſari mihi. **Pa.** pat' ſi illa ex me
 Vellet liberos ſibi: aut ſe eē mecū nuptā: ſatis certo ſcio
 Non clā me haberet partū: quē celāſſe intelligo. nūc cū eius
 Alienū eē a me animū ſentiā: neq; conuenturū mē nos
 Poſthac eē arbitroz: q̃ obrem reducā. **La.** mat' qđ ſua ſit ſua
 Adoleſcēs mulier fecit. mīadū ne id eſt: cenſen te poſſe
 Repire vllā mulierē que careat culpa: an qđ n̄ delinquūt viri?
Phi. Voſmet videte iā lachryſ: et tu pāphile remiſſa; op⁹ ſit vobis:
 An reducta domū. vxor qđ faciat in manu nō ē mea
 Neutra in re. vob' difficultas a me erit. ſ; qđ faciem⁹ pūeroſ
La. Ridiculē rogas. quicqđ futurū huic ſuū reddas ſcilicet
 Vt alam⁹ noſtr. **Pa.** quē ip̄e neglexerit pater ego ala; ſ
La. Quid dixti. cho an non: alien⁹ pāphileſ. p̄dem⁹ queſo potius.
 Que hec amentia ē. enī uero proſus iā tacere nequeo. nā cogis
 Ea que volo: ut p̄nte hoc loquar. ignar⁹ cenſes
 Tuaz lacrimaz eē meſ a qđ ſit h⁹ qđ ſollicitare ad hūc modū
 Prīmū vbi hāc dixti cauſā te p̄t mrem tuā nō poſſe habere
 Hanc vxorē: domi pollicita ē ea ſe ocellurā ex edib⁹: nūc poſt qđ
 Ademptā quoq; hāc tibi cauſā videt: puer qđ clā te natus eſt:
 Pactus alteram eſ. erras: tuū animū ſi me ignar⁹ putas.
 Aliquando tandē huc animū ut inducas tuū. qđ longū ſpaciū
 Amandī amīcam tibi dedi: ſumptis quos feciſti in ea;
 Quā equo animo tuli. egī atq; oraui te vxorē: ut ducereſ:
 Temp⁹ dixi eē. impulſu duxiſti meo. que tū obſecutus mihi
 Feciſti: vt decuerat: nūc animū rūrſum ad meretricē
 Induxiſti tuū. cui tu obſecutus faciſ huic adeo iniuriā.
 Nā in eandem vitā te reuolutū denuo video eē. **Pa.** me neſ
La. Teipſum. et faciſ iniuriā cū fingiſ falſas cauſas ad diſcordiam
 Vt tu cū illa viuas. teſtē hāc cū abſ te amoueris. ſeſitq; adeo

Drox nam ei cā alia q̄ fuit quā ob rē abs te abiret.

Phi. Plane hic dīmat. nā id ē. pā. dato iurādū nīl eē istoz tibi

La. Ab reduc vxorē aut quā ob rē nō op⁹ sit cēdo

Pa. Nō est nūc tēp⁹. **La.** puez accipias. nā is qđ in culpa

Non est. post de mīre videro. pā. omib⁹ modis mīser sū:

Nec quid agā scio. tot nūc me reb⁹ mīsez cōcludit pat⁹

Adito hīc presēs: qñ pmoueo paz. s nā puez credo mīssu

Non tollēt meo: p̄sertū in ea re cū mībi sit adiutrix socr⁹.

La. fugis hem: nec quicq̄ certū rñdes mī nū tibi vidz eē apud sese

Sime puez phidippe mībi cēdo: ego alā. **Phi.** maxime

Nō mīz fecit vxor mea si hoc egre tulit. amare mulieres sūt

Non facile hoc ferūt p̄pterea. hoc ira est. nā ipsa narrauit mībi:

Id ego hoc p̄nte nolebā dicere: neq; illi credebā p̄mo.

Nunc vero palam ē. nā oīo abhorzē aīm huic vīdeo a nupcīs.

La. Quid ego agā phidip⁹: qđ das oīlīj⁹. **Phi.** qđ agas: mētricē hāc

Primū adēūdā cēseo orem⁹: accusēm⁹: grauī⁹ demq;

Minitemur: si cū illo habueit rē postea. **La.** faciā: ut mones

Eho. puer: curze ad baccidē hanc vicinā nrā: **buc** euoca

verbis meis.

Et te oro porzo i hac re adiutor sis mī. **Phi.** ab iā dudū dixi

Idēq; nūc dico lachx: manē affīnitatē hāc mī nos volo.

Si villo mō ē ut possit. qđ spero fore: si vis me adesse merna

Dū istā ouemīs. **La.** p̄mo vero abi: aliquā puero nutrice para.

Baccis meretrix. **L**achx senex.

Bac. **N**on h⁹ de nībilo ē: qđ lachx nūc me ouētā eē expetit

Nec pol me multū fallit: qñ qđ suspīcor sit qđ velit

La. **V**idēdū est ne mīn⁹ p̄pt irā hāc ip̄trē qđ possim

Aut ne quid faciā pl⁹ qđ post mīn⁹ me fecisse satis sit.

Aggrediar: baccis salue. **Ba.** salue lachx. **La.** cr cēdo cēd pol te

Non mībil mīrari baccis: quid sit qđ p̄pt te buc foras

Puez euocari iussi. **Ba.** ego quoq; pol etiā timīda sū

Cū venīt mībi in mētē qđ sim. ne nomē mībi quest⁹ ob stet

Nā moēs facile tutor. **La.** si vera dicis mībil tibi picli

Esta me mulier. nā iā etate ea sū ut nō sit pētō mībi

Ignosci equū: quo magis oēs res cauti⁹ ne temere faciā

Ra. Ancillas dabo: quolibet cruciatu p me exquire licet.

Decres hic agitur: paphilo me facere: ut redeat vxor optet.

Qd si pfitio: nō pēmet me fame solā fecisse id: qd alie

Meretrices facere fugitāt. **La.** phidippe nrās mulieres

Suspectas fuisse falso nob in re ipsa inuenim⁹.

Porro hāc nūc experiamur: nā si operierit criminū

Tua se falso vxor credidisse: missa; irā face. sin autē

Est ob eā rem iratus gnatus qd pepit vxor clā: id leue est:

Cito ab ea hec ira abscedet: pfecto in hac re mibī malī ē:

Quod sit discidio dignū. **Phi.** vlm qdē hercle. **La.** exqre

Adest: quod satis sit faciet ipa. **Ba.** fatiā. **Phi.** qd istec mibī

Narras: an qd nō tu te ipse audisti de hac re

Anim⁹ meus ut sit lachres: istis modo exple animū.

La. Queso edepol bacis quod mibī es pollicita tu te ut serues.

Ba. Ob eā rem vis: ut ego intro eā. **La.** itaq; animū exple hīs:

Et coge ut credāt. **Ba.** eo: qd si scio pol hīs fore meū

Conspectū inuifū hodie: nā nupta meretrici hostis est.

aviro vbi segregata est.

La. At he amice erūt: vbi qd o brē adueneis resciscēt.

At easdē amicas tibi fore pmitto rē vbi cognouerint

Illas errore: ac te simul suspitione exolues. **Ba.** perij.

Pudet philomene me. seqmī me intro huc āte.

La. Quid est qd mibī malī: qd quod huic intelligo euenire?

Vt gratiā meat sine dispendio suo: qd mibī vna pfit.

Nam si ē ut hec nūc paphilū vere abse segregait:

Scit sibi nobilitatē ex eo: qd rē natā: qd gloia; eē:

Referetq; gratiā ei: vnaq; nos sibi opa amicos iūget

Darmeno seru⁹. Bacis meretrix.

Par. **E** depol ne meā her⁹ eē opam deputat parū precij

Qui ob rē nullā misit frustra vbi totū desedi diē.

Myconiū hospite dū expecto in arce calidē mīdē

Itaq; ineptus hodie dū illic sedeo ut qsq; venerat accedebā.

Adolescēs dic dū qso es tu mycom⁹: nō sū. at calidē mīdes?

Nō: hospite: qd quē paphilū hic habes: oēs negabāt

Neq; em̄ quēq; eē arbitror: demiq; iā pūdebat. hercle abij.

S; qđ bacidē ab nostro affine exēūtē video. qđ hūic hē rei
Ba. Parmeno oportūe te offers: ppe curāē ad pāphīlū. par. qđ eo
Ba. Dic me orare: ut veniat. par. ad te. **Ba.** pmo ad philomenā.
Par. Quid rei est? **Ba.** tua qđ nīl refert. percontari desinas.
Par. Nihil aliud dicā? **Ba.** etiā cognosce anulum illū myrīnā
Enate sue fuisse: quē olīm ip̄sus mī dedit. par. scio enī
Ne ē? **Ba.** tātū aderit otinuo: hxc vbi ex te audierit: s; cessas.
Par. minime equidem.
Nā hodie mibi ptās haud data ē ita cursitādo: atq; ābulādo
Totū hūc otrui diē. **Ba.** quātū obtuli aduētū nrō.
Leticiā pāphilo hodie: quot omodas res attulī?
Quot autē ademī curas? gnātū ei restituo q̄ pene hāz
Ip̄husq; opa perit. vxorē suā nūq̄ ē rat⁹ pt⁹ hāc se habitur.
Reddō: q̄re suspēct⁹ suo p̄r: a phidippo fuit exolu.
Dic adeo hīs reb⁹ anulus fuit inītū inueniēdis.
Nā neminī ab hīc menses decē fere ad me nocte p̄ma
Confugere anhelātē domū: sine comite vīm plenū
Cū hoc anulo: extimui. ilico mī pāphile inq̄ amato
Quid exanimat⁹ es obsecro? aut vñ anulū istū nact⁹?
Dic mibi: ille alias res agere se simulare: post q̄ video:
Nescio qđ suspicariet. magis cepi instare: ut dicat
Homo se fatetur in via v̄gīnē: nescio quā oppressisse.
Dixitq; se illi anulū dū luctatur detraxisse: eū hxc
Cognouit myrīna in digito intus me habētē.
Rogat vnde sit: narzo omīa. hxc inde est cognicio facta
Philomenā esse cōpressam ab eo: a filiū inde hūc natum
Hec tot ppter me gaudia illi otigisse leto: a si hoc
Meretrices alie nolūt: neq; ei ē in rē nrā: ut q̄sq;
Amatoz nupcīs letet. v̄x ecastor nūq̄ animū
Questi gr̄tia ad malas inducā partes. ego dū illo
Licitū ē: v̄sa sū benigno: a lepidō: a comī. in cōmode
Mibi de nupcīs eueisse sc̄m fateor: at pol me fecisse arbitro
Ne merito mibi euenir: multa ex quo fuerint omoda
Eius in cōmoda equū est ferre.

- 100
- P**āphīl⁹ adolescēs. **P**armeno seru⁹. **B**accis meretrix.
- P**ā. **U**ide mī parmeno etiā sodes: ut mībi certa hęc
clara attuleris
- N**e mē in breue hoc conitias tēp⁹ gaudīo hoc falso frui.
- P**ar. **V**isū ē. pā. certe nē. par. certe. pā. dē⁹ sū si hoc ita est.
- P**ar. **V**ez reperies. pā. mane dū sodes timeo: ne aliud credā:
Atq; aliud nūciēs. par. maneo. pā. sic te dixisse opimor
Inuenisse myrīnā baccidē anulū suū habere. par. factum.
- P**ā. **E**ū quē olim dedi ei: eaq; hoc te mībi nuntiare iussit.
Ita ne est factū. par. ita inq;. pā. quis me fortunatio.
Venustatisq; adeo plenior: ego ne te pro hoc nūtio
Quid donē nescio. par. at ego scio. pā. qd. par. nīl enī.
Nam neq; in nūtio nec in meipso homī qd sit scio.
- P**ā. **E**gonē q ab orcho mortuū me reducere in lucē feceris.
Simā sine munere a me abire: ab inimīcū me ingrātū
Putas: sed baccidē ecce video stare ante hostiū.
Ne expectat credo: adibo. **B**a. salve pampbile. pā. o baccis.
O mea baccis seruatrix mea. **B**a. bñ factū a volupe est.
- P**ā. **F**actis ut credas facis: antiquas adeo tuas venustate
Obtines: ut voluptati obitus: sermo. aduentus tuus
Quocūq; adueneris semp fiet. **B**a. at tu castor more;
Antiquū: atq; ingeniū obtines: ut vn⁹ hō hoīm te viuat
Nusq; quisq; est blandior. pā. ab ab hē tū mībi istuc.
- B**a. **R**ecte amasti pampbile vxorē tuas: na; nūq; an hūc diem
Meis oculē eā qd nosse; viderā: perliberal⁹ visa est.
- P**ā. **D**ic vez. **B**a. ita me dñ ament pāphile. **P**ā. dic mībi hāz rez
Nūquid iam dixi pri⁹. **B**a. mībil. pā. neq; op⁹ est idō mūtito.
Plac; nō fieri hoc itidē ut in comedīs oīa oēs vbi resciscūt
Ni quos par fuerat resciscē sciūt: q̄s aut nō scire equū est:
Neq; resciscūt neq; scient. **B**a. pmo etiā q hoc occultai posse
Facili⁹ credas: dabo: myrīnā ita phibito phidippo dixit
Juramento meo se fidē habuisse: a ppterea te sibi purgatū.
- P**ā. **O**ptime est: speroq; hanc rē euenturā nob ex sentētia.
- P**ar. **D**ere lic; ne me scire ex te hodie quid sit qd feci bonis

Aut quid istuc ē qđ vōs agitis? **Pā.** nō licet. **Par.** tū suspicor.
Egon hūc ab oculo mortuū qđ pacto? **Pā.** nescis parmeno
Quantū hodie pfueris mibi: et ex quanta erūna
Me extraxeris. **Par.** pmo vero scio neq; hoc imprudēs feci.
Pā. **E**go istuc satis scio. **Par.** an temere qđq; parmenonē
Pretereāt. qđ factovsus sit. **Pā.** sequere me intro parmeno.
Par. **S**equor eqđ pl9 hodie boni feci imprudēs.
Qui scies an hūc diē vnq; vōs valete et plaudite calliopi? itē fui.

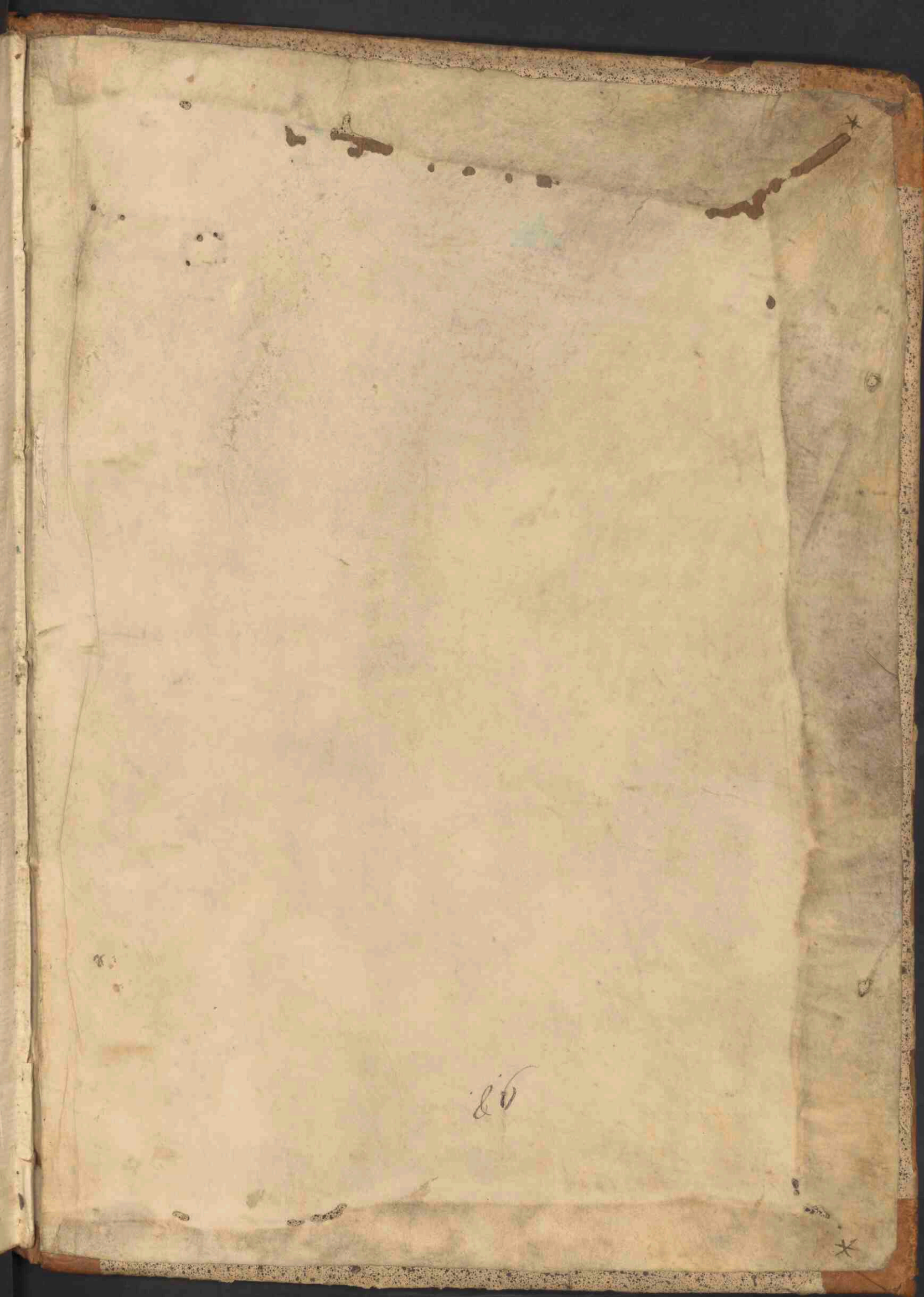
Acta ludis **R**omais. **L.** **P**ostumio **A**lbio. **L.** **C**ornelio merula
edilib9 egere ambiui9 turpio. **L.** athili9 pnestin9 modulauit
flacc9 claudi9 tibijs tō greca **A**ppollo dōri epidica; omenenos
facta. iij. **C.** fanmō. **M.** **V**alerio consulibus.

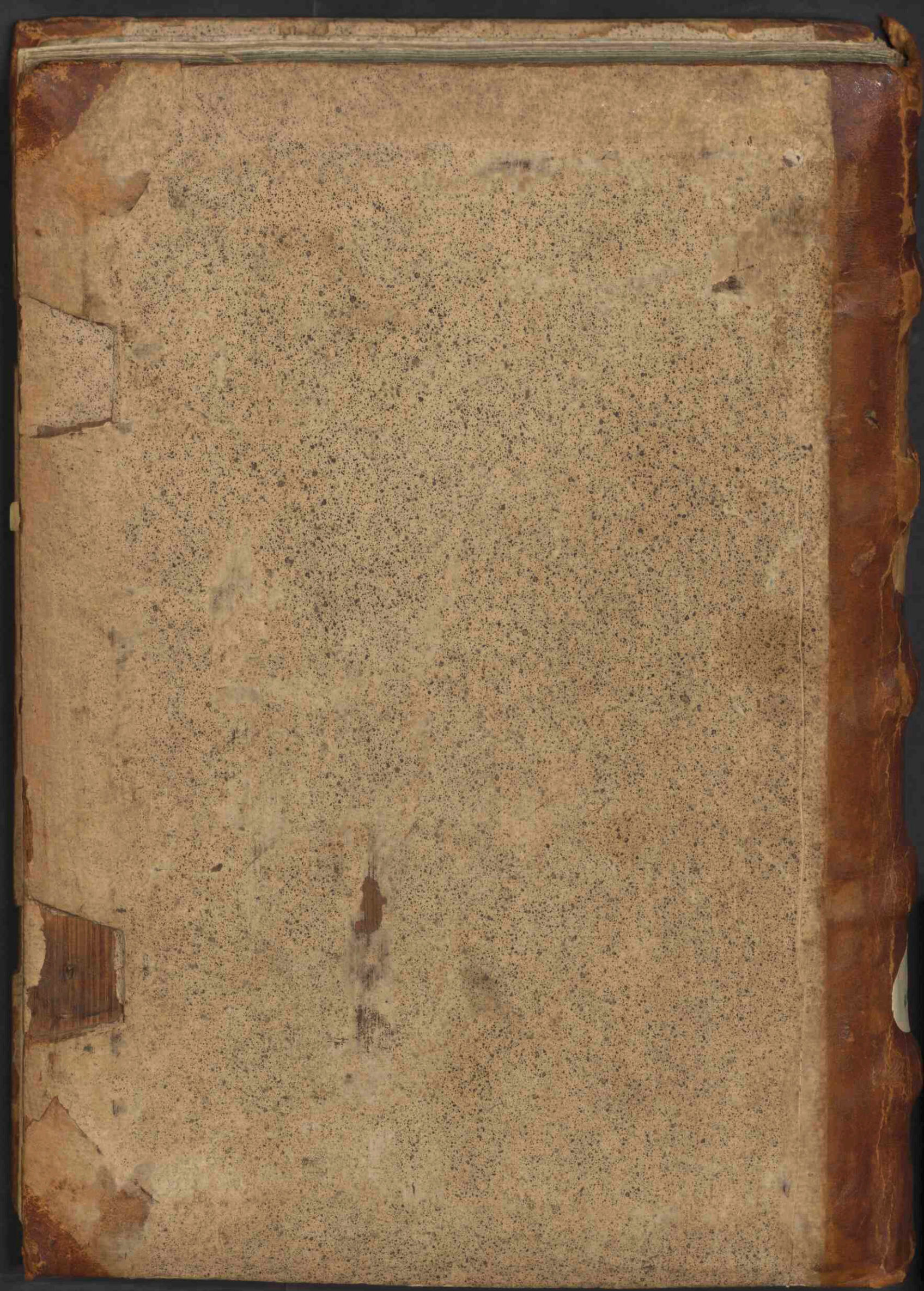
Ex **E**usebio de temporibus.

P. **T**erenci9 cartthaginensis comediar9 scriptor ob ingenū et
formā libertate donatus in **A**rchadia moris: qđ p mā **A**ndriam
anteq; edilibus venderetur **C**ecilio multū se mirati legit.

8259

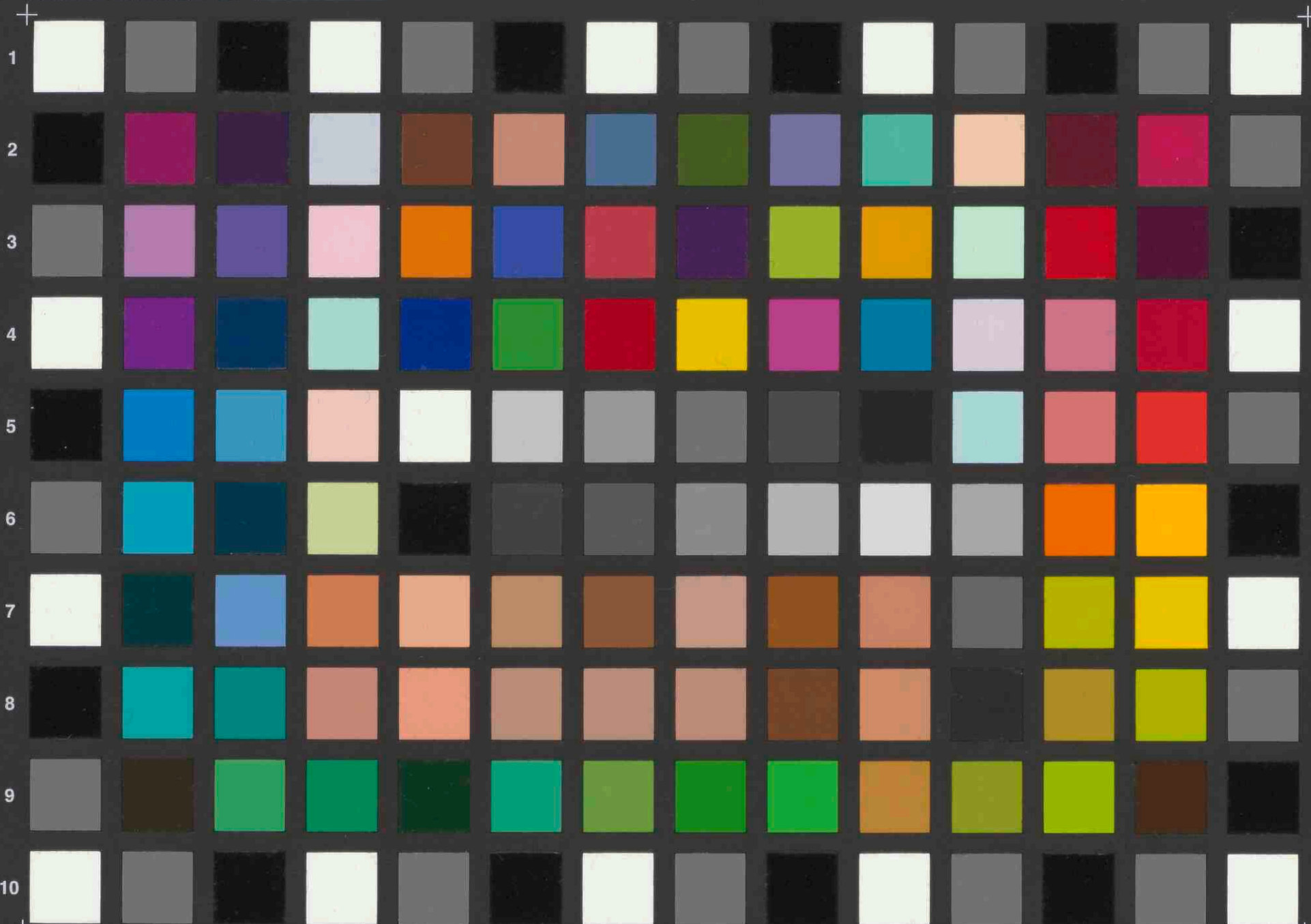
8977680

colorchecker DIGITAL SG

DCSG - UBU # MX - 7181

x-rite

0 1 2 3 4 5 6 mm